

Kommunstyrelsen
Tjänsteskrivelse

Datum:
2026-03-02

Diarienummer:
KSN-2025-03590

Handläggare:
Linda Nicklasson, Malin Åkesson och Anders Nilfjord

Årsredovisning 2025 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslutar

1. **att** godkänna årsredovisning 2025 för kommunstyrelsen, samt
2. **att** godkänna uppföljning av kommunstyrelsens uppdrag till nämnder och styrelser, enligt ärendets bilaga 2
3. **att** överlämna äldreombudsmannens årsrapport 2025 i bilaga 3 till kommunfullmäktige.
4. **att** överlämna brukarombudets årsrapport 2025 i bilaga 4 till kommunfullmäktige.

Ärendet

I årsredovisningen ska kommunstyrelsen kommentera det ekonomiska utfallet i förhållande till kommunfullmäktiges budget samt rapportera status för arbetet med fokusmål och uppdrag. Handlingen omfattar även kommunstyrelsens investerings- och exploateringsverksamhet. Ärendet omfattar även uppföljning av kommunstyrelsens uppdrag till andra nämnder och styrelser.

Kommunstyrelsen upphandlar tjänster inom städ och skogsförvaltning. Dessa följs upp i årsredovisningen enligt riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Ekonomiskt bokslut

Kommunstyrelsens resultat var ett överskott om 111 miljoner kronor, vilket var en positiv avvikelse med motsvarande belopp jämfört med budget för året.

Överskottet återfinns främst inom verksamhetsområdet infrastruktur, skydd med mera och förklaras av att ledningsflyttar inför spårvägsutbyggnaden inte har utförts i den takt som var planerat. Detta beror till stor del på att detaljplaner överklagats och planerade arbeten därmed ej kunnat genomföras enligt plan. Överskottet möts av lägre intäkter för markförsäljning än budgeterat samt en avsättning som gjorts avseende saneringskostnader av övningsfältet vid Viktoria brandstation.

Inom verksamhetsområde kommunledning och gemensam verksamhet förklaras underskottet av kostnader av engångskaraktär inom fastighetsverksamheten där ändrad demografiutveckling givit anledning till avbrutna projekt som kostnadsförts och därmed påverkar resultatet. De högre kostnaderna dämpas bland annat av att kommunstyrelsens förfogandemedel inte har nyttjats under året samt lägre personalkostnader än budgeterat.

Kommunstyrelsens investeringsutgifter för 2025 var budgeterade till 1 071 miljoner kronor. Under året har 494 miljoner kronor upparbetats där de största utgifterna avser strategiska markförvärv, utbyggnad inom exploateringsområden, spårväg och fastighetsunderhåll. Årets externa finansiering uppgår till 194 miljoner kronor. Större avvikelser finns kopplade till spårvägsutbyggnaden där både investeringsutgifter och statlig finansiering är lägre än budgeterat. Det finns även avvikelser i att tilltänkta markvärvid inte genomförts i planerad omfattning. Budgetutrymmet för att bygga LSS-boenden i egen regi har inte nyttjats utan fokus har i stället varit att möjliggöra för de kommunala bolagen att ansvara för byggandet. Under året har fler fastighetsförvärv gjorts kopplade till LSS-boenden.

Verksamhetsuppföljning

Kommunstyrelsen har under 2025 i hög grad bidragit till uppfyllandet av kommunfullmäktiges fokusmål ekonomin och tryggheten samt delvis bidragit till uppfyllande av fokusmålen jobben och klimatet. Bedömningen av nämndens bidrag till fokusmålen utveckling baseras på både fullmäktiges uppdrag och övrig verksamhet som nämnden bedriver.

I årsredovisningen ingår de uppdrag kommunfullmäktige riktat till kommunstyrelsen i Mål och budget 2025 - 2027, tillkommande uppdrag som ges till nämnden löpande under året och kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget samt kommunstyrelsens egna nämndmål. Kommunstyrelsen har under året blivit färdig med 76 av totalt 165 uppdrag och nämndmål. 70 av dessa pågår eller väntar enligt plan och 18 uppdrag/nämndmål är försenade jämfört med ursprunglig plan. Ett uppdrag genomförs inte på grund av att livslängden på Fyrishov och det befintliga familjebadet är förlängt och en utredning om kommersiella aktörers intresse att uppföra och driva en anläggning för familjebad/äventyrsbad därmed inte behövs.

Kommunstyrelsen har under året på flera sätt bidragit till genomförandet av kommunfullmäktiges fyra fokusmål i Mål och budget. Inom ekonomin har kommunstyrelsen bland annat genomfört analys av nettokostnadsavvikelser och kvalitetsnyckeltal för att stärka den systematiska uppföljningen av effektivitet. Under året har kommunstyrelsen även arbetat med att ta fram en prototyp för generisk

verksamhetsutvecklingsprocess som kommer lanseras under 2026. Inom fokusmål jobben samordnar kommunstyrelsen kommunens arbete med att utveckla företagservice och näringslivsarbete för att Uppsalas näringsliv ska kunna fortsätta att utvecklas. Kommunstyrelsen har stärkt kommunens digitala företagservice genom lanseringen av en samlad ingång för företag på uppsala.se. Under året har också stadsdels- och bygderåd inrättats för att stärka dialogen med invånare, näringsliv och organisationer. Inom klimatet har kommunen infört en klimatbudget som är ett verktyg för att skynda på klimatomställningen så att kommunens klimatmål kan nås. Kommunstyrelsen har även integrerat klimatperspektivet i samhällsbyggnadsprocessens olika delar genom att utveckla ett ramverk för klimatberäkningar. Ramverket används för att identifiera de moment i processen som har störst påverkan på klimatutsläppen. Inom tryggheten har kommunstyrelsen fattat beslut om krigsorganisering av kommunen och alla kommunens tillsvidareanställda har fått besked om krigsplacering. Vidare har arbetssätt och samverkansformer tagits fram för att jobba med breddad lägesbild, i ett led att säkerställa att kommunen arbetar systematiskt, kunskapsbaserat och utifrån forskning och aktuell lägesbild. Den breddade lägesbilden är en del i lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Uppföljning av kommunstyrelsens uppdrag till nämnder och styrelser

Uppföljning har även gjorts av kommunstyrelsens tillkommande uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser. Uppdrag som kommunstyrelsen lämnar till andra nämnder och bolagsstyrelser under året följs upp med ett tertials eftersläpning.

Överlämning av äldreombudsmannens årsrapport 2025 till kommunfullmäktige.

Äldreombudsmannen är en oberoende funktion som arbetar kommunövergripande. Funktionen har tidigare tillhört äldrenämnden men från 2025 tillhör funktionen kommunstyrelsen. Enligt instruktionen ska äldreombudsmannen årligen inlämna en rapport till kommunfullmäktige, rapporten finns i bilaga 3.

I årsrapporten, där även röster från äldre ingår, beskrivs vad äldreombudsmannen under året uppmärksammat i sina kontakter med äldre kommuninvånare samt arbeten där äldreombudsmannen varit delaktig. Rapporten avser inte att ge en heltäckande bild av äldres levnadsvillkor i Uppsala, utan redovisar ett axplock av upplevelser från den berörda målgruppen. I rapporten för 2025 ägnas särskild uppmärksamhet åt digitalt utanförskap, anhöriga och hemlösa äldre.

Överlämning av brukarombudets årsrapport 2025 till kommunfullmäktige.

Brukarombudet är en oberoende funktion som arbetar kommunövergripande. Funktionen har tidigare tillhört omsorgsnämnden men från 2025 tillhör funktionen kommunstyrelsen. Enligt instruktionen ska brukarombudsmannen årligen inlämna en rapport till kommunfullmäktige, rapporten finns i bilaga 4.

Underlaget för rapporten bygger på möten med personer med funktionsnedsättningar, anhöriga, funktionsrättsföreningar, kommunala verksamheter och andra aktörer i samhället. Genom rapporten får kommunfullmäktige en bild av brukarombudets arbete och förslag på hur delaktigheten för personer med funktionsnedsättning kan öka i Uppsala kommun. I årets rapport lyfts särskilt

- behovet av att involvera brukare tidigt vid förändringar och utvecklingsarbete
- kris- och beredskapsfrågor ur ett funktionsrättsperspektiv

- tillgänglighet i stadsbyggnad
- konsekvenser av större verksamhetsförändringar
- att det både sker utveckling och tillbakagång inom funktionshinderpolitiken.

Uppföljning av privata utförare

Kommunstyrelsen upphandlar tjänster inom städ och skogsförvaltning. Dessa följs upp enligt riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare.

Städservice utför cirka 85–90 procent av lokalvården i kommunens lokaler och cirka 10–15 procent köps in från externa leverantörer. Dessutom finns i liten utsträckning verksamheter som har egenanställd städpersonal.

Kommunstyrelsen genomför kvalitetskontroller löpande både av städ i egen regi och av städ i extern regi. Resultatet av kvalitetskontrollerna sammanställs och där det finns upprepade avvikelser i kvaliteten sker uppföljning genom möten mellan leverantör och köpare. Under 2025 genomfördes internt på Städservice 593 kvalitetskontroller. Resultatet är 97 % godkända kontroller och målet var minst 92 % godkända. Samtidigt genomfördes 10 kvalitetskontroller på de fyra externa städbolagen. Åtta av kontrollerna var godkända och två var inte godkända. Avstämningsmöten med de externa städleverantörerna hålls minst två gånger per år.

Kommunstyrelsen ansvarar för den skog kommunen äger. Kommunen brukar sin skog med naturnära, hyggesfria metoder. Skogsförvaltningen har kostnader på cirka 12,5 miljoner kronor varav knappt 12 miljoner finansieras av kommunbidrag och resterande av intäkter från skogsskötseln. Driften och skötseln av skogen utförs till största delen i egen regi genom gatu- och samhällsmiljönämnden. Privata utförare tas in för större avverkningar och gallringar, vilket omfattar cirka 10–20 procent av verksamhetens totala kostnad. För större avverkningar finns upphandlade ramavtal med privata utförare. Vid manuella gallringar i naturreservat görs direktupphandlingar av privata utförare. Ersättningen erläggs per redovisad timme utifrån olika kategorier för arbetsledning, skogsarbetare och skogsmaskiner.

Sammanställning av revideringar i verksamhetsplanen

Revidering av kommunstyrelsens verksamhetsplan sker löpande under verksamhetsåret. Revideringarna görs i enlighet med de beslut som fattas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen om tillkommande uppdrag samt om nya eller reviderade handlingsplaner. En sammanställning av tillägg och ändringar i den verksamhetsplan nämnden beslutade om i december 2024 och reviderade på kommunstyrelsen 27 maj och 15 oktober 2025 redovisas i kapitel 6.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 mars 2026
- Bilaga 1. Årsredovisning 2025 för kommunstyrelsen
- Bilaga 2. Uppföljning av kommunstyrelsens uppdrag till nämnder och styrelser
- Bilaga 3. Äldreombudsmannens årsrapport 2025
- Bilaga 4. Brukarombudets årsrapport 2025.

Kommunstyrelsen

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Kommunstyrelsen
Redovisande dokument

Datum:
2026-04-08

Diarienummer:
KSN-2025-03590

Handläggare:
Elenor Bergman, Linda Nicklasson, Malin Åkesson, Anders Nilfjord

Årsredovisning 2025 för kommunstyrelsen

Innehåll

1. Verksamhetsuppföljning 2025	3
Ansvars- och verksamhetsområde.....	3
Viktiga händelser under året.....	4
Utvecklingen av grunduppdraget över tid	5
2. Årsbokslut 2025	10
Nämndens analys – sammanfattning.....	10
Investeringar.....	10
Uppföljning kommunledning	11
Uppföljning stadsbyggnad.....	13
3. Måluppfyllelse.....	18
Fyra fokusmål	19
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	21
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.....	51
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	80
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.....	98
Framtida utmaningar	129
4. Uppföljning av åtgärder.....	132
5. Särskilda frågor i årsbokslutet	174
6. Revideringar i kommunstyrelsens verksamhetsplan	175
7. Bilagor.....	176

1. Verksamhetsuppföljning 2025

Ansvars- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Som kommunens arbetsgivar nämnd ansvarar kommunstyrelsen för den kommunövergripande arbetsgivarpolitiken som utgår från likabehandling, rättssäkerhet, demokrati och medskapande. Kommunstyrelsen är också arkivmyndighet med ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens trygghets-, säkerhets- och brottsförebyggandearbete, IT, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning och fastighetsförvaltning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor samt kris och beredskap. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

Uppföljning av privata utförare

Kommunstyrelsen upphandlar tjänster inom städ och skogsförvaltning. Dessa följs upp enligt riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare.

Städservice

Städservice utför cirka 85–90 procent av lokalvården i kommunens lokaler och cirka 10–15 procent köps in från externa leverantörer. Dessutom finns i liten utsträckning verksamheter som har egenanställd städpersonal. De externt upphandlade städleverantörerna är: Coor, Miab, Förenade service och Städ & fönsterputs Uppland.

Kommunstyrelsen genomför kvalitetskontroller löpande både av städ i egen regi och av städ i extern regi. Resultatet av kvalitetskontrollerna sammanställs och där det finns upprepade avvikelser i kvaliteten sker uppföljning genom möten mellan leverantör och köpare.

Under 2025 genomfördes internt på Städservice 593 kvalitetskontroller. Resultatet är 97 % godkända kontroller och målet var minst 92 % godkända.

Samtidigt genomfördes 10 kvalitetskontroller på de fyra externa städbolagen. Åtta av kontrollerna var godkända och två var inte godkända. Avstämningsmöten med de externa städleverantörerna hålls minst två gånger per år.

Verksamheten effektiviseras kontinuerligt vilket har resulterat i att 2025 års städpriser bara ökades med 2,3 % trots inflation, höjda löner, pensioner och friskvårdsbidrag med mera.

Utbildning för lokalvårdarna för att säkra rätt städ kvalitet har skett löpande med grundstädutbildningar via både digitalt och klassrumsutbildning rullande under året (detta har genomförts även för praktikanter). Dessutom genomfördes under

sommaren 2025 en utökad golvvårdsutbildning för cirka 50 lokalvårdare och samma utbildning gjordes 2024 för 150 medarbetare.

Under 2025 har en fortsatt implementering av städsystemet Clean Pilot pågått för att digitalisera hela städverksamheten. Systemet effektiviserar och kvalitetssäkrar städningen och i systemet kan man även göra kvalitetskontroller. Alla lokalvårdare har utrustats med Ipads där de städar efter digitala städrutiner och digitala städinstruktioner.

Skogsförvaltning

Kommunstyrelsen ansvarar för den skog kommunen äger. Kommunen brukar sin skog med naturnära, hyggesfria metoder. Skogsförvaltningen har kostnader på cirka 12,5 miljoner kronor varav knappt 12 miljoner finansieras av kommunbidrag och resterande av intäkter från skogsskötseln. Driften och skötseln av skogen utförs till största delen i egen regi genom gatu- och samhällsmiljönämnden. Privata utförare tas in för större avverkningar och gallringar, vilket omfattar cirka 10–20 procent av verksamhetens totala kostnad. För större avverkningar finns upphandlade ramavtal med privata utförare. Vid manuella gallringar i naturreservat görs direktupphandlingar av privata utförare. Ersättningen erläggs per redovisad timme utifrån olika kategorier för arbetsledning, skogsarbetare och skogsmaskiner.

Större skogsvårdsåtgärder planeras och följs upp av kommunen oavsett om utföraren är intern eller extern. Ett så kallat traktdirektiv skrivs för det aktuella området med tillhörande kartor och instruktioner. När uppdraget är slutfört görs ett platsbesök. Uppdrag avslutas inte förrän identifierade avvikelser har rättats. Vid användning av externa utförare skickas därefter en avräkning till kommunen med företagets kostnader och de intäkter som avverkningen genererat.

Viktiga händelser under året

I april skedde en tragisk händelse där tre unga personer dödades i en våldshandling i centrala Uppsala. Kommunstyrelsen samordnade kommunens initiala insatser vilket bland annat innefattade att kommunens krisstöd vid allvarliga händelser aktiverades i samband med händelsen samt upprättade dialog med berörda verksamheter. Enligt polisen var dådet isolerat och inte riktat mot allmänheten.

I arbetet med att stärka kommunens beredskap och roll i det civila försvaret har arbetet med att krigsplacera kommunanställda färdigställts. Under 2025 har samtliga heltidsanställda medarbetare i kommunen fått sina beslut om krigsplacering.

Året har präglats av ekonomiska osäkerheter med förändrade skatteprognoser, långsammare marknadsåterhämtning för försäljning av exploateringsmark än väntat och uppskjutna infrastrukturkostnader. Markförsäljningen har dock kommit i gång igen, med cirka tio genomförda affärer, bland annat i Rosendal etapp 4 och inom arbetet med den klimatpositiva stadsdelen. Ett förbättrat läge har också påverkats av lägre inflation, lägre räntor och kommunens beslut om senarelagd köpeskilling som ger byggaktörer möjlighet att betala först vid exploateringsstart.

Den förändrade befolkningsprognosen, med fler äldre och färre yngre, ställer krav på långsiktig ekonomistyrning och investeringsplanering. Arbetet med att anpassa verksamhetslokaler och planera för nya särskilda bostäder har därför fortsatt för att möta framtida behov.

En funktion för dialog med näringslivet, specifikt med inriktning på de som påverkas av Uppsalas byggprojekt, har startats upp under året. Funktionen syftar till att näringsidkare som påverkas av byggprojekt i Uppsala får en personlig kontakt inom kommunen som kan lyssna in och tillvarata företagets behov.

Kommunstyrelsen har samordnat kommunens satsning SAO- (studiemotiverande arbetslivsorientering) jobb, vilket syftar till att stärka arbetsmarknadsanknytningen för högstadiel elever. Satsningen ska bidra till att ge arbetslivserfarenhet, men också bidra till ökad studiemotivation, ökad skolnärvaro och stärkt framtidstro för ungdomarna.

Arbetet med fyrsparavtalet har fortskridit men projektet har mött bakslag i mark- och miljödomstolen under året gällande spårvägsbron över Fyrisån. Uppsala kommun har lämnat in ett överklagande till Mark- och miljödomstolen gällande domen för spårvägsbron. Bron är en avgörande del av fyrsparavtalet som tillsammans med spårvägen, utbyggnad av järnvägen och en till tågstation söder om Uppsala möjliggör en hållbar utveckling av staden och bidrar till ökad attraktionskraft för hela regionen. Under tiden som överklagandet behandlas av mark- och miljödomstolen fortsätter arbetet med att analysera och sätta ny plan framåt.

Kommunstyrelsen har utvecklat och implementerat en klimatbudget som anger prioriterade klimatåtgärder. Klimatbudgeten har integrerats som en del av fokusmål Klimatet i kommunfullmäktiges Mål och budget för 2026 som beslutades i november. Arbetet för hållbart resande och trafiksäkerhet har resulterat i att nytt styrande dokument finns på plats efter antagande av en Trafiknätsplan, vilket ger kommunen bättre möjligheter att påverka framtida resmönster och trygghet i trafikmiljöer.

Kommunstyrelsen har antagit en ny handlingsplan för att bekämpa våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Under 2025 antogs de nya styrdokumenterna för upphandling och inköp och större förändringar har gjorts i dem mot de tidigare styrdokumenterna.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Under detta avsnitt beskrivs utvecklingen av kommunstyrelsens verksamheter.

Trygghet säkerhet och brottsförebyggande arbete

I början av året slogs de två tidigare avdelningarna för hållbarhet respektive trygghet, säkerhet och beredskap samman till en avdelning. Sammanslagningen erbjuder flera möjliga synergier mellan de två tidigare avdelningarnas ansvarsområden. I samband med sammanslagningen fick kommunen även en trygghet- och hållbarhetsdirektör.

Under året har en mer strukturerad samverkan mellan kommun, polis och företagare implementerats. Målet är att öka anmälningsbenägenheten samt minska brottsutsattheten och öka tryggheten för företagare i ett geografiskt område. Under 2025 har 53 företagsbesök genomförts i Gränby, Löten, Salabacke och Årsta.

Kommunfullmäktige har antagit en ny policy för samverkan med civilsamhället som lägger grunden för kommunens arbete kring stöd, samverkan och bidrag till föreningar och organisationer. Detta förväntas leda till ökad likvärdighet och transparens.

De medel som avsattes i Mål och budget 2025 i syfte att öka tryggheten på fritidsgårdar i Uppsala har använts dels till en utbildning för befintlig personal, dels till övriga

insatser för ökad trygghet. Utbildningen genomförs av Folkuniversitetet i Uppsala och riktar sig till befintlig personal inom Fritid Uppsala. Syftet är att stärka medarbetarnas förmåga att leda, planera och utveckla verksamheter för en bred målgrupp, med fokus på ledarskap och barnrättsperspektiv, för att öka tryggheten på fritidsgårdarna. Utbildningen ska även ge verktyg för att anpassa verksamheten till en föränderlig omvärld och de behov som uppstår.

Medel har även avsatts till ett pilotprojekt på enheter med hög belastning där mobila väktare finns på plats på de aktuella enheterna på fredagar och lördagar.

Krisberedskap och civilt försvar

Det osäkra världsläget och kraven på höjd beredskap har skapat nya behov av resurser och kompetens hos kommunens medarbetare. Kommunen arbetar kontinuerligt med att stärka beredskapsförmågan och säkerställa en robust grundbemanning inom flera delar av verksamheterna. Utveckling av arbetsätt, förbättrad personalplanering och lägre sjukskrivningstal bidrar till stabilitet verksamheten.

I arbetet med att stärka kommunens beredskap och roll i det civila försvaret har arbetet med att krigsplacera kommunanställda färdigställts. Under 2025 har samtliga heltidsanställda medarbetare i kommunen fått sina beslut om krigsplacering. Under året har arbetet även omfattat utökande av livsmedelslager och genomförda beredskapsövningar, vilket sammantaget stärker robustheten och säkrar kontinuitet i leveranser vid störningar.

Social hållbarhet

När det gäller segregation och social sammanhållning har kommunen under perioden främst stärkt den politiska och organisatoriska styrningen. Genom antagna program, förbättrade analysunderlag, områdesarbete och samverkan med akademi och civilsamhälle har förutsättningarna för mer träffsäkra insatser förbättrats. Lokalt kan positiva effekter ses i form av ökad aktivitet, trygghet och engagemang i vissa områden, medan strukturella effekter på segregationens omfattning ännu inte kan påvisas.

Kommunstyrelsen har under året samordnat kommunens satsning tillsammans med Nästa generation Sverige och det lokala näringslivet på så kallade SAO- (studiemotiverande arbetslivsorientering) jobb, vilket är en satsning för att stärka arbetsmarknadsanknytningen för högstadiееlever. Arbetet har innefattat att rekrytera arbetsgivare som kan erbjuda arbetsplatser för elever. Först ut är eleverna på Gränbyskolan, med start i mars 2026.

I samarbete med berörda nämnder har kommunstyrelsen under året fortsatt arbetet med ett flertal satsningar för att stärka det förebyggande och tidiga stödet till barn, unga och deras familjer. Det familjecentrerade arbetet innebär ökad närvaro av familjebehandlare på familjecentralerna för att erbjuda tidiga, behovsanpassade insatser och utveckla samverkan, föräldrastöd och lokal områdesverksamhet. Fritidssatsningen förbättrar möjligheterna för barn och unga i utsatta situationer att delta i meningsfulla aktiviteter genom en etablerad lotsningsmetod och strukturerad uppföljning, vilket redan lett till ökad aktivitet och stärkta samarbeten. Inom skolan ger Uppsam grundskola sammanhållet stöd till elever placerade utanför hemmet för att öka närvaro och måluppfyllelse, med tydliga resultat och en modell som fortsätter att utvecklas. Kommunen bygger ut stödet för att fånga ungdomar 13–17 år som vill

lämna kriminalitet och arbetar med att utveckla relevanta metoder och stöd för denna målgrupp.

Klimatomställning

Under 2025 har utvecklingen av en klimatbudget som anger prioriterade klimatåtgärder fortsatt. Klimatbudgeten har integrerats som en del av fokusmål Klimatet i kommunfullmäktiges Mål och budget för 2026 som beslutades i november. Vidare har ett nytt miljöprogram tagits fram som ska samla kommunens styrning för miljömässig hållbarhet i ett samlat dokument. Förslaget till nytt program har överlämnats till kommunstyrelsen för vidare beredning, med plan att det nya programmet ska kunna antas av kommunfullmäktige inför sommaren.

Uppsala klimatprotokoll firade 15-årsjubileum 2025 och nätverkets arbete har fortsatt utvecklats. Under året har en gemensam resvaneundersökning genomförts för att ge underlag till gemensamma insatser för att minska klimatbelastning från anställdas resande och en ny arbetsgrupp kring krontäckning har startats.

Mark- och exploateringsverksamheten har under året börjat använda ett nytt ramverk för klimatarbete. Klimatramverket publicerades i januari 2025 och har använts vid alla markanvisningar och försäljningar under året. Det har ökat tydligheten för både verksamheten och för byggaktörer i kommunen.

Hållbar ekonomistyrning

En stor utmaning under året har varit att anpassa ekonomistyrningen och verksamheten till svängningar i de ekonomiska förutsättningarna. Skatteprognoserna har förändrats under året, återhämtningen på marknaden för försäljning av exploateringsmark har gått långsammare än förväntat samtidigt som stora kostnader för infrastrukturprojekt förskjuts till kommande år.

Under året har insatser gjorts för att anpassa kommunens redovisning till förändrade regler kring finansiell leasing, framför allt kopplat till redovisning av kommunens hyresavtal. Ekonomisystemet har flyttat till "molnet" vilket inneburit stora insatser från många medarbetare. Flytten ger större säkerhet och möjlighet till framtida utveckling av rutiner och arbetsätt.

Exploateringsverksamheten har fortsatt att arbeta med ekonomi i balans. Nyckeltal och finansiella mål har tagits fram som stöd för att förbättra budgetkontroll och hantering av ekonomiska resurser.

IT och digitalisering

Under 2025 har det genomförts omfattande satsningar inom IT, digitalisering och AI som bidragit till ökad effektivitet, säkerhet och innovationsförmåga. Omkring 140 IT-projekt och initiativ har drivits, bland annat systeminföranden för läkemedelsautomater i hemsjukvård, digitala ärendehanteringssystem, automatiserade processer, nya digitala verktyg för interna och externa användare samt införande av ett nytt kvalitetsledningssystem och intranät. Flera AI-pilotprojekt har genomförts i samverkan med externa partners och nationella nätverk. Kommunstyrelsen har fortsatt att stärka kommunkoncernens innovations- och utvecklingsförmåga genom ökad samverkan internt och externt. EU:s nya AI-förordning har lett till ökad juridisk styrning och utveckling av vägledningsmaterial för ansvarsfull AI-användning. Ett AI-labb har etablerats inom ramen för Innovationslab

för att stärka kunskapsnivån i koncernen samt samverkan mellan organisatoriska områden.

Ett nytt uppdrag att arbeta med datastyrning och datakvalitet som ett led i att öka kommunkoncernens förmåga att säkra kvalitet på sin data har tillkommit under året. Nya metoder vad gäller analys av mikrodata har implementerats och ett arbete för att effektivisera befolkningsprognosprocessen har inletts.

Grundläggande IT och cybersäkerhet har moderniserats genom tekniska uppgraderingar, organisatoriska förändringar och kompetenshöjande insatser. Styrning och finansiering av IT har utvecklats för att möjliggöra bättre långsiktig planering.

Fastighet, mark och exploatering

Under året har kommunstyrelsen genomfört markförsäljningar, markanvisningar och en markanvisningstävling. Möjligheten till senarelagd köpeskilling infördes under 2024 som ett stöd för att underlätta genomförandet av projekt. Detta har i praktiken börjat användas under 2025 och bedöms ha haft bra resultat på möjligheten att genomföra markaffärer trots fortsatt svårt ekonomiskt läge.

En ny kontrollgrupp har initierats. Kontrollgruppen syftar till att göra bland annat finansiella säkerhetskontroller på de bolag som kommun gör affärer med. Det görs även bakgrundskontroller av ägare och styrelsemedlemmar för att säkerställa att kommunen inte gör affärer med oseriösa aktörer.

Inom ramen för översiktsplanarbetet har en plan för Innerstaden och en handelsutredning arbetats fram. Syftet är att understödja cityutveckling och främja mobilitet inom och till de centrala delarna av Uppsala.

Det riktade arbetet mot LSS-boenden har fortsatt. Fokus är att på olika sätt få fram fler LSS-boenden inom Uppsala kommun. Det har gjorts genom markanvisningar, begäran om planbesked samt inköp och försäljningar av mark.

Gemensam service

Genom riktade insatser för bemanning och utvecklade arbetsätt, i kombination med minskad sjukfrånvaro, har verksamheten inom gemensam service fått ökad stabilitet och bättre förutsättningar för långsiktig hållbarhet.

En större livsmedelsupphandling har genomförts och ett nytt menyplaneringssystem har införts. Parallellt har arbetet med elektrifiering av fordonsflottan fortsatt, vilket innebär en långsiktig omställning med behov av samordning och utbyggd laddinfrastruktur.

Kontaktcenter har under året tagit över hela miljöförvaltningens servicetelefon, vilket är ett viktigt steg mot en mer sammanhållen och tillgänglig service.

Upphandling

Utvecklingen av arbetet med avtalsuppföljning har under året resulterat i cirka 5,4 miljoner kronor tillbaka till kommunens verksamheter och ytterligare 10 miljoner har stoppats i framtida felaktiga faktureringar. Under 2025 har arbetet med att ta fram en obligatorisk inköpsutbildning för samtliga medarbetare, utbildningen kommer att lanseras under våren 2026.

Under 2025 antogs de nya styrdokumenterna för upphandling och inköp. Tydligare ansvarsområden, att dela upp upphandlingar för att möjliggöra för små, lokala och sociala företag samt idéburen sektor. I styrdokumenterna finns det även med inriktning om kategoribaserat arbetssätt - detta är uppstartat - kategoriträd finns framtaget och kategoriledare är utsedda. Kategoristrategier är påbörjade i några kategorier.

Dialogen med näringslivet har fortsatt på Leverantörsträffen (ca 300 deltagare) och i de olika branschråden. Utöver det har det varit fokus på att rätta till så kallade dikeskörningar där näringslivet varit missnöjda med kommunens hantering.

Attraktiv arbetsgivare

Genom effektivisering och digitalisering av arbetssätt, processer och utbildningar har administrationen minskat, vilket möjliggjort mer riktat stöd till chefer och verksamheter. Rekryteringsverksamheten har vidareutvecklats för att stärka kvalitet, rättssäkerhet och likabehandling i rekryteringar, bland annat genom nytt stöd till chefer inom vård- och omsorgsförvaltningen och förstärkt arbetsledning inom kompetensförsörjningsområdet.

En ny stödfunktion för utlämnande av handlingar inom HR har etablerats för att möta en ökande ärendemängd. Samtidigt har behovet av kompetensutveckling och coachande stöd till chefer ökat, särskilt kopplat till komplexa personalärenden och förändringsarbete.

Under året har även ett arbete initierats för att tydliggöra ansvar och skyldigheter i kommunal anställning, och nytt kunskaphöjande material har tagits fram och lanserats.

2. Årsbokslut 2025

Tabell 1 Kommunstyrelsen, kommunbidrag och årets resultat, belopp i miljoner kronor

	Kommunbidrag 2025	Årets resultat 2025	Årets resultat 2024
Politisk verksamhet	57	0	3
Infrastruktur, skydd m.m	917	114	-92
Fritid och kultur	3	0	0
Flyktingmottagande	0	0	9
Affärsverksamhet	0	-1	7
Kommunledning och gemensam verksamhet	335	-3	-38
Nämnden totalt	1 311	111	-112

Nämndens analys – sammanfattning

Årets resultat för kommunstyrelsens var ett överskott om 111 miljoner kronor, vilket var en positiv avvikelse med motsvarande belopp jämfört med budget för året.

Överskottet återfinns främst inom verksamhetsområdet infrastruktur, skydd m.m och förklaras av att ledningsflyttar inför spårvägsutbyggnaden inte har utförts i den takt som var planerat. Detta beror till stor del på att detaljplaner överklagats och planerade arbeten därmed ej kunnat genomföras enligt plan. Överskottet möts av lägre intäkter för markförsäljning än budgeterat samt en avsättning som gjorts avseende saneringskostnader av övningsfältet vid Viktoria brandstation.

Inom verksamhetsområde kommunledning och gemensam verksamhet förklaras underskottet av kostnader av engångskaraktär inom fastighetsverksamheten där ändrad demografiutveckling givit anledning till avbrutna projekt som kostnadsförts och därmed påverkar resultatet. De högre kostnaderna dämpas bland annat av att kommunstyrelsens förfogandemedel inte har nyttjats under året samt lägre personalkostnader än budgeterat.

Investeringar

Tabell 2 Kommunstyrelsen investeringar, belopp i miljoner kronor

	KF-budget 2025	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Investeringar	1 071	494	648
Extern finansiering	-474	-194	-103

Kommunstyrelsens investeringsutgifter för 2025 var budgeterade till 1 071 miljoner kronor. Under året har 494 miljoner kronor upparbetats där de största utgifterna avser strategiska markförvärv, utbyggnad inom exploateringsområden, spårväg och fastighetsunderhåll. Årets externa finansiering uppgår till 194 miljoner kronor. Större avvikelser finns kopplade till spårvägsutbyggnaden där både investeringsutgifter och statlig finansiering är lägre än budgeterat. Det finns även avvikelser i att tilltänkta markvärvid inte genomförts i planerad omfattning. Budgetutrymmet för att bygga LSS-boenden i egen regi har inte nyttjats utan fokus har i stället varit att möjliggöra för de

kommunala bolagen att ansvara för byggandet. Under året har fler fastighetsförvärv gjorts kopplade till LSS-boenden.

Uppföljning kommunledning

Tabell 3 Uppföljning kommunledning, belopp i miljoner kronor

	Årets resultat 2025	Budget 2025	Årets resultat 2024	Avvikelse bokslut/ budget
Intäkter	2 978	2 992	2 932	-14
Kommungemensamma kostnader	1 109	1 108	1 135	0
Summa intäkter	4 086	4 100	4 067	-14
Verksamhetens kostnader	-4 600	-4 605	-4 540	5
Avskrivningar	-77	-73	-72	-4
Finansiella intäkter	18	17	27	1
Finansiella kostnader	-26	-20	-20	-6
Verksamhetens nettokostnader	-598	-580	-539	-18
Kommunbidrag	580	580	500	0
Resultat	-18	0	-39	-18
Kommunbidrag				
	2025	Resultat per verksamhet		
<i>Politisk verksamhet</i>	57	0	3	0
<i>Infrastruktur, skydd m.m.</i>	186	-21	-24	-21
<i>Fritid och kultur</i>	2	0	0	0
<i>Flyktmottagande</i>		0	9	0
<i>Affärsverksamhet</i>		5	11	5
<i>Kommunledning och gemensam verksamhet</i>	335	-2	-38	-2
Resultat alla verksamheter	580	-18	-39	-18

Årets resultat för kommunledning var ett underskott om 18 miljoner kronor, vilket var en negativ avvikelse med motsvarande belopp i jämförelse med budget för året.

Politisk verksamhet

Resultatet för politisk verksamhet var ett nollresultat, vilket var i nivå med budget. Inom verksamhetsområdet finns bland annat kostnader för medaljmiddagen som hade såväl ökade omkostnader för arrangemanget som fler uppmärksammade medaljörer än vad som budgeterats. Underskottet dämpades av lägre kostnader för bland annat partiernas politiska sekreterare när det inte är valår.

Infrastruktur, skydd m.m.

Inom verksamhetsområdet infrastruktur, skydd med mera var resultatet ett underskott om 21 miljoner kronor vilket var en negativ avvikelse med motsvarande belopp jämfört med budget.

Underskottet förklaras av en avsättning som gjorts med 50 miljoner kronor för saneringskostnader av övningsfältet vid Viktoria brandstation där brandskum med PFAS användes fram till 2010-talet. Totalt finns 100 miljoner kronor avsatt i och med att en avsättning även gjordes föregående år.

De subventionerade seniorkorten i kollektivtrafiken har kommunbidrag om 13 miljoner kronor inom verksamhetsområdet och ger motsvarande överskott då utfallet redovisas inom verksamhetsområdet affärsverksamhet.

Rekryteringar som skett senare än budgeterat bidrar till lägre personalkostnader och påverkar också nyttjandet av verksamhetskostnader som inte upparbetats i planerad omfattning. En ökad extern medfinansiering i evenemang som exempelvis Allt ljus på Uppsala har också bidragit till att årets evenemangsmedel inte nyttjats fullt ut. Överskott finns också inom medel för utvecklings- och utredningskostnader vilket bland annat förklaras av nyttjande av egna resurser framför externa konsulter.

Fritid och kultur

Resultatet för verksamhetsområdena fritid och kultur var ett nollresultat vilket var i nivå med budget. Kostnaderna uppgick till 3 miljoner kronor och avser bidrag och arrangemangstöd till kultur- och fritidsverksamhet samt räntebidrag till föreningar.

Flyktingmottagande

Inom verksamhetsområde flyktingmottagande återfanns under 2024 kommunens intäkter och kostnader för åtagande enligt massflyktsdirektivet att ordna bostäder till flyktingar från Ukraina. Verksamheten övergick till arbetsmarknadsnämnden i slutet av 2024 och har ingen resultatpåverkan inom kommunstyrelsen 2025.

Affärsverksamhet

Årets resultat för affärsverksamhet var ett överskott om 5 miljoner kronor vilket var en positiv avvikelse med motsvarande belopp jämfört med budget.

För den del av fastighetsverksamheten som avser affärsverksamhet var överskottet 14 miljoner kronor jämfört med budget vilket avser uthyrning till externa hyresgäster där hyresintäkterna översteg kostnaderna.

Därutöver redovisas även subventionerade seniorkort i kollektivtrafiken inom verksamhetsområdet. Seniorkortens budget återfinns inom verksamhetsområde infrastruktur, skydd med mera medan utfallet ska rapporteras inom affärsverksamhet. Totalt bidrog seniorkorten med ett överskott som förklaras av lägre antal aktiverade seniorkort än planerat vilket medför lägre nettokostnader.

Kommunledning och gemensam verksamhet

Årets resultat inom verksamhetsområde kommunledning och gemensam verksamhet var ett underskott om 2 miljoner kronor i jämförelse med budget.

En ändrad demografiutveckling har inneburit att kostnader för avbrutna projekt om sammanlagt 20 miljoner kronor har kostnadsförts inom fastighetsverksamheten. Även måltidsverksamheten har underskott som främst förklaras av högre kostnader för livsmedel. Under året har också fler personalärenden inom förvaltningarna inneburit behov av ökad facklig verksamhet, vilket har medfört högre kostnader än budgeterat.

De högre kostnaderna ovan dämpas av att kommunstyrelsens förfogandemedel inte har nyttjats under året. Vidare är personalkostnaderna lägre än budgeterat för några av kontorets verksamheter, vilket bland annat förklaras av senarelagda rekryteringar samt annan frånvaro.

Investeringar

Tabell 4 Investeringar kommunledning, belopp i miljoner kronor

Belopp i miljoner kronor	Budget	Utfall	Utfall
	helår 2025	helår 2025	helår 2024
Fastighetsförvärv	10	31	0
Fastighetsunderhåll/nybyggnation/hyresgästanpassning	109	28	54
Inventarier/maskiner	8	9	7
Statlig finansiering inventarier	0	-2	0
IT	10	7	39
Summa kommunledning	137	73	99

Investeringsramen för 2025 uppgick till 137 miljoner kronor. I bokslut 2025 uppgick investeringsutgifterna till 75 miljoner kronor och avsåg huvudsakligen investeringar inom fastighets- och it-verksamheten. Under året har statlig finansiering om 2 miljoner kronor avseende robust reservkraft beviljats, vilket inte var budgeterat.

Budgetutrymmet för att bygga LSS-boenden i egen regi har inte nyttjats utan fokus har i stället varit att möjliggöra för de kommunala bolagen att ansvara för byggandet. Under året har fler fastighetsförvärv gjorts kopplade till LSS-boenden. Underhållsinvesteringar och anpassningar har inte gjorts i planerad omfattning, vilket förklaras av förseningar i projekt samt att nya hyresgäster inväntas i Ulleråker. Av de medel som nyttjats har renoveringar bland annat skett i seniorboendet Leopold och i egenägda bostäder.

För it-investeringar i säkerhet, lagring och infrastruktur har utgifterna varit något lägre än budgeterat.

Uppföljning stadsbyggnad

Tabell 5 Uppföljning stadsbyggnad, belopp i miljoner kronor

	Årets	Budget	Årets	Avvikelse
	resultat		resultat	
	2025	2025	2024	bokslut/ budget
Intäkter	213	292	213	-78
Summa intäkter	213	292	213	-78
Verksamhetens kostnader	-757	-957	-609	200
Avskrivningar	-12	-6	-48	-6
Finansiella kostnader	-46	-60	-44	14
Verksamhetens nettokostnader	-602	-731	-489	129
Kommunbidrag	731	731	417	0
Resultat	129	0	-72	129
	Kommunbidrag			
	2025	Resultat per verksamhet		
Infrastruktur, skydd m.m.	731	135	-68	135
Affärsverksamhet		-5	-4	-5
Resultat alla verksamheter	731	129	-72	129

Resultatet för stadsbyggnad var ett överskott om 129 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse med motsvarande belopp i förhållande till årets budget. Avvikelsen

förklaras i huvudsak av lägre kostnader för ledningsflyttar kopplat till spårvägen samt lägre markförsäljningsintäkter.

Infrastruktur, skydd m.m.

Resultatet inom verksamhetsområde infrastruktur, skydd m.m. var ett överskott om 135 miljoner kronor, vilket var en positiv avvikelse med motsvarande belopp i förhållande till årets budget. Årets resultat förklaras främst av överskott inom spårvägsprojektet och av underskott i mark- och exploateringsverksamheten.

Projektet kopplade till fyrspårsavtalet redovisar sammanlagt ett överskott på 268 miljoner kronor, då de tilldelade medel för ledningsflyttsarbeten inte har upparbetats under året, utan förskjuts till kommande år och därmed genererar tidsförskjutningen ett överskott 2025. Att ledningsflyttar inför spårvägsutbyggnaden inte har utförts i den takt som var planerat beror till stor del på att detaljplaner överklagats och planerade arbeten därmed inte har kunnat genomföras enligt plan.

Det rådande marknadsläget påverkar fortsatt möjligheten till försäljning av exploateringsmark, i likhet med tidigare år. Marknadsläget är förändrat till följd av ett fortsatt högre kostnadsläge för nybyggnation och generellt högre räntekostnadsnivå. Detta påverkar byggaktörernas möjlighet att åstadkomma ekonomiskt hållbara projekt och likaså köpkraften hos hushållen. För stadsbyggnadsverksamheten medför det att kostnaden för alla pågående exploateringsprojekt och genomförandeorganisationen kostar mer än vad de intäktsbringande projekten finansierar. Markförsäljningsintäkterna uppgick till 69 miljoner kronor vilket är 167 miljoner kronor lägre än budgeterat. Försäljningar har bland annat skett i Rosendal och Valsätra. Positivt är att flera beslut om försäljning fattades i slutet av året med tillträde 2026, bland annat inom Storvreta och Rosendal.

Avvikelsen förklaras vidare av nedskrivningar som har skett under året som påverkat årets resultat negativt med 9 miljoner kronor. Det handlar i huvudsak om nedskrivning av marktillgångar som utgör naturreservat och allmän plats. Dessutom har 16 miljoner kronor omförts från omsättningstillgång till drift med anledning av tidsförskjutning inom Södra Ulleråker.

Strategisk planering redovisar ingen avvikelse mot budget.

Affärsverksamhet

Resultatet för stadsbyggnad för perioden var ett underskott om 5 miljoner kronor och avser markförvaltningen inom Ulleråker. Kommunbidraget redovisas inom verksamhet infrastruktur, skydd med mera.

Investeringar

Tabell 6 Investeringar stadsbyggnad, belopp i miljoner kronor

	Budget helår 2025	Utfall helår 2025	Utfall helår 2024
Markförvärv	350	163	226
Spårväg	177	66	4
Spårväg statlig finansiering	-324	-117	-54
Fyrspår	5	4	-1
Exploateringsprojekt (netto)	247	109	269
Fastighetsunderhåll jordbruksverksamhet	4	2	1
Summa stadsbyggnad	459	226	445
varav investeringar exploateringsprojekt			
Infrastruktur exploateringsverksamhet bruttoinvestering	398	184	318
Infrastruktur exploateringsverksamhet finansiering	-150	-75	-49
	247	109	269

Investeringsutgifterna inom stadsbyggnad är budgeterade till sammanlagt 934 miljoner kronor och är externt finansierade med 474 miljoner kronor. Under året har 419 miljoner kronor upparbetats.

Större avvikelser finns kopplade till spårvägsutbyggnaden där både investeringsutgifter och statlig finansiering är lägre än budgeterat. Utgifterna bedöms inte som helhet minska utan endast skjutas framåt till kommande år.

Investeringsramen för markförvärv uppgår till 350 miljoner kronor. Under året har 163 miljoner kronor upparbetats. I slutet av året genomförde Uppsala kommun Exploatering AB ett förvärv av en fastighet i bolagsform. Detta förvärv belastar inte kommunstyrelsens investeringsbudget men ska i enlighet med beslutet i kommunstyrelsen räknas av mot budgeten för markförvärv. Avvikelsen förklaras vidare av att markförvärv inte har genomförts enligt budgeterad nivå under året.

Investeringsramen för exploateringsprojekten uppgår till 247 miljoner kronor netto. Under året har 109 miljoner kronor upparbetats. Avvikelsen förklaras av att både investeringsutgifterna och extern finansiering av allmän plats varit lägre än budgeterat.

Investeringar per projekt exklusive markförvärv

Tabell 7 Investeringar per projekt, belopp i miljoner kronor

	Utfall 2025
Rosendal	52
Börjetull etapp 2	39
Södra Storvreta	33
Kv Vapenhuset	17
Fullerö skola/Siriusvägen	11
Luthagens strand	9
Ångkvarnen Skeppskajen	7
Uppsala C stadsbyggnad	6
Övriga 80 projekt	10
Totalsumma	184

Exploateringsprojektens investeringar uppgick till 184 miljoner kronor vilket är 214 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen förklaras av att utbyggnadstakten av allmän plats varit lägre än budgeterat. De största utgifterna under 2025 avsåg Rosendal, Börjetull och Södra Stolvreta.

Exploatering

Ett fortsatt högt kostnadsläge och räntenivå har påverkat exploateringsverksamheten under 2025. Byggaktörer är fortsatt återhållsamma med att genomföra markaffärer och starta byggprojekt samtidigt som hushållens möjligheter att köpa eller hyra nya bostäder samt företags möjligheter att investera i ny verksamhetsmark är begränsade. Intäkterna från markförsäljning har därför varit avsevärt lägre under 2022 till 2025 jämfört med 2021. Till följd av de låga markförsäljningsintäkterna genererar verksamheten ett negativt kassaflöde om 370 miljoner kronor, exklusive utgifter för strategiska markförvärv.

Kassaflöde exploateringsverksamhet exklusive markförvärv

Tabell 8 Kassaflöde exploateringsverksamhet, belopp i miljoner kronor

	Utfall 2025
Intäkter och exploateringsersättning	190
Anläggnings- och exploateringsutgifter, projektkostnader	-560
Årets kassaflöde	-370

Intäkter från markförsäljning- och exploateringsersättning understiger årets anskaffningskostnader och anläggningsutgifter med 370 miljoner kronor. Strategiska markförvärv tillkommer.

Av det ingående kassaflödet utgör markförsäljningsintäkterna 67 miljoner kronor för 2025, vilket till största del avser försäljning i Rosendal och Valsätra. Exploateringsersättning, externfinansiering av utbyggnad allmän plats, uppgår till 73 miljoner kronor. Resterande ingående kassaflöde utgörs av övriga intäkter samt vidarefaktureringskostnader för annans räkning. Vidarefaktureringskostnader sker främst till Uppsala Vatten och Avfall AB för deras del av teknisk infrastruktur som byggts ut inom exploateringsprojekt.

Det råder fortsatt lågkonjunktur på marknaden för bostadsbyggnation på grund av flera faktorer. Tidigare års höga inflation har ökat byggnadskostnader för byggaktörerna och efterlämnat ett högre ränteläge som har drabbat både de som bygger och sänkt köpkraften hos invånarna. Det märks inom exploateringsverksamheten genom att byggaktörer fortsatt väljer att skjuta byggstarten framåt. Det leder till att även försäljning av mark som markanvisats inträffar senare. För att möta detta har ett aktivt arbete bedrivits för att ge byggaktörer förutsättningar och incitament för att påbörja produktionen. Beslutet om att ge byggaktörer möjlighet att erlagga köpeskillingen senare har tagits emot positivt av marknaden och flera försäljningar har skett vid slutet av året med senarelagd köpeskillning.

Det utgående kassaflödet om totalt 560 miljoner kronor, består av projektrelaterade investeringsutgifter för utbyggnad av allmän plats och projektkostnader för deras

framdrift. Utöver det ingår exploateringsverksamhetens driftskostnader för genomförandeorganisationen.

Exploateringsverksamheten ska över tid bära sina egna kostnader och ska utöver det lämna ett kassaflödesmässigt bidrag till finansiering av koncernens investeringar kopplade till utbyggnadsområdena, exempelvis nya skolor och idrottshallar. Samtidigt innebär en avstannad marknad fortsatt låga försäljningsintäkter för bostads- och verksamhetsmark i kombination med generellt högre utbyggnadskostnader vilket gör att verksamheten i år inte kan bära sina egna kostnader. Många av de stora projekten kopplade till sydöstra stadsdelarna är i initieringsskede vilket innebär att de enbart genererar kostnader och inte några intäkter. Arbetet enligt tidigare beslut om åtgärder för ekonomi i balans har fortskridit under året likaså arbetet med en mer aktiv projektportföljhantering. Åtgärderna inkluderar att fortsätta arbetet med finansiella mål och nyckeltal samt ge exploateringsekonomi en betydande vikt i portföljbalanseringen och arbeta för att andelen av projekt för verksamhetsmark ökar.

Markförsäljning per projekt

Tabell 9 Markförsäljning per projekt, belopp i miljoner kronor

	Utfall 2025
Rosendal Etapp 3	32
Valsätra 3:7	19
Brillinge 2:2 och 4:4, ÅVC	6
Östra Fyrislund	4
Övriga projekt	6
Totalsumma	67

Under 2025 skedde det markförsäljning för bostadsändamål. Detta till skillnad från åren 2023 och 2024 då det inte skedde någon markförsäljning för bostadsändamål. Försäljningsintäkterna under 2025 utgörs huvudsakligen av försäljning i Rosendal och Valsätra. Prognosen för helåret var försäljningsintäkter på 153 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att flera försäljningar beslutades i slutet av 2025 och att tillträde sker 2026.

3. Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen har under 2025 i hög grad bidragit till uppfyllandet av kommunfullmäktiges fokusmål ekonomin och tryggheten samt delvis bidragit till uppfyllande av fokusmålen jobben och klimatet. Bedömningen av nämndens bidrag till fokusmålen utveckling baseras på både fullmäktiges uppdrag och övrig verksamhet som nämnden bedriver. De uppdrag som hanterats under 2025 omfattar de uppdrag kommunfullmäktige riktat till kommunstyrelsen i Mål och budget 2025–2027, tillkommande uppdrag som ges till nämnden löpande under året samt kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget.

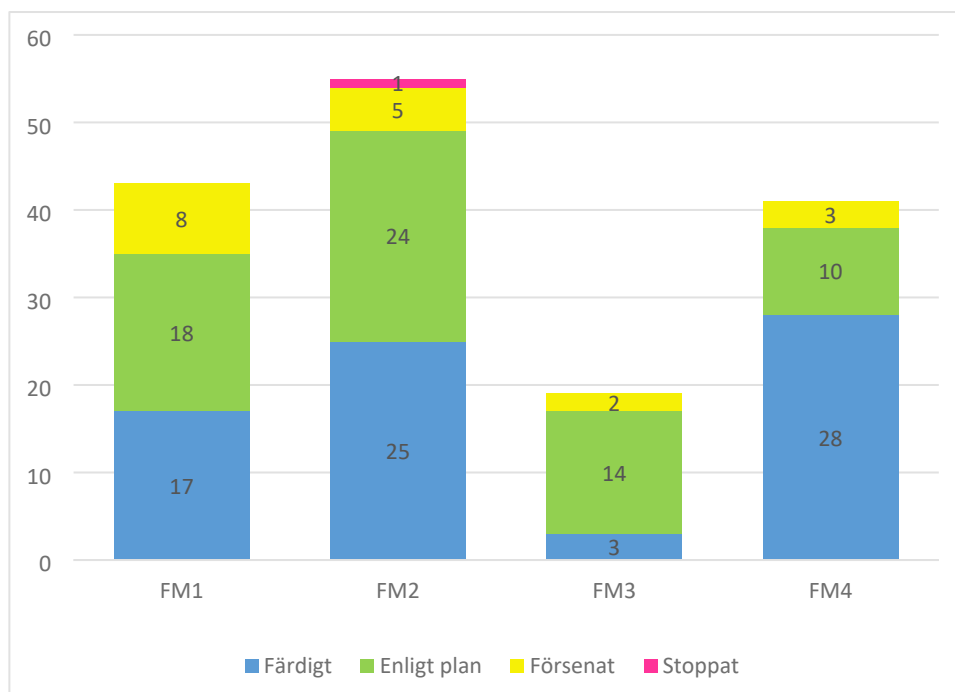
I bedömningen av status i diagrammet för uppdragen används följande färger:

Blått	Uppdraget är färdigt
Grönt	Arbetet med uppdraget pågår/väntar enligt plan
Gult	Arbetet med uppdraget är försenat, det vill säga inte påbörjat eller löper inte enligt plan
Rosa	Uppdraget genomförs inte

Samtliga uppdrag kommunstyrelsen

73 uppdrag är färdiga, 66 uppdrag pågår eller väntar enligt plan, 18 uppdrag är försenade och ett uppdrag genomförs inte.

Tabell 10 Status för det totala antalet uppdrag fördelade på fokusmål (FM) (ej nämndmål).

Fyra fokusmål

Kommunfullmäktiges fokusmål i Mål och budget 2025–2027 strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen har under året bidragit på flera sätt till genomförandet av fokusmålen.

Ekonomi

Kommunstyrelsen arbetar för att effektivisera administrationen i syfte att säkerställa en resurseffektiv verksamhet.

Under året har kommunstyrelsen bland annat:

- Genomfört en analys av nettokostnadsavvikelser och kvalitetsnyckeltal och tagit fram ett förslag på rapport som kopplar kostnader till kvalitet för att stärka den systematiska uppföljningen av effektivitet.
- Tagit fram en prototyp för generisk verksamhetsutvecklingsprocess som har testats, utvärderats och vidareutvecklats i samverkan med förvaltningar och bolag. Den generiska verksamhetsutvecklingsprocessen lanseras i början av 2026 och implementeras successivt under hela 2026.
- Genomfört utbildning i intern kontroll och ekonomi för bolagsstyrelserna.
- Genomfört aktiviteter i syfte att åstadkomma bättre arbetstidsreglering, hållbara och mer stabila bemanningslösningar samt möjliggöra för fler att arbeta längre med bibehållen arbetstillfredsställelse.
- Förstärkt det strategiska och operativa arbetet med extern finansiering. Avtal med Bidragsportalen är förlängt till oktober 2026.

Jobben

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete med att utveckla företagsservice och näringslivsarbete för att Uppsalas näringsliv ska kunna fortsätta att utvecklas.

Under året har kommunstyrelsen bland annat:

- Inom ramen för arbetet med att utforma energi-, fiber- och VA-systemen för de sydöstra stadsdelarna, tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB genomfört flera förstudier. Dessa har undersökt olika innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-system, bland annat slutna system och källsorterat avlopp.
- Stärkt kommunens digitala företagsservice genom lanseringen av en samlad ingång för företag på uppsala.se.
- Genomfört företagsbesöksdagen, där Uppsala kommuns politiker och koncernledning mötte 50 företag på samma dag, i syfte att lyssna in näringslivets behov och se vad kommunen kan göra bättre för att öka tillväxten.
- Gjort klart ett nytt avtal med regionen om Seniorkort inför 2026. Avtalet blev klart december 2025.
- Inrättat stadsdels- och bygderåd som ett led i att stärka dialogen med invånare, näringsliv och organisationer.
- Tagit fram ett nytt landsbygdsprogram som kommunfullmäktige antog den 24 mars 2025, och kommunstyrelsen godkände tillhörande handlingsplan den 7 maj 2025.

Klimatet

Kommunstyrelsen bidrar till att stärka kommunkoncernens kapacitet att driva klimatomställningen genom stärkt samverkan inom kommunkoncernen och långsiktiga klimatsatsningar.

Under året har kommunstyrelsen bland annat:

- Infört en klimatbudget med åtgärder. Klimatbudgeten är en del av Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.
- Integrerat klimatperspektivet i samhällsbyggnadsprocessens olika delar genom att utveckla ett ramverk för klimatberäkningar. Ramverket används för att identifiera de moment i processen som har störst påverkan på klimatutsläppen.
- Etablerat en återbrukshubb, Verket, där återbrukat byggmaterial samlas in, lagras och tillgängliggörs för vidare användning. Verket fungerar även som en testbädd för nya affärsmodeller och tekniska lösningar, särskilt riktade till små och medelstora företag. Verket invigdes hösten 2025.
- Fastställt Trafiknätsplanen som är ett viktigt komplement till kommunens övriga styrdokument inom trafik och infrastruktur, och därmed ett viktigt steg för att uppnå målen om ökad andel hållbara färdmedel.

Tryggheten

Kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt och långsiktigt trygghets- och säkerhetsarbete i nära samverkan med andra nämnder och bolag samt civilsamhälle, näringsliv och myndigheter.

Under året har kommunstyrelsen bland annat:

- Utvecklat arbetssätt och samverkansformer för att vidareutveckla och integrera den breddade lägesbilden i befintlig struktur och styrning inom kommunen, i ett led att säkerställa att kommunen arbetar systematiskt, kunskapsbaserat och utifrån forskning och aktuell lägesbild. Den breddade lägesbilden är en del i lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.
- Arbetat vidare med krigsorganisationen och alla kommunens tillsvidareanställda har fått besked om krigsplacering.
- Fattat beslut om inköp av bland annat fältkök som en del i att bygga upp kommunens förmåga inom civilt försvar
- Utvecklat en struktur utifrån företagsbesök för att fånga upp otrygghet som påverkar Uppsalas lokala näringsliv.
- Beslutat om riktlinjer för hämta-lämnafunktioner vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur-, och fritidsverksamheter.

Redovisning av uppdragens och nämndmålen status

Bedömningen av status för uppdragen och nämndmålen baseras på uppföljningen av kommunstyrelsens åtgärder och redovisas med följande symboler och text:

Uppdraget/nämndmålet är färdigt

Uppdraget/nämndmålet pågår eller väntar enligt plan

Uppdraget/nämndmålet är försenat

Uppdraget/nämndmålet genomförs inte

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

 Fokusmålet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Bedömning baseras på det arbete kommunstyrelsen genomfört under året inom fokusmålet samt utvecklingen inom indikatorerna. Genom ett systematiskt arbete med verksamhetsutveckling och digitalisering har kommunstyrelsen förbättrat tillgängligheten för invånare och verksamheter, minskat administrativa belastningar och skapat bättre förutsättningar för effektivare och mer innovativa arbetsätt. Andelen medarbetare som uppmuntras till att ta initiativ till förbättring av verksamheten har en successiv positiv utveckling över tid. För perioden 2021–2024 har Uppsala kommun en positiv trend med en stadig minskning av sjukfrånvaron. Samutnyttjandet av kommunens lokaler har stärkts.

De fem uppdragen från Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 pågår enligt plan.

Två av de fyra tillkommande uppdragen som kommunfullmäktige riktat till kommunstyrelsen är färdiga och två är försenade.

Kommunstyrelsen har beslutat om 34 tillkommande uppdrag för egen del. Femton av uppdragen är färdiga, sex försenade och övriga tretton pågår enligt plan.

Kommunstyrelsen har fyra nämndmål under detta fokusmål, tre blev färdiga under 2025 och ett pågår enligt plan.

Tydlig ekonomistyrning

Investeringsprocessen har under året stärkts och förtydligats inom ramen för Mål och budget. Kopplingen till portföljbalansering för samhällsbyggnadsprojekt har förstärkts och beslutsprocesser vid avvikelser inom exploateringsverksamheten samt för stora projekt i stadshuskoncernen har tydliggjorts. Investeringsstyrningen inom lokalförsörjningsprocessen har också stärkts bland annat genom tecknade ramavtal, projektstyrningsmodell och konceptbyggnader med fokus på anpassning till förändrad befolkningsutveckling.

För att utveckla möjligheten till att systematiskt följa upp och analysera kvalitet och effektivitet i kommunens verksamheter har kommunstyrelsen genomfört ett arbete med analys av nettokostnadsavvikelser och kvalitetsnyckeltal. Resultatet är ett förslag på analysrapport som kopplar samman kostnader och kvalitet för att belysa verksamheternas effektivitet utifrån nettokostnadsavvikelsen från Kolada.

Kommunstyrelsen ska möjliggöra samnyttjandet av kommunens lokaler genom att anpassa avtalshandling och hållbart användande av lokaler. Grundläggande avtalsmodeller för samnyttjade lokaler har tagits fram och används som utgångspunkt i dialoger med berörda verksamheter för att fastställa avtalsmässiga fördelningar. En vägledning för rapportering av samnyttjande har utarbetats med syfte att säkerställa relevanta mätvärden och skapa kontinuitet i uppföljningen.

Inför Mål och budget 2026–2028 har arbete med att se över behov av att anpassa nyckeltal och målsättningar med anledning av förändrad demografisk utveckling genomförts. De demografiska behoven har fått stark påverkan på bland annat lokalförsörjningsplaneringen. Nedrevidering av bostadsbehoven har fått genomslag i kommunstyrelsens beslut om balansering av portföljen för samhällsutvecklingsprojekt. Inom exploateringsverksamheten har styrningen och uppföljning förtydligats och nyckeltal som ger underlag för prioriteringar och jämförelser har tagits fram. Det har även gjorts ett större arbete med övergripande indikatorer kopplat till fokusmålen inför kommande Mål och budget.

Kommunstyrelsen har under året utvecklat stödet för externfinansiering till kommunkoncernen. Avtal med Bidragsportalen, ett verktyg som underlättar att identifiera möjliga program och fonder att söka från, är förlängt till oktober 2026.

Kommunstyrelsen har tagit fram en utbildning i intern kontroll som erbjudits samtliga bolagsstyrelser i de helägda kommunala aktiebolagen. Under hösten har utbildningen genomförts i samband med styrelsemöte hos samtliga bolag utom två, de resterade två genomförs under våren 2026. Under november och december har samtliga styrelseledamöter och suppleanter i de kommunala bolagen även erbjudits en grundläggande utbildning i ekonomi.

Förmåga till innovation och verksamhetsutveckling

Uppsala kommun har under perioden genomfört omfattande initiativ inom it, digitalisering och AI som bidragit till ökad effektivitet, säkerhet och innovationskraft. Fokus har legat på ökad tillgänglighet, förbättrad service till medborgare och frigörande av resurser i verksamheterna.

Kommunstyrelsen har under perioden utvecklat metoder och modeller för att ge ett mer samordnat och effektivt stöd till verksamheterna i arbetet med digitala tjänster som möjliggör automation av regelstyrda arbetsmoment. Arbetet bidrar till att hålla samman tekniska lösningar, arbetssätt och metodik. Kommunstyrelsen arbetar även med att säkerställa grundläggande förutsättningar för ett samordnat datadrivet arbetssätt och att utveckla former för samverkan med interna och externa aktörer. Kommunen har påbörjat flera projekt, bland annat införandet av processbaserad verksamhetsutveckling och systematisk informationsförvaltning.

Under hösten 2025 har prototypen för generisk verksamhetsutvecklingsprocess testats, utvärderats och vidareutvecklats i samarbete med förvaltningar, bolag och berörda verksamheter inom kommunstyrelsen. Den stödjer och tydliggör vad som behöver säkerställas i respektive steg i att utveckla verksamheten. Den generiska verksamhetsutvecklingsprocessen lanseras i början av 2026 och implementeras successivt under hela 2026.

Arbetet med att ansluta kommunen till den nationella plattformen för säker digital kommunikation (SDK) slutfördes mars 2025. Kommunens förvaltningar kan nu, via SDK

kommunicera med de offentliga organisationer som har adresser i den nationella SDK-adressboken.

Kommunstyrelsen har fortsatt arbetat med att utveckla digitala verktyg och plattformar för samhällsplanering och har implementerat en 3D-baskarta och ett datadrivet verktyg för att följa upp samhällsbyggnadsprojekt, samt påbörjat ett arbete med att öka datadrivet utvecklingsarbete genom att koppla information om samhällsbyggnadsprojekt till geografiska informationssystem.

Attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning

Ledningssystemet för arbetsgivar-, arbetsmiljö- och kompetensförsörjningsområdet i Uppsala kommun är väl etablerat och utvecklas löpande i förhållande till mål, uppdrag och målsättningen att vara en attraktiv arbetsplats med hållbara arbetssätt. Kommunstyrelsen fortsätter att stödja nämndernas kompetens- och verksamhetsutveckling inom arbetsgivarområdet i syfte att stärka verksamheternas kapacitet att möta förändringstryck i samhälle och omvärld.

Medarbetare med rätt kunskap och kompetens som utvecklas i takt med verksamhetens behov är en grundförutsättning för att Uppsala kommun ska kunna möta ett förändrat servicebehov och säkra välfärden. Fokus på det kontinuerliga lärandet är en betydande del av kommunens arbete med kompetensutveckling.

Med värderingsförskjutningar förändras vad som är attraktivt ur ett yrkes- och karriärperspektiv. I syfte att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv utvecklas den regelbundna dialogen mellan chef och medarbetare kontinuerligt. Dialogen berör ämnen som uppdrag, arbetssituation och utveckling, men också verksamhetens gemensamma mål och resultat.

Samtidigt har samhället förändrats, och det blir allt viktigare för Uppsala kommun att vara tydlig med att ett medarbetarskap inte bara innebär rättigheter och möjligheter. Alla medarbetare har skyldighet och ansvar att bidra till att verksamheten bedrivs rättssäkert, håller god kvalitet och att offentlig sektor kan utvecklas löpande i takt med utvecklingen i samhället. En ökad förståelse för ansvar och skyldigheter förväntas leda till tydligare förväntningar och en tryggare arbetsmiljö. Men också till färre arbetsrättsliga processer som till exempel varningar, disciplinära åtgärder och tvister.

Införandet av en ny rekryteringsverksamhet som ger stöd till chefer inom vård- och omsorgsförvaltningen bidrar till säkrare processer och ökad kvalitet i varje enskild rekrytering.

En digital och hybrid arbetsplats med flexibla arbetssätt och arbetstider är en konkurrensfördel för den attraktiva arbetsgivare som Uppsala kommun strävar efter att vara, samt en förutsättning för att utföra arbete effektivt och tillsammans.

Inom arbetet med robust bemanning genomförs aktiviteter som sammanfattningsvis syftar till att åstadkomma bättre arbetstidsreglering, identifiera åtgärder som leder till hållbara och mer stabila bemanningslösningar, utveckla befintlig kompetens samt möjliggöra för fler att arbeta längre med bibehållen arbetstillfredsställelse. Målet är att minska antal visstidsanställda och inhyrda medarbetare. Arbetet med att stödja chefer och samordna omställningen pågår.

Arbete med att öka kunskap om mångfald och inkludering på arbetsplatsen och vid rekrytering fortgår. Ökad kunskap och förståelse inom området förväntas leda till färre incidenter och händelser kopplat till diskriminering och är en del av kommunens arbete med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen. Aktiva åtgärder innebär ett

förebyggande och främjande arbete, med syfte att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Arbetet med chefers förutsättningar fortgår i en positiv riktning. Nämnderna arbetar aktivt med chefers förutsättningar utifrån verksamheternas behov i syfte att säkerställa ett hållbart, utvecklande och attraktivt uppdrag för chefer på samtliga ledningsnivåer. Arbetet med att engagera, utveckla och behålla chefer samt fortsätta att stärka ledarskapet är ett prioriterat arbete de närmaste åren för att säkerställa en långsiktig chefsförsörjning. Kommunstyrelsen erbjuder ett flertal utvecklingsinsatser för chefer utifrån där de befinner sig i sitt ledarskap.

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet (Alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi. Genom en samordnad organisation tillhandahåller kommunledningskontoret verksamhetsnära stöd till nämnderna och bolagen inom bland annat ekonomi, HR, kommunikation, IT och fastighet. Genom systematisk verksamhetsutveckling och innovation för att effektivisera kommunledningskontorets stödprocesser ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Systematiken för att följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet ska vidareutvecklas. Kommunstyrelsen ska också stärka kommunens försäkringsskydd och söka extern finansiering för utveckling av verksamheten.

Rapportering

Kommunalstyrelsen har under 2025 bedrivit ett omfattande och systematiskt arbete för att effektivisera stöd- och administrativa processer genom standardisering, samordning digitalisering och tydligare styrning. Arbetet har bedrivits brett inom alla kommunledningskontorets avdelningar samt stadsbyggnadsförvaltningens avdelningar under kommunstyrelsen.

Under året har flera nya digitala system införts inom bland annat kansli-, ekonomi-, HR, fastighets och kommunikationsfunktionerna. Exempel på detta är digital arvodeshantering för förtroendevalda, test av digital maskering av handlingar, nya system för nämndhandlingar och mötesstöd samt digitala lösningar för rekrytering, ärendehantering och utbildning. Inom ekonomifunktionen har molnbaserat ekonomisystem, leverantörsfakturaportal och förbättrade inbetalningsrutiner införts.

Flera verksamheter har även genomfört organisatoriska förändringar och samordnat administrativa resurser för att minska sårbarhet, undvika dubbelarbete och skapa bättre förutsättningar för ett effektivt stöd. Digitala utbildningar, e-handel, förbättrad avtalsuppföljning och utvecklade arbetssätt för verksamhetsutveckling och uppföljning har ytterligare bidragit till effektivisering.

Inom kommunstyrelsen har ett gemensamt arbete genomförts gällande analys av nettokostnadsavvikelser och kvalitetsnyckeltal. Resultatet är ett förslag på analysrapport som kopplar samman kostnader och kvalitet för att belysa verksamheternas effektivitet utifrån nettokostnadsavvikelsen från Kolada. Arbetet är ett led i att utveckla möjligheten till att systematiskt följa upp och analysera kvalitet och effektivitet inom kommunens verksamheter. Effekten av arbetet är att kunna ha en grund/modell för verksamheterna att titta på sina kvalitetsbristkostnader.

Flera forum för förvaltningars och bolags verksamhetscontroller och verksamhetsutvecklare/kvalitetsutvecklare har under året haft fokus på kvalitetsindikatorer och nyckeltal. Syftet har varit att öka kunskap och lärande i organisationen. Arbetet har handlat om att gå från ren resultatuppföljning till analys av resultaten. Analysen ska visa vad kommunen behöver utveckla i verksamheterna. Målet är att bibehålla eller höja kvaliteten i kommunens verksamheter.

För att tillgängliggöra kvalitet, fakta och resultat i kommunens verksamheter har ett arbete genomförts och en ny sida på uppsala.se har tagits fram. På sidan samlas olika delar som beskriver kommunens kvalitet, undersökningar som genomförs och resultat samt fakta och statistik. Förväntad nytta är ökad transparens kring statistik och kvalitet för invånare, förtroendevalda och andra intressenter.

Kommunstyrelsen har under året utvecklat stödet för externfinansiering till kommunkoncernen. Avtal med Bidragsportalen, ett verktyg som underlättar att identifiera möjliga program och fonder att söka från, är förlängt till oktober 2026. Kommunstyrelsen har gjort en kartläggning hur koncernen arbetar med extern finansiering. I arbetet har förståelse och samverkan ökat mellan förvaltningar och bolag, vilket förväntas ge en positiv effekt på arbetet och att externfinansiering står för en ökad andel av kommunal verksamhet, främst i det som utvecklas och testas. Även det strategiska arbetet har fortsatt för att integrera perspektivet i kommande Mål och budgetprocess. Satsningen förväntas ge intäkter i resultatförstärkande åtgärder kommande år på kommunledningskontoret.

Genomförda åtgärder har under 2025 bidragit till både ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter. Förändrade inbetalningsrutiner inom ekonomiområdet har medfört ökade ränteintäkter om cirka 2 mnkr per år samt minskade kostnader för inkasso och påminnelser. Avtalsrevisioner har lett till återkrav om cirka 5,4 mnkr och identifierade besparingspotentialer genom stoppade framtida felaktiga betalningar om drygt 10 mnkr.

Digitalisering och standardisering av processer har minskat administrationen och frigjort tid för mer kvalificerade arbetsuppgifter, både inom stödfunktionerna och för chefer i verksamheterna. Automatisering av exempelvis fakturahantering, rekrytering och löneärenden har sparat tid både inom stödfunktionerna och för chefer i verksamheterna. Inom gemensam service har sjukfrånvaron fortsatt minska, vilket indikerar mer hållbara arbetssätt. HR och lönefunktionerna har kortat svarstider och förbättrat tillgängligheten till stöd genom effektivare arbetssätt.

Kvaliteten i uppföljning och beslutsunderlag har stärkts genom förbättrade prognoser, färre rättelser i system och mer enhetliga processer. Samtidigt har flera verksamheter kunnat upprätthålla viktiga processer även vid längre personalbortfall, utan nyrekrytering, genom ökad samordning och gemensamt resursutnyttjande.

Effekterna av effektiviseringsarbetet följs upp genom en kombination av ekonomiska, verksamhetsmässiga och personalrelaterade indikatorer. Uppföljning sker bland annat genom mätning av tidsbesparingar i specifika processer (till exempel fakturahantering, avisering, rekrytering, löne- och chefsstödsärenden), ekonomiska effekter såsom kostnadsminskningar och ökade intäkter, prognossäkerhet samt indikatorer kopplade till sjukfrånvaro, svarstider och ärendemängder samt chefers nöjdhet med stöd. Vissa effekter är redan tydliga, särskilt ekonomiskt och arbetsmiljömässigt, medan andra väntas bli mer mätbara över tid. Ett arbete har inletts för att stärka den gemensamma systematiken för mätning av effektivisering och kvalitet, bland annat genom utveckling av nyckeltal och gemensamma modeller.

Tabell 11 Kommunstyrelsens indikatorer till Grunduppdrag innovation, verksamhetsutveckling och digitalisering

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Antal nya innovationsinitiativ tillsammans med externa parter ska öka	Antal nya innovationsinitiativ tillsammans med externa parter (KS) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 10 (2024: 18) Mål inte uppfyllt. Under 2025 har kommunstyrelsens verksamheter fortsatt att driva ett brett innovationsarbete som stärker kommunens utvecklingskraft. Genom nya samarbeten, fördjupade Ignite processer och ett växande fokus på AI, samverkan och klimatomställning har ett tiotal initiativ tagit form. Arbetet visar på en organisation som både fångar upp behov nära verksamheten och vågar testa nya arbetsätt tillsammans med externa aktörer. Utvecklingen fortsätter under 2026, med målet att omsätta fler av dessa idéer till konkreta förbättringar för både medarbetare och invånare.
Andelen medarbetare som uppmantras till att ta initiativ till förbättring av verksamheten ska öka	Min närmaste chef uppmantrar mig till att ta initiativ till förbättring av verksamheten, andelen positiva (index) Källa: Medarbetarundersökningen	Utfall 2025: 79, K 79, M 78 (2024: 78) Mål uppfyllt. Successiv positiv utveckling över tid. Kommunen arbetar systematiskt med resultat i medarbetarenkäten där det finns behov av förbättring.
Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel ska öka	Medborgarundersökningen – Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) Källa: Kolada (N00668)	2025: 79,2 K 77,6 M80,6 (2023: 80,6) Förändringen från senaste undersökning är inte statistiskt säkerställd då det ligger inom osäkerhetstalen och en bedömning går därför inte att göra.
Öka andelen inkomna synpunkter till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats	Andel (%) inkomna synpunkter till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad). Källa: egen uppföljning	Utfall 2025: 92% Måluppfyllelse inte bedömd då utfall för tidigare år saknas. I utfallet finns inte alla avdelningar inom kommunstyrelsens verksamheter med.
Öka andelen inkomna felanmälningar till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen från invånare som har hanterats	Andel (%) inkomna felanmälningar till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad)	Kvalitetssäkrade data finns inte tillgängligt för antal felanmälningar 2025.

	och avslutad). Källa: Egen uppföljning	
Öka andel invånare, organisationer och näringsliv som kontaktar Kontaktcenter och får en positiv uppfattning om kommunens bemötande, service och tillgänglighet	Andel invånare, organisationer och näringsliv som kontaktar Kontaktcenter och får en positiv uppfattning om kommunens bemötande, service och tillgänglighet Källa: Brilliants NKI-mätning	2025: 80,2 (2024: 80,1). Mål ej uppfyllt. Andelen har inte ökat och ligger under kommunsnittet på 85,6.

Tabell 12 Kommunstyrelsens indikatorer inom upphandling.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Indirekta besparingar i genomförda upphandlingar ska öka	Indirekta besparingar i genomförda upphandlingar, miljoner kronor Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 204 (2024: 258). Mål inte uppfyllt. Under 2025 var besparingen mindre jämfört med 2024 men har över tid ökat.
Antal anbud per upphandling ska öka	Antal anbud per upphandling Källa: egen uppföljning	Utfall 2025: 6,65 (2024: 5,8) Mål uppfyllt.
Leverantörstrohet vid inköp av varor/tjänster ska vara över 90 procent	Leverantörstrohet vid inköp av varor/tjänster, andel (%) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 88,1(2024: 86,6) Mål inte uppfyllt. Leverantörstrohet vid inköp av varor/tjänster är inte över 90 procent men har ökat något 2025 jämfört med 2024.
30 ekonomiska revisioner ska genomföras	Antal genomförda ekonomiska revisioner Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 28 (2024: 22) Mål inte uppfyllt. En ökning har skett jämfört med tidigare år.
100 ekonomiska stickprov av inköp från upphandlat avtal ska genomföras	Antal genomförda ekonomiska stickprov av inköp från upphandlat avtal Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 244 (2024: 95) Mål uppfyllt. Mer än 100 ekonomiska stickprov av inköp från upphandlade avtal är genomförda.
Andelen inköp gjorda i e-handelssystemet Proceedo ska uppgå till 65 procent	Andel (%) inköp gjorda i e-handelssystemet Proceedo (som kan gå via e-handel) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 37 (2024: 35) Mål inte uppfyllt. Andelen inköp gjorda i handelssystemet är mindre än 50 procent.

Uppdrag 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande (Alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt under de senaste årtiondena. Kommunstyrelsen ska utveckla ett samordnat och sammanhållet stöd till kommunkoncernen för att stärka arbetet med förändringsledning, nyskapande och ständiga förbättringar. Kommunstyrelsen skapar förutsättningar för verksamhetsförbättringar med stöd av digital utveckling. I uppdraget ingår digitalisering av processer och flöden, etablering av ett datadrivet arbetssätt samt förstärkt förmåga till digital samverkan med invånare, näringsliv och besökare genom digitalt först.

Rapportering

Uppsala kommun har under perioden genomfört omfattande initiativ inom it, digitalisering och AI som bidragit till ökad effektivitet, säkerhet och innovationskraft. Fokus har legat på ökad tillgänglighet, förbättrad service till medborgare och frigörande av resurser i verksamheterna.

Kommunstyrelsen har bland annat arbetat med att utveckla metoder och modeller för att ge optimalt stöd i att utveckla, införa och tillämpa digitala tjänster som möjliggör automation av regelstyrda arbetsmoment. Detta syftar till att skapa ett mer samordnat stöd för verksamheterna och hålla samman tekniska lösningar, arbetssätt och metodik. Kommunstyrelsen har också arbetat med att säkerställa grundförutsättningar för ett samordnat datadrivet arbetssätt och att utveckla former för samverkan med interna och externa aktörer.

Kommunstyrelsen har påbörjat flera projekt och utvecklingsinitiativ, bland annat införandet av processbaserad verksamhetsutveckling, generisk verksamhetsutvecklingsprocess och systematisk informationsförvaltning. Kommunen har särskilt satsat på AI, där flera pilotprojekt lanserats. Partnerskap har etablerats med AI Sweden och kommunen deltar i nationella innovationsnätverk.

Kommunstyrelsen har fortsatt arbetat med att utveckla digitala verktyg och plattformar för samhällsplanering och har implementerat en 3D-baskarta och ett datadrivet verktyg för att följa upp samhällsbyggnadsprojekt, samt påbörjat ett arbete med att öka datadrivet utvecklingsarbete genom att koppla information om samhällsbyggnadsprojekt till geografiska informationssystem. Kommunstyrelsen har också infört en funktion för att visualisera koldioxidbudgetar i samhällsbyggnadsprojekt i Uppsala kommuns kartportal. Projektet har genom NetZeroCities fått finansiering av Europeiska unionens Horisont 2020-program för forskning och innovation.

Arbete pågår också med att göra information tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom alternativ och kompletterande kommunikation. En vägledning för språk har tagits fram, som ska bidra till att fler får stöd i att förstå och skriva på lättläst svenska. Kommunen fortsätter också att arbeta med att öka andelen rörlig kommunikation i sina kanaler. Under våren 2025 lanserat ett nytt intranät på en ny modern teknikplattform med möjlighet till ny layout, flerfunktioner och smidigare administration och uppdatering av informationen. Kvalitetsledningsstödet (KLS) som är en kommungemensam lösning för verksamheter som behöver hantera sina styrande och stödjande dokument, dvs. alla dokument som ingår i en verksamhets ledningssystem, har implementerats under året.

Styrningen och finansieringsmodellen för it har förändrats för att möjliggöra bättre långsiktig planering och portföljstyrning, samt en tydligare process för finansiering av nya initiativ. Kompetensutveckling har prioriterats genom riktade insatser och nya rekryteringskrav med målet att bygga förmåga inom strategiska områden som cybersäkerhet och it-arkitektur.

Tabell 13 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 2: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Antalet e-tjänster på kommunens e-tjänsteplattform ska öka	Antal e-tjänster på kommunens e-tjänsteplattform Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 28 (2024: 27) Mål uppfyllt. Kulturnatttjänsten har tillkommit under 2025. Befintliga e-tjänsterna Seniorkort respektive Borgerlig vigsel har fått uppgraderingar som storleksmässigt skulle kunna ses som ”ny tjänst”. Under året har kommunstyrelsen arbetat aktivt med tjänsterna men inte fokus bara på att öka antal utan att skapa värde.
Antalet robotiserade processer ska öka	Antal robotiserade processer Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 26 (2024: 23). Mål uppfyllt. 2025 har varit ett av de mest produktiva åren när det kommer till leverans från Robotfabriken. I praktiken har sju nya automationer levererats. Att uppräknningen blir som den blir är för att den inte tar hänsyn till avveckling eller vidareutveckling. Flera nya robotar är på gång och prognosen är en ökning under 2026.

Uppdrag 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen (Alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Kommunen ska ha en robust grundbemanning med kompetenta medarbetare och en hälsofrämjande arbetsmiljö. Anställningsformen ska i undantagsfall vara tidsbegränsad. Kommunstyrelsen ska stödja chefer i syfte att minska behovet av korta visstidsanställningar, öka flexibilitet och förbättra förutsättningarna för kontinuerligt lärande. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas. Möjligheten till löneväxling för UL-kort ska utredas. Målsättningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med lägre sjuktal, fler som arbetar heltid och fler som klarar av ett helt arbetsliv.

Rapportering

Uppsala kommun har en enhetlig metodik för kompetensförsörjningsplanering som samtliga nämnder tillämpar inom ordinarie verksamhetsplanering. Särskilt fokus läggs på kompetensutveckling, kontinuerligt lärande och hälsofrämjande arbetssätt. Kommunstyrelsen fortsätter att stödja nämndernas kompetens- och verksamhetsutveckling inom arbetsgivarområdet i syfte att stärka verksamheternas kapacitet att möta förändringstryck i samhälle och omvärld.

En digital och hybrid arbetsplats samt flexibla arbetstider är konkurrensfördelar för den attraktiva arbetsplats och arbetsgivare som Uppsala kommun strävar efter att vara. Ett nytt lokalt avtal gällande flexibel arbetstid träder i kraft 1 januari 2026. Det nya

avtalet syftar till ökad flexibilitet gällande arbetstid för arbetstagare som annars skulle arbeta utifrån ett fastställt arbetstidsschema.

Utifrån beslut i kommunstyrelsen har en ny rekryteringsverksamhet etablerats under våren 2025. Verksamheten ger stöd i rekryterings- och anställningsprocessen till chefer inom vård- och omsorgsförvaltningen, något som förväntas bidra till säkrare processer och ökad kvalitet i varje enskild rekrytering.

Ett arbete har initierats i syfte att tydliggöra vilka krav och skyldigheter som en anställning i kommunal verksamhet medför. Ett nytt kunskapshöjande material har tagits fram och lanseras enligt plan. Materialet syftar till att förebygga misskötsamhet och undvika arbetsrättsliga processer som kan uppstå på grund av otydlighet eller okunskap om ansvar enligt anställningsavtal, lagar och andra regler. Materialet kommer även att användas vid introduktion av nya medarbetare och chefer.

Arbetet med att öka kunskap om mångfald och inkludering på arbetsplatsen och vid rekrytering fortgår. Ökad kunskap förväntas leda till färre incidenter och händelser kopplat till diskriminering och är en del av kommunens arbete med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen.

Inom arbetet med robust bemanning genomförs aktiviteter som sammanfattningsvis syftar till att åstadkomma bättre arbetstidsreglering, identifiera åtgärder som leder till hållbara och mer stabila bemanningslösningar, utveckla befintlig kompetens samt möjliggöra för fler att arbeta längre med bibehållen arbetstillfredsställelse. Olika arbetstidsmodeller prövas för att säkerställa en bemanning och schemaläggning som möter verksamhetens behov. Respektive nämnd sätter sin egen omställnings- och tidplan. Arbetet med att stödja chefer och samordna omställningen pågår. För de större personalintensiva förvaltningarna beräknas arbetet med åtgärder fortsätta under 2026. Detta utifrån att det är en komplex uppgift, där många förändringar krävs för att uppnå en hållbar och robust grundbemanning.

Uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas (KS, UBN, IFN, KTN, ÄLN, OSN, AMN, SKOL och UKAF).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet. Kommunstyrelsen ska möjliggöra samnyttjandet genom att anpassa avtalshantering och hållbart användande av lokaler. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används där så är möjligt.

Rapportering

En vägledning för rapportering av samnyttjande har utarbetats med syfte att säkerställa relevanta mätvärden och skapa kontinuitet i uppföljningen. Implementering planeras till början av 2026 och har fått ett positivt gensvar från berörda arbetsgrupper. Grundläggande avtalsmodeller för samnyttjade lokaler har

tagits fram och används som utgångspunkt i dialoger med berörda verksamheter för att fastställa avtalsmässiga fördelningar.

Tabell 14 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 10: Vakansgraden inom kommunstyrelsens lokaler ska vara konstant, och vakansgraden inom kommunstyrelsens bostäder ska vara konstant.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Vakansgraden inom kommunstyrelsens lokaler ska vara konstant	Vakansgrader inom kommunstyrelsen, andel outhyrda lokaler, (%) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 19,89 (2024: 18,9) Mål inte uppfyllt. Andelen outhyrda lokaler har ökat något.
Vakansgrader inom kommunstyrelsens bostäder ska vara konstant	Vakansgrader inom kommunstyrelsen, andel outhyrda bostäder, (%) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 6,41 (2024: 4,3) Mål inte uppfyllt. Andelen outhyrda bostäder har ökat något.

Uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun (KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, UKAF, SKOL, UPAB och UKK).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. Kommunstyrelsen ska undersöka hur långsiktiga demokratistärkande insatser kan utformas för att stärka underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. I uppdraget ingår även att säkerställa att kommunstyrelsens och valnämndens förvaltning bygger upp och bemannar en långsiktig, robust, flexibel och resurseffektiv valorganisation för att planera och genomföra val.

Rapportering

Valnämnden och kommunstyrelsen har ett pågående samarbete med syfte att genom olika insatser öka valdeltagandet i de delar som nämnden har rådighet över. Nämnden har inlett ett arbete under 2025 för att tillse att det ska finnas goda möjligheter att förtidsrösta samt att lokalerna för förtidsröstning har bra öppettider för att tillgodose behoven i olika områden. Vid rekryteringen av röstmottagare finns ambitionen att inför 2026 säkerställa en bred kompetens av språkkunskaper, där röstmottagarna också i viss mån kan fungera som ambassadörer för att gå att rösta. Valkansliet har även, genom löpande dialog med de verksamheter som berörs av valet, säkerställt att kompetens lånas ut till valkansliet vid genomförande av valen 2026.

Tabell 15 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Andelen medborgare med positiv uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande i kommunens beslut och verksamheter ska öka	Medborgare med positiv uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (över kommunens beslut och verksamheter), andel (%) Källa: Kolada (N00669)	Utfall 2025: 20,6, K 19,8 M 21,6 (2023: 18,9) Förändringen från senaste undersökning är inte statistiskt säkerställd då det ligger inom osäkerhetstalen och en bedömning går därför inte att göra. Uppsala kommun ligger lägre än genomsnittet för R12-kommunerna.
Valdeltagandet i senaste kommunvalet ska öka	Valdeltagande i senaste kommunvalet, andel (%) Källa: Kolada (N05401)	Utfall 2025: 82 (2024: 82) Mål inte uppfyllt. Vid val till kommunfullmäktige 2018 var valdeltagandet 86 %. Valdeltagande för riket har också sjunkit cirka fyra procentenheter mellan dessa två val, så Uppsala följer trenden för riket. Rikssnittet för valdeltagande i senaste valet till kommunfullmäktige var 80,5 %. Uppsala har högre valdeltagande än rikssnittet.
Valdeltagandet i valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunvalet ska öka	Valdeltagande i senaste kommunvalet valdistrikt med lägsta valdeltagande, andel (%) Källa: Kolada (N05821)	Utfall 2025: 37,2 (2024: 37,2) Mål inte uppfyllt. Valdeltagande i valdistriktet med lägst valdeltagande var vid valet innan (2018) 51,4 %.

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Rapportering

Kommunstyrelsens verksamheter arbetar löpande med att utveckla medarbetardialoger om uppdrag och mål, utveckling, prioriteringar och arbetssituation, med syfte att säkra en hållbar arbetssituation för medarbetarna.

Resultatet från medarbetarundersökningen kom i slutet på april, med ett bibehållet gott resultat för kommunstyrelsens verksamheter. Totalindexet för kommunledningskontoret har ett stabilt högt värde där totalindex gått från 82 till 83. Positiv förflyttning har skett inom delindexområdena Motivation, Ledarskap, Styrning och Arbetssituation. Även kommunstyrelsens verksamheter under Stadsbyggnadsförvaltningen, Mark och exploatering och Strategisk planering, uppvisar stabila resultat. Under perioden maj till september har cheferna presenterat resultaten från medarbetarundersökningen för sina respektive enheter och arbetat fram handlingsplaner.

Verksamheterna inom kommunstyrelsens står inför arbetsmiljöutmaningar av olika karaktär, varför strategier och åtgärder behöver anpassas efter behoven. Som exempel kan ges Gemensam service som aktivt och systematiskt arbetar med att sänka sjukfrånvaron och säkerställa en hållbar arbetssituation inom ramen för uppdraget Robust bemanning.

Oavsett verksamhetsutmaningar är den löpande dialogen mellan chef och medarbetare, samt medarbetare emellan, ett avgörande verktyg för att säkerställa en god och hållbar arbetssituation.

Nämndmål N1.2: Stärka planeringen, styrningen och uppföljningen av investeringsprojekt inom kommunkoncernen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

För att möta tillväxten och framtida utmaningar krävs att kommunkoncernen har god förmåga att genomföra komplexa investeringsprojekt. För att säkerställa största möjliga nytta för investerade medel behöver koncernens planering, styrning och uppföljning av investeringsprojekt stärkas. Investeringsprojekten ska i högre grad genomföras i enlighet med koncerngemensamma arbetsätt, stöd och modeller.

Rapportering

Arbetet med att stärka den koncernövergripande processen för prioritering och beredning av investeringar samt uppföljning av investeringar, har fortsatt under 2025 med grund i den riktlinje för arbetet som beslutades av kommunstyrelsen 2023. Investeringsprocessen har förtydligats inom ramen för Mål- och budgetprocessen. I planeringsdirektivet belyses viktiga områden för beredningen och kommande prioritering. Investeringsplaneringens koppling till balanseringen av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt har förstärkts. För projekt inom exploateringsverksamheten har beslutsprocessen vid avvikelser förtydligats. För stora projekt inom stadshuskoncernen har beslutsprocess och uppföljning förtydligats. Investeringsstyrningen inom lokalförsörjningsprocessen har stärkts bland annat genom tecknade ramavtal, projektstyrningsmodell och konceptbyggnader. Fokus i för den övergripande lokalförsörjningen är anpassning till förändrad befolkningsutveckling.

Kommungemensamma arbetssätt, stöd och modeller för enskilda investeringsprojekt inom lokalförsörjningsprocessen har förtydligats i ramavtal. För övriga enskilda investeringsprojekt är det främst inom uppföljningsprocessen som det gemensamma arbetssättet har stärkts, bland annat genom tydligare och mer enhetlig rapportering av stora investeringsprojekt i samband med årsredovisning och vid projektavslut.

Detta fleråriga uppdrag är slutfört och övergår i ordinarie verksamhetsutveckling och förbättringsarbete. Exempelvis fortsätter utvecklingsarbetet med klimatbudget/klimatinvesteringar under kommande år. Några aktiviteter som initierats inom ramen för uppdraget överförs till kommande verksamhetsplanering. Det gäller bland annat eventuellt systemstöd/databas för att underlätta den operativa hanteringen av investeringsportföljen på koncernnivå, vilket behöver samordnas med övrig systemutveckling.

Nämndmål N1.3. Utveckla kommunstyrelsens samordnande roll för att stärka kommunens arbete för att främja de nationella minoriteternas rättigheter.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Kommunen ska arbeta för att ligga i framkant i Sverige när det gäller det minoritetspolitiska arbetet. Kommunen ska säkerställa att de fem nationella minoriteternas rättigheter främjas och uppfylls i enlighet med Sveriges internationella åtaganden och gällande lagstiftning. Kommunstyrelsen ska utveckla kommunens arbetssätt med nationella minoriteter och stärka fokus på barn och ungas utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket. Kommunstyrelsen ska även stödja och samordna kommunkoncernen i utveckling och genomförande av insatser för att motverka antisemitism.

Rapportering

Under året har kommunstyrelsens samordnande roll stärkts genom etableringen av ett väl fungerande nätverk för arbetet med de nationella minoriteternas rättigheter. Nätverket har breddats och inkluderar nu även kommunens bolag, såsom Uppsala stadsteater och Uppsala konsert & kongress (UKK). I samarbete med UKK genomfördes firandet av Finlands självständighetsdag, och stadsteatern har bidragit till att utveckla arbetet med Förintelsens minnesdag på ett positivt sätt. Nätverket har skapat goda synergier, ökat samverkan och gett ytterligare skjuts åt arbetet med de nationella minoriteterna. Arbetet är nu väl förankrat och fungerar inom ramen för kommunens ordinarie verksamhet.

Nämndmål N1.4. Se över behov av att anpassa nyckeltal och målsättningar med anledning av förändrad demografisk utveckling.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

I en föränderlig värld där inte minst demografiska behov och prognoser förändras, behöver målsättningar anpassas och styrande nyckeltal och indikatorer ses över. Styrningen behöver anpassas till aktuella förutsättningar och till vilka problem som behöver lösas. Uppdraget omfattar genomgång av befintlig styrning; mål, målnivåer,

nyckeltal och indikatorer, i kommunstyrelsens verksamheter och för kommunkoncernen som helhet, som påverkas av förändrade planeringsförutsättningar med koppling till ändrad demografisk utveckling. Nyckeltalens relevans ska bedömas och vid behov ska förslag till justering inklusive reviderad målnivå tas fram som underlag för beslut i respektive styrdokument. Uppdraget omfattar även att ta fram förslag till nya nyckeltal och indikatorer om det förändrade läget kräver det.

Rapportering

Den förändrade demografiska utvecklingen har blivit än tydligare i kommunens befolkningsprognos 2025. Som i föregående prognos är det en tydlig nedgång i antalet barn och en ökning i de äldre åldersgrupperna. I den nya prognosen syns även en nedgång i åldersspannet 19–64 år.

Inför Mål och budget 2026–2028 har arbete i enlighet med uppdraget genomförts, som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt och styrning av sin egen organisation. De demografiska behoven har fått stark påverkan på lokalförsörjningsplaneringen där anpassning har skett inför kommande år såväl för de pedagogiska verksamheterna som för vård och omsorg och övriga verksamheter. Nedrevidering av bostadsbehoven har fått genomslag i kommunstyrelsens beslut om balansering av portföljen för samhällsutvecklingsprojekt. Inom exploateringsverksamheten har styrningen och uppföljning förtydligats och nyckeltal som ger underlag för prioriteringar och jämförelser har tagits fram. Det har även gjorts ett större arbete med övergripande indikatorer kopplat till fokusmålen inför kommande Mål och budget.

Genomgången visar att verksamheten gör anpassningar av målsättningar och styrning utifrån förändrade demografiska behov och även utifrån andra faktorer som påverkar till exempel efterfrågan på byggbar mark. Det tar dock tid att få genomslag för förändringarna i praktiken, inte minst inom stadsbyggnadsområdet med långa processer och avtal och åtaganden gentemot externa aktörer. Styrningen behöver beakta både nuläge och realistiska framtidsscenarier.

KF-BESLUT: Kommunstyrelsen och berörda nämnder ska i samverkan med Region Uppsala fullfölja överlämnandet av ansvaret för den särskilda kollektivtrafiken till Region Uppsala.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Överlämnande av ansvar för särskild kollektivtrafik till Region Uppsala (KSN-2022-01202) 2022-06-13.

Rapportering

Avtal om övertagande har godkänts av kommunfullmäktige den 4 november 2024 § 242 och av regionfullmäktige den 20 november 2024. Avtalen undertecknades i mars 2025. Arbete med övergång pågår och beräknas nu kunna verkställas hösten 2026. Anledning till förseningen är överklagade leverantörsavtal som behöver vara klara innan övergång kan ske.

KF-BESLUT: att åtgärder för att avveckla Stiftelsen Jälla egendom ska vidtas, och att, om avveckling inte är möjlig, ska åtgärder för att revidera stiftelsens stadgar vidtas, samt att delegera till kommunstyrelsen att fatta nödvändiga beslut för att punkterna 1 och 2 ska kunna verkställas.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035) 2023-10-09.

Rapportering

Avveckling av Stiftelsen genom permutation bedöms inte möjlig och dagsläget innebär inte heller revidering av stadgar någon påtaglig förbättring. Åtgärder pågår för att säkerställa övergång till annan driftsform än stiftelse om avveckling genom likvidation skulle bli aktuellt.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att genomföra en informationsinsats om övergångsåldern och därigenom bifalla motionen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om att öka kunskapen och medvetenheten kring övergångsåldern från Jennie Claesson (L) (KSN-2024-01783) 2025-03-24.

Rapportering

En stor andel av Uppsala kommuns medarbetare är kvinnor i 40–60 års åldern. Att öka kunskapen om klimakteriet bland medarbetare och chefer bedöms kunna bidra positivt till verksamheten. Som ett led i arbetet har kommunens intranät kompletterats med information om klimakteriet för att öka kunskapen hos medarbetare och chefer. Utöver kortfattad information innehåller sidan bland annat boktips och länkar till fördjupande artiklar i ämnet.

KF-BESLUT: att uppdra åt kommunstyrelsen och äldrenämnden att initiera ett arbete rörande förvaltningskulturen för att säkerställa god och effektiv informationsöverföring både till politiken och inom förvaltningen, samt motverka uppkomst av tystnadskultur. Återrapportering ska ske till fullmäktige vid sammanträdet i november.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Revisionsberättelser avseende Uppsala kommuns verksamhet under 2024 och fråga om ansvarsfrihet (KSN-2025-01257) 2025-04-28.

Rapportering

En rutin har tagits fram för återkoppling i anslutning till delegationsbeslut i personalärenden.

KS-BESLUT: Beställa grundskola för 780 elever i Norra Hovstallängen som möjliggör en framtida skola på upp till 1 000 elever, en idrottshall och en förskola för 144 barn.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Projektbudget Norra Hovstallängen (KSN-2017-4097) 2019-04-10.

Rapportering

Utredning pågår om Norra Hovstallängen ska pekas ut för annat ändamål, utredningen ska presenteras för kommunstyrelsen under februari.

KS-BESLUT: Göra en översyn av Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882) 2023-01-31.

Rapportering

Uppdraget är försenat vilket beror på att överväganden har skett om kommunen ska ha kvar policyn och riktlinjerna eller om dessa ska upphävas. Förslaget är att upphäva dessa, men ersätta dem med en vägledning. Nästa steg blir att skriva fram ett ärende om att policy och riktlinjer ska upphöra samt framtagande av vägledning.

KS -BESLUT: Ta fram en plan för fortsatt drift av Jälla egendom och de fastigheter som är kopplade till Jälla yrkesgymnasiums verksamhet.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035) 2023-09-20.

Rapportering

Arbete pågår för en samlad förvaltning av de byggnader som berör Stiftelsen samt de fastigheter som berörs och som ägs av kommunen respektive Skolfastigheter AB. Under hösten 2025 har kommunen övertagit två byggnader från Stiftelsen och påbörjat

arbete kring ytterligare en byggnad som disponerats av Stiftelsen på annan fastighet. Uppdraget är försenad enligt ursprunglig tidplan och förväntas nu bli klar under 2026.

KS-BESLUT: Fortsätta arbetet med målbilden att produktionen vid Stiftelsen Jälla egendom ska användas för kommunens behov av livsmedel.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Reviderad plan för omställning av Jälla lantbruk till ekologisk produktion (KSN-2020-03272) 2021-02-10.

Rapportering

Båsladugården såldes av Stiftelsen vid årsskiftet till Uppsala kommun som nu kan börja planera för ombyggnation till lösdrift.

KS-BESLUT: att uppdra kommunledningskontoret att i samarbete med utbildningsförvaltningen ta fram en långsiktig strategi för lokalförsörjning med ett minskande elevtal för i första hand grundskolan.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2024–2033 (KSN-2022-02285) 2023-12-13.

Rapportering

Uppdraget att ta fram en gemensam rutin/strategi har utbildningsförvaltningen skjutit fram till 2026. Kommunstyrelsen arbetar enligt plan för att ha en beslutad rutin klar under 2026. Det långsiktiga strategiarbetet hanteras inom processen för lokalförsörjningsplanen tills rutinen är fastställd. Vid större avvikelser hålls extra möten utöver de strategiska seminarierna och politiken bjuds in när behov uppstår.

KS-BESLUT: att uppdra kommunledningskontoret att i samarbete med stadsbyggnadsförvaltningen se över Riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola vad gäller små enheter, till exempel resursenheter.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2024–2033 (KSN-2022-02285) 2023-12-13.

Rapportering

Dialog och gemensamt arbete mellan kommunstyrelsen, plan- och byggnadsnämnden och utbildningsnämnden har pågått under våren 2025. Stödande dokument finns

framtaget med möjligheter för avsteg från riktlinjekravet för utemiljöns yta och kvalitet vid mindre skolenheter.

KS-BESLUT: att Uppsala kommun aktivt deltar i Kommungemensamt handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Handslag för digitalisering (KSN-2024-02346) 2024-09-11.

Rapportering

Kommunstyrelsen i Uppsala kommun beslutade i september 2024 (KSN 2024-02346) - att Uppsala kommun aktivt deltar i Kommungemensamt handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering. Uppsala kommun har under perioden tackat ja till sex erbjudanden från Handslaget.

Digital Post: Uppsala kommun har en etablerad tjänst för den utgående digitala posten och arbetar aktivt med att öka användningen av tjänsten, både i form av direkta utskick och integrationer till olika verksamhetssystem. Målet är att öka användningen av digital post för att skapa en mer effektiv, modern och digital kommunikation med medborgare samt minska pappers- och posthanteringen. För den ingående posten pågår en förstudie.

Säker Digital Kommunikation (SDK): Under året har Uppsala kommun lanserat och tagit i drift tjänsten Säker Digital Kommunikation (SDK), en nationell lösning för säker och effektiv digital kommunikation mellan offentliga aktörer. SDK möjliggör utbyte av känslig information på ett tryggt sätt och är ett viktigt steg i kommunens digitaliseringsarbete. Tjänsten används idag av flera verksamheter inom kommunen, bland annat arbetsmarknadsförvaltningen, överförmyndarförvaltningen, miljöförvaltningen och kommunledningskontoret. Kommunikation har även etablerats med externa aktörer som Helsingborgs stad och Region Uppsala.

Identitet och Behörighetshantering: Aktivt arbete pågår med att identifiera brister och risker kopplade till medarbetares identiteter och behörigheter, tjänstelegitimationer och digital identifiering av invånare. Åtgärder genomförs för att öka säkerheten inom området. Omvärldsbevakning sker för att hålla kommunen informerad om aktuella trender och hot, anpassa strategier och förbättra skyddet av känslig information.

Ytterligare tre erbjudanden startar efter sommaren med planerat införande 2026–2027:

- Gymnasieantagningssystemet Indra.
- Gemensam informationsförsörjning (GIF) ekonomiskt bistånd.
- Standardisering av verksamhetssystem för socialtjänsten.

Uppsala kommun har således nu ett etablerat arbetssätt internt för frågor kopplade till Handslaget. Uppdraget färdigmarkeras då kommunen har ett aktivt deltagande i Handslagets frågor och flera aktiviteter pågående kopplade till nya och tidigare omgångar.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att genomföra pilotstudier inom olika verksamheter för stärkt stöd vid rekrytering av medarbetare inom brukarnära verksamheter.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Förstärkt bakgrundskontroll vid nyanställning för särskilda yrkesgrupper (KSN-2024-02571) 2024-09-11.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att påbörja en utredning om fler yrkeskategorier bör ingå i gruppen för förstärkt bakgrundskontroll.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Förstärkt bakgrundskontroll vid nyanställning för särskilda yrkesgrupper (KSN-2024-02571) 2024-09-11.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att bygga upp ett stöd vid rekryteringar med början för vård- och omsorgsförvaltningen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg (KSN-2024-02571) KS 2024-09-26.

Rapportering

Ett rekryteringsstöd för vård- och omsorgsförvaltningen startades 1 juli 2025.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att tillhandahålla utbildningar inom välfärdsbrottslighet och rekrytering för chefer i vård- och omsorgsförvaltningen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg (KSN-2024-02571) KS 2024-09-26.

Rapportering

Utbildningsinsatser i form av workshops, nya rutiner och kunskapshöjande föreläsningar genomförda.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen utveckla stickprovskontroller och uppföljningen av brister och avvikelser i äldreomsorgen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg (KSN-2024-02571) KS 2024-09-26.

Rapportering

Vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat fram en metod med brukarorienterade stickprov.

KS-BESLUT: att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utarbeta en modell som möjliggör för privata byggaktörer att ansvara för utbyggnad av allmän platsmark inom planområden där de själva äger marken. Förvaltningen ska återkomma med ett beslutsunderlag för modellens införande senast under 2025.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Slutrapport gällande åtgärder för en ekonomi i balans för mark- och exploateringsverksamheten samt finansiella mål för samhällsbyggnadsprojekt (KSN-2024-03084) 2024-12-11.

Rapportering

Arbetet med att ta fram en modell som möjliggör för privata byggaktörer att ansvara för utbyggnad av allmän platsmark inom egna markinnehav har inletts. Syftet är att skapa tydligare förutsättningar för alternativa genomförandeformer i exploateringsprojekt. Modellen ska ge stöd för att bedöma lämplighet och ansvarsfördelning i enskilda planområden. Kommunstyrelsen tog beslut om framtagna modell i december 2025.

KS-BESLUT: att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utreda förslag på debiteringsgradsmålsättning.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Slutrapport gällande åtgärder för en ekonomi i balans för mark- och exploateringsverksamheten samt finansiella mål för samhällsbyggnadsprojekt (KSN-2024-03084) 2024-12-11.

Rapportering

Under hösten 2025 har ett förslag till målformulering för debiteringsgrad tagits fram. Som grund för analysen har tidredovisningssystemen uppdaterats under våren, vilket nu möjliggör en mer exakt uppföljning av debiterbar tid inom verksamheten. Vid beslut

i Mark- och exploateringsutskottet lades ytterligare delar till i beslutet vilket gör att arbetet kommer fortsätta och slutföras under första halvan av 2026.

KS-BESLUT: att till kommunstyrelsens sammanträde den 5 mars utreda hur arbetsformerna kopplat till kommunstyrelsens ansvar som anställningsmyndighet ska utvecklas.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på initiativ om att inrätta ett personalutskott under kommunstyrelsen från Jonas Segersam (KD) (KSN-2024-03681) 2024-12-11.

Rapportering

Temamöten har inrättats under året för arbetsgivarfrågor, lokalförsörjning och upphandling.

KS-BESLUT: att med tilläggen ovan genomföra en extern granskning av kommunens hantering av övergrepp som skett inom hemtjänsten.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Extern granskning av kommunens hantering av övergrepp inom hemtjänsten (KSN-2024-03676) 2024-12-11.

Rapportering

Granskningen är genomförd av extern konsult och slutrapporterad till kommunstyrelsen den 26 november 2025 \$350.

KS-BESLUT: att utreda ansvaret för ridanläggningen i syfte att säkerställa både tillgänglighet för allmänhet och ridklubbar, en ändamålsenlighet för skolans verksamhet och en likställighet mellan olika naturbruksgymnasier i kommunen.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på initiativ om Jällaskolan från Jonas Segersam (KD) (KSN-2025-00761) 2025-03-05.

Rapportering

I lokalförsörjningsplanen för utbildningsnämnden 2026 finns en ny beslutad åtgärd gällande nytt stall på Jälla. Projektet är redan i gång och tanken är att nuvarande stall ska flytta till ett befintligt stall som finns i anslutning till skolområdet. Detta behöver byggas om och eventuellt även byggas ut för att tillgodose skolans verksamhet. Planen är att projektering ska ske under våren för att sedan färdigställas 2027.

KS-BESLUT: att utreda förutsättningarna för elevhem.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på initiativ om Jällaskolan från Jonas Segersam (KD) (KSN-2025-00761) 2025-03-05.

KS-BESLUT: att frågor om våldsutsatthet inkluderas i kommunens medarbetarsamtal.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på initiativ från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) om att ta ansvar mot våldsutsatthet (KSN-2025-01213) 2025-04-08.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att utarbeta en modell för resursättning och samordning för valens genomförande.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: En mer robust valorganisation i Uppsala kommun (KSN-2025-00728) 2025-04-08.

KS-BESLUT: att ge kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram ett obligatoriskt kontrollmoment till samtliga helägda kommunala aktiebolags internkontrollplaner som syftar till att löpande säkerställa att Bolagsverket har rätt registrerade uppgifter.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivits i bolagsform under 2024 och instruktion till ägarombud (KSN-2025-00499) 2025-03-18.

Rapportering

Obligatoriskt kontrollmoment är framtaget och kommunicerat till samtliga helägda kommunala bolag.

KS-BESLUT: att ge kommunledningskontoret i uppdrag att tillhandahålla utbildningar i ekonomi och intern kontroll för styrelseledamöter och styrelsesuppleanter i de helägda kommunala aktiebolagen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivits i bolagsform under 2024 och instruktion till ägarombud (KSN-2025-00499) 2025-03-18.

Rapportering

En utbildning i intern kontroll har tagits fram och erbjudits samtliga bolagsstyrelser i de helägda kommunala aktiebolagen. Under hösten har utbildningen genomförts i samband med styrelsemöte hos samtliga bolag utom två. För de resterande två bolagen kommer utbildningen genomföras under våren 2026.

Under november och december har samtliga styrelseledamöter och suppleanter i de kommunala bolagen erbjudits en grundläggande utbildning i ekonomi. Totalt har utbildningen genomförts fysiskt vid fyra tillfällen.

KS-BESLUT: att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att genomföra marknadsanalyser som löpande följer utbud och efterfrågan på seniorbostäder.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utveckling av seniorbostäder (KSN-2024-03782) 2025-02-05.

KS-BESLUT: att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att inventera mark på vilken seniorbostäder kan byggas.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utveckling av seniorbostäder (KSN-2024-03782) 2025-02-05.

KS-BESLUT: att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att markanvisa för ett seniorboende under år 2025.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utveckling av seniorbostäder (KSN-2024-03782) 2025-02-05.

Rapportering

Kommunstyrelsens mark- och exploateringsutskott beslutade under våren att markanvisa för bland annat seniorbostäder i projektet Grandins backe i Storvreta. (KSN-2021-00638)

KS-BESLUT: att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram en plan och en strategi för seniorbostäder för Uppsala kommun.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utveckling av seniorbostäder (KSN-2024-03782) 2025-02-05.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att ta fram stödjande insatser och material i syfte att öka kvalitet och spårbarhet av information som delges på nämndsammanträden.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Ökad kvalitet och spårbarhet av information i nämnder (KSN-2025-01562) KS 250618.

Rapportering

Rutinerna för handläggning av ärenden är uppdaterade och kommunicerade. Ett flertal informationsinsatser har genomförts för bland annat nämndsekreterare, nämndpresidier och förvaltningsledningar.

Ett flertal nämnder har uppdaterat sina interna rutiner och fortsatt arbete omhändertas inom grunduppdraget.

KS-BESLUT: att kommunledningskontoret får i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med en uppföljning av hur riktlinjerna tillämpats i praktiken, särskilt med avseende på möjligheter för små och lokala företag att delta i kommunens upphandlingar.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Riktlinjer för upphandling och inköp (KSN-2024-02481) KS 250618.

KS-BESLUT: att kommunledningskontoret ska åiterrapportera senast november 2025 (och muntligt september) till kommunstyrelsen hur resultatet av granskningen omhändertagits och om vidtagna eller planerade åtgärder.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Kommunstyrelsens genomförda externa granskning av hemtjänsten (KSN-2024-03676) KS 250701.

Rapportering

Slutrapporterad till kommunstyrelsen den 26 november 2025 §350.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att, i nära samverkan med vård- och omsorgsförvaltningen, ta fram en övergripande rapportering som sammanställer status, tidplaner och ansvarsfördelning för samtliga pågående åtgärdsuppdrag.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget väntar enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Kommunstyrelsens genomförda externa granskning av hemtjänsten (KSN-2024-03676) KS 250701.

Rapportering

Kommunstyrelsen beslutade den 26 november 2025 §350 att samlad rapportering ska ske som en särskild fördjupning i samband med års- och delårsbokslut med första rapportering 2026. Rapportering sker under 2026 och början av 2027.

KS-BESLUT: att kommunstyrelsen får återrapportering minst en gång per år, för att säkerställa att åtgärderna drivs framåt och att ingen del av förbättringsarbetet förloras i komplexiteten.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget väntar enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Kommunstyrelsens genomförda externa granskning av hemtjänsten (KSN-2024-03676) KS 250701.

Rapportering

Kommunstyrelsen beslutade den 26 november 2025 §350 att samlad rapportering ska ske som en särskild fördjupning i samband med års- och delårsbokslut med första rapportering 2026. Rapportering sker under 2026 och början av 2027.

KS-BESLUT: att inrätta en central samordningsfunktion för digitalisering och AI.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Stärkt samordning och genomförande inom digitalisering och AI (KSN-2025-01997) KS 251015.

KS-BESLUT: att uppdra till stadsdirektör att säkerställa en central samordningsfunktion samt plan för genomförande och koordinering.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Stärkt samordning och genomförande inom digitalisering och AI (KSN-2025-01997) KS 251015.

KS-BESLUT: att återsrapportering sker kontinuerligt till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Stärkt samordning och genomförande inom digitalisering och AI (KSN-2025-01997) KS 251015.

Rapportering

Beslut finns om uppföljning enligt kommunstyrelsens uppföljningsplan, för 2026 KSAU 2026-09-22.

Indikatorer arbetsgivare

Tabell 16 Nämndens kommunövergripande indikatorer till uppdrag 4: Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen samt nämndmål N1.1 Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetet.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Andelen tillsvidareanställda månadsavlönade ska öka	Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) Källa: Kolada (N00200)	Utfall 2024: 79, K 80 M 76 (2023: 80) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. Trenden ligger på en stabil nivå.
Andelen heltidsanställda månadsavlönade ska öka	Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) Källa: Kolada (N00206)	Utfall 2024: 95, K 95 M 95 (2023: 95). Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. Genomsnitt för de R12-kommuner som har resultat för aktuellt år är 91. Uppsala kommun ligger på en högre nivå än genomsnittet för R12-kommunerna.
Andelen heltidsarbetande månadsavlönade ska öka	Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Källa: Kolada (N00209)	Utfall 2024: 73, K 70 M 81 (2023: 74) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. Att kommunen inte når målvärde kan antas bero på att en större andel medarbetare väljer att arbeta deltid. Det finns många individuella faktorer som kan påverka att en medarbetare bestämmer sig för att arbeta deltid.
Andelen visstidsanställda månadsavlönade ska minska	Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) Källa: Kolada (N00201)	Utfall 2024: 6, K 6 M 7 (2023: 6) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. Trenden är stabil och rör sig i önskad riktning. Uppsala kommun ligger dock på en högre nivå än genomsnitt för kommunerna i resultatnätverket R12
Andelen visstidsanställda timavlönade ska minska	Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) Källa: Kolada (N00202)	Utfall 2024: 15, K 14 M 17 (2023: 15) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. Uppsala kommun ligger på en högre nivå än genomsnitt för kommunerna i resultatnätverket R12. Detta bör uppmärksammas i arbetet med robust bemanning.
Andelen arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade ska minska	Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) Källa: Kolada (N00205)	Utfall 2024: 7,5, K 7 M 8,6(2023: 7,6) Mål uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. Resultatet kan förbättras ytterligare då kommunen fortfarande arbetar med förändring av bemanningsstrategier utifrån olika arbetsgivarpolitiska beslut (heltid som norm och robust grundbemanning).
Antalet månadsanställda mellan 66 och 75 år ska öka	Månadsanställda inkl. timavlönade i intervallet 66 till 75 år, antal Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 783, K 563 M220 (2024: 759) Mål uppfyllt. Det är klart fler kvinnor än män som är

		månadsanställda i intervallet 66 till 75 år. Strävansmålet ska dock kvarstå.
Anställda kvinnor, andel (%) Källa: Kolada (N00222)		Utfall 2024: 71,2 (2023: 71,6) Måluppfyllelse inte bedömd då målsättning saknas. Utfall för 2025 kommer under tertial 2 2026. Att uppnå en jämnare könsfördelning är dock ett långsiktigt strävansmål som kvarstår.
Andel (%) kvinnor av samtliga chefer Källa: Egen uppföljning		Utfall 2025: 70 (2024: 69) Måluppfyllelse inte bedömd då målsättning saknas. Inga större förändringar jämfört med föregående år. Fördelningen andel tillsvidareanställda chefer (70 procent kvinnor och 30 procent män) speglar fördelningen andel tillsvidareanställda medarbetare (70 procent kvinnor och 30 procent män).
Andel (%) kvinnor av chefer som leder chefer Källa: Egen uppföljning		Utfall 2025: 65 (2024: 64) Måluppfyllelse inte bedömd då målsättning saknas. Andelen kvinnor som leder chefer har ökat och närmar sig den generella könsfördelningen (70 % kvinnor) i organisationen. Detta bedöms som en positiv utveckling.
Andel (%) kvinnor av chefer som leder medarbetare Källa: Egen uppföljning		Utfall 2025: 71 (2024: 70) Måluppfyllelse inte bedömd då målsättning saknas. Andelen kvinnor som leder medarbetare har ökat marginellt jämfört med föregående år, och motsvarar fortfarande i stort sett den generella könsfördelningen i organisationen (70 procent kvinnor och 30 procent män).
Sjukfrånvaron ska minska	Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%) Källa: Kolada (N00090)	Utfall 2024: 7,1, K 7,8 M 5,5 (2023: 8,1) Mål uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i senare delen av tertial 1 2026. Uppsala kommun uppvisar en positiv trend sedan 2021 och ligger nu på samma nivå som genomsnittet för kommunerna i resultatnätverket R12. För perioden 2021–2024 ser vi en positiv trend med en stadig minskning av sjukfrånvaron.
Andelen medarbetare som har många frånvarotillfällen ska minska	Medarbetare som har många (6 eller fler) frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna, andel (%) tillsvidareanställda Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 13, K 14 M 11 (2024: 13). Mål inte uppnått. Dock har det skett en positiv utvecklingen över tid som bedöms vara en effekt av att sjukfrånvaron stabiliserats efter pandemin.
Andel av tillsvidareanställda medarbetare som har avslutat sin anställning ska bibehållas	Personalomsättning extern avgång kommunen, andel (%) av tillsvidareanställda medarbetare som har avslutat sin anställning Källa: egen uppföljning	Utfall 2025: totalt 6,2 K 6,3 M 6,1 (2024:6,1) Mål inte uppnått. Personalomsättningen 2025 är marginellt högre för samtliga medarbetare och för män jämfört med 2024. Jämfört med 2023 handlar det dock fortsatt om en lägre personalomsättning, något som kan bero på olika faktorer som konjunktur,

		omvärldsläge och inre organisatorisk attraktivitet.
Andel av tillsvidareanställda chefer som har avslutat sin anställning ska bibehållas	Personalomsättning extern avgång kommunen, andel (%) av tillsvidareanställda chefer som har avslutat sin anställning Källa: egen uppföljning	Utfall 2025: totalt 9,7 K 9,2 M 10,8 (2024:7,2) Mål inte uppfyllt. Ökningen i omsättning beror på pensionsavgångar och omorganisationer. Förändringar brukar leda till en viss ökning av rörlighet under en period. Utfallet bör bevakas över ett par år framöver, för att säkerställa att trenden faller tillbaka mot en lägre nivå.
Index för hållbart medarbetarengagemang ska öka	Hållbart medarbetarengagemang (HME) i medarbetarundersökningen (totalindex 0–100) Källa: Kolada (U00200)	Utfall 2025: 80, K 81 M 79 (2024: 80) Mål inte uppnått. Utfall för 2025 visar på en stabil trend, med 80 i totalindex. Detta är samma som föregående år, men högre än genomsnittet för R12-kommunerna med resultat för 2025.
Index för ledarskap ska öka	HME-index för ledarskap i medarbetarundersökningen (index 0–100) Källa: Kolada (U00202)	Utfall 2025: 81, K 81 M 81 (2024: 80) Mål uppfyllt. En ökning sedan tidigare år.
Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön ska vara 100 procent	Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön, kommunalt anställda, andel (%) Källa: Kolada (N00953)	Utfall 2024: 103,9 (2023:102,8) Mål inte uppnått. Utfall för 2025 kommer under tertial 2 2026. Indikatorn bör bevakas för att säkerställa att kön inte påverkar lönesättning till vare sig kvinnors eller mäns fördel.
Antalet rapporterade tillbud och arbetsskador ska öka ¹	Antal rapporterade tillbud och arbetsskador Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 4568 (2024: 4158) Mål uppfyllt. Antalet rapporterade tillbud och arbetsskador har ökat.
Andelen medarbetare som anser att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt ska öka	Medarbetare som anser att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt (index 0–100) Källa: Uppsala kommuns medarbetarundersökning Kolada (U00307)	Utfall 2025: 73, K 74 M 72 (2024: 72) Mål uppfyllt. Uppsala kommun ligger på samma nivå som genomsnittet för R12-kommunerna.
Andelen medarbetare som är insatta i arbetsplatsens mål ska öka	Medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål (index 0–100) Källa: Uppsala kommuns medarbetarundersökning Kolada (U00306)	Utfall 2025: 84, K 85 M 81 (2024: 83) Mål uppfyllt. Totalindex har ökat något sen tidigare år. Uppsala kommun ligger på samma nivå som genomsnittet för R12-kommunerna.

¹ Målet om att öka handlar om rapportering av tillbud och arbetsskador, inte förekomsten i sig. Genom ökad rapportering synliggörs problematik som möjliggör ett förebyggande arbete.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Fokusmålet bedöms vara delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på det arbete kommunstyrelsen gjort inom fokusmålet samt utvecklingen inom indikatorerna. Kommunstyrelsen har arbetat för att stärka kommunens näringsliv, förenkla företagets vardag och skapa fler jobb. Kommunen har ett gott resultat gällande nöjd-kund-index och många aktiviteter och insatser har genomförts för att stötta näringslivet. Trots det ser kommunstyrelsen inte det resultat som önskats inom fokusmålet. Företagsklimatet har under fler år blivit sämre i Uppsala enligt Svenskt näringslivs attitydundersökning och Uppsala faller från plats 252 till 280 i ranking på enkätdelen.

Kommunen arbetar aktivt med de insatser som ligger inom fokusområdet och använder det handlingsutrymme som finns för att nå uppsatta mål. Kommunstyrelsen behöver fortsätta stärka kvalitet, samordning och lyhördhet i mötet med näringslivet. Samtidigt påverkas förutsättningarna för måluppfyllelse av omvärldsfaktorer som ligger utanför kommunens direkta rådighet exempelvis den senaste lågkonjunkturen och demografiska utveckling. Dessa beaktas löpande i planering och uppföljning.

Två av de fjorton uppdragen från Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 är färdigt och resterande tolv uppdrag pågår enligt plan. Ett kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget är färdigt.

Fem av de tillkommande uppdragen kommunfullmäktige riktat till kommunstyrelsen är färdiga, ett genomförs inte, ett pågår och ett är försenat.

Kommunstyrelsen har beslutat om 32 tillkommande uppdrag för egen del. Av dessa är 17 av uppdragen är färdiga, 11 pågår enligt plan och fyra är försenade.

Kommunstyrelsen har ett nämndmål under detta fokusmål. Arbeta inom nämndmålet pågår enligt plan.

Starkt näringsliv och god företagservice

Den positiva trenden fortsätter i NKI-mätning (Nöjd-Kund-Index) av myndighetservice till företag som haft ärenden med kommunen. Uppsala når sitt högsta resultat hittills inom företagservice med NKI 76, över riksnittet på 75 (2024). Preliminära resultat för 2025 indikerar att kommunen fortsatt ligger på en hög nivå med ett NKI på 75, även om skillnader mellan myndighetsområden kvarstår. Inom upphandling pekar resultaten mot en förbättring, där Nöjd-upphandlingsindex preliminärt ökar till 64 jämfört med 60 föregående år. Samtidigt visar Svenskt Näringslivs attitydundersökning 2025 ett försämrat resultat: Uppsala faller från plats 252 till 280 i ranking på enkätdelen. Det understryker behovet av fortsatt arbete med kvalitet, samordning och lyhördhet i myndighetskontakterna.

Under året har arbetet med företagservice haft fokus på att skapa bättre samordning, tydligare vägledning och en mer enhetlig upplevelse för företag i kontakt med kommunen. Kommunens digitala företagservice stärkts genom lanseringen av en samlad ingång för företag på uppsala.se. Syftet är att göra kommunens service mer överskådlig och bidra till en förbättrad upplevelse av företagsklimatet i Uppsala.

En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen. Kommunstyrelsen har tagit fram en

målbild och riktning för evenemang. Kommunstyrelsen har också beslutat om att ställa sig bakom en ny modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena. Modellen ska testas som en pilotverksamhet och efter utvärdering kommer förslag för hantering av övriga arenor och lokaler att presenteras för kommunstyrelsen.

En funktion för dialog med näringslivet, specifikt med inriktning på de som påverkas av Uppsalas byggprojekt, har startats upp under året. Funktionen syftar till att näringsidkare som påverkas av byggprojekt i Uppsala får en personlig kontakt inom kommunen som kan lyssna in och tillvarata företagets behov. Målet är att alla näringsidkare som påverkas av ett byggprojekt i framför allt centrum och längs spårvägens dragning ska få information om kommande projekt minst ett år innan byggstart. Arbetet i funktionen sker i samverkan med gatu- och samhällsmiljönämnden.

Under 2025 har arbetet för att öka intresset för yrkesinriktade utbildningar bedrivits i nära samverkan med utbildningsnämnden. Ung Företagsamhet (UF) har riktat insatser för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar och har i dialog med skolledningar arbetat för att integrera entreprenörskap i kommunens yrkesprogram.

Kompetensförsörjning har lyfts i dialoger med näringslivet, bland annat vid företagsbesöksdagen och vid Uppsala Möts, där behovet av teknisk kompetens och stärkt samverkan mellan utbildning och näringsliv betonades.

Indikatorn antal nya jobb per år är inte uppfyllt och resultatet för 2024 innebär fortsatt låg tillväxt. Konjunkturen är på väg att stärkas, men effekterna väntas först 2025–2026.

Meningsfull fritid och rekreation

Uppsala kommun har sedan tidigare en etablerad modell för medborgarbudget på landsbygden. Under 2025 har denna modell utökats till att även omfatta stadsmiljöer, genom en pilot i Sävja i samverkan med Uppsalahem AB. Syftet är att pröva hur medborgarbudget kan stärka invånarnas inflytande även i urbana områden. Satsningen bygger vidare på kommunens arbete med att öka delaktigheten i utvecklingen av närområden och har visat att medborgarbudget även i stadsmiljö kan främja lokal samverkan, öka engagemanget och synliggöra invånarnas prioriteringar.

På landsbygden har nio idéverkstäder genomförts, och invånare har även haft möjlighet att lämna förslag via uppsala.se. En vägledning för arbetet med medborgarbudget har antagits. Uppsala kommuns arbete med medborgarbudget har även presenterats vid ett internationellt seminarium under Almedalsveckan.

Kommunen har förvärvat mark i främre Boländerna med syftet att möjliggöra uppförandet av ett mobilitetshus av Uppsala Parkering AB. Förvaltningen kommer nu att initiera arbetet med detaljplaneläggning och fortsätta planeringen av projektet i samverkan med bolaget.

Nytt avtal med regionen om Seniorkort inför 2026 blev klart december 2025. I avtalet finns ny klausul om gemensamt ansvar för utveckling i syfte att förenkla för kund och om förkortade beställningstider.

Kommunstyrelsen deltar i kommunens kultursatsning Kulturlyftet. Detta arbete stärker kommunens möjligheter att utveckla kulturen som en central del av stads- och landsbygdsutvecklingen, samtidigt som det bidrar till att öka invånarnas tillgång till och upplevelse av kultur.

Nationell och internationell samverkan

Eurocities har medverkat digitalt på ett antal möten med olika förvaltningar i kommunen för att informera om och öka kunskapen om Eurocities och kommunens medlemskap i organisationen. Kommunstyrelsen har påbörjat arbetet med att kartlägga Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor. Uppsala International HUB (UIH) har under perioden genomfört planerade aktiviteter. Målet är att dubblera antal unika deltagare som nyttjar UIH:s aktiviteter under perioden 2024–2027 för att stärka bilden av Uppsalaregionen som en attraktiv plats som välkomnar och effektivt integrerar internationella talanger med högkvalificerad kompetens.

Kommunstyrelsen har godkänt ett samarbetsavtal med Lviv. Avtalet innehåller förslag på framtida samarbetsområden. För närvarande planeras konkreta projekt med Lviv inom två områden som föreslås i avtalet, nämligen skola/utbildning och kultur.

Hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Under året har kommunstyrelsen arbetat för att främja dialogen med invånare, näringsliv och organisationer i de tidiga skederna av samhällsbyggandet. Arbetet har fokuserat på att utveckla metoder och arbetssätt för inkluderande processer där olika perspektiv och behov lyfts fram. Bland annat har dialoger genomförts med barn, unga och äldre för att säkerställa att deras röster hörs. Samarbeten med aktörer som Barnombudet och Senioruniversitetet har stärkt detta arbete.

Inom ramen för arbetet med att utforma energi-, fiber- och VA-systemen för de sydöstra stadsdelarna, har kommunstyrelsen tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB genomfört flera förstudier. Dessa har undersökt olika innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-system, bland annat slutna system och källsorterat avlopp. Framåt kommer den nya kunskapen att användas när nya VA-lösningar ska undersökas och byggas.

Uppsala kommun har inrättat stadsdels- och bygderåd som ett led i att stärka dialogen med invånare, näringsliv och organisationer. Dessa råd fungerar som plattformar för att tillvarata lokal kunskap och stödja initiativ som växer fram i civilsamhället. Kommunen arbetar med en årlig process för att stödja nya råd och fortsätter löpande att utveckla och stärka deras roll.

Under 2025 har kommunstyrelsen fortsatt arbetet med att minska letiderna i samhällsbyggnadsprocessen. Inom uppdraget har fokus fortsatt legat på att förenkla och effektivisera administrativa moment genom digitalisering och automatisering.

Kommunfullmäktige antog den 24 mars 2025 ett nytt landsbygdsprogram, och kommunstyrelsen godkände tillhörande handlingsplan den 7 maj 2025. Programmet syftar till att samordna utvecklingsarbetet på landsbygden och säkerställa att alla invånare i kommunen har tillgång till goda livsvillkor, oavsett bostadsort.

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet. (Alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Bland annat ska stadskärnan vidareutvecklas och samverkan ske för ett attraktivt city. Uppdraget omfattar också att skapa förutsättningar för mer byggbar mark för olika typer av verksamheter i olika lägen i kommunen och att stärka arbetet med klimatdriven, hållbar, cirkulär och innovativ affärsutveckling inom landsbygdsnärings. Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet samt landsbygdsprogrammet.

Rapportering

Den positiva trenden fortsätter i NKI-mätning (Nöjd-Kund-Index) av myndighetservice till företag som haft ärenden med kommunen. Uppsala når sitt högsta resultat hittills inom företagservice med NKI 76, över riksnittet på 75 (2024). Preliminära resultat för 2025 indikerar att kommunen fortsatt ligger på en hög nivå med ett NKI på 75, även om skillnader mellan myndighetsområden kvarstår. Inom upphandling pekar resultaten mot en förbättring, där Nöjd-upphandlingsindex preliminärt ökar till 64 jämfört med 60 föregående år.

Samtidigt visar Svenskt Näringslivs attitydundersökning 2025 en försämring i enkätdelen, där Uppsalas ranking sjunker. Skillnaderna mellan mätningarna tydliggör behovet av ökad samordning, tydlighet och lyhördhet i kommunens samlade kontakter med näringslivet. Mot denna bakgrund har kommunen under hösten haft riktade dialoger med de fyra branscherna som redovisade lägst resultat i Svenskt Näringslivs ranking. Syftet med dialogerna har varit att lyssna in företagets erfarenheter, fördjupa förståelsen för upplevda hinder och identifiera konkreta förbättringsområden som kan omsättas i fortsatt utvecklingsarbete.

För att stärka ett mer sammanhållet arbetssätt samlades chefer från samtliga myndighetsområden under hösten till företagsservicedagar. Arbetet har därefter konkretiserats genom att en koncerngemensam företagsservicefunktion har påbörjats, med syfte att fånga upp företag som inte hittar rätt i organisationen eller har ärenden som kräver samordning mellan flera myndighetsområden. Initiativet är en del av ett långsiktigt arbete för att skapa ett mer sammanhållet och företagsanpassat arbetssätt.

Kommunens digitala företagservice stärkts genom lanseringen av en samlad ingång för företag på uppsala.se. De nya webbsidorna har tagits fram med fokus på användbarhet, tillgänglighet och proaktiv vägledning, baserat på analys, användartester och dialog med berörda verksamheter. Syftet är att göra kommunens service mer överskådlig och bidra till en förbättrad upplevelse av företagsklimatet i Uppsala.

Tabell 17 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 12: Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Minst 2 000 nya jobb per år	Antal nya jobb per år Källa: SCB	Utfall 2024: 635 K840 M-202 (2023: 982) Mål inte uppfyllt. Slutligt utfall 2025 kommer till årsredovisning 2026. Resultatet för 2024 innebär fortsatt låg tillväxt. Den privata sektorn minskade med omkring 379 jobb, medan offentlig sektor ökade med cirka 1000. Snittet 2010–2024 är 1900 jobb per år – strax under målet på 2000. Månadsdata och glidande medelvärde ligger nu kring 600 jobb per år. Baserat på ett 12 månaders glidande medelvärde blir utfallet för 2024 att 635 nya jobb har skapats (840 för kvinnor och -202 för män). Den månadsvisa trenden låg i slutet av 2025 på drygt 1 000 nya jobb per år medan 12 månaders glidande medelvärde låg strax under, dvs nivån är fortsatt under målet 2 000 nya jobb per år men med en tydligt stigande tendens. Ekonomin är på väg in i högkonjunktur, vilket talar för en ökad jobbtillväxt kommande år.
Sysselsättningstillväxt över tid för aktiebolag ska vara minst 2,5 procent	Sysselsättningstillväxt över tid - aktiebolag (%) Källa: Bisnode	Utfall 2024: 3,5 (2023: 3,6) Mål uppfyllt. Utfall för 2025 kommer till årsskiftet 2026/2027. Antalet anställda i aktiebolagen minskade endast marginellt år 2024, till följd av en utdragen lågkonjunktur och geopolitisk turbulens. Minskningen var större inom exportindustri (-1,9 %) och affärstjänster (-0,9 %) än inom vardagliga verksamheter (-0,5 %). Korrelationen med den övergripande BNP-utvecklingen gör det sannolikt att 2025 summerar till ett år präglat av återhämtning, såsom indikeras av SCB:s preliminära arbetsmarknadsdata.
Omsättningstillväxt över tid för aktiebolag ska vara minst 6 procent	Omsättningstillväxt över tid - aktiebolag (%) Källa: Bisnode	Utfall 2024: 0,3 (2023: 0,2) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer till årsskiftet 2026/2027. Utfallet är klart lägre än målet över tid. Trots lågkonjunktur ökade omsättningen bland aktiebolagen marginellt år 2024, vilket var i nivå med den underliggande inflationen (KPI). Ökningstakten var högre inom exportindustri (2,9 %) och vardagliga verksamheter (3,6 %) än inom affärstjänster (1,4 %).
Företagsklimatet ska förbättras	Företagsklimat enl. enkätundersökningen Insikt, totalt, kommun (0–100) Källa: SKR Insiktmätning (NKI), Kolada (U07451)	Utfall 2025: prel. 75 (2024: 76) Mål inte uppnått. Uppsala når sitt högsta uppmätta resultat hittills i SKR:s mätning av företagservice med NKI 76 för helåret 2024, över rikssnittet (75). Preliminära resultat för

		2025 pekar på att kommunen fortsatt ligger på en hög nivå med ett samlat NKI 75 (riket 74), men med tydliga skillnader mellan myndighetsområden, brand och miljö förbättras, medan mark, hälsa och servering backar något. Inom upphandling indikerar Nöjd-upphandlingsindex en förbättring till 64 jämfört med 60 föregående år, vilket nu är i nivå med riksnittet (64).
	Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkät, ranking Källa: Svenskt näringsliv	Utfall 2025: 280 (2024: 252) Mål inte uppfyllt. Svenskt Näringslivs attitydundersökning visar en försämring i placering för enkätdelen. Skillnaderna mot NKI resultaten tydliggör ett ökat behov av samordning, tydlighet och lyhördhet i kommunens samlade kontakter med näringslivet. Genomsnittsplaceringen för R12 kommunerna är 209.
Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande ska förbättras	Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande, medelvärde totalt (skala 1–6) Källa: Svenskt näringslivs enkätundersökning	Utfall 2025: 2,86 (2024: 2,93) Mål inte uppfyllt. Företagarnas omdöme om kommunens service och bemötande har inte förbättrats. Resultatet är lägre än Sverigesnittet på 3,31.
	Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande, företag med 0–10 anställda (skala 0–100) Källa: SKR Insiktmätning (NKI)	Utfall 2025: preliminärt 76 (2024: 76) Mål inte uppfyllt. Resultat 76 visar dock att företag med 0 till 10 anställda är fortsatt mer nöjda som grupp än genomsnittsföretaget i Uppsala. Jämfört med riksnittet (74) ligger kommunen 2 enheter bättre
Tillgången till medarbetare med relevant kompetens ska öka	Tillgång till medarbetare med relevant kompetens (skala 1–6) Källa: Svenskt näringslivs enkätundersökning	Utfall 2025: 3,02 (2024: 2,97) Mål uppfyllt. Ökning jämfört med 2024 och Uppsala kommun ligger fortsatt över Sverigesnittet (2,88).
Nöjdhet hos kommunens anbudsgivare ska öka	Nöjd upphandlingsindex (NUI), snittbetyg totalt bland kommunens anbudsgivare (skala 0–100) Källa: SBA servicemätning	Utfall 2025: preliminärt 64 (2024: 60) Mål uppfyllt. Nöjd-upphandlings-index (NUI) visar en tydlig förbättring till 64 jämfört med 60 föregående år, vilket nu är i nivå med riksnittet (64).
Andelen lokala leverantörer av totalt inköp av varor och tjänster ska öka	Andelen (%) lokala leverantörer av totalt inköp av varor och tjänster Källa: egen uppföljning	2025: 26,0 (2024: 22,0) Mål uppfyllt.
Antalet rådgivningar med företag inom näringslivsorganisationer som får stöd från kommunen ska öka	Rådgivningar och kontakter med företag inom näringslivsorganisationer som får stöd från Uppsala kommun, antal Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025:935 (2024:859) Mål uppfyllt.

Uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser (KS, GSN, PBN, KTN, IFN, MHN, Destination Uppsala, Uppsala konsert och kongress, Stadsteatern, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala parkering).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Evenemang och upplevelser bidrar till ökad folkhälsa, trygghet och livsglädje. En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen. Kommunstyrelsen ska samordna arbetet med att ta fram en platsplan över stadens befintliga platser för evenemang och upplevelser samt i ett samlat koncept beskriva hur platserna kompletterar varandra. Processer, samarbeten och infrastruktur för evenemang och upplevelser ska utvecklas. Det ska upplevas lätt för föreningar, kulturlivet och evenemangsarrangörer att boka platser genom förenklad tillståndsgivning och minskad administration.

Rapportering

Arbetet pågår och involverar stora delar av koncernen. Målbilden och riktningen för evenemang är beslutad av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har i mars 2025 beslutat att som ett första steg ställa sig bakom en ny modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena. Modellen ska testas som en pilotverksamhet och efter utvärdering kommer förslag för hantering av övriga arenor och lokaler att presenteras för kommunstyrelsen.

Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande (AMN och KS).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

För att fler Uppsalabor ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Kommunstyrelsen ska stärka arbetet med sysselsättningsfrämjande åtgärder inom upphandling.

Rapportering

Samverkan mellan arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och kommunstyrelsen har etablerats för att genomföra sysselsättningsfrämjande åtgärder inom ramen för upphandlade avtal. Två branschråd med sociala företag har genomförts.

Uppsala kommuns näringslivsanalys visar (december 2025) att den månadsvisa trenden i slutet av 2025 pekar på 1 000 nya jobb på årsbas, det vill säga nivån är fortsatt under målet 2 000 nya jobb per år men med en tydligt stigande tendens. Antalet arbetsökande har ökat till ca 11 250, varav drygt 7 800 är öppet arbetslösa eller arbetslösa i program. Det indikerar en fortsatt svag arbetsmarknad, där företagen än så länge är återhållsamma med rekryteringar trots stigande konjunktur. Ekonomin är enligt Konjunkturinstitutets på väg in i högkonjunktur, vilket talar för en ökad

jobbtillväxt kommande år. Bland annat till följd av en lägre ränta och expansiv finanspolitik som förväntas ha positiva effekter på hushållens konsumtion.

Som en övergripande indikator för uppdrag 14 kan det konstateras att både andelen och antalet biståndsmottagare i Uppsala kommun fortsätter att minska stadigt. Trots den fortsatta positiva utvecklingen har tre av åtta jämförelsekommuner i R9-nätverket en lägre andel biståndsmottagare (vuxna, män och kvinnor) än Uppsala. Även riket ligger fortsatt något lägre än Uppsala även om Uppsala knappar in. Utrikes födda kvinnor är fortfarande en grupp som har större utmaningar att etablera sig på arbetsmarknaden, men den vanligaste hushållstypen som uppstår ekonomiskt bistånd är ensamstående män.

Företagslabbet har under 2025 bidragit till sju nystartade företag, totalt 22 sedan starten, genom rådgivning, utbildningar och fördjupat stöd till blivande företagare. Uppsala kommun deltog för tredje året i rad som huvudpartner i Drömarbetarstaden, vilket bidrog till jobbmöjligheter för Uppsalabor och stärkte kommunens arbetsgivarvarumärke. Planering inför nästa års evenemang pågår.

Under 2025 har ett arbete genomförts med att vidareutveckla den nya näringslivswebben på Uppsala.se genom att samla och tydliggöra information om yrkesutbildningar och vuxenutbildning, särskilt riktad till företag. Arbetet sker i samverkan med berörda förvaltningar inom ramen för kommunens arbete med kompetensförsörjning. Syftet är att öka företagets kännedom om utbildningsutbudet och därigenom stärka matchningen på arbetsmarknaden och förutsättningarna för självförsörjning.

Tabell 18 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 13: Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Öka antal personer som tar del av sysselsättningsfrämjande insatser inom ramen för upphandlade avtal	Antal personer som tar del av sysselsättningsfrämjande insatser inom ramen för upphandlade avtal Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 5 (2024: 4) Mål uppfyllt. Kommunstyrelsen ser att detta kommer öka under kommande år till följd av fler kravställningar inom området.

Uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar (UBN, KS, AMN, OSN, ÄLN och KTN).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

En viktig förutsättning för företagets tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser. Det finns en brist på arbetskraft inom flera jobb som kräver yrkesutbildning. Utifrån kunskap om kompetensbristen inom olika yrken ska insatser genomföras för att bidra till kompetenshöjande utbildningar och matchning. Kommunstyrelsen ska inom ramen för företagsbesök och mötesplatser mellan kommun och näringsliv, aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.

Rapportering

Vid företagsbesöksdagen, där Uppsala kommuns politiker och koncernledning mötte 50 företag på samma dag, diskuterades kompetensförsörjning i cirka hälften av dialogerna (26 företag). Mötena syftade till att lyssna in näringslivets behov och se vad kommunen kan göra bättre för att öka tillväxten. Företagen efterfrågar ökad tillgång till teknisk kompetens, förbättrade möjligheter till internationell rekrytering samt stärkt samverkan mellan näringsliv och utbildningsaktörer för att möta framtidens behov. Vid Uppsala Möts med "tema kompetensförsörjning – så fångar du framtidens arbetskraft" lyftes flera viktiga insikter med koppling till attraktiviteten för yrkesutbildningar.

Ung Företagsamhet (UF) har riktat insatser för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar. UF har i dialog med skolledningar arbetat för att integrera entreprenörskap i kommunens yrkesprogram. Exempel på skolor som kommer att införa UF är Jällagymnasiet och Bergstrands gymnasium. Jälla strävar efter att bli den första skolan med UF-profil på yrkesprogrammen, och Bergstrands gymnasium har infört kursen Entreprenörskap för alla elever i årskurs 3 på programmen Bygg- och anläggning samt Försäljning och service.

Till höstens antagning var det kö till samtliga yrkesutbildningar utom vård och omsorg, vilket ses som ett mycket positivt resultat av arbetet.

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden (alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Genom att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter nationellt och internationellt kan kommunens verksamheter utvecklas samtidigt som Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen stärks. Kommunstyrelsen ska kartlägga Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor för den nya europeiska mandatperioden 2024–2029 i syfte att skapa en tydlig riktning för kommunen i EU-frågor som kan bidra till positionsförflyttningar till nytta för uppsalaborna. I uppdraget ingår åtgärder såsom att tillvarata och attrahera nationell kompetens och att fortsätta utveckla Uppsala international Hub. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet.

Rapportering

Efter uppstartsfasen i samarbetet med Lviv i Ukraina har Uppsala kommun nu kommit till en fas där konkreta projekt diskuteras och planeras i enlighet med det samarbetsavtal som Uppsala och Lviv undertecknade i april 2025.

Uppsala kommun har också deltagit i en delegationsresa till Minneapolis och New York i september 2025 tillsammans med Länsstyrelsen och Uppsala universitet. Resan var en del av uppmärksammandet av 25-årsjubileet för vänortssamarbetet mellan Uppsala och Minneapolis.

Arbetet med att kartlägga Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor är påbörjat. Dialog förs med berörda verksamheter för att fånga upp relevanta utvecklings- och finansieringsmöjligheter samt möjligheter till profilering. Uppsala International HUB (UIH) har under perioden genomfört planerade aktiviteter. Målet är att dubblera antal unika deltagare som nyttjar UIH:s aktiviteter under perioden 2024–2027 för att stärka

bilden av Uppsalaregionen som en attraktiv plats som välkomnar och effektivt integrerar internationella talanger med högkvalificerad kompetens.

Tabell 19 Nämndens indikatorer till uppdrag 15: Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Erhållna riktade statsbidrag till kommunen ska öka	Summa erhållna riktade statsbidrag i kommunen, miljoner kronor Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 921 (2024: 827) Mål uppfyllt.
Erhållna EU-bidrag till kommunen ska öka	Summa erhållna EU-bidrag i kommunen, miljoner kronor Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 23 (2024: 20) Mål uppfyllt.

Uppdrag 17. Utreda hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov (GSN, Uppsala konsert och kongress och KS).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

En attraktiv stadskärna skapar folkliv och rörelse i det offentliga rummet och fungerar som en mötesplats och ett upplevelserum för kommunens invånare och besökare. Runt om i landet pågår satsningar för att omvandla stadskärnor till framtidens fysiska mötesplatser, där shopping, service och upplevelser mixas på ett innovativt sätt. Vaksala torg har en viktig och central funktion för Uppsalas stadskärna men är idag inte utformad på ett sätt som främjar vistelse, kommers och evenemang för att stödja innerstadens utveckling. Kommunstyrelsen ska delta i utredningen kring hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov.

Rapportering

Kommunstyrelsen följer det pågående arbetet med att utreda hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtida behov hos invånare och näringsliv. Utredningen genomförs av Gatu- och samhällsmiljönämnden. Kommunstyrelsen står till förfogande för att vid behov ge stöd i arbetet.

Uppdrag 18. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde (KS).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

För att stärka Uppsalabornas delaktighet och inflytande över sitt närområdes utveckling och bättre tillvarata boendes kunskap och önskemål ska kommunen utreda hur arbetet med medborgarbudget kan utvecklas. Medborgarbudgetar kompletterar den representativa demokratin och formella former för dialog och delaktighet genom att låta invånarna i ett område föreslå och rösta om hur en avsatt budget ska användas för att förbättra området. Kommunstyrelsen ska genomföra två medborgarbudgetspiloter i staden för ökat engagemang.

Rapportering

En medborgarbudget har genomförts i Sävja i samarbete med Uppsalahem AB. Det vinnande förslaget är en septemberfest som anordnas den 20 september, med aktiviteter för barn, loppmarknad, dans och mat. På landsbygden har nio idéverkstäder genomförts, och invånare har även haft möjlighet att lämna förslag via uppsala.se. Totalt har 261 idéer samlats in och förberetts för omröstning. I Rasbobygderna samt i Bälinge- och Björklingebygderna genomfördes omröstningar i december 2025, och genomförandet av de vinnande förslagen har påbörjats. I övriga bygder genomförs omröstningar under våren 2026.

En vägledning för arbetet med medborgarbudget har antagits. Uppsala kommuns arbete med medborgarbudget har även presenterats vid ett internationellt seminarium under Almedalsveckan.

Uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden (KS och PBN).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Kommunstyrelsen ska utveckla dialogmetoder för ökad förståelse och samsyn och samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen men även vidareutveckla vägledning, rutiner och metoder för dialog i tidiga skeden av samhällsbyggandet.

Rapportering

Under året har kommunstyrelsen arbetat för att främja dialogen med invånare, näringsliv och organisationer i de tidiga skedena av samhällsbyggandet. Arbetet har fokuserat på att utveckla metoder och arbetsätt för inkluderande processer där olika perspektiv och behov lyfts fram. Bland annat har dialoger genomförts med barn, unga och äldre för att säkerställa att deras röster hörs. Samarbeten med aktörer som Barnombudet och Senioruniversitetet har stärkt detta arbete.

En kommundoktorand har anställts för att undersöka strategier och samskapande dialogmetoder som kan öka förståelsen för hur samhällsbyggandet bidrar till en hållbar klimatomställning.

Kommunen har också fört samtal med föreningar, näringslivet och andra lokala aktörer för att bredda underlaget i planeringen. Kommunstyrelsen har även inlett en dialog med Funktionsrätt Uppsala.

Kommunstyrelsen har under året arbetat utforskande inom ramen för en idécheck kring nya metoder för ökad förståelse och samsyn om samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen. Arbetet har resulterat i en prototyp för ett träningsprogram för omställning, vilket är ett sätt att träna tjänstepersoner att förstå, vara i och driva omställning i sitt arbete.

Uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet (PBN och KS).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår

Beskrivning

Ledtiderna för byggprojekt ökar i stora delar av landet, med ökande utredningskrav, remissrundor och domstolshantering. De långa ledtiderna är inte den enda anledningen, men är tillräckligt avgörande för att ge väsentligt negativ påverkan på både byggtakt och antal byggda bostäder. Kommunen behöver verka för att minska ledtiderna i den del av processerna som sker hos kommunen. Kommunstyrelsen ska delta i översyn av var i samhällsbyggnadsprocessen ledtiderna för planläggning och bygglov kan minskas.

Rapportering

Under 2025 har kommunstyrelsen fortsatt arbetet med att minska ledtiderna i samhällsbyggnadsprocessen. Ett särskilt ledningsgruppsforum har etablerats för att stärka samordningen mellan avdelningar och gemensamt identifiera utvecklingsområden och flaskhalsar.

Inom uppdraget har fokus fortsatt legat på att förenkla och effektivisera administrativa moment genom digitalisering och automatisering. Verksamheten undersöker bland annat möjligheterna att använda AI för att avlasta enklare uppgifter, frigöra resurser och skapa ökad framdrift i ärendehantering. Detta bedöms kunna leda till kortare handläggningstider och förbättrad service gentemot externa aktörer.

Kommunstyrelsen har också tagit del av resultatet från byggaktörsenkäten, som ger insikter i företagens upplevelser av planprocessen och identifierar faktorer som påverkar ledtider. Planverksamheten har dessutom lämnat synpunkter i samband med revideringen av Lantmäteriets Handbok i mät- och kartfrågor (HMK), vilket har resulterat i tydligare möjligheter att anpassa kartunderlag till planens syfte. Denna förändring väntas bidra till både minskade kostnader och kortare ledtider vid framtagandet av grundkartor.

Uppdrag 21. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C (KS och Uppsala parkering).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

I samband med att Uppsala växer behövs nya lösningar för markeffektiv parkering. Utbygganden av fyra spår till Uppsala kommer att öka möjligheterna för ett hållbart resande. En mobilitetslösning i främre Boländerna utgör en central funktion för att tillgängliggöra och utveckla både innerstaden och det kollektiva resandet. Genom att bygga mobilitetshus eller motsvarande lösning i nordvästra delen av främre Boländerna kan ett betydande antal parkeringsplatser som kan tjäna de tillkommande arbetsplatserna och det kollektiva resandet tillgängliggöras på en relativt begränsad yta. Kommunstyrelsen ska säkerställa mark för att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C.

Rapportering

Kommunen har förvärvat mark i främre Boländerna med syftet att möjliggöra uppförandet av ett mobilitetshus av Uppsala Parkering AB. Kommunstyrelsen kommer nu att initiera arbetet med detaljplaneläggning och fortsätta planeringen av projektet i samverkan med bolaget. Ett projektdirektiv planeras att tas fram under första halvan av 2026.

Uppdrag 23. Stärka samverkan inom kommunen i tidiga skeden av planprocessen för att begränsa VA-taxans kostnadsutveckling (KS, Uppsala vatten och avfall, PBN och MHN).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Kostnaderna för Uppsala kommuns vatten- och avloppsverksamhet har ökat över tid, liksom de gjort i andra kommuner. Kostnadsutvecklingen är delvis beroende av förmågan att agera samordnat och långsiktigt mellan olika kommunala verksamheter. Samverkan ska stärkas i tidiga skeden av planprocessen för att synliggöra olika vägvals betydelse på kort respektive lång sikt för VA-taxan och därmed Uppsalabornas hushållsekonomi. Uppdraget omfattar bland annat en översyn och kartläggning av arbetsformer i tidiga skeden av planprocessen och utveckling av arbetsformer för genomförande av det generella markavtalet mellan Uppsala kommun och Uppsala vatten och avfall AB gällande VA-ledningar.

Rapportering

En samordningsgrupp mellan kommunstyrelsen och Uppsala vatten och avfall AB är etablerad. Gruppen fungerar som ett forum för att samordna kapacitetsplanering och tröskelinvesteringar i relation till kommunens stadsutvecklingsportfölj och pågående planläggning. Under året har gruppen arbetat med att analysera Nordvästra staden som första gemensamma fallstudie. Syftet har varit att identifiera hur planeringsprinciper och prioriteringar i tidiga skeden kan bidra till att begränsa kostnader för utbyggnad av vatten- och avloppsinfrastruktur.

Gruppen har även inlett ett arbete för att ta fram gemensamma metoder för att uppskatta byggrättsvolymerna i planprocessen. Genom att utgå från gemensamma uppgifter och bedömningsgrunder skapas bättre förutsättningar för kostnadseffektiva VA-lösningar.

Under året har kommunstyrelsen tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB tagit ett samlat grepp kring utmaningar i det gemensamma samhällsbyggandet. Genom en inledande seminarierie med breda ingångar från respektive verksamhet har sju gemensamma utmaningar identifierats. Dessa drivs vidare av ansvariga och tillhörande arbetsgrupper och följs upp samt rapporteras inom ramen för befintliga gemensamma forum.

Arbetet med att implementera det generella markavtalet mellan Uppsala kommun och Uppsala vatten och avfall AB är påbörjat. En samverkansgrupp har inrättats tillsammans med Uppsala vatten och avfall med syfte att hantera för arbetet viktiga knäckfrågor. Som en del av implementeringen av avtalet har dialogmöten hållits med Uppsala vatten och avfall AB. Arbetet fortsätter inom grunduppdraget.

Uppdrag 24. Utreda ett nytt resursverk (vattenreningsverk) och andra alternativ för framtidens VA-lösning i Uppsala utifrån ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsaspekter (Uppsala vatten och avfall och KS).

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Det behövs bra underlag inför beslut om framtidens VA-lösning för Uppsala. Det förutsätter ett brett anslag med utredning av lösningar i spannet från nytt resursverk till slutna lösningar på samhällsnivå. Kommunstyrelsen ska bistå Uppsala Vatten AB i att hitta innovativa lösningar i testbäddsmiljö. Kommunstyrelsen kommer att vara delaktig i diskussionerna och i val av framtida lösningar där många olika faktorer såsom exempelvis markåtkomst, transportbehov och klimatpåverkan, måste beaktas.

Rapportering

Inom ramen för arbetet med att utforma energi-, fiber- och VA-systemen för de sydöstra stadsdelarna, har kommunstyrelsen tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB genomfört flera förstudier. Dessa har undersökt olika innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-system, bland annat slutna system och källsorterat avlopp. Insikterna från förstudierna har lett till mycket ny kunskap som vidarebefordrats till både Uppsala vatten och avfall AB:s och stadsbyggnadsförvaltningens ordinarie arbete. Framåt kommer den nya kunskapen att användas när nya VA-lösningar ska undersökas och byggas.

Uppdrag 25. Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden (Uppsala vatten och avfall och KS).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

För utbudet av prisåtkomliga bostäder är det av vikt att kommunen och dess bolag bidrar på de sätt de kan till att minska bostadsprojektens totalkostnader och sänka de trösklar som marknadens förutsättningar ger. Det gäller särskilt inom de prioriterade tätorterna på landsbygden med dess typiskt sett lägre intäktsnivåer. Kommunstyrelsen ska ta fram och testa möjliga modeller för plangenomförande vid enskilt huvudmannaskap för att underlätta bostadsbyggandet i prioriterade tätorter. Kommunstyrelsen ska även undersöka möjligheten att i högre grad kunna samordna entreprenader i fall där enskilt huvudmannaskap föreligger, eller allmän plats saknas.

Rapportering

Uppsala vatten och avfall AB har huvudansvaret. Under hösten har arbetet inletts med studier av dels olika former av samverkan mellan intressenter, dels i form av att se över de juridiska implikationerna av olika modeller för VA-lösningar inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap.

Uppdrag 26. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden under 2027 (KS, KTN och GSN).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Uppsala kommun ska delta i Uppsala universitets och Sveriges lantbruksuniversitets förberedelser för sina respektive jubileum år 2027, Uppsala universitet 550 år samt Sveriges lantbruksuniversitet 50 år. Kommunstyrelsen ska verka för att kommunens verksamheter genomför aktiviteter som synliggör universitetens jubileum samt vid behov stödja samordningen av dessa.

Rapportering

Under hösten har arbete pågått inom kommunen för att sätta en gemensam inriktning och förbereda en långsiktig organisering av jubileumsarbetet inför 2027. Samordning har skett med både Uppsala universitet och SLU (Sveriges lantbruksuniversitet). Förberedande dialoger har även förts med tillkommande nämnder och bolag inför att uppdraget vidgats till att inkludera fler delar av kommunkoncernen.

Kvarvarande uppdrag från 2019: 8.4 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd. (KS).

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Kommunen ska skapa förutsättningar för förenklad kontakt med föreningslivet. Det ska uppnås bland annat genom att möjliggöra digitala bidragsbedömningar som underlättar ansökan om föreningsstöd samt digitala lokalbokningar för att få tillgång till lokaler för aktiviteter och verksamhet. Uppdraget är en del i genomförandet av den lokala överenskommelsen med föreningslivet.

Rapportering

Ett digitalt system för handläggning av föreningsbidrag har implementerats under 2025. Idrotts- och fritidsnämnden och kulturnämnden började använda systemet under 2024. Övriga berörda nämnder har anslutit sig till systemet under 2025 och några nämnder kommer använda systemet först för 2026 års bidrag.

Den kommunövergripande riktlinjen för bidrag till aktörer i civilsamhället antogs under hösten. Kommunstyrelsens riktlinje förväntas beslutas om under tidig vår 2026. Samtliga berörda nämnder har då riktlinjer gällande bidrag till civilsamhället som utgår från den kommunövergripande riktlinjen.

Systemet har funktioner för ett frivilligt föreningsregister som kommer utvecklas i takt med att fler nämnder och därmed föreningar ansluter sig och nyttjar systemet. Utvecklingen med att anpassa systemet i förhållande till bidrag och lokaler fortsätter inom befintligt arbete.

Nämndmål N2.1 Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Uppsala kommuns kulturplanering bidrar till att skapa ett socialt och kulturellt hållbart samhälle att leva, verka och vistas i. Det ska vara möjligt att uppleva och utöva kultur i hela kommunen. Målet är att erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur. Konst och kultur medverkar till att utveckla och stärka kommunens identitet som en dynamisk och hållbart växande kommun. All kulturplanering ska genomsyras av ambitionen att vara tillgänglig, jämställd och beakta barns och ungas rätt till kultur. Kommunstyrelsen ska ansvara för arbetet med ansökan till europeiskt kulturhuvudstadsår.

Rapportering

Under året har arbetet med att uppdatera kommunens planeringsunderlag för kultur fortsatt, med fokus på att hitta rutiner för datainsamling och uppdaterande av data. Underlaget syftar till att ge en samlad lägesbild av kulturlivet i Uppsala. Underlaget synliggör brister, potential och behov i olika områden och bidrar till att planera för synergier mellan kultur och andra samhällssektorer samt till att göra befintlig kultur mer tillgänglig för invånarna.

Kommunstyrelsen arbetar löpande med att identifiera områden där kulturen och kulturmiljön påverkas av exploatering eller omvandling, vilket framhåller vikten av att ta extra hänsyn till kulturens behov vid planeringsbeslut. Vidare bidrar kommunstyrelsen löpande med vägledning gällande kulturmiljöfrågor i detaljplan- och bygglovsfrågor, både genom etablerade forum och enskild rådgivning i specifika projekt. Detta för att säkerställa att kulturmiljön tas om hand och att säkra den som en resurs för Uppsalaborna även i framtiden.

Kommunstyrelsen deltar aktivt i kommunens kultursatsning Kulturlyftet. Kulturlyftet är en fortsättning av det arbete som kommunen gjort med ansökan om att bli europeisk kulturhuvudstad. I projektet kommer kommunen bland annat arbeta med platsutveckling och framtagande av planeringsunderlag.

KF-BESLUT: I nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda en framtida användning av fastigheten Svartbäcken 1:10 (Fyrishov) som placering för en andra lokal badanläggning, med särskilt beaktande av rekreativperspektivet samt kommunekonomi.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150) 2022-02-28.

Rapportering

Under hösten 2024 har Uppsala kommun arenor och fastigheter AB (UKAF) tagit fram en rapport som visar att Fyrishovs bad-del kan hållas i drift en längre tid än tidigare utredningar har visat. Detta under förutsättning att vissa underhålls- och renoveringsåtgärder genomförs inom de närmsta åren. Under februari 2025 (KSN-2024-03781) har ett ärende tagits upp för beslut om finansiering för underhåll och renovering av anläggningen så att bad-delarna håller fram till 2045. Det tidigare beslutet om att utreda fastigheten för en ny lokal anläggning är därför inte aktuell i närtid. En ombyggnation av det befintliga badet är aktuellt först efter 2045.

KF-BESLUT: Besluta om medfinansierings-, utförande- och markavtal samt övriga avtal som följer av avsiktsförklaringen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Avsiktsförklaring Fyra spår Uppsala avseende delen Söder Bergsbrunna - Uppsala Centralstation (KSN-2022-02108) 2022-08-31.

Rapportering

Trafikverkets järnvägsplan har under sommaren varit utställd för granskning. Kommunstyrelsen har beslutat om kommunens remissvar. I remissvaret betonas vikten av att fyrspårsavtalet följs i genomförandeskedet.

Det andra genomförandeavtalet kopplat till järnvägsplanen, avseende Vallby vägport, har under sommaren tecknats genom delegation till stadsbyggnadsdirektören. Under hösten har ytterligare tre större genomförandeavtal tagits fram: ett för Uppsala Central, ett för bron vid Vimpelgatan och ett för Uppsala södra. Dessa kommer att kompletteras med flera mindre avtal som rör specifika anläggningar. De tre större genomförandeavtalen beräknas undertecknas under våren 2026 och de kompletterande avtalen löpande under året.

KF-BESLUT: Revidera Landsbygdsprogram 2017–2023 och Handlingsplan för landsbygdsprogram 2022–2023 med särskilt fokus på utvecklingsområdena, och med ambitionen att förbättra samarbetet med regionen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Reviderade föreskrifter för landsbygdsberedningen (KSN-2023-00049) 2023-02-27.

Rapportering

Kommunfullmäktige antog den 24 mars ett nytt landsbygdsprogram, och kommunstyrelsen godkände tillhörande handlingsplan den 7 maj.

Programmet syftar till att samordna utvecklingsarbetet på landsbygden och säkerställa att alla invånare i kommunen har tillgång till goda livsvillkor, oavsett

bostadsort. Men det tar även hänsyn till de särskilda utmaningar och möjligheter som finns i olika delar av kommunen.

Programmet och handlingsplanen fokuserar på att stärka utvecklingsområden och förbättra samarbetet med Region Uppsala. Handlingsplanens syfte är också att anpassa insatserna efter lokala behov och möjligheter samt att stödja ett effektivt genomförande av planerade åtgärder.

KF-BESLUT: Bifalla motionen från Stefan Hanna om att utreda för och nackdelar med att utöka Uppsala citys gångfartsområde.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om gångfartsområde för en attraktivare citykärna från Stefan Hanna (KSN-2022-02385 KSN-2022-03093) 2023-05-22.

Rapportering

Inom ramen för revideringen av planen för innerstaden har frågan om fler gångfartsområden övervägts. Potentiella gator finns, och kommer att övervägas inom ramen för planens genomförande.

KF-BESLUT: Utarbeta upphandlingsdokument och andra nödvändiga dokument för upphandling av delägare till Uppsala Stadsnodsutveckling Södra AB.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Bildande av exploaterings- och utvecklingsbolag för utveckling av det nya stationsläget i den nya stadsnoden i södra Uppsala (KSN-2021-01271) 2023-05-22.

Rapportering

Kommunstyrelsen har arbetat med att ta fram en modell för delägarskap i det planerade utvecklingsbolaget Uppsala Stadsnodsutveckling Södra AB. Syftet är att möjliggöra en långsiktig och hållbar utveckling av det nya stationsläget i södra Uppsala, i linje med kommunens mål om ett välmående näringsliv och fler arbetstillfällen.

Under 2024 har upphandlingsdokument tagits fram och kommunen har genomfört omfattande dialoger med marknaden, bland annat i samband med Almedalsveckan och fastighetsmässor. I december 2024 inkom dock inga relevanta indikativa bud från intressenter. Under 2025 utvärderades den befintliga modellen i dialog med intressenter. Målet är att skapa bästa möjliga förutsättningar för ett partnerskap som kan bidra till utvecklingen av en ny hållbar stadsdel i södra Uppsala.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att utreda möjligheten att införa stadsdels- och bygderådsinitiativ.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Svar på motion om ett Uppsala mot antisemitism från Sofia Andersson (M) och Edvin Alam (M) (KSN-2023-03221) 2025-01-27.

Rapportering

Uppsala kommun har inrättat stadsdels- och bygderåd som ett led i att stärka dialogen med invånare, näringsliv och organisationer. Råden är organiserade som lokala föreningar och fungerar som en viktig länk mellan kommunen och lokalsamhället. Genom att involvera råden tidigt i kommunens planerings- och utvecklingsprocesser säkerställs att lokala perspektiv får genomslag i arbetet med att utveckla både staden och landsbygderna.

För att främja en långsiktig och strukturerad dialog har kommunen tagit fram en årlig process som underlättar etablering av nya råd. Arbetet med att utveckla och stärka rådets roll fortgår löpande.

KF-BESLUT: Ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur attraktiviteten och aktiviteten på Vaksala Torg kan förbättras både på kort och längre sikt genom exempelvis restaurangverksamhet, evenemang och torghandel.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om Vaksala torg från Fredrik Ahlstedt (M) och Therez Almerfors (M) (KSN-2021-02768) 2023-09-11.

Rapportering

Arbetet omhändertas inom nya uppdrag 17 (Utreda hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov).

KF-BESLUT: att det görs en utredning om kommersiella aktörers intresse att uppföra och driva en anläggning för familjebad/äventyrsbad.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget genomförs inte

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Förlängd livslängd för Fyrishovs baddel till 2045. (KSN-2024-03781) KF 2025-02-24.

Rapportering

Då äventyrsbadets livslängd på Fyrishov utökas till 2045 så finns det inget behov av en utredning och uppdraget genomförs därför inte.

KS-BESLUT: Se över driftkostnaderna i enlighet med föredragning i ärendet.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utvärdering av pilotprojekt medborgarbudget på landsbygden område 1: Järlåsa, Vänge och Södra Hagunda (KSN-2017-1277) 2020-02-12.

Rapportering

Driftskostnaderna för medborgarbudget har utretts under 2024 och en samlad projektuppföljning av pilotprojektet 2018–2024 är genomförd och har redovisats under våren 2025.

KS-BESLUT: Ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utarbeta ytterligare ett avtal (S3) som ytterligare detaljerar samarbetet för både etablerings- och driftsskedet för spårvägen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Samverkansavtal S2 Uppsala spårväg (KSN-2018-2976) KS 2023-08-23.

Rapportering

Regionen fattade beslut om sitt spårinnehav i juni 2025 i regionfullmäktige. Mot bakgrund av detta har inriktningen för S3 justerats. Det framtagna avtalsutkastet innebär inte några förändringar av gällande samverkansavtal S1, utan är att betrakta som ett förtydligande och tillägg till detta. Avtalet hanteras därför inom ramen för verkställighet och kräver inget nytt politiskt beslut.

Därmed bedöms uppdraget att ta fram S3, enligt kommunstyrelsens beslut, vara slutfört i den del som avser etableringsskedet.

Det återstår fortfarande att ta fram ett avtal som reglerar samverkan under förvaltnings- och driftsfasen. Detta arbete kommer att ingå i spårvägsprojektet och hanteras genom ett kommande projektdirektiv.

KS-BESLUT: Inom de av kommunfullmäktige beslutade investeringsramarna för anläggningarna vid Gränby sportfält beställa en arena, upprustning av A-hallen samt nybyggnation av en ishall för träning från Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB i enlighet med föredragningen, att beställningen ska ha som utgångspunkt att en funktionsupphandling av arenan genomförs samt att vid en funktionsupphandling säkerställa att arenan maximalt har samma koldioxidavtryck som det tidigare framtagna förslaget för Oktagonen.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Upphandling av Gränby arena (KSN-2018-2867) KS 2021-08-25.

Rapportering

D-hallen färdigställd. Planering för utvecklandet av A-hallen och Bandyhallen pågår. Beräknad produktionsstart A-hallen Q4-26 och Bandyhallen under 2027.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att inleda överläggningar om samarbete med Lviv i Ukraina i enlighet med föredragningen i ärendet.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Vänort i Ukraina (KSN-2022-00946) KS 2024-03-06.

Rapportering

Nödvändiga kontakter har etablerats och kommunstyrelsen har inlett överläggningar om samarbete med Lviv. Det är i början av en mer långsiktig process och nästa steg i överläggningarna är att komma fram till inom vilka områden som samarbetet ska ske. Efter samtal med Lvivs borgmästare och hans rådgivare har det framkommit tre önskemål om inledande samarbetsområden: Stadens utformning och gestaltning i samband med återuppbyggnaden, kulturens roll som en viktig faktor i rehabilitering och återuppbyggnad samt projektet Unbroken – ett stort projekt som Lvivs borgmästare initierat och som fokuserar på rehabilitering i olika former. De inledande samarbetsområdena är tänkta att ske inom ramen för Unbroken.

KS-BESLUT: uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen med förslag på framtida samarbete med Lviv.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Vänort i Ukraina (KSN-2022-00946). 2024-03-06.

Rapportering

Kommunstyrelsen har godkänt samarbetsavtal med Lviv. Avtalet innehåller förslag på framtida samarbetsområden. För närvarande planeras konkreta projekt med Lviv inom två områden som föreslås i avtalet, nämligen skola/utbildning och kultur.

KS-BESLUT: att förutom näringsliv och universitet även stämma av intresset från Region Uppsala och Länsstyrelsen.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Vänort i Ukraina (KSN-2022-00946) KS 2024-03-06.

Rapportering

Dessa kontakter har tagits. Intresse från berörda organisationer finns och i de fall där det är motiverat/relevant kommer samarbete att initieras. När det gäller Region Uppsala så har regionstyrelsen fattat beslut om att bistå Uppsala kommun i samarbetet med Lviv. Regionen har även utsett en kontaktperson för detta.

KS-BESLUT: att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över målet om koncernekonomi, pröva utveckling av självbyggeritomter samt utveckla mål för blandning av bostäder.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Portföljen för samhällsbyggnadsprojekt 2024 (KSN-2016-2215) KS 2024-03-06.

Rapportering

Kommunstyrelsen beslutade den 5 mars 2025 om nya mål för koncernekonomi och för ökad blandning av bostäder inom ramen för portföljen för samhällsbyggnadsprojekt. Dessa mål syftar till att stärka koncernens ekonomiska hållbarhet och säkerställa ett mer varierat bostadsutbud i kommunens utvecklingsområden.

Arbetet med att pröva självbyggeritomter pågår inom ett testprojekt som ingår i programmet för bostadssatsning på landsbygden. Syftet är att utvärdera nya former för småskalig bostadsproduktion och ökad delaktighet i byggprocessen.

Genom dessa insatser förväntas kommunen öka robustheten i samhällsbyggnadsportföljen och bidra till ökad måluppfyllelse vad gäller bostadsförsörjning och ekonomisk styrning. Arbetet redovisas i samband med balansering av portföljen. Nästa balansering sker i februari 2026.

KS-BESLUT: att stadsbyggnadsförvaltningen återkommer senast Q3 2024 med förslag till portföljmål för blandning av bostäder som stödjer ambitionerna om att bryta ensidighet i redan bebyggda områden.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Portföljen för samhällsbyggnadsprojekt 2024 (KSN-2016-2215) KS 2024-03-06.

Rapportering

Analys kring hur blandning mäts på bästa sätt har genomförts. Beslut togs i Kommunstyrelsen 5 mars. Nytt portföljmål har antagits som innefattar blandad bostadsbebyggelse i olika geografier.

KS-BESLUT: att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att utarbeta ansökan om planbesked för åstråk och park.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utvecklingsplan för del av Fyrishovsområdet (KSN-2022-01184) KS 2024-06-11.

Rapportering

En planbeskedsansökan togs fram under 2024 med syfte att planlägga delar av Fyrishovsområdet för åstråk och park. Den 23 januari 2025 beslutades planbeskedet i plan- och byggnadsnämnden (PBN-2024-00245).

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att i dialog med berörda bolag och nämnder utreda och ta fram en plan för camping i Uppsala.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utvecklingsplan för del av Fyrishovsområdet (KSN-2022-01184) KS 2024-06-11.

Rapportering

Utredningsarbete med att ta fram en samlad plan för campingverksamhet i kommunen pågår och ett förslag för ersättningscamping planeras att lämnas till kommunstyrelsen under 2026.

KS-BESLUT: Att AMP-samarbetet ska utvärderas under 2025 enligt upparbetad uppföljnings- och utvärderingsmodell.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025–2026 (KSN-2024-02040) 2024-09-11.

Rapportering

Under hösten 2025 gjordes platsbesöks av KSAU på AMP för uppföljning och lärande. Utvärdering och rapport för 2025 pågår.

KS-BESLUT: Uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att framåt arbeta med projekt- och områdesanpassade bygglogistiklösningar utformade efter platsens behov och därmed fasa ut nuvarande bygglogistikcenter.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utveckling av Uppsalas bygglogistiklösningar (KSN-2024-01979) 2024-09-11.

KS-BESLUT: att kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen, tillsammans med Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, ska ta fram en platsplan över stadens befintliga platser för evenemang och upplevelser samt i ett samlat koncept beskriva hur platserna kompletterar varandra.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Inriktning för arbete med evenemang och upplevelser (KSN-2024-02534) 2024-10-18.

Rapportering

En delrapport har färdigställts och godkändes av kommunstyrelsen i juni 2025. Arbetet med att uppdatera upplevelsestråket pågår. Ett resultat av arbetsgruppens arbete är att skrivningar om evenemang och kulturljudzoner har införts i den reviderade versionen av Plan för innerstaden, som beslutades av kommunstyrelsen i december 2025.

KS-BESLUT: att kommunledningskontoret, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, ska ta fram en målbild för evenemang och upplevelser i Uppsala kommun.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Inriktning för arbete med evenemang och upplevelser (KSN-2024-02534) 2024-10-18.

Rapportering

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 27 maj § 175 och antog Målbild och inriktning för evenemang.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med idrotts och fritidsnämnden och Uppsala kommun arenor och fastigheter AB se över dagens modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Översyn av ansvar och modell för uthyrning av Studenternas arena (KSN-2024-02835) 2024-10-18.

Rapportering

Kommunstyrelsen har i mars 2025 beslutat att som ett första steg ställa sig bakom en ny modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena. Modellen ska testas som en pilotverksamhet och efter utvärdering kommer förslag för hantering av övriga arenor och lokaler att presenteras för kommunstyrelsen. En första delutvärdering genomförs nu och kommer presenteras för idrotts och fritidsnämnden i februari. En större utvärdering av piloten kommer om ett år då det nya avtalet gällt ett år och man kan följa ekonomin bättre.

KS-BESLUT: att ta fram en pilot enligt modell Arena Management anpassad till Studenternas fotbollsarena och elitfotboll för att tillämpa i närtid.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Översyn av ansvar och modell för uthyrning av Studenternas arena (KSN-2024-02835) 2024-10-18.

Rapportering

En pilot av en ny modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena har arbetats fram och presenterats för kommunstyrelsen i mars 2025 som beslutat att ställa sig bakom förslaget. Ärendet kommer under våren att hanteras i idrotts- och fritidsnämnden och i styrelsen för Uppsala kommun arenor och fastigheter.

KS-BESLUT: att redovisa hur en sådan modell kan användas för andra arenor och idrotter i Uppsala och konsekvenserna av ett genomförande av modellen.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Översyn av ansvar och modell för uthyrning av Studenternas arena (KSN-2024-02835) 2024-10-18.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med berörda nämnder och bolag utvärdera befintlig organisation för hantering och bokning av lokaler som kommunen upplåter.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utvärdering av bokning av arenor och lokaler som kommunen upplåter (KSN-2024-02836) 2024-10-18.

Rapportering

Uppdraget har varit stoppat under pågående arbete med översyn av organisering av evenemang. Arbetet återupptas under kvartal 1.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen med en utvärdering och eventuella förbättringsförslag inför 2026.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Riktlinje för uppvaktning för utförd elitidrottsprestation (KSN-2024-02859) 2024-12-11.

Rapportering

Utvärderingen är klar och lämnad skriftligen till kommunstyrelsen i februari.

KS-BESLUT: att utreda förutsättningarna för en renovering eller en nyproduktion av restaurangbyggnaden på fastigheten Sunnersta 191:1, utredningen ska vara klar senast det andra kvartalet 2025.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utredning av restaurangbyggnaden på Skarholmen (KSN-2023-03649) 2025-02-05.

Rapportering

Utredningsrapport med ekonomiska konsekvenser är framtagen och presenterad.

KS-BESLUT: att fastighetsstaben tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen undersöker sätt att tillfälligt aktivera platsen fram till att renovering eller nyproduktion påbörjas i syfte att motverka tomställning.

Beräknat slutår: 2028 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Utredning av restaurangbyggnaden på Skarholmen (KSN-2023-03649) 2025-02-05.

Rapportering

Kommunstyrelsen har undersökt möjligheterna för att tillfället etablera så kallade food trucks under sommarmånaderna i väntan på att beslut om åtgärder fattas.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att genomföra en ny analys av kommunens badkapacitet där Fyrishov inkluderas.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Förlängd livslängd för Fyrishovs baddel till 2045 (KSN-2024-03781) 2025-02-05.

KS-BESLUT: att påbörja en pilot av modellen för arealedning 2025 under förutsättning att idrotts- och fritidsnämnden och Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB under våren fattar nödvändiga beslut för införandet

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Ny modell för arealedning och uthyrning på Studenternas fotbollsarena (KSN-2024-02835) 2025-03-05

Rapportering

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB har uppdraget att införa modellen på Studenternas och det är påbörjat hos bolaget.

KS-BESLUT: att arrangera och vidareutveckla julmarknad i Uppsala city 2025–2027.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Julmarknad vid vintertorg 2025–2027 (KSN-2025-00181) 2025-03-05.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma med en plan för implementering av målbilden samt i vilken form den bör styra kommunens gemensamma arbete.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Rapport på uppdrag om målbild, inriktning och platsplan för arbete med evenemang (KSN-2024-02534) 2025-05-27.

Rapportering

Utredningen är klar samt presenterad och kommunicerad i organisationen. Förslag till organisationsförändringar kopplat till arbete med och ansvar för evenemang har varit på remissrunda. Beslut ska tas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktig under våren 2026.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att, inför kommunstyrelsens möte 15 oktober 2025, i samverkan med berörda parter lämna förslag på hur kommunens evenemangsrelaterade verksamhet kan samordnas och organiseras.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Rapport på uppdrag om målbild, inriktning och platsplan för arbete med evenemang (KSN-2024-02534) 2025-05-27.

Rapportering

Förslag till organisationsförändringar kopplat till arbete med och ansvar för evenemang har varit på remissrunda. Beslut ska tas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktig under våren 2026.

KS-BESLUT: att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram en uppföljningsplan för landsbygdsprogrammet.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget väntar enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Landsbygdsprogram för Uppsala kommun (KSN-2023-00494) 2025-02-05.

Rapportering

Arbetet inleds 2026 i samverkan med övrig programhantering.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret, i samarbete med Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB, att återkomma med ett förslag till en övergripande genomförandeplan. Planen ska utgå från de behovsbeskrivningar som tagits fram av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och redovisa preliminär tidsplan samt de samlade ekonomiska konsekvenserna för respektive anläggning.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Upprustning och utveckling av anläggningar för issport (KSN-2025-01441) KS 250618.

KS-BESLUT: att uppdra åt förvaltningen att tillsammans med Uppsala Parkering AB arbeta fram ett förslag till markanvisning samt ansöka om planbesked.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Markanvisningsavtal Storvreta (KSN-2025-01276) KS 250618.

KS-BESLUT: att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att arbeta fram ett nytt direktiv för ett projekt för teknisk försörjning i de sydöstra stadsdelarna med inriktningar enligt föredragningen.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Inriktningsbeslut teknisk försörjning i de sydöstra stadsdelarna (KSN-2025-01783) KS 250820.

KS-BESLUT: att uppdra åt förvaltningen att tillsammans med Region Uppsala ombesörja att samarbetsavtal upprättas för förlängningen och att arbeta för förenklingar av administrationen vid köp av Seniorkort.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Förlängning av erbjudande om Seniorkort och justering av egenavgift (KSN-2025-00225) KS 250820.

Rapportering

Nytt avtal med regionen om Seniorkort inför 2026 blev klart december 2025. I avtalet finns ny klausul om gemensamt ansvar för utveckling i syfte att förenkla för kund och om förkortade beställningstider.

KS-BESLUT: att bjuda in Lindvalls kaffe till att föra fortsatt dialog med kommunen om fortsatt verksamhet i Uppsala.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Inbjudan till Lindvalls kaffe om att föra dialog om fortsatt verksamhet i Uppsala (KSN-2025-02657) KS 250910.

Kommunstyrelsens övriga indikatorer fokusmål 2

Tabell 20 Kommunstyrelsens indikatorer inom bredband.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Andel förhandsbesked som följer antagen översiktsplan ska vara hundra	Andel förhandsbesked som följer antagen översiktsplan, procent Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 100 (2024: 100) Mål uppfyllt. Indikatorns värde på 100 procent av förhandsbeskeden följer antagen översiktsplan är detsamma som de senaste fyra åren. Arbetet som görs för att undvika att behöva göra avsteg från översiktsplanen är att tidigt i alla processer föra dialog med och lotsa byggaktörer och privatpersoner så att de kan få ett positivt beslut utan att avsteg behövs.
Tillgången till bredband kopplat till hastigheten 100 Mbit/s ska öka	Tillgång till bredband kopplat till hastigheten 100 Mbit/s Källa: Post- och telestyrelsen	Utfall 2024: 87.11 (2023: 89,7) Mål ej uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026.
Yttäckningen för mobilt bredband och mobiltelefoni om 30 Mbit/s ska öka	Yttäckning för mobilt bredband och mobiltelefoni om 30 Mbit/s Källa: Post- och telestyrelsen	Utfall 2024: 76.37 (2023: 63,5) Mål uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

 Fokusmålet bedöms vara delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på det arbete kommunstyrelsen genomfört under året inom fokusmålet samt utvecklingen inom indikatorerna. Kommunstyrelsen arbetar med utveckling för att minska klimatpåverkan och effekterna av ett ändrat klimat. Under året har en klimatbudget tagits fram och innovativa arbetssätt samt beräkningsmodeller har utvecklats för att minska klimatpåverkan inom stadsbyggnadsprocessen. Dessutom pågår utvecklingsarbete inom trafiknäts- och kollektivtrafikplanering. Det har även etablerats system för återbruk av material. Vidare har kompetensen stärkts inom livsmedelsförsörjning och utveckling av cirkulära flöden. Dessutom syns utökade hållbarhetskrav i upphandlingar, ökad användning av solenergi och minskad total energianvändning.

Kommunstyrelsen ser trots detta ännu inte den effekt inom klimatomställningen som förväntas av det arbete som genomförs. Förflyttningar görs i rätt riktning, men med nuvarande takt kommer inte målet att nås. I Mål och budget har flera viktiga ställningstaganden gjorts för att klimatomställningen ska gå snabbare. Arbetet med åtgärder och uppdrag går i huvudsak enligt plan men det är inte möjligt att mäta effekterna ännu.

Några områden där målen ännu inte är nådda är utsläpp av växthusgaser, användandet av förnybar energi i fordon, andel ekologiska livsmedel, krontäckningsgraden och sjöar och vattendrag med god ekologisk status.

De sju uppdragen från Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 pågår enligt plan.

Av de sju tillkommande uppdragen kommunfullmäktige riktat till kommunstyrelsen är ett färdigt, fyra pågår enligt plan, ett försenat och ett väntar enligt plan.

Kommunstyrelsen har beslutat om fem tillkommande uppdrag för egen del. Av dessa är två av uppdragen är färdiga, två pågår enligt plan och ett är försenat.

Kommunstyrelsen har ett nämndmål under detta fokusmål. Arbeta inom nämndmålet pågår enligt plan.

Stärkt kapacitet för klimatomställning

För att uppnå ett klimatneutralt Uppsala 2030 måste utsläppen minska med 10–14 procent per år. Efter en kraftig utsläppsminskning mellan 2019 och 2020 har utsläppen i Uppsala kommungeografi ökat. Ökningen kommer framför allt från sektorn långväga resande. Mellan år 2022 och 2023 har utsläppen ökat med cirka en procent totalt, medan utsläppen inom långväga resande har ökat, utsläppen från industri är desamma och övriga sektorer har minskat. De utsläpp som uppstår lokalt i Uppsala har sammantaget minskat med 3,5 procent mellan 2022 och 2023. Statistik för 2024 publiceras i augusti 2026.

För att accelerera klimatomställningen utvecklar kommunstyrelsen styrningen mot ett Klimatneutralt Uppsala 2030. Det sker bland annat genom en klimatbudget med åtgärder för att minska utsläppen på kommungeografisk nivå i enlighet med målsättningen i kommunens Miljö- och klimatprogram. Klimatbudgeten är framtagen av kommunstyrelsen i samverkan med berörda nämnder och bolag och den integreras som en del av Mål- och budget 2026 med plan för 2027–2028. Arbetet med kommunens klimatbudget har bedrivits som en del av Uppsalas projekt som pilotkommun inom ramen för EU:s mission för 100 klimatneutrala och smarta städer. Pilotprojektet

avslutades i juni 2025. En annan styrningsförändring är att ett reviderat miljö- och klimatprogram antogs av kommunfullmäktige i början av 2025.

Uppsala kommun ökar takten i arbetet med att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Framför allt görs insatser för att underlätta mer lokal och stadsnära odling. Lokalt producerad mat minskar transporter och utsläpp, samtidigt som sårbarheten vid kriser minskar. Kommunstyrelsen samarbetar med länsstyrelsen, Region Uppsala och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) inom styrgruppen ÄT UPPsala län för att stärka den lokala livsmedelsförsörjningen. Under 2025 har fokus legat på kompetensutveckling. Ett nytt projekt, Lokalt samarbete i livsmedelskedjan, har startats för att tillsammans med näringslivet stärka regionens livsmedelssystem.

Klimatneutralt byggande

Kommunstyrelsens arbetar aktivt för att bidra till ett mer klimatneutralt byggande inom staden och på landsbygden. Under året har kommunstyrelsen fortsatt arbeta med att integrera klimatperspektivet i samhällsbyggnadsprocessens olika delar. Klimatberäkningar samordnas för att identifiera åtgärder med störst klimatnytta och modellen används nu i detaljplaner, markanvisningar och anläggningsprojekt. Ett konkret exempel är det klimatramverk för markanvisningar som tagits fram, lanserats och implementerats av kommunstyrelsen. Arbetet sker i linje med klimatfärdplan Uppsala och de gränsvärden som tagits fram inom Uppsala klimatprotokoll. Ett viktigt verktyg för att minska utsläppen och spara resurser är ökat återbruk av material. Kommunstyrelsen har under 2025 fortsatt sitt arbete med att minska avfallsmängderna från bygg- och rivningsverksamhet, med särskilt fokus på att etablera en fungerande lokal marknad för återbruk. En återbrukshubb har etablerats. Denna samlar in, lagrar och vidare distribuerar byggmaterial från och mellan företag, och även kommunen.

Lärdomar från pågående pilotarbete i sydöstra stadsdelarna har lett till en ökad förståelse kring bland annat hur samförläggning av ledningar och hur olika energisystem för fastigheter påverkar klimatutsläppen samt hur så kallade multihubbar kan bidra till cirkulära flöden och därmed minska klimatutsläppen. Nya stadsutvecklingsprojekt ger oss också möjligheten att testa olika innovativa metoder.

Hållbar mobilitet

Planering av transportsektorns elektrifiering ingår som en del i arbetet med Klimatfärdplanen. Elektrifieringsfrågan i ett vidare perspektiv utvecklas inom samverkansprojektet Uppsalaeffekten. Syftet är att sätta effektfrågan i fokus och driva på Svenska Kraftnätets kapacitetsförstärkning av eleffekt till Uppsala. Förstärkt el-effekt kommer att behövas då både privat el-fordon och elektrifiering kollektivtrafiken och andra tunga transporter förväntas öka. Tillsammans med elnätsägare i kommunen görs prognoser för hur stort framtida elbehov för elfordon väntas bli samt var i geografien behov av laddplatser väntas uppkomma. Kommunstyrelsen arbetar också tillsammans med bland annat Uppsala Vatten och avfall AB för att genomföra studier i hur man kan öka produktion av energigaser för fordonstrafik i syfte att utveckla ytterligare fossilfria drivmedelsalternativ. Arbetet med att utveckla ett fossilfritt transportsystem bidrar inte bara till lägre koldioxidutsläpp utan också till förbättrad luftkvalitet lokalt.

Kommunstyrelsen har tillsammans med regionstyrelsen inrättat ett kollektivtrafiksamråd. Syftet är att skapa samsyn mellan kommunen och regionen kring utvecklingen av kollektivtrafik och dess infrastruktur. Under 2025 har Uppsala kommun och Region Uppsala gemensamt tagit fram förslag till nytt busslinjenät för åren 2029 och 2034. Arbetet utgår från planerade investeringar i spårväg och järnväg och syftar till att skapa ett mer attraktivt och tillgängligt kollektivtrafiknät.

Skydd av natur och ekosystem och säkrad vattenförsörjning

Ekosystemtjänster i form av biologisk mångfald, vattenrening och magasinering, temperaturreglering och rekreation är förutsättningar för att klara de klimatutmaningar samhället står inför. För att bibehålla och utveckla befintliga ekosystemtjänster krävs en väl avvägd fysisk planering och förvaltning i stadsbyggandet. Kommunen har god kunskap om var dessa olika ekosystemtjänster finns, vilka funktioner de har och hur de bibehålls och utvecklas. Det är fortsatt viktigt att tillgängliggöra och tillämpa kunskapsunderlagen samt fortsätta genomföra konkreta åtgärder för att invånarna även framgent ska ha tillgång till grönytor med hög kvalitet samtidigt som staden utvecklas och klimatet förändras. Kommunstyrelsen arbetar för att bevara och stärka den biologiska mångfalden genom att utveckla sammanhängande livsmiljöer för växter och djur. I stadsbyggnadsprojekt som påverkar naturmark ska skador på naturvärden så långt som möjligt undvikas eller minskas. Två pilotprojekt pågår för att identifiera platser och arbetssätt där förluster av biologisk mångfald kan kompenseras.

Som en del av strategin för att bevara hotade arter har kommunstyrelsen tagit fram särskilda åtgärder för arten cinnoberbagge. Nu pågår arbetet med att genomföra dessa åtgärder i utvalda skogar, för att förbättra artens livsmiljö. En vägledning tas också fram för att stärka kommunens förmåga att skydda arten i takt med att Uppsala utvecklas.

Uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 (alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Takten i klimatomställningen behöver öka och utsläppen ska minska med 10–14 procent per år i kommunen. Kommunstyrelsen bidrar till att stärka kommunkoncernens kapacitet att driva klimatomställningen genom stärkt samverkan inom kommunkoncernen och långsiktiga klimatsatsningar. För att följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att öka takten i klimatomställningen ska kommunstyrelsen aktivera en klimatbudget för kommunkoncernens verksamhet och kommunen som geografiskt område. Genom att utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringslivet i klimatfrågor, samt genom samverkan på nationell och internationell nivå, ska en samhällseffekt på området uppnås. Bättre förutsättningar för att dela och återanvända produkter och material ska leda till att avfall förebyggs och avfallsmängder minskas.

Uppdraget är en del i genomförandet av programmen för miljö och klimat, energi, landsbygd och bostad för alla, men även för åtgärdsprogrammet för kvävedioxid, klimatkontrakt 2030, översiktsplanen och avfallsplan.

Rapportering

Förflyttningar görs i rätt riktning, men med nuvarande tempo kommer inte målet att nås. För att uppnå ett klimatneutralt Uppsala 2030 måste utsläppen minska med mer än 10–14 procent per år. I genomsnitt krävs en minskning med 18–22 procent fram till 2030 för att hålla kommunens koldioxidbudget. Efter en kraftig utsläppsminskning mellan 2019 och 2020 har utsläppen i Uppsala kommungeografi ökat. Ökningen kommer framför allt från sektorn långväga resande.

Mellan år 2022 och 2023 har utsläppen ökat med cirka 1 procent. Utsläppen inom långväga resande har ökat, utsläppen från industri är desamma och övriga sektorer har minskat. De utsläpp som uppstår lokalt i Uppsala har sammantaget minskat med 3,5 procent mellan 2022 och 2023. Statistik för 2024 publiceras i augusti 2026. För att åstadkomma tillräckliga utsläppsminskningar för att nå Uppsala kommuns klimatmål behöver kapaciteten att driva klimatomställningen utvecklas inom hela kommunkoncernen och hela samhället engageras.

För att accelerera klimatomställningen utvecklar kommunstyrelsen styrningen. Det sker bland annat genom utveckling och implementering av en klimatbudget, där åtgärder tas fram för att minska utsläppen på kommungeografisk nivå i enlighet med målsättningen i kommunens Miljö- och klimatprogram. Åtgärderna integreras nu i den ordinarie styrningen. Kommunstyrelsen har i samverkan med berörda nämnder och bolag tagit fram förslag till åtgärder som kan leda kommunen till klimatneutralitet 2030. Klimatbudgeten har beslutats som en del av Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028. En annan styrningsförändring är att ett reviderat miljö- och klimatprogram antogs av Kommunfullmäktige i början av 2025.

För att integrera klimatperspektivet i samhällsbyggnadsprocessens olika delar har ett ramverk för klimatberäkningar utvecklats. Ramverket används för att identifiera de moment i processen som har störst påverkan på klimatutsläppen, både direkt och i senare skeden, och därmed vilka åtgärder som ger störst klimatnytta. Metoden används nu i detaljplaner, markanvisningar och anläggningsprojekt.

Inom stadsutveckling har nya projekt gett möjlighet att testa innovativa metoder. Genom att optimera materialval och genomföra åtgärder som minskar klimatpåverkan, har kommunen visat att byggande med de tekniker som redan finns tillgängliga på marknaden kan leda till betydande utsläppsminskningar. Återbruk av material är en annan viktig del i att minska klimatpåverkan. Byggmaterial från rivna byggnader och schaktmassor återanvänds i olika projekt, vilket minskar behovet av nya material och transport. Kommunstyrelsen har under 2025 fortsatt sitt arbete med att minska avfallsmängderna från bygg- och rivningsverksamhet, med särskilt fokus på att etablera en fungerande lokal marknad för återbruk. Arbetet är en del av projektet UPPSIDAN – cirkulär stadsutveckling, som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och genomförs i samarbete med Uppsala klimatprotokoll. Ett viktigt steg under året har varit etableringen av kommunens återbrukshubb Verket, där återbrukat byggmaterial samlas in, lagras och tillgängliggörs för vidare användning. Verket fungerar även som en testbädd för nya affärsmodeller och tekniska lösningar, särskilt riktade till små och medelstora företag. Verket invigdes hösten 2025.

Kommunens tidigare arbete med demonteringen av byggnader i Ulleråker har under 2025 övergått i användning av materialet. Återbrukade byggnadsdelar används bland annat i Rosendals torg och lagras i Verket för fortsatt användning. Lärdomar från projektet har sammanställts i publikationen Från hus till hus.

Parallellt har Uppsala kommun vidareutvecklat samverkan med entreprenörer för att förbättra förutsättningarna för små och medelstora aktörer att delta i omställningen till cirkulära byggprocesser. Under året har detta varit ett av temana i dialogerna inom initiativet Så bygger vi Uppsala – tillsammans.

Installation av solceller inom det kommungeografiska området har fortsatt att öka. 2024 fanns 92 MW solceller installerade inom Uppsala kommungeografi, och bedömningen är att målet om 100 MW solceller kommer att nås i god tid innan målåret 2030. Arbetet pågår i bolag och förvaltning med att installera solceller på kommunens fastigheter där så är möjligt. Energieffektivisering är en central del i arbetet för minskad klimatpåverkan och lägre kostnader. Under året har en övergripande energikartläggning genomförts för kommunkoncernen enligt lagkrav. Fördjupade kartläggningar görs av respektive bolag under kommande år.

Utsläppen från transporter är den största källan till klimatpåverkan lokalt i Uppsala kommun. År 2024 kunde så gott som alla personbilar och lätta lastbilar i kommunens verksamheter drivas fossilfritt. Andelen förnybara bränslen som tankades i personbilar och lätta lastbilar låg på 88 procent på grund av bränsleblandningar, tillgänglighet av förnybara bränslen och feltankningar. En utredning om centralisering av kommunens fordonshantering har genomförts och resulterat i förslag som nu vidareutvecklas. Under våren 2025 lanserades en ny intern bilpool inom Uppsala kommun, där fordon som tidigare avregistrerats av verksamheter återanvänds genom uthyrning till andra kommunala verksamheter och bolag.

På landsbygden, där många är beroende av bil, arbetar kommunstyrelsen tillsammans med andra aktörer med att förbättra förutsättningarna för att välja bort bilen som transportmedel. Detta görs genom att förbättra cykelbanor, cykelparkeringar, pendelparkeringar och kollektivtrafiken.

Lokalt producerad mat minskar transporter och utsläpp, samtidigt som sårbarheten vid kriser minskar. Kommunstyrelsen samarbetar med länsstyrelsen, Region Uppsala och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) inom styrgruppen ÅT UPPsala län för att stärka den lokala livsmedelsförsörjningen. Under 2025 har fokus legat på kompetensutveckling. Ett nytt projekt, Lokalt samarbete i livsmedelskedjan, har startats för att tillsammans med näringslivet stärka regionens livsmedelssystem.

Den tekniska utvecklingen inom energiområdet går fort. I sydöstra stadsdelarna har pågående pilotprojekt lett till en ökad förståelse för hur samförläggning av ledningar och olika energisystem för fastigheter kan bidra till att minska klimatutsläppen. Dessutom har kommunen utforskat potentialen för multihubbar som främjar cirkulära flöden och därmed minskar klimatutsläppen.

I kommunstyrelsens verksamhetsplan 2026 – 2028 utgår uppdraget och ersätts av åtgärder i klimatbudgeten.

Tabell 21 Kommunstyrelsens indikatorer inom stärkt kapacitet för klimatomställning till uppdrag 27: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Kommunens utsläpp av växthusgas ska minska med 10–14 procent per år	Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, CO2ekvivalenter, absoluta tal Källa: Egen uppföljning	Utfall 2023: 819 (2022: 808) Mål inte uppfyllt. Data publiceras 20 månader efter års slut. Totalt ökar utsläppen mellan 2022 och 2023 med 1%. Utsläppen minskar i alla sektorer förutom jordbruk som är stillastående och långväga resande som ökar.
	Förändring av kommungeografiska växthusgasutsläpp jämfört med föregående år, procent Källa: Egen uppföljning	Utfall 2023: 1 (2022: 3) Mål inte uppfyllt. Se ovan indikator.
	Utsläpp av växthusgaser från uppvärmning, kommungeografiskt, CO2ekvivalenter, kiloton Källa: Egen uppföljning	Utfall 2023: 133 (2022:139) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2024 kommer under tertial 2 2026 Majoriteten av utsläppen inom den här kategorin kommer från fjärrvärmen. De fossila utsläppen från fjärrvärmen kommer främst från fossila plasten i avfallet som används som bränsle i fjärrvärmeproduktionen.
	Utsläpp av växthusgaser från elanvändning, kommungeografiskt, CO2ekvivalenter, kiloton Källa: Egen uppföljning	Utfall 2023: 55 (2022: 64) Mål uppfyllt. Utfall för 2024 kommer under tertial 2 2026. Utsläppen minskade 14% från 2022 till 2023. Utsläppen minskar för genom den tekniska utvecklingen i elproduktionen mot förnybara alternativ i Norden.
Klimatpåverkan av inköpta livsmedel ska uppgå till 1,25 CO2ekvivalenter per kilo senast år 2030	Klimatpåverkan av inköpta livsmedel, CO2ekvivalenter per kilo inköpt livsmedel Källa: Miljöbarometern	Utfall 2025: 1,49 (2024: 1,53) Målet inte bedömt då målet gäller 2030. Trenden är att klimatpåverkan av inköpta livsmedel fortsätter att sjunka i enlighet med målsättningen. 2023 var värdet 1,55. Resultat visar att måltidsservices strategi med vegetariska dagar, klimatsmarta menyer etc. ger effekt.
Utökade hållbarhetskrav ska ställas i minst 50 upphandlingar	Antal kommunala upphandlingar där det ställts utökade hållbarhetskrav Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 80 (2024: 79) Mål uppfyllt. Utökade hållbarhetskrav har ställts i långt mer än 50 upphandlingar.
Minst 40 uppföljningar av hållbarhetskrav i kommunens upphandlade avtal ska genomföras	Antal genomförda uppföljningar av hållbarhetskrav i kommunens upphandlade avtal Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 65 (2024: 31) Mål uppfyllt. Över 40 uppföljningar av hållbarhetskrav har genomförts 2025, vilket är ett ökat antal jämfört med 2024.

Tabell 22. Kommunstyrelsens indikatorer inom hållbar och effektiv energianvändning till uppdrag 27: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Installerad effekt från solenergi ska uppgå till 100 MW år 2030	Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt Källa: Egen uppföljning	Utfall 2024: 92,3 (2023: 76,9) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer i slutet på tertiäl 1 2026. Målet om 100 MW installerad sol 2030 är på god väg att uppnås. Utvecklingen av installerad solenergi fortsätter att öka och det är framför allt i små och medelstora anläggningar utvecklingen går framåt, både sett till antal anläggningar och installerad effekt totalt sett.
Där så är möjligt ska alla kommunala fastigheter ha solceller år 2025	Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt Källa: Egen uppföljning	Utfall 2024: 4,3 (2023: 2,6) Mål uppfyllt. Utfall 2025 kommer i slutet på tertiäl 1 2026. Arbetet för att installera solceller på kommunkoncernens egna fastigheter fortsätter i enlighet med kommunens mål och fullmäktiges uppdrag. Samtliga fastighetsägande bolag i koncernen har installerat solceller under 2024 vilket lett till en markant ökning av installerad effekt jämfört med föregående år. Den största installationen har Uppsalahem stått för på 600 kW, tätt följt av Skolfastigheter på 500 kW.
Den totala energi-användningen för fastigheter och verksamheter ska minska	Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh), kommunorganisatoriskt Källa: Egen uppföljning	Utfall 2024: 415 (2023: 390, 2022: 432) Mål uppfyllt. Utfall för 2025 kommer kvartal 1 2026. Trenden för den totala energianvändningen är minskande. Den totala energianvändningen ökade något 2024 jämfört med 2023 vilket kan bero normala variationer och normalårskorrigerering.

Tabell 23 Kommunstyrelsens indikatorer inom en hållbar mobilitet uppdrag till uppdrag 27: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
100 procent av bränslet i kommunala fordon ska vara förnybart	Andel (%) egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, som använder förnybar energi Källa: Egen uppföljning	Utfall 2024: 88 (2023: 88) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer under kvartal 1 2026. Gäller för personbilar och lätta lastbilar. Andelen förnybart bränsle beräknas på allt tankat bränsle. Andelen förnybart bränsle påverkas av bränsleblandningar, tillgänglighet av förnybara bränslen och feltankningar.

Tabell 24 Kommunstyrelsens indikatorer inom ren luft och giftfri miljö till uppdrag 27: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
100 procent av livsmedel i kommunens verksamhet ska vara ekologiska år 2030	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 43 (2024: 48) Mål inte uppfyllt. Andelen ekologiska livsmedel har sjunkit i jämförelse med föregående år. Detta beror framförallt på det ekonomiska läget, och för att kunna hålla budget har det ekologiska målet behövt pausas.
	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%), inom kommunstyrelsens måltidsservice Källa: Egen uppföljning	Utfall 20254: 46,3 56 (20243: 5660). Målet inte uppfyllt. Ökade livsmedelskostnader har påverkat utfallet. Brist på ekologiska livsmedel och höga priser.

Uppdrag 28. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsala arenor och fastigheter, Skolfastigheter, Uppsala parkering, Uppsala vatten och avfall och Uppsalahem).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv. I kommunstyrelsens arbete inom uppdraget ingår att hitta systematiska arbetssätt och se över kommunens styrning för klimatanpassningsarbetet med hänsyn till målsättningen om klimatanpassat Uppsala senast 2040. En klimat- och sårbarhetsanalys ska genomföras på kommunövergripande nivå. Tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB och gatu- och samhällsmiljönämnden ska möjligheterna till finansiering av klimatanpassningsåtgärder utredas. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet.

Rapportering

Under 2025 har arbetet med att utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning samt former för kommunövergripande samverkan och styrning pågått och förstärkts.

Flera nämnder och bolag arbetar med att klimatriskanalysera sina fastigheter och verksamheter, samt planera åtgärder utefter resultatet. Det utförs även arbete kopplat till kontinuitetsplanering för att säkerställa krisberedskap vid konsekvenser av ett förändrat klimat. Annat som har utförts inom uppdraget är till exempel

klimatepassning av parker, framtagandet av en trädplan och att klimatepassningsperspektivet har integrerats i lokalförsörjningsplaner och i investeringsplanering.

En viktig del i det systematiska arbetet är en utvecklad extern samverkan. Under året har en förstudie om översvämningsresiliens till 2035 färdigställts och ett samarbete om samverkansmodeller för klimatepassningslösningar har etablerats mellan Uppsala kommun, Länsförsäkringar Uppsala, Uppsalahem, Uppsala vatten och RISE (Research Institutes of Sweden). Under hösten hölls ett seminarium om värmerisker och krontäckning för fortsatt samverkan med lokala aktörer som är viktiga i klimatepassningsarbetet. Det resulterade i att en arbetsgrupp kommer starta inom Uppsala Klimatprotokoll, som ska fokusera på hur målet om 30 % krontäckning nås. Näringslivet spelar en viktig roll i klimatepassningsarbetet och under året har insatser inom innovationsstödsystemet och Klimatprotokollet stärkts.

Modell för fördelning av eventuella extrakostnader för klimatepassning är under utredning. Det huvudsakliga syftet med kostnadsfördelning är att undvika att extra kostnader drabbar hyresgäster vid klimatepassningslösningar som minskar risken för ett större område, inte bara en fastighet.

Arbetet med att genomföra en klimat- och sårbarhetsanalys har startats upp och kommer ingå i processen av att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys. Fokus framåt är fortsatt att samverka med externa aktörer för att tillsammans klimatepassa Uppsala, att hitta finansiering för prioriterade klimatepassningsåtgärder och att strukturplansåtgärder fortsätter implementeras i projekt.

Exempel på effekter av hittills genomförda insatser inom uppdraget är större förståelse av kommunens risker kopplat till extremväderhändelser, analyserat på fastighet och verksamhetsnivå. Fokus framåt är fortsatt att hitta finansiella- och samverkanslösningar för prioriterade klimatepassningsåtgärder och att integrera klimatepassningsperspektivet i investeringsberedningen.

Tabell 25. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 28: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Alla nämnder och bolagsstyrelser ska inom ramen för sin verksamhetsplanering ha identifierat risker kopplade till klimatförändringar	Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser* som inom ramen för sin verksamhetsplanering identifierat risker kopplade till klimatförändringar Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 88 (2024: 82) Mål inte uppfyllt. En majoritet av kommunens nämnder och bolag har analyserat risker/vidtagit åtgärder för att hantera ett förändrat klimat.
Alla nämnder och bolagsstyrelser ska genomföra arbete för att möta identifierade risker kopplade till klimatförändringar	Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser* som genomför arbete för att möta identifierade risker kopplade till klimatförändringar Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 88 (2024: 79) Mål inte uppfyllt. En majoritet av kommunens nämnder och bolag genomför arbete för att möta identifierade risker kopplade till klimatförändringar. Ett fåtal verksamheter har gjort det i liten utsträckning eller inte påbörjat arbete än.
Uppsala tätort ska ha en genomsnittlig krontäckning på 30%	Genomsnittlig krontäckning i Uppsala tätort, andel (%) Källa: Boverket	Utfall 2023: 24 Mål inte uppfyllt. Nästa mätning görs 2028. Området där krontäckning ska analyseras har avgränsats. Syftet är att få en avgränsning som bättre speglar Uppsala kommuns nuvarande utformning samt framtida planer. SCB:s avgränsning, som

är i kontinuerlig förändring, blir inte alltid representativ för de områden som faktiskt är relevanta att mäta, samt gör långsiktiga jämförelser svårare.

*Gäller endast berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsala arenor och fastigheter, Skolfastigheter, Uppsala parkering, Uppsala vatten och avfall samt Uppsalahem.

Uppdrag 29. Påskynda omställningen till ett hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik (KS, GSN, PBN, UBN, Uppsala parkering, Skolfastigheter, Uppsalahem, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala vatten och avfall).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Ett mer hållbart resande ger mindre trängsel, minskade utsläpp, bättre luft och lägre bullernivåer, vilket skapar hälsosammare och mer attraktiva stads- och tätortsmiljöer. Arbetet för att främja ett mer hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik ska intensifieras. Det ska vara lätt för människor att göra smarta och hållbara val när det kommer till resor och transporter i hela kommunen. Uppdraget omfattar bland annat en utredning om hur trängselskatt skulle kunna minska biltrafik i innerstaden samt arbetsmetoder och samverkan ska utvecklas för större effekt vid genomförande av åtgärder för gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Rapportering

I november 2025 fastställde kommunstyrelsen Trafiknätsplanen. Den är ett viktigt komplement till kommunens övriga styrdokument inom trafik och infrastruktur, och därmed ett viktigt steg för att uppnå målen om ökad andel hållbara färdmedel. Cykel och kollektivtrafik utgör två av de tre huvudtransportnäten i planen och utgör viktiga underlag för kommande steg i planeringen för att främja hållbara resor och transporter. Plan för innerstaden planeras antas av kommunfullmäktige under början av 2026.

I juni 2025 antog kommunfullmäktige förslaget om nya parkeringsavgifter. Riktlinje för hämta-lämna funktioner vid förskolor beslutades av kommunstyrelsen i december.

Uppsala kommun och Region Uppsala har intensifierat samarbetet kring kollektivtrafikens utveckling genom Kollektivtrafiksamrådet. Under året har parterna arbetat med att ta fram förslag till nytt busslinjenät för år 2029 och 2034. Arbetet syftar till att ge förslag på hur busstrafiken kan utvecklas i Uppsala till följd av investeringar i spårväg och järnväg för att skapa ett så attraktivt och tillgängligt kollektivtrafikenät som möjligt. Förslagen väntas gå på remiss under hösten 2026. Under 2025 har parterna också tagit initiativ till ett gemensamt arbete med Park and ride i Uppsala, pendelparkeringar i nära anslutning till kollektivtrafik. Under 2026 planeras en pilot att genomföras.

Kommunstyrelsen förbereder även genomförandet av gångflödesmätningar i Uppsala innerstad. Syftet är att öka kunskapen om hur människor rör sig till fots i staden. Resultaten ska ge underlag för planering och åtgärder som stärker gångtrafiken, och på sikt bidra till att Uppsala blir mer tillgängligt, tryggt och hållbart – i linje med kommunens mål om ökat hållbart resande.

I kommunstyrelsens verksamhetsplan 2026 – 2028 utgår uppdraget och ersätts av åtgärder i klimatbudgeten.

Uppdrag 30. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel (KS, GSN, PBN, Uppsala parkering, Skolfastigheter, Uppsalahem, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala vatten och avfall).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Omställningen till förnybara bränslen och drivmedel behöver accelerera. Det ställer krav på att det finns en god infrastruktur för och tillgång till el-laddning och andra hållbara drivmedel. Kommunstyrelsen ska bidra till en strategisk och hållbar utveckling av el-laddning för kommunens verksamheter genom att utveckla samverkan och underlätta utbyggnaden av infrastruktur för distribution av förnybara drivmedel, däribland laddinfrastruktur för tunga och lätta fordon. Kommunstyrelsen ska också samverka för att ta fram säsongslagringar och lösningar för reservkraft. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet, energiprogrammet samt programmet för mobilitet och trafik.

Rapportering

Kommunkoncernen har under 2025 fortsatt arbetet med att bygga ut laddinfrastruktur och andra hållbara drivmedel i samverkan med Uppsala klimatprotokoll. Utbyggnaden sker främst på kvartersmark och vid kommunala anläggningar för att möjliggöra bred tillgänglighet. Antalet laddplatser har ökat, bland annat genom Uppsala Parkering AB och Uppsalahem, som arbetar mot målet om god tillgång till laddning nära bostäder. Nya krav i plan- och bygglagen har integrerats i planeringsprocesser.

Det pågår en aktiv satsning på vätgas som en del av kommunens elektrifieringsstrategi. Uppsala vatten och avfall AB har påbörjat byggnationen av en vätgastankstation i Brillinge. När stationen står klar kommer det att bli möjligt att tanka vätgasdrivna fordon, vilket erbjuder ett fossilfritt alternativ för både invånare och företag. Kommunstyrelsen har tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB analyserat förutsättningarna för lokal produktion av vätgas och skickat in en ansökan om extern finansiering. Om finansieringen beviljas möjliggör det en mer omfattande satsning som även kan inkludera energilagring och vätgasdrivna fordon. Målet är att skapa en tydlig ansvarsfördelning och stärkt samordning i kommunens elektrifieringsarbete. Arbetet bidrar till målen i Energiprogram 2050 och stärker kommunens förmåga att minska utsläppen från transportsektorn.

Genom insatserna med laddinfrastruktur, energilagring och vätgassystem arbetar kommunstyrelsen för att möjliggöra en snabb och effektiv övergång till fossilfria transporter. Arbetet sker i nära samverkan med kommunala bolag och andra aktörer och utgör ett viktigt led i att göra Uppsala till en föregångare i klimatomställningen.

I kommunstyrelsens verksamhetsplan 2026 – 2028 utgår uppdraget och ersätts av åtgärder inom området transport i klimatbudgeten.

Tabell 26. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 30: Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Målsättning	Indikator	Måloppfyllelse
Antal publika laddplatser per 100 elbilar ska öka	Antal publika laddplatser per 100 elbilar Källa: SCB	Utfall: 2024: 4,5 (2023: 4,6) Mål inte uppfyllt. Utfallet för 2025 kommer under kvartal 2 2026. Installationen av publika platser för elladdning av bilar fortsätter i enlighet med fullmäktiges uppdrag. Antalet elbilar har ökat i högre takt än de publika laddplatserna vilket förklarar att indikatorvärdet är något lägre jämfört med 2023.
Antal personbilar i trafik per 1000 invånare ska minska	Antal personbilar i trafik per 1000 invånare Källa: SCB	Utfall 2025: 366 (2024: 363) Mål ej uppfyllt. Antalet personbilar i trafik har en minskande trend över tid, trots en liten höjning mellan 2024 och 2025. Indikatorn påverkas bland annat av hushållens ekonomiska förutsättningar, men även av tillgänglighet till parkeringar och andra trafiknätsfaktorer. Parkeringsöversyn och åtgärder i enlighet med trafiknätsplan förväntas bidra till ytterligare minskning framöver.

Uppdrag 31. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap (KS, PBN, GSN, Uppsala vatten och avfall och Uppsalahem).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Kommunstyrelsen ska utreda hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen som bättre tar vara på material och näringsämnen och som minskar påverkan på miljö, ekosystem och klimat. Genom att utforma en strategi för ökad stads- och byodling samt etablera utökade eller nya ytor för kollektiv odling skapas förutsättningar för ett hållbart och lokalt förankrat livsmedelssystem.

Rapportering

Kommunstyrelsen stärker den lokala livsmedelsförsörjningen i samverkan med externa aktörer och genom Uppsala matråd. Flera praktiska insatser har genomförts 2025, bland annat fortsatt utveckling av en modellgård i Ulleråker för möten, utveckling och innovation inom livsmedelsproduktion. Planering av minst en gård på landsbygden pågår. Dessa initiativ stärker tillgången till lokal mat, främjar den lokala ekonomin och minskar kommunens beroende av externa leveranskedjor. Samtidigt läggs grunden för mer resurseffektiva produktionsätt, ökad biologisk mångfald och förbättrad krisberedskap.

Under 2025 har Uppsala matråd etablerat en modellgård för stadsodling i Ulleråker. Rådet förbereder även, tillsammans med kommunen, projektansökningar om beredskapsodlare och en lokal kvarn. Inom ramen för samarbetet med Uppsala matråd prövas olika modeller för hur kommunen kan samverka med småskaliga producenter för att öka livsmedelsproduktionen i staden och i tätorterna.

Under våren 2025 lanserades Gödselkartan, som är en online-tjänst för att koppla ihop hästgårdar och lokala odlare. Tjänsten gör det möjligt för privatpersoner att enkelt hämta hästgödsel gratis eller mot en liten kostnad från närliggande hästgårdar, vilket hjälper till att hantera gödsel lokalt och främjar hållbar odling och minskar miljöbelastningen.

Inom ramen för ÄT UPPsala län samarbetar Uppsala kommun med Länsstyrelsen i Uppsala län, Region Uppsala, Sveriges lantbruksuniversitet, Statens veterinärmedicinska anstalt och Lantbrukarnas riksförbund i projektet Lokalt samarbete i livsmedelskedjan. Projektet startade 2025 och omfattar Uppsala, Knivsta och Tierp. Ett av målen för Uppsala kommun är att genomföra en beredskapsövning 2026 tillsammans med aktörer i livsmedelskedjan.

Under 2025 har arbete med att utreda och påbörja etablering av biokolproduktion samt nya möjligheter till kompostering genomförts.

Uppdrag 32. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur (KS, GSN, MHN, PBN, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsalahem).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

När staden växer är det viktigt att värna den biologiska mångfalden. Kommunstyrelsen ska utveckla en modell för kompensations- och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Systematiska former ska utvecklas för arbetet med biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster inom samhällsplanering och förvaltning. Kommunstyrelsen ska se över lämpliga områden för naturreservatsbildning och initiera reservatsbildning. Uppdraget är en del i genomförandet av översiktsplanen samt grön- och blåstrukturplan och översiktsplanen.

Rapportering

I stadsbyggnadsprojekt som påverkar naturmark ska skador på naturvärden så långt som möjligt undvikas eller minskas. Två pilotprojekt pågår för att identifiera platser och arbetssätt där förluster av biologisk mångfald kan kompenseras.

Kommunstyrelsen arbetar vidare med att stärka skyddet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom att identifiera områden som är lämpliga att utreda för framtida områdesskydd. I det förslag till grön- och blåstrukturplan som remitteras under hösten 2025 redovisas platser som föreslås utredas för områdesskydd. Arbetet bidrar till att långsiktigt bevara kommunens naturvärden, samtidigt som det säkerställer invånarnas tillgång till kvalitativa miljöer för rekreation och välbefinnande. Grön- och blåstrukturplanen förväntas antas under våren 2026. Planen beskriver kommunens natur- och vattenmiljöer samt deras värden utifrån ekologi, sociala värden, vatten och klimatanpassning.

Som en del av kommunens strategi för att bevara hotade arter har särskilda åtgärder tagits fram för cinnoberbaggen. Nu pågår arbetet med att genomföra dessa åtgärder i utvalda skogar, för att förbättra artens livsmiljö. En vägledning tas också fram för att stärka kommunens förmåga att skydda arten i takt med att Uppsala utvecklas.

Tabell 27. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 30: 32. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Öka andelen skyddad natur land	Skyddad natur land, andel (%)	Utfall 2024: 4 % (2023: 4 %) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2025 kommer under tertial 2 2026. Kommunen har inte skapat nya områden med skyddad natur under året. Data från SCB gäller skyddad natur, procent skyddad mark av total landareal.
Andelen sjöar med god ekologisk status ska öka	Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	Utfall 2022: 23 Mål inte uppfyllt. Nästa mätning görs 2028. God status innebär avsaknad av stora problem så som övergödning och särskilt förorenande ämnen samt att historiska sänkningar är åtgärdade. Åtgärder görs men endast 23% uppnår god status.
Andelen vattendrag med god ekologisk status ska öka	Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	Utfall 2022: 9 Mål inte uppfyllt. Nästa mätning görs 2028. God status innebär avsaknad av stora problem så som övergödning och särskilt förorenande ämnen samt att rätningar och dämningar är åtgärdade. Åtgärder görs men endast 9% uppnår god status.

Uppdrag 33. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter (KS, GSN och PBN).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden och tillgången ska ges större vikt i stadsplaneringen samt i utvecklingen av kringliggande tätorter. För att underlätta planering ska kommunstyrelsen fastställa målbild och indikatorer för att mäta tillgången till och utvecklingen av grön infrastruktur, till exempel avståndet till närmaste park och skog. Målbild och indikatorer ska ligga till grund för utvecklad tillgång till natur- och friluftsområden och andra grönområden där så behövs. För att säkra och stärka biologisk mångfald, rekreation och andra ekosystemtjänster ska grönstrukturplaneringen utvecklas.

Rapportering

Kommunstyrelsen arbetar för att säkerställa att alla invånare i Uppsala har god tillgång till grönområden som främjar fysisk aktivitet, lek, social samvaro och återhämtning. Detta är ett centralt mål i kommunens strategi för att skapa en hållbar och attraktiv livsmiljö, både i staden och i de omgivande tätorterna.

För att möjliggöra en mer effektiv och målinriktad planering har kommunstyrelsen fastställt en målbild och indikatorer för att mäta och följa upp invånarnas tillgång till parker och andra grönområden. Dessa har integrerats i förslaget till kommunens grön- och blåstrukturplan. Målbild och indikatorer ska fungera som ett verktyg för att kontinuerligt förbättra tillgången där behoven är som störst, och säkerställa att utvecklingen ligger i linje med kommunens hållbarhetsmål. Samtidigt fortsätter arbetet med att utveckla grönstrukturplaneringen. Genom detta arbete vill kommunen skapa hållbara livsmiljöer som främjar både invånarnas hälsa och naturens funktion.

Nämndmål N3.1 Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Kommunstyrelsen ska långsiktigt stärka kommunens arbete med att bevara och förvalta naturliga ekosystem i sjöar och vattendrag samt säkra tillgången till rent grundvatten. I uppdraget ingår att revidera underlag till lokalt åtgärdsarbete för olika vattendrag för att säkerställa förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald. Åtgärdsplan för befintligt område utifrån ”Strategi för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt” ska även fastställas. Nämndmålet är en del i genomförandet av vattenprogrammet.

Rapportering

Under året har lokala åtgärdsunderlag tagits fram för Björklingeån och Jumkilsån. Arbetet med att genomföra åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i Fyrisån har fortsatt. Ett långsiktigt arbete har även inletts för att uppdatera vattenskyddsområdet för Uppsala-Vattholmaåsarna. Området är av stor betydelse, eftersom det förser Uppsala stad och flera tätorter med dricksvatten, och ny kunskap om området har tillkommit. Ett förslag till grön- och blåstrukturplan har tagits fram. I planen behandlas ytvatten, dagvatten, grundvatten och klimatanpassning i relation till andra behov inom grön och blå struktur, såsom rekreation och naturvärden.

KF-BESLUT: att arbetet med att genomföra tidigare beslut om att installera solceller på kommunens byggnader, där så lämpligt, fortsätter och ska fullgöras.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Revidering av miljö- och klimatprogrammet 2022 (KSN-2022-00082) 2022-05-30.

Rapportering

Kommunstyrelsen har stöttat och samordnat bolagen, till exempel genom att ha tillhandahållit forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Arbetet tas under 2026 vidare inom klimatbudgetåtgärd 2.16 Installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter och mark där det är möjligt.

KF-BESLUT: I nära dialog med berörda bolag och nämnder ta fram en utvecklingsplan för Fyrishovsområdet där den växande stadens behov av grönytor, idrottsanläggningar, bostäder och allmänhetens tillgång till stråket längs Fyrisån tas tillvara.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150) 2022-02-28.

Rapportering

Under 2024 beslutades en utvecklingsplan som omfattar områdets kommande delar kring åstråket och park- och grönytor. Utvecklingsplan för övriga delar inom Fyrishovsområdet har avvaktat beslut om utveckling av Fyrishovs badanläggning. 2025 beslutades att badanläggningen ska renoveras och att anläggningen bedöms ha en livslängd fram till 2045. Därmed kan ett inriktningsbeslut för resten av områdets utveckling tas upp för beslut, vilket planeras ske under 2026.

KF-BESLUT: att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda var våtmarker kan restaureras för att uppnå de regionala målen, samt att starta nya restaureringsprojekt där Uppsala kommun och eventuella samarbetspartners utarbetar en plan för var och när restaurering av våtmarker kan genomföras.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget väntar enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om restaurering av våtmarker från Lovisa Johansson (FI) (KSN-2022-01542) 2023-09-11.

KF-BESLUT: att Uppsala kommun tar fram en riktlinje för värnande av jordbruksmark i enlighet med motionens intention, som kan utgöra underlag för kommunens översiktsplanering och beaktas i kommunens detaljplanering.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om riktlinje för att värna Uppsalas jordbruksmark från Jonas Petersson (C) (KSN-2022-00674) 2023-12-11.

Rapportering

Riktlinjen är beslutad i kommunstyrelsen i oktober 2025 och innebär att kommunens egna initiativ till exploatering av jordbruksmark begränsas till dess en ny översiktsplan är godkänd samt att jordbruksmarken ska värderas.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att revidera Energiprogram 2050.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2024 (KSN-2024-00267) 2025-01-27.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att revidera Åtgärdsprogram för kvävedioxid – Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet och i samband med det se över hur kommunens styrning kan utvecklas för att möta WHO:s skärpta riktlinjer avseende luftkvalitet.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget väntar enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2024 (KSN-2024-00267) 2025-01-27.

KF-BESLUT: att ge Uppsala Vatten och Avfall AB och stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att tillsammans ta fram ansökningshandlingar med förslag på reviderat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för befintliga och framtida vattentäkter i Uppsala- och Vattholmaåsarna.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Revidering av vattenskyddsområde för Uppsala-Vattholmaåsarna (KSN-2025-00760) 2025-06-16.

KS-BESLUT: uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram underlag och styrning för långsiktig tillämpning av artskyddsförordningen (2007:845) gällande arten cinnoberbagge.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Framtagande av underlag och styrning för arbetet med arten cinnoberbagge (KSN-2024-00806) 2024-05-08.

Rapportering

I förslaget till grön- och blåstrukturplan har kommunstyrelsen pekat ut förstärkningsytor där långsiktig naturvårdande skötsel ska skapa fler och bättre livsmiljöer för cinnoberbaggen. Syftet är att öka tillgången till livsmiljöer av god kvalitet, både i dag och på lång sikt, trots att den planerade stadsutvecklingen kan medföra risk för förlust av sådana miljöer i vissa områden. Kommunen tar även fram en vägledning som ska underlätta tidig planering med hänsyn till arten, i takt med att Uppsala utvecklas, som beräknas bli färdig 2026.

KS-BESLUT: uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att göra en fördjupad analys och återkomma med förslag på åtgärder som kommunkoncernen ska genomföra för att ytterligare minska fosforhalten och förbättra vattenkvaliteten i Fyrisån.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Rapport om Uppsala kommuns arbete för att minska fosfor i Fyrisån (KSN-2024-01636) 2024-06-11.

Rapportering

Åtgärder finns sammanställda och förankrade med berörda inom koncernen som ett underlag inför kommande budgetprocess. Frågan har genom arbetet fått ett större fokus och de åtgärder som har bäst effekt utifrån minskad fosfor, ekonomi och synergieffekter har prioriterats för det fortsatta arbetet.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att ta fram ett nytt miljöprogram som fångar de nationella, europeiska och globala miljömålen och som inbegriper ett övergripande mål om biologisk mångfald för ett resiliert och hållbart Uppsala.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Miljö- och klimatprogram för Uppsala kommun (KSN-2024-01503) 2024-12-11.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att i samarbete med kultur-, idrott och fritidsförvaltningen ta fram en miljökonsekvensanalys av befintliga och planerade konstgräsplaner för att få bort plastgranulat till 2031 i enlighet med EU:s bestämmelse, inför beslut om nästa lokalförsörjningsplan.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2025–2034 (KSN-2024-02125) 2024-12-11.

Rapportering

KSN-2024-00395, Miljökonsekvensanalys befintliga och kommande konstgräsplaner i Uppsala kommun är framtagen i samarbete med kultur- idrotts- och fritidsförvaltningen samt Uppsala arenor och fastigheter AB.

KS-BESLUT: att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att planera och organisera det fortsatta arbetet med att förverkliga intentionerna i avsiktsförklaringen.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Avsiktsförklaring om utsläppsfria anläggningsentreprenader (KSN-2025-02092) 2025-06-18.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

 Fokusmålet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Bedömningen baseras på det arbete kommunstyrelsen genomfört under året inom fokusmålet samt utvecklingen inom indikatorerna. Kommunstyrelsen arbetar för att öka tryggheten, motverka segregation, minska social utsatthet och psykisk ohälsa, minska droganvändningen och begränsa välfärdsbrottslighet, våldsbejakande extremism och annan brottslighet, samt för att ha en god krisberedskap.

Trångboddheten har minskat över tid. Andel av befolkningen som bor i socioekonomiskt utsatta områden har inte minskat. Under året har det psykiska välbefinnandet ökat, förutom för unga flickor där det i stället har minskat. Invånarna känner sig mindre trygga, förutom ungdomar som känner sig mer trygga.

Anmälda brott om skadegörelse har ökat och företagare upplever fortsatt att brottslighet och otrygghet påverkar deras verksamhet negativt. Anmälda bedrägeribrott genom social manipulation har minskat. Vad gäller grov kvinnofridskränkning och misshandel mot kvinna inomhus där offer och förövare är bekanta med varandra är utvecklingen svårbedömd eftersom det finns stora mörkertal. Kommunstyrelsen tror att anmälningsbenägenheten för denna typ av brott har gått upp, vilket är positivt.

Kommunstyrelsen bedriver ett omfattande trygghetsarbete i nära samverkan med flera aktörer, vilket är avgörande för att uppnå önskade effekter. Flera insatser pågår för att öka tryggheten, förebygga brott samt motverka droganvändningen. Särskilt fokus ligger på barn och unga, där förebyggande insatser syftar till att stärka deras möjligheter att lyckas i skolan och få en trygg uppväxt. I samverkan med andra aktörer bedriver kommunen ett brett arbete för att främja jämlika livsvillkor samt motverka segregation och utanförskap. Det finns en stabil grund för att hantera dagens och morgondagens utmaningar och genom löpande utbildning och forskningssamarbeten hålls den grunden aktuell.

Av de 13 uppdragen från Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 är fem färdiga och åtta pågår enligt plan.

Av de nio tillkommande uppdragen kommunfullmäktige riktat till kommunstyrelsen är åtta färdiga och ett pågår enligt plan.

Kommunstyrelsen har beslutat om 19 tillkommande uppdrag för egen del. Av dessa är 15 färdiga, ett pågår enligt plan och tre är försenade.

Kommunstyrelsen har ett nämndmål under detta fokusmål. Arbetet inom nämndmålet pågår enligt plan.

En trygg och säker kommun

Kommunstyrelsen arbetar enligt en breddad lägesbild som har tagits fram i ett led att säkerställa att kommunen arbetar systematiskt, kunskapsbaserat och utifrån forskning

och aktuell lägesbild. Lägesbilden är en del i lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete och syftar bland annat till att säkerställa att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat underlag tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder. Den breddade lägesbilden visar på att arbetet för att minska droganvändningen bör ske både riktat mot individer och fysiska miljöer, och också bedrivs ur ett helhetsperspektiv för att fånga alla olika miljöer som ungdomar vistas i, exempelvis parker, gallerior, skolor och föreningsverksamhet, transportsträckor.

Kommunstyrelsens samarbete med kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle fördjupas och effektiviseras kontinuerligt. Samverkan mellan polisen och de kommunala ordningsvakterna har ökat. Arbetet mot våldsbejakande extremism har blivit en del av det löpande arbetet. Nya möjligheter för att få information om och kartlägga den organiserade kriminaliteten och misstänkt rekrytering till dessa miljöer är framtagna.

För att öka trafiksäkerheten för barn och runt skolor har riktlinjer för hämta- och lämnafunktioner tagits fram.

Jämlika livsvillkor och folkhälsa

Utifrån kommunstyrelsens samordnande ansvar för att främja psykisk hälsa och suicidprevention sammankallas kontinuerligt medarbetare och chefer inom förvaltningsområdena hälsa, omsorg, skola, fritid och samhällsbyggande i syfte att löpande stödja och följa utveckling inom området. Kommunstyrelsen leder processen för beredning och uppföljning av statsbidraget för psykisk hälsa och suicidprevention. Ett förvaltningsövergripande nätverk med suicidpreventionsombud sammankallas och ges stöd i att implementera ett systematiskt suicidpreventivt arbete i kommunen utifrån kommunkoncernens vägledning för suicidprevention. Kommunstyrelsen sammankallar två gånger om året till ett forum där kommunen, civilsamhället, regionen och universitet ingår i syfte att främja samverkan.

Kommunstyrelsen arbetar med en orsaksanalys av social utsatthet (missbruk, hemlöshet och/eller psykisk ohälsa). Arbetet har lett till ökad samverkan och bättre förståelse inom verksamheter som jobbar med målgruppen.

Snabb och jämställd integration

Kommunstyrelsen arbetar brett för att minska segregationen och stärka den sociala sammanhållningen. Som samordnande nämnd fokuserar kommunstyrelsen på att bredda kompetensen och stärka helhetssynen i syfte att skapa synergier mellan kommunens verksamheter.

Kommunstyrelsen samordnar och stöttar kommunens nämnder och berörda aktörer i arbetet för en snabb integration och etablering. Kommunstyrelsen leder ett förvaltningsövergripande integrationsnätverk som löpande följer utvecklingen och ny lagstiftning med betydelse för nyanländas integration och etablering. Arbetet med en snabb och jämställd integration sker utifrån ett strukturellt perspektiv för att bryta segregationens bakomliggande orsaker samt med ett kompensatoriskt perspektiv för att mildra dess negativa effekter och främja mer jämlika livsmiljöer samt en god bostadsförsörjning. För att minska segregationen och stärka den sociala sammanhållningen genom bättre genomslag, överblick och konkretisering har ett antal insatsförslag sammanställts i en rapport. Flera forskningssamarbeten pågår också.

Kommunens insatser ska gagna hela befolkningen, med särskilt fokus på grupper och områden med störst behov. För att främja detta samlar nämnden analyser av geografiska förutsättningar i en gemensam plattform, vilket förbättrar möjligheterna till välgrundade beslut i den löpande verksamheten. Segregationen påverkas även av var människor möts – till exempel i skolor, bibliotek, kultur- och idrottsanläggningar. Genom att strategiskt lokalisera dessa verksamheter till platser som främjar mångfald kan boendesegregationens negativa effekter mildras.

Nyproduktionen av bostäder utgör endast en mindre del av det totala beståndet. Kommunstyrelsen samarbetar därför med Uppsalahem och Uppsala bostadsförmedling för att utveckla åtgärder inom det befintliga hyresrättsbeståndet som kan bidra till att minska segregationen genom omflyttning. Arbetet pågår för att minska trångboddheten, bland annat genom att se över tillträdeskrav.

Krisberedskap och civilt försvar

Arbetet med kontinuitetshandlingar fortlöper bland kommunens nämnder och bolag och därmed ökar kommunkoncernens kunskap och förmåga att fortsätta bedriva verksamhet under olika typer av störningar. Kommunstyrelsen är stöttande i detta arbete.

Tillsammans med brandförsvaret deltar och bistår kommunstyrelsen i det regionala planeringsarbetet för krisberedskap och civilt försvar som drivs av Länsstyrelsen. Kommunen deltog under hösten i Länsstyrelsens återkommande kärnkraftsövning Havsörn.

Kommunstyrelsen har arbetat vidare med krigsorganisationen och alla kommunens tillsvidareanställda har fått besked om krigsplacering.

Uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet (alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Kommunstyrelsen ska aktivt verka inom det brottsförebyggande området på flera plan. Kommunstyrelsen ska stärka det systematiska arbetet för att upptäcka, förebygga och kunskapshöja kring våldsbejakande extremism. I uppdraget ligger också att arbeta trygghetsskapande utifrån nya förutsättningar såsom ny lagstiftning, forskning och lägesbild i samverkan med civilsamhälle, näringsliv och myndigheter genom att tillämpa kunskapsbaserade arbetssätt och beprövade metoder. Uppdraget är en del i genomförandet av programmet för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Rapportering

Under året har samverkan mellan polisen och de kommunala ordningsvakterna ökat genom att ordningsvakterna numer deltar på utsättningar med polisen inför helger för att få ta del av en uppdaterad lägesbild. Under fotbollssäsongen har ett koncept och en ökad samverkan mellan kommunen och polisen utvecklats för att fånga problematik och oro kring allsvenska fotbollsmatcher i Uppsala. Arbetet för ökad samverkan kring dessa matcher och identifiering av unga som riskerar att dras in i den negativa

supporterkulturen har bidragit till ett mycket positivt arbete tillsammans med aktörer såsom Citysamverkan, ungdomsjouren, Uppsala arenor och fastigheter AB och Sirius.

Ordningsvakternas arbetstider och vissa patrullers uppdrag har justerats under året för att möta den problematik som finns. I början av året hade de kommunala ordningsvakterna en patrull som var stationerad runt omkring resecentrum klockan 06–11, då problematiken var stor tidig morgon och förmiddag. Detta i dialog med Jernhusen och Trafikverket. Under sommaren/hösten har den problematiken och behovet minskat på resecentrum, och patrullen har kunnat bredda sitt område. Arbete pågår för att ytterligare stärka samverkan mellan ungdomsjouren och fritidsgårdar och de ordningsvakter och väktare som arbetar brottsförebyggande för kommunen.

Arbete kopplat till den nya kamerlagen som trädde i kraft våren 2025 har fortsatt. Bland annat genom att ta fram en förteckning över kommunens samtliga kameror. Samverkan med polisen gällande att dela material från kommunens kameror på förfrågan från polisens bildanalysgrupp fortlöper bra. De smarta kamerorna i Frodeparken har varit i produktion och larmkedjan har följts upp med bevakningscentralen för att förbättra flödet och säkerställa att samtliga larmade händelser skickas till de kommunala ordningsvakterna.

Arbetet kring våldsbejakande extremism är nu en del av det ordinarie brottsförebyggande arbetet. Ett stödmaterial har tagits fram för att höja kunskapen inom kommunen och en vägledning har publicerats. Den syftar till att stödja ett enhetligt arbetssätt för att upptäcka, förebygga och hantera frågor som rör våldsbejakande extremism. Under året har kommunen och polisen påbörjat ett arbete med att ta fram en gemensam lägesbild av våldsbejakande extremism, där möten sker varannan månad.

Kommunens digitala insamlingsverktyg har kompletterats med omständigheten "möjligt kopplat till kriminella nätverk", vilket ger förutsättningar att på ett enkelt sätt addera en misstanke om koppling till kriminella nätverk på samtliga kategorier av händelser som rapporteras in. Detta möjliggör ytterligare ett sätt att få information om och kartlägga den organiserade kriminaliteten och misstänkt rekrytering av personer till dessa miljöer. Funktionen är tänkt att ge underlag till och komplettera övriga kartläggningar som görs.

Under året har den nya metoden Bob (Barn i Organiserad Brottslighet) testats och implementerats i Uppsala under ledning av polismyndigheten. Arbetsmetoden är ett komplement till tidigare strukturer och verktyg som kommunen och polisen har för att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet, såsom SSPF (Socialtjänst, Skola, Polis & Fritid) och SIG (Sociala Insatsgrupper).

Arbetet inom orsaksanalysen av social utsatthet (missbruk, hemlöshet och/eller psykisk ohälsa) har fortskridit och är nu i slutskedet där punkter och insatser att arbeta vidare med ska tas fram. Arbetet har varit mycket uppskattat och lett till ökad samverkan och bättre förståelse för olika verksamheter som jobbar med målgruppen.

Tillsammans med polisen har kommunen startat ett pilotprojekt inom metoden Företagssamverkan. Metoden ämnar skapa en mer strukturerad samverkan mellan kommun, polis och företagare i syfte att göra avgränsade geografiska områden mindre attraktiva för brott mot näringslivet. Målet är att öka anmälningsbenägenheten samt minska brottsutsattheten och öka tryggheten för företagare inom det geografiska området.

Tabell 28. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 34: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Målsättning ²	Indikator	Måloppfyllelse
Antalet anmälda brott om grov kvinnofridskränkning ska minska	Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 invånare Källa: Kolada (N07402)	Utfall 2024:16 (2023: 11) Mål inte uppfyllt. Utfall 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. För 2024 har antalet anmälda brott om grov kvinnofridskränkning per 100 000 invånare ökat. Ökningen sker efter två år (12 under 2022 och 11 under 2023) där antalet anmälningar minskat jämfört med tidigare period. Siffran för 2024 är dock fortsatt lägre än perioden 2014–2021. Det finns en osäkerhet i indikatorn eftersom inte alla som utsätts för våld anmäler detta till polisen.
Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinna inomhus bekant med offret, per 100 000 invånare ska minska	Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus bekant med offret, antal/100 000 invånare Källa: Kolada (N07549)	Utfall 2024: 173,4 (2023: 132,1) Mål inte uppfyllt. Utfall 2025 uppdateras av Brå och SCB i slutet av första kvartalet 2026. För 2024 har antalet ökat påtagligt. Värdet för 2024 är det högsta för Uppsala kommun under perioden där data finns att tillgå och motsvarar en ökning om cirka 100 unika polisanmälningar. Ökningen sker efter en mindre minskning mellan 2022 och 2023 och som varit inom en nivå som varit relativt stabil under en längre period. Uppgången beror mest troligt på en ökad anmälningsbenägenhet. Den här typen av brottslighet har ett högt mörkertal så det är svårt att dra några större slutsatser men kommunstyrelsen ser ökningen som en positiv trend.
Antalet anmälda bedrägeribrott genom social manipulation ska minska	Anmälda bedrägeribrott genom social manipulation antal/100 000 invånare Källa: BRÅ	Utfall 2024:313 (2023: 350) Mål uppfyllt. Utfall 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. Antal bedrägeribrott per 100 000 invånare ökade drastiskt från 94 2022 till 350 2023, men har minskat igen till 2024. Uppsala har färre jämfört med R12 (330). Bedrägeribrottens utveckling lokalt följer den nationella utvecklingen och det beror på att gärningspersonerna inte är lokala utan för att de flesta brotten sker på nätet eller via telefon.
Antalet anmälda brott om skadegörelse ska minska	Anmälda brott om skadegörelse, antal/100 000 invånare Källa: Kolada (U07452)	Utfall 2024: 663 (2023: 587) Mål inte uppfyllt. Utfall 2025 kommer i slutet på tertial 1 2026. En ökning har skett.
Företag som drabbas av brottslighet/otrygghet ska minska	I vilken utsträckning företag drabbas av brottslighet/otrygghet (skala 1-6 där 1 betyder i stor utsträckning och 6 inte alls) Källa: Svenskt näringslivs enkätundersökning	Utfall 2025: 3,26 (2024: 3,33) Mål inte uppfyllt. Företagare fortsätter uppleva att brottslighet och otrygghet påverkar deras verksamhet negativt. Uppsalas resultat försämras något samtidigt som Sverigesnittet på 3,87 i stort är oförändrat.
Andelen invånare som avstår från att gå ut ensam ska minska	Invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Källa: Kolada (U01420)	Utfall 2024: 32, K 48 M 15 (2022: 26) Mål inte uppfyllt. Undersökningen genomförs nästa gång under hösten 2026. Andel invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam har ökat sedan 2022 då det var 26 % av de

		<p>som svarade i ålder 16-84 som uppgav att de avstod från att gå ut ensam. Detta kan bero på att Uppsala drabbades av en våldsvåg under 2023 som även blev medialt uppmärksammat. Detta kan ha ökat känslan av otrygghet med konsekvensen av att fler avstod från att gå ut ensam.</p>
Andelen unga som känner sig trygga i sitt bostadsområde ska öka	<p>Andel (%) som alltid känner sig trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt av elever i årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet</p> <p>Källa: Liv och hälsa ung</p>	<p>Utfall 2023: 49 K33 M64</p> <p>Mål uppfyllt.</p> <p>Utfall 2024 och 2025 saknas då undersökningen genomfördes senast 2023. Undersökningen genomförs nästa gång under hösten 2026. De senaste resultaten visar en svag positiv utveckling. Skillnaden mellan könen är fortsatt stor.</p>
Andelen unga som känner sig trygga i på stan eller i centrum ska öka	<p>Ungdomar som alltid eller oftast känner sig trygga på stan eller i centrum, andel (%)</p> <p>Källa: Liv och hälsa ung</p>	<p>Utfall 2023: 91, K 89 M 95 (2021: 88)</p> <p>Mål uppfyllt.</p> <p>Nästa utfall kommer efter 2026.</p> <p>De senaste resultaten visar en svag positiv utveckling. Utfallet uppdateras vart tredje år.</p>

Uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen (alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Åtgärder behöver vidtas för att förebygga, upptäcka och motverka arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige. Systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet ska utvecklas. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen. Kommunstyrelsen ska ta fram kompetenshöjande insatser och genomföra kunskapshöjande aktiviteter. Uppdraget omfattar också att stärka och förbättra interna nätverk och samverkan. Uppdraget är en del i handlingsplan mot välfärdsbrott och program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Rapportering

Från och med mars 2025 finns en dedikerad resurs inom kommunstyrelsens förvaltning som arbetar riktat mot arbetslivskriminalitet.

Det sker ett löpande och brett arbete med att förebygga, förhindra och upptäcka välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter.

² Mål om att minska handlar om brotten i sig inte anmälningsfrekvensen.

Kommunstyrelsen arbetar såväl med löpande utbildning som utveckling av metoder och samverkan. Det pågår samverkan mellan kommunens förvaltningar och bolag men även med för området relevanta myndigheter.

Gemensamma kontroller är ett projekt som syftar till att skapa möjlighet för kommunen att samverka med bland annat polis och centret mot arbetskriminalitet (AKC) i gemensamma ärenden för att bland annat kunna bedriva tillsyn mot särskilda objekt. Under 2025 genomfördes fyra gemensamma kontroller. Det har även genomförts två riktade kontroller tillsammans med polisregion Mitt med fokus på HVB- och familjehem. Uppdraget planeras pågå till och med 31 december 2026 men kan komma att förlängas.

Det sker ett utvecklingsarbete inom upphandling där nya avtalsformuleringar lättare ska möjliggöra hävning och paus av pågående avtal vid upptäckt av oegentligheter. Inom upphandling ser man över organisationen för att mer effektivt kunna göra uppföljningar av avtalen. Under 2025 har stora belopp kunnat stoppas och återkrav kunnat göras mot oseriösa aktörer.

Inom ramen för MUR HVB, en del av MUR-arbetet (motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter mot missbruk och brott i välfärdssystemen), har Uppsala kommun varit en av några utvalda kommuner som deltagit för att dela kunskap och samverka under 2025.

Tabell 29. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen

Målsättning ³	Indikator	Måloppfyllelse
Felaktigt utbetalda ersättningar (bidragsbrott) ska minska	Felaktigt utbetalda ersättningar (bidragsbrott) Mkr Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025:8,2 (2024:14,8) Måloppfyllelse inte bedömd då osäkerheter finns i utfallet. Redovisat belopp består av totala summan återkrav pga felaktig ersättning. I detta kan även andra orsaker än bidragsbrott ingå som tex felaktig beräkning från kommunens sida. Utfallet bör därför tolkas försiktigt. Kommunstyrelsen arbetar för att förbättra mätningen. Under 2024 gjordes en insats för att komma ikapp med återkrav kopplade till personlig assistans. från tidigare år. 2025 har arbetet blivit mer förebyggande.

³ Mål om att minska handlar om brotten i sig inte anmälningsfrekvensen.

Uppdrag 36. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsalahem, Skolfastigheter, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala bostadsförmedling).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet ökar. Kommunstyrelsen samordnar arbetet med ökad kunskapsuppbyggnad för att identifiera och genomföra insatser inom hela koncernen för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation. Social hållbarhet ska integreras i samhällsbyggnadsprocessen och rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt ska utvecklas i syfte att säkerställa en ökad social blandning. Åtgärder syftar också till att stärka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela kommunen genom att tillkommande bostäder ska främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av Uppsala. Uppdraget är en del i genomförandet av bostad för alla – program för bostadsförsörjningen 2021–2024 samt handlingsplanerna för Gottsundaområdet och för Gränby/Kvarngärdet.

Rapportering

Flera forskningsarbeten pågår inom uppdraget, med fokus på skolsegregation, boendesegregation och stadsform. Samverkan med akademien utvecklas, bland annat genom Planeringsakademien som är ett samarbete mellan kommunstyrelsen och Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF). Inom ramen för samarbetet med akademien planeras insatser för att identifiera utvecklingsbehov och förbättra kommunens arbete inom området.

Kommunens insatser ska gagna hela befolkningen, med särskilt fokus på grupper och områden med störst behov. För att främja detta samlar nämnden analyser av geografiska förutsättningar i en gemensam plattform, vilket förbättrar möjligheterna till välgrundade beslut i den löpande verksamheten. Plattformen innehåller information om geografiska förutsättningar inom olika teman som demografi, utbildning, arbete, boende och livsmiljö, trygghet och delaktighet.

Nämnden har utvecklat ett nytt arbetssätt för att stimulera ökad bostadsblandning. Ett extra fokus ligger på de områden som idag har ett ensidigt bostadsutbud. Kommunstyrelsen har även inlett ett arbete för att identifiera strategiskt viktiga lägen för ökad blandning och stärkt koppling inom och mellan olika bostadsområden. Bostadsblandning har integrerats som ett mål i portföljen för samhällsbyggnadsprojekt.

Nyproduktionen av bostäder utgör endast en mindre del av det totala beståndet. Kommunstyrelsen samarbetar därför med Uppsalahem och Uppsala bostadsförmedling för att utveckla åtgärder inom det befintliga hyresrättsbeståndet som kan bidra till att minska segregationen genom omflyttning. Detta har resulterat i att Uppsalahems styrelse beslutat om ett pilotprojekt med uppstart 2026.

Segregationen påverkas även av var människor möts – till exempel i skolor, bibliotek, kultur- och idrottsanläggningar. Genom att strategiskt lokalisera dessa verksamheter till platser som främjar mångfald kan boendesegregationens negativa effekter mildras.

Kommunstyrelsen samarbetar med berörda nämnder för att vidareutveckla lokalförsörjningsplanerna som verktyg i detta arbete.

Ett omfattande områdesarbete bedrivs i stadsdelar med svagare socioekonomiska förutsättningar, bland annat genom handlingsplaner för Gottsundaområdet (Gottsunda, Valsätra, Bäcklösa) och Gränbyområdet (Gränby, Kvarngärdet, Löten). Ett exempel på insatser som kommunstyrelsen startat och genomfört under året är studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO), som är en utvecklad form av PRAO och där Gränbyskolans elever i årskurs 8 är först ut i Uppsala. Ett annat exempel är den så kallade Aktivitetspotten där privatpersoner, föreningar och företag kunnat söka en mindre summa pengar och som har genererat ett trettiotal olika evenemang. Syftet var att aktivera platser för ökad trygghet, ta tillvara engagemang hos människor, öka gemenskap samt att stärka civilsamhället och föreningar i området. För stärkt genomslag sker mycket samarbete med externa aktörer. Många insatser görs inom ramen för platssamverkansföreningarna i Gottsunda- respektive Gränbyområdet, vilket har bidragit till en positiv utveckling.

För att stärka genomslaget av sociala hållbarhetsaspekter i den fysiska planeringen har en vägledning tagits fram. Vägledningen hanterar socialt hållbar samhällsbyggnad i hela samhällsbyggnadsprocessen, från översikts- och detaljplanering till genomförande och förvaltning av allmänna ytor. Vägledningen ska implementeras i förvaltningens verksamheter under 2026.

Tabell 30 Kommunstyrelsens indikatorer till Uppdrag 36. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Andel (%) av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar ska minska	Andel (%) av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2) Källa: Boverket	Utfall 2023: 16,1 (2022:13) Mål inte uppfyllt. Utfall för 2024 kommer under tertial 2 2026. Utfall för 2024 kommer under tertial 2 2026. Segregationsbarometern klassar alla Sveriges regionala statistikområden i områdestyper från områdestyp 1 (områden med stora socioekonomiska utmaningar) till områdestyp 5 (områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar). Under perioden 2021–2023 har antalet regionala statistikområden i respektive områdestyp varit relativt konstant sett till hela kommunen, men samtidigt är förändringar för enskilda områden vanligt förekommande. Vissa områden har utvecklats åt ett håll, medan andra har växlat fram och tillbaka mellan olika områdestyper.
Antalet besök av trygghetsteamet ska öka	Uppföljning av trygghetsteamet, antal besök per månad Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 82 (2024: 65) Mål uppfyllt. Antalet besök av trygghetsteamet har ökat sedan 2024. Rutinen för besök har tydliggjorts och besök upphör först efter bedömning av individens behov.
Antal hyresskulder och störningar ska minska	Uppföljning av trygghetsteamet, antal hyresskulder per månad Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025:71 (2024: 53) Mål inte uppfyllt. Antal hyresskulder per månad har ökat. Fler boende gick över till egna hyresavtal under 2025 och hyran är i regel högre än

	avgiften till migrationsverket. Trygghetsteamet besöker de som har hyresskuld enligt rutin.
Uppföljning av trygghetsteamet, antal störningar per månad Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 16 (2024: 24) Mål uppfyllt. Antal störningar per månad har minskat som en följd av utökat antal besök (se indikator ovan).

Uppdrag 37. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad (KS, PBN, Uppsalahem, och Uppsala bostadsförmedling).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan ska bostadsförsörjningen stärka förutsättningarna för fler prisrimliga bostäder och för att fler kan hitta en bostad som passar deras livssituation. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens arbete inom bostadsförsörjningen och samordnar det koncernövergripande arbetet. Åtgärderna syftar till att underlätta för hushåll att efterfråga ett godtagbart boende och att minska gapet som idag finns mellan hushållens möjligheter att efterfråga en bostad och det utbud som finns. Dels genom att bättre nyttja befintliga bostäder, dels genom att tillföra ett varierat och brett utbud av nybyggda bostäder som attraherar hushåll i livets olika skeden. För att värna befintliga hyresrätter med relativt låg hyra och för att få till nya prisrimliga bostäder behöver nämnden samverka med bolagen och aktörer på marknaden för att finna innovativa lösningar. Uppdraget är en del i genomförandet av bostad för alla – program för bostadsförsörjningen 2021–2024.

Rapportering

Kommunstyrelsen arbetar långsiktigt för att möta behovet av fler prisrimliga bostäder i Uppsala, särskilt i en tid med stigande boendekostnader till följd av högre räntor och inflation. Uppsala har en växande befolkning, och det är avgörande att säkerställa att alla invånare har tillgång till ett varierat och ekonomiskt överkomligt bostadsutbud.

Sedan 2021 har bostadsbyggandet minskat kraftigt. Under det senaste året har dock en viss uppgång noterats i antalet bostäder med beviljade bygglov och startbesked, en trend som tycks hålla i sig. För att stimulera byggstarter beslutade kommunstyrelsen att byggaktörer kan skjuta upp markbetalningen. Flera aktörer har visat intresse för detta. Samtidigt väntas antalet inflyttningsklara bostäder fortsätta minska som en följd av tidigare låga byggstarter.

Kommunstyrelsen har också möjliggjort för aktörer att söka en direktanvisning för mindre bostadsprojekt som syftar till att bryta homogenitet och skapa en bostadsblandning. Intresset är mycket stort och över hundra förslag inkom under året. Projekt som visar på en stor mångfald och en handfull av dessa har gått vidare till nästa steg. Därtill har sonderande samtal med byggaktörer genomförts som kombinerar innovation med socialt ansvarstagande där en variation av lösningar har presenterats. Ambitionen är att anvisa mark till någon aktör med ett koncept som möter kommunens mål.

Kommunstyrelsen har samarbetat med vård- och omsorgsförvaltningen, Uppsalahem och Uppsala bostadsförmedling för att möta behoven hos en åldrande befolkning och öka antalet bostäder som är lämpliga att åldras i.

Kommunstyrelsen har, tillsammans med ett trettiotal aktörer inom Studentbostadsforum, arbetat för att öka tillgången till studentbostäder. Det är numera betydligt enklare att få en studentbostad, särskilt efter höstterminens inledning. Vid mitten av vårterminen kan studenter ofta få bostad utan kötid.

Under våren antog kommunfullmäktige bostadsförsörjningsprogrammet Bostad för alla. Programmet syftar till att skapa ett bostadsutbud som motsvarar hushållens behov och att öka blandningen av bostadstyper i olika områden. Närmre 40% av alla hyresrätter inklusive studentbostäder som färdigställdes mellan åren 2020–2023 beviljades statliga investeringsstöd. I genomsnitt har dessa bostäder en hyra som är ca 25% lägre än de hyresrätter som byggdes utan statligt investeringsstöd. Utan fortsatt statligt stöd, i kombination med sämre konjunktur, är det betydligt svårare att bygga hyresbostäder med lägre hyra. Kommunstyrelsen samarbetar därför med Uppsalahem för att identifiera kostnadsdrivande faktorer i samhällsbyggnadsprocessen och hålla produktionskostnaderna nere.

De mest prisvärda bostäderna finns ofta i det äldre beståndet. För att fler hushåll ska få tillgång till dessa bostäder ser kommunstyrelsen, i samarbete med Uppsalahem och Uppsala Bostadsförmedling, över tillträdeskrav. Uppsalahems styrelse har beslutat om ett antal pilotprojekt under kommande år. Målet är att minska trångboddheten och boendesegregationen samt öka boendekvaliteten. Uppsala Bostadsförmedling arbetar även för att öka antalet hyresvärdar och bostäder att förmedla för att fler ska kunna hitta ett boende som passar deras behov. Kommunstyrelsen deltar också i forskningsprojekt om delade bostadsytor, med syfte att minska boendekostnader, sänka klimatpåverkan och stärka social sammanhållning. Ett pilotkoncept för hållbar renovering genomförs tillsammans med Uppsalahem i Gottsunda.

Tabell 31 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 28: Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Målsättning	Indikator	Måloppfyllelse
Trångbodda hushåll ska minska	Andel (%) trångbodda hushåll (enligt Socialstyrelsens riktlinje) Källa: Boverket	Utfall 2023: 11,1 (2022: 11,4) Målet är uppfyllt. Utfall 2024 publiceras av Boverket i juni 2026. Andel trångbodda hushåll har varit relativt stabil under perioden 2020-2023 men har troligen ökat något under de senaste årens försämrade konjunkturläge med ökade boendekostnader och lägre bostadsbyggande. För hushåll som är trångbodda och därtill har en lägre ekonomisk standard är det svårare att ta sig ur trångboddhet.
Kötiden för att få en ordinarie hyresrätt ska minska	Genomsnittlig kötid för att få en ordinarie hyresrätt, antal år Källa: Bostadsförmedlingen	Utfall 2025: 5,7 (2024: 5,3) Mål inte uppfyllt. Kötid till ordinarie hyresrätt har ökat något från 2024 till 2025.
Andelen hyresrätter i bostadsbeståndet ska öka	Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (%) Källa: Kolada (N07956)	Utfall 2024: 38,8 (2023: 38,3) Mål uppfyllt. Utfall 2025 kommer under tertiäl 2 2026. Andelen hyresrätter har ökat under perioden 2020–2024. Konjunkturläget har bidragit till att hushållen efterfrågat hyresrätter i större utsträckning. Det

tillsammans med uppsatta mål har bidragit till en ökad andel hyresrätter i kommunen.

Uppdrag 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända (alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Förutsättningarna för snabb integration och möjlighet att försörja sig själv ska förbättras för nyanlända. Kommunstyrelsen samordnar och stöttar kommunens nämnder och berörda aktörer i arbetet för att främja och påskynda integrationen. Stärkt samordning bidrar till stärkt kapacitet att planera och vidta åtgärder utifrån ett helhetsperspektiv.

Rapportering

Kommunstyrelsen har fortsatt att samordna arbetet genom nätverksträffar, uppföljning och omvärldsbevakning. Flera förvaltningar och bolag arbetar med insatser som främjar nyanländas etablering, bland annat språkstödande insatser, praktikplatser, lärande i arbete (LIA), handledarstöd, inkluderande arbetsmiljöer, riktade insatser inom kultur- och fritidsområdet samt samverkan i områdesbaserade arbetssätt. Kommunala bolag har fortsatt arbeta med praktik, rekrytering och arbetsmarknadsnära insatser. Arbetet hanteras framgent inom ordinarie strukturer och processer.

Uppdrag 39. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering (KS, SCN, UBN och AMN).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår

Beskrivning

För att stärka kommunens förebyggande arbete och skapa mer jämlika förutsättningar ska flera familjecentraler startas i Uppsala kommun. Familjecentraler är en viktig mötesplats för blivande och befintliga föräldrar och barn för att ta del om råd och stöd kring föräldraskapet. Idag saknar många Uppsalabor tillgång till familjecentraler. Lämpliga placeringar för ytterligare familjecentraler ska utredas tillsammans med Region Uppsala.

Rapportering

Öppna förskolan i Gottsunda med en familjecentral invigdes i december 2025. SFI och socialtjänsten har flyttat in i sina lokaler på Liljeforstorg under året. Placering av ny vårdcentral i Stenhagen är identifierad och dialog med region Uppsala fortgår. Förslaget är att vårdcentralen ska inrymma en familjecentral och en öppen förskola. Dialog med region Uppsala gällande lokalisering av nya vårdcentraler inklusive familjecentraler pågår.

Uppdrag 40. Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjandet av fritidsaktiviteter (KS, KTN, IFN, UBN, SCN, AMN, OSN, Uppsala arenor och fastigheter och Skolfastigheter).

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Barn och ungas möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid ska stärkas. Att kunna delta i fritidsaktiviteter bidrar långsiktigt till att förbättra folkhälsan men också till att förbättra välmående och att skapa sociala sammanhang för gemenskap för individen. Kommunstyrelsen ska samordna en utredning av ansvarsfördelningen inom kommunen och hur arbetet bäst ska organiseras för att ge mest nytta för barn och unga.

Rapportering

Slutrapport är framtagen kring rekommendationer på fortsatt arbete per december 2025. Denna kommer kvalitetssäkras och återrapporteras till styret i januari 2026. Utredningen har genomförts i två faser. Första fasen bestod av dokumentstudier, omvärldsbevakning och intervjuer. I nästa fas togs konkreta förslag på åtgärder fram.

Uppdrag 41. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet (KS, KTN, IFN, UBN, ÄLN, OSN och Uppsala arenor och fastigheter).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid, bland annat genom tillhandahållande av lokaler, ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Kommunstyrelsen ska kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet och kulturlivet. Uppdraget bidrar till ökad transparens och möjlighet till uppföljning av kommunens ekonomiska hushållning avseende lokaluthyrningar för rekreationssyften. Genom kartläggningen kan kommunen vidta styrningsmässiga åtgärder för att säkerställa likabehandling och kostnadsuppföljning.

Rapportering

Kartläggningen är genomförd och utredningen håller på att kvalitetssäkras. Arbetet har resulterat i en sammanställning som fungerar som en grund för kommunens fortsatta arbete att på ett mer rättvist sätt tillhandahålla lokaler till civilsamhället och kulturlivet. Arbetet fortsätter 2026 inom kommunfullmäktiges uppdrag 37 Införa likvärdiga modeller för hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Uppdrag 42. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet (KS, KTN, AMN, IFN, SCN, ÄLN och OSN).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningslivet förstärker och kompletterar den verksamhet som kommunen bedriver och bidrar till ökad delaktighet och samhällsnytta. Uppsala kommuns olika nämnder beviljar årligen stora belopp i föreningsbidrag. För att säkra en rättssäker och ändamålsenlig hantering ska kommunstyrelsen kartlägga hur kommunen handlägger bidrag och projektstöd till föreningar och det fria kulturlivet. Behov finns av att stärka arbetet för att säkra att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder.

Rapportering

En kartläggning av bidragshandlingen är genomförd och har resulterat i en åtgärdslista för att omhänderta resultatet. Arbetet med åtgärdslistan är påbörjat och fortlöper under 2026. I arbetet med en central kontrollfunktion har en initial samverkan påbörjats med Skatteverket kopplat till den nya sekretesslagstiftning som trädde i kraft 1 december 2025.

Uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa (alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, utanförskap, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Kommunstyrelsen stödjer arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa inom berörda nämnder och samordnar det suicidpreventiva arbetet. Kommunstyrelsen bidrar även till ökad kunskap inom området genom att ta fram en uppföljningsmodell för kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention. Kommunstyrelsen ska göra en genomlysning av kommunens arbete och styrning inom folkhälsoområdet.

Rapportering

Kommunstyrelsen har implementerat en samverkansstruktur och systematiska arbetssätt för kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention. Inom ramen för detta sammankallar kommunstyrelsen löpande en utvecklingsgrupp bestående av suicidpreventionsombud och strateger med särskilt ansvar för psykisk hälsa i förvaltningarna, samt en styrgrupp med tjänstepersoner på chefsnivå för beredning och fördelning av statsbidrag för psykisk hälsa och suicidprevention. Därutöver har ett forum för samverkan med andra samhällsaktörer, såsom civilsamhället, akademin och Region Uppsala, etablerats. Under 2025 har två mötestillfällen genomförts med fokus på anhörig- och efterlevandestöd samt på att främja social gemenskap och motverka ofrivillig ensamhet.

Kommunstyrelsen ingår i ett länsnätverk för psykisk hälsa och suicidprevention inom ramen för HSVO (Hälsa, stöd, vård och omsorg), där insatser genomförs i samverkan med Region Uppsala och länets kommuner. Under året har bland annat kampanjen "För livets alla" genomförts i syfte att öka kunskapen om psykisk hälsa bland unga och unga vuxna i åldern 13–29 år, med särskilt fokus på killar och män, i samverkan mellan arbetsmarknads-, kultur-, idrotts- och fritids- samt utbildningsförvaltningen. Därutöver har en uppmärksamhetsmånad för psykisk hälsa genomförts tillsammans med civilsamhället för att synliggöra frågor om psykisk hälsa och suicidprevention samt informera allmänheten om tillgängligt stöd.

Kommunens ökade samverkan med civilsamhällesorganisationen Suicidprevention och efterlevandestöd (SPES) har resulterat i att de når ut bredare och fler efterlevande har anslutit sig och fått stöd. Kommunstyrelsen har gett stöd till Uppsalahem att genomföra områdesanalyser över sociala styrkor och utmaningar i Eriksberg och Stenhagen.

Vidare har kommunstyrelsen medverkat i ett initiativ för att samla kommunkoncernen i arbetet med att främja social gemenskap i samverkan med Innovationslabbet, vård- och omsorgsförvaltningen, Uppsala arenor och fastigheter samt Uppsalahem.

Under året har kommunstyrelsen särskilt gett stöd till kultur-, idrott och fritidsförvaltningen att ta fram rutiner och kompetenshöjande insatser för suicidprevention, och stadsbyggnadsförvaltningen i att utveckla arbetet med suicidpreventiva åtgärder i fysisk miljö. Som ett resultat har en första bro i Uppsala kommun åtgärdats i suicidpreventivt syfte och fler broar planeras att åtgärdas kommande år.

En modell för uppföljning av kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention är under framtagande och en genomlysning av kommunens styrning och arbete inom folkhälsoområdet är påbörjad. Under 2026 kommer uppföljningsmodellen att implementeras och ett förslag på struktur för kommunens folkhälsoarbete tas fram.

Tabell 32 Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa

Målsättning	Indikator	Måloppfyllelse
Andelen invånare 16–84 år med gott psykiskt välbefinnande ska öka	Invånare 16–84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Källa: Kolada: (U01473)	Utfall 2024: 83,6 % K83,3 M83,8 Mål uppfyllt. Andelen invånare med gott välbefinnande har ökat 2024 jämfört med föregående mätning avseende 2022 (81,4 %) men är fortsatt lägre än 2021 och 2020. Sedan 2020 är minskningen störst bland kvinnor. Utfall för 2025 saknas då nästa undersökning genomförs hösten 2026.
Andelen ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra ska öka och skillnaden mellan könen ska minska	Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra i årskurs 7, 9, och årskurs 2 på gymnasiet, andel (%) Källa: Liv och hälsa ung	Utfall 2023: 69 K60 M81 Annan könstillhörighet 47 Mål inte uppfyllt. Utfall för 2024 och 2025 saknas då undersökningen genomförs nästa gång under våren 2026. Skillnaden mellan flickor och pojkar har ökat från 16 till 21 procentenheter sedan föregående mätning år 2021. Andelen som uppger att de mår bra eller mycket bra har minskat bland flickor och ökat bland pojkar.

Uppdrag 44. Insatser mot droger i skolan och barns och ungas nära miljö ska stärkas (SCN, UBN, KTN, IFN, KS, GSN, Uppsalahem, Skolfastigheter och Uppsala arenor och fastigheter).

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Skola och fritidsverksamhet ska vara en trygg arbetsplats för både elever och personal. Verksamheterna ska vara en plats fri från droger som exempelvis alkohol, narkotika, dopingpreparat och tobak. Unga personer som uppvisar normbrytande beteende ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Det behövs ett träffsäkert förebyggande arbete och fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma och agera vid misstanke om barns och ungas droganvändning. Kommunstyrelsen ska genom kartläggning och analys utveckla arbetet med att stärka det förebyggande arbetet mot narkotika och droger i barns och ungas närmiljö.

Rapportering

Kommunstyrelsen har integrerat kartläggning och analys av narkotika i barns och ungas närmiljö i det ordinarie lägesbilsarbetet. Under året har möjligheterna till fördjupad analys stärkts genom att misstänkt narkotikahandling nu utgör en egen kategori i det digitala verktyget för rapportering av otrygghetsskapande händelser. Rapportörer kan därmed registrera fler typer av narkotikarelaterade observationer, vilket ger en mer detaljerad lägesbild och möjliggör mer träffsäkra insatser.

Narkotikasituationen kartläggs även vartannat år enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Den senaste lägesbilden från 2024 visar fortsatt förekomst av narkotika i skolor, på fritidsgårdar och i offentliga miljöer utan tydliga geografiska koncentrationer. Detta innebär att insatser inte kan fokuseras till enstaka platser, utan behöver omfatta alla miljöer där ungdomar rör sig – exempelvis parker, gallerior, skolor, föreningsliv och transportsträckor.

Nästa uppdatering av den breddade lägesbilden sker 2026. Då kartläggning och analys nu är integrerade i befintliga strukturer övergår Kommunstyrelsens del av uppdraget till det ordinarie grunduppdraget.

Uppdrag 45. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet (GSN, UBN, KS, Skolfastigheter, Uppsala arenor och fastigheter, KTN, IFN och PBN).

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Om barn kan gå och cykla tryggt är det bra för miljö och hälsa. Det ökar också barns frihet. Kommunstyrelsen ska säkerställa att barn och ungas behov beaktas i framtagande och implementering av styrdokument för fysisk planering och trafik. Detta för att öka inkludering och trygghet för målgruppen barn och unga.

Rapportering

Kommunstyrelsen beslutade i december 2025 att anta riktlinjer för hämta-lämnafunktioner vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur-, och fritidsverksamheter.

Uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft (alla nämnder och bolag).

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Kommunstyrelsen ger stöd och styrning för att stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar i kommunens alla verksamheter. Utbildning och övning är viktiga delar i arbetet. Kommunstyrelsen ska utveckla en bemanningsplan för den egna verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation. I uppdraget ingår att utveckla ett metodstöd för nämnders och bolagsstyrelser verksamhetsplanering för höjd beredskap och att stödja deras arbete med kontinuitetshantering i samhällsviktiga verksamheter. Uppdraget är en del i genomförandet av programmet för krisberedskap och civilt försvar.

Rapportering

Kommunstyrelsen har tillsammans med Uppsala Brandförsvar genomfört utbildnings- och övningsinsatser i krisberedskap och civilt försvar för koncernledningen, vilket lett till en ökad kännedom hos koncernledningen om krishantering och ledningsförmåga vid störda förhållanden. Kommunstyrelsen deltar i det regionala planeringsarbetet som samordnas av Länsstyrelsen. I detta har kommunen identifierat ett behov av tätare samverkan med Region Uppsala i beredskapsfrågor. Samverkan och gemensam planering har därför genomförts på så väl direktörsnivå som i enskilda verksamheter under året.

Under hösten har representanter för kommunledningskontoret deltagit i kärnkraftsövning Havsörn med fokus på ledning och utrymning. Övningsaktiviteterna har lett till viktiga insikter om vilken roll Uppsala kommuns vård- och omsorgsverksamheter kan komma att spela vid en utrymning av Östhammar till följd av kärnteknisk olycka.

Kommunstyrelsen har under året genomfört krigsplacering av samtliga tillsvidareanställda i kommunens förvaltningar. Genom krigsplaceringen har majoriteten av kommunens anställda fått grundläggande information om sin roll i totalförsvaret och medvetandegjorts om kommunens ansvar att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter i händelse av höjd beredskap och krig.

Ett antal samverkansmöten har genomförts under 2025 med Upplands Flygflottilj F16 i syfte att stärka den gemensamma totalförsvarsplaneringen i kommunen. Mötena har resulterat i ökad aktörskännedom hos båda parterna samt initiering av gemensam planering gällande bland annat skolverksamhet i höjd beredskap. Kommunstyrelsen

har genomfört förmågehöjande investeringar i form av inköp av fältkök (mobila tillagningskök) och engångsmaterial för måltidsberedskap.

Under 2025 har en översyn gjorts av kommunens arbete med säkerhetsskydd i syfte att stärka det systematiska arbetet med säkerhetsskydd i samhällsviktiga verksamheter. Kommunstyrelsen har genom utbildningar, övningar och metodstöd stöttat förvaltningar i deras arbete med kontinuitetshantering.

Tabell 33. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft

Målsättning	Indikator	Måluppfyllelse
Andelen nämnder och bolagsstyrelser som utifrån sin risk- och sårbarhetsanalys (RSA) har identifierat åtgärdsbehov och arbetar aktivt med dessa ska öka	Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser som har, utifrån sin risk- och sårbarhetsanalys (RSA), identifierat åtgärdsbehov och arbetar aktivt med dessa Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 85,7 Måluppfyllnad går inte att bedöma, eftersom det är första gången indikatorn följs upp. Samtliga nämnder deltog inte i 2023 års Risk- och sårbarhetsanalys och på grund av det inte haft åtgärder att arbeta med. Det betyder dock inte att de inte gjort andra åtgärder inom området.
Andelen nämnder och bolagsstyrelser som har en kontinuitetshantering inom sina samhällsviktiga verksamheter ska öka	Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser som har en kontinuitetshantering inom sina samhällsviktiga verksamheter (avser ledning, avdelning, enhet) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 78,5 Målet kan inte bedömas, eftersom det är första gången indikatorn följs upp. Några nämnder har uppgett att de delvis har påbörjat sitt arbete vilket då innebär ett nej för att de inte har implementerat allt arbete än. Programmet fastslår att alla ska ha påbörjat sin kontinuitetshantering senast 2026.
Andelen nämnder och bolagsstyrelser som har en aktuell plan för höjd beredskap ska öka	Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser som har en aktuell plan för höjd beredskap (Avser krigsorganisation, bemanning, ledningsplan för höjd beredskap samt en beskrivning av den verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap) Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 100 Mål uppfyllt. Det är första gången indikatorn följs upp, men eftersom 100% är max så får målet öka anses vara uppfyllt. Samtliga har uppgett att de har påbörjat sin planering för höjd beredskap. Samtliga nämnder har identifierat vilken verksamhet som ska bedrivas i förhöjd beredskap (krigsorganisation) och samtliga tillsvidareanställda i kommunens förvaltningar har krigsplacerats. Även om inte samtliga har beslutade planer så anses de kommit långt nog för att anses ha en plan.
Andelen nämnder och bolagsstyrelser som har övat sin krisledningsorganisation inför och vid allvarlig störning och kris ska öka	Andel (%) nämnder och bolagsstyrelser inom samhällsviktiga verksamheter som har övat sin krisledningsorganisation inför och vid allvarlig störning och kris Källa: Egen uppföljning	Utfall 2025: 42,8 Måluppfyllnad går inte att bedöma, eftersom det är första gången indikatorn följs upp. Det finns inget krav på hur ofta en förvaltning eller ett bolag ska öva vilket kan innebära att några övade under 2024 eller tidigare.

Nämndmål N4.1 Utveckla kommungemensamma systematiska och effektorienterade arbetsätt för att följa upp och analysera insatser och verksamhet som främjar social hållbarhet.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Kommunen behöver få ett mer effektivt och enhetligt sätt att följa upp och analysera sina insatser inom social hållbarhet. Detta för att skapa bättre förståelse för vilka åtgärder som har störst positiv påverkan och hur resurserna kan fördelas för att maximera effekterna. Uppdraget innefattar utformning av ett gemensamt ramverk för att följa upp och analysera insatser som främjar social hållbarhet.

Rapportering

En kartläggning av befintliga metoder inom kommunen för att följa upp effekter kopplade till social hållbarhet har påbörjats med stöd av utsedd referensgrupp. Uppdragsdirektiv är framtaget och ett uppstartsmöte har genomförts i syfte att inhämta synpunkter och säkerställa förankring i processen. Arbetet med att utveckla ett nytt kommungemensamt ramverk för effektmätning kommer att inledas i samverkan med relevanta förvaltningar under våren 2026.

KF-BESLUT: att uppdra till socialnämnden att ta fram handlingsplaner rörande hedersrelaterat våld och förtryck och våld i nära relationer.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Revidering av program mot våld i nära relationer (KSN-2022-01332) 2022-06-15.

Rapportering

Handlingsplanen beslutades av kommunstyrelsen i december 2025 och gäller kommande tre år. Flera åtgärder i handlingsplanen berör kommunstyrelsen och kommer att hanteras enligt gängse styrning.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att även undersöka om SOS Alarm, med nödnummer 112, kan möta behovet av stärkt trygghet genom befintligt uppdrag eller ett kompletterande samarbete.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om inrättande av en trygghetscentral från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) (KSN-2023-03223) KF 2024-06-17.

Rapportering

Mot bakgrund av de utmaningar som har rapporterats under KF- BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att tillskriva region Uppsala om behovet av att, utifrån erfarenheterna från bland annat region Stockholm, utreda förutsättningarna för en samordnande trygghetscentral i länet är det i dagsläget inte aktuellt att involvera SOS Alarm. Kommunen har möjlighet att upphandla SOS-alarms teknik för att använda dem som teknikleverantör i en eventuellt egen larmcentral eller om det längre fram blir aktuellt med en gemensam trygghetscentral tillsammans med fler kommuner eller regionen.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att tillskriva region Uppsala om behovet av att, utifrån erfarenheterna från bland annat region Stockholm, utreda förutsättningarna för en samordnande trygghetscentral i länet.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om inrättande av en trygghetscentral från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) (KSN-2023-03223) KF 2024-06-17.

Rapportering

Region Uppsala har kontaktats och har i sin tur kartlagt befintliga lösningar, framtida behov och diskuterat möjligheterna till en gemensam trygghetscentral tillsammans med Uppsala kommun. Regionen är generellt positiv till ett fördjupat samarbete kring trygghetsskapande insatser och har redan etablerade strukturer, exempelvis inom EST (Effektiv samordning för trygghet), vid större evenemang och inom kollektivtrafiken. I dagsläget finns flera larmcentraler inom regionen, bland annat sjukvårdens larmcentral som hanterar resurssättning för blåljusverksamheter och helikopterplattan, samt trafikledningen som koordinerar insatser vid störningar i kollektivtrafiken. Dessa funktioner är primärt inriktade på akuta situationer med fara för liv och hälsa. Däremot saknas direkta kontaktvägar för allmänheten att rapportera exempelvis folksamlingar, skadegörelse eller upplevd otrygghet. Medarbetare inom regionen har dock rutiner för att informera ledningen och tillkalla hjälp vid behov. En samordnad trygghetscentral skulle innebära betydande administrativa och tekniska utmaningar. Hantering av flera olika system för kontakt och larmöverföring, i kombination med den stora variationen av verksamheter inom kommun och region, riskerar att skapa förseningar snarare än tidsvinster. Det finns även risk för felaktiga kontaktvägar, där trygghetscentralen blir första instans trots att polis borde kontaktas direkt. Mot bakgrund av dessa förutsättningar bedömer Region Uppsala att det i nuläget inte är möjligt att etablera en samordnad trygghetscentral i länet.

Utöver detta har kontakt tagits med enskilda kommuner som har en intern funktion som skulle kunna liknas vid en trygghetscentral där flera funktioner finns samlade, allt från hemtjänstpersonal, ordnings- och parkeringsvakter till personal inom räddningstjänsten. En sådan funktion skulle eventuellt kunna vara intressant att utreda vidare. Flera av de kommunerna som har byggt upp en egen trygghetscentral använder sig av SOS-alarms teknik och hanterar bland annat driftlarm, inbrottslarm, personlarm och trygghetslarm. En utmaning med en trygghetscentral är bemanning. Att ha tillgång till resurser, oberoende av larm-/kontaktsak, som kan dirigeras via en trygghetscentral, både i förebyggande- och direkt operativt syfte är avgörande för att

uppnå både trovärdighet och syfte med en trygghetscentral. Vad det verkar är denna typ av trygghetscentraler dock inriktade på larm och inte på allmänhetens upplevda otrygghet i samband med folksamlingar, skadegörelse eller annat otrygghetsskapande.

KF-BESLUT: att krigsplacera kommunens tillsvidareanställda medarbetare som omfattas av Allmänna bestämmelser (AB).

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Personalförsörjning vid höjd beredskap (KSN-2024-01540) 2025-01-27.

Rapportering

Den första krigsplaceringsomgången har genomförts enligt plan under våren 2025. Processen har överlämnats till förvaltning från och med hösten 2025, och upprepas en gång per år så länge beslutet i kommunfullmäktige om att krigsplacera alla tillsvidareanställda gäller.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att revidera Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2023

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2024 (KSN-2024-00267) 2025-01-27.

KF-BESLUT: att kommunledningskontoret ser över vilket säkerhetsarbete kommunen kan bidra med för att föreningar och organisationer som har ett särskilt behov av skydd kan fortsätta bedriva sin verksamhet

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om ett Uppsala mot antisemitism från Sofia Andersson (M) och Edvin Alam (M) (KSN-2023-03221) 2025-01-27.

Rapportering

Kommunstyrelsen har etablerat strukturer för att stärka dialogen med civilsamhället och för gemensamt arbete med förebyggande insatser och trygghetskapande åtgärder. Bland annat deltar kommunens representanter med ansvar för säkerhet och trygghet regelbundet i samråd med särskilt utsatta grupper i samhället. På så sätt kan behov av stöd och konsultation identifieras och hanteras kontinuerligt. Den judiska minoriteten har upplevt ett större behov av stöd än så och kommunen har genomfört en kunskapshöjande föreläsning för kommunanställda i dialog med den judiska

föreningen. Vidare har en särskild struktur etablerats för hur minoriteten kan komma till tals på ett sätt som upplevs tryggt och bekvämt för att uppmärksamma händelser eller behov. En relation har även börjat byggas med en judisk ungdomsförening, där frågor om trygghet och säkerhet har lyfts. Förbundet har uttryckt önskemål om en närmare dialog med universitetet som genom samråd identifierats som en plats där otrygghet upplevs, bland annat på grund av förekomst av antisemitiskt klotter. Kommunen arbetar nu på att skapa en tätare samverkan där.

KF-BESLUT: att alla nämnder som arbetar med föreningsbidrag får i uppdrag att genomföra en genomlysning av dessa i syfte att skärpa kraven på demokrati och följa upp dessa för att bättre upptäcka eventuella antisemitiska och rasistiska uttryck och värderingar

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om ett Uppsala mot antisemitism från Sofia Andersson (M) och Edvin Alam (M) (KSN-2023-03221) 2025-01-27.

Rapportering

En genomlysning av föreningar som fått bidrag från kommunen är genomförd med hjälp av AI. Sökningen skedde i öppna källor efter antisemitiska och rasistiska uttryck. Inga sådana uttryck hittades. Rutinen för godkänd aktör syftar till att stötta bidragsgivande nämnder att bedöma om en förening är demokratisk. Policyn för samverkan med aktörer i civilsamhället och Riktlinje för bidrag till aktörer i civilsamhället och fria kulturlivet har reviderats under 2025 och bidrar med tydliga krav om föreningsdemokrati och mänskliga rättigheter. Arbetet med hur kommunen kan fånga föreningars eventuella antisemitiska eller rasistiska uttryck fortsätter 2026 i uppdrag Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för ett införande av ett civilkuragepris.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om att införa ett civilkuragepris i Uppsala från Mattias Jansson (SD) (KSN-2024-01509) 2025-03-24.

Rapportering

Kommunstyrelsen har utrett förutsättningarna för införande av ett civilkuragepris. Bedömningen är att kommunen inte ska dela ut ett sådant pris. Kommunen bör i stället fokusera på förebyggande arbete och strukturella insatser som stärker tryggheten och minskar behovet av riskfyllda ingripanden.

KF-BESLUT: att uppdra till kommunstyrelsen att utreda förutsättningar för ett införande av programmet ”Rätt kurva”.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om att införa det brottsförebyggande programmet "Rätt kurva" i Uppsala från Ehsan Nasari (C) och Sofia Andersson (M) (KSN-2024-00320) 2025-04-28.

Rapportering

Sedan slutet av 2023 arbetar åtta myndigheter på lokal, regional och nationell nivå tillsammans för att motverka att barn och unga rekryteras till organiserad brottslighet. Myndigheterna har skapat en gemensam samverkansstruktur som förkortas Bob och står för barn och unga i organiserad brottslighet. Lokalpolisområde Uppsala/Knivsta fungerar som samordnare i arbetet på lokal nivå som genomförs tillsammans med bland annat kommunen, regionen och Kriminalvården. Bob-strukturen ska effektivisera arbetet med att motverka att barn och unga hamnar i organiserad brottslighet genom att förstärka och komplettera fungerande samverkansarbete som redan görs och möjliggöra att goda exempel och metoder sprids. Bob-strukturen utgår från individens eller målgruppens behov och säkerställer effektiva åtgärder samt identifierar nya arbetssätt med målgruppen. Med hänsyn till det pågående utvecklingsarbetet inom Bob-strukturen är det i nuläget inte aktuellt att införa ytterligare metoder i Uppsala innan resultat och effekter av Bob har utvärderats.

Utöver det nämnda arbetet ser Uppsala kommun just nu över möjligheten att införa Treatment Fostercare Oregon som är en framgångsrik behandlingsmetod i kombination med familjehemsvård som i flera forskningsrapporter visar goda resultat. Metoden bygger på att skapa glädje och lyfta det som fungerar. För att bryta negativa mönster fokuserar metoden på att ändra beteenden som inte är gynnsamma och främja beteenden som den unge kan göra mer av.

KS-BESLUT: Undersöka möjligheter för Uppsala kommun att ingå vänortsavtal med en kommun i Ukraina.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppdrag angående vänort i Ukraina (KSN-2022-00946) 2022-04-06.

Rapportering

Möjligheten för Uppsala kommun att ingå ett vänortsavtal med en kommun i Ukraina har undersökts grundligt. Efter en längre process där ett antal andra ukrainska städer/kommuner var på förslag valdes Lviv i västra Ukraina som den mest lämpliga staden att inleda ett långsiktigt samarbete med. Intresse att samarbeta fanns även från Lvivs sida och det finns nu en ömsesidig vilja att skapa bestående kontakter mellan våra respektive städer och inleda ett långsiktigt samarbete.

KS-BESLUT: Skapa förutsättningar för ett förbättrat samarbete med civilsamhället genom att till exempel skapa en organisation i kommunen för civilsamhällesfrågor, bjuda in till dialog om hur samverkan mellan kommunen och civilsamhället kan utvecklas och hur realistiska förväntningar kan tydliggöras mellan parterna och utveckla överenskommelsen med föreningslivet samt vid behov skapa andra samverkansformer där föreningar kan ha en samlad kontakt gentemot kommunen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Genomföra föreslagna åtgärder i utredningen av Uppsala kommuns hantering av coronapandemin gällande kriskommunikation och samverkan med civilsamhälle och näringsliv. (KSN-2020-01607) 2021-03-03.

Rapportering

Förslaget till policy för samverkan med civilsamhället godkändes av kommunstyrelsen i juni och av kommunfullmäktige i september 2025. Implementering av policyn pågår inom ramen för grunduppdraget.

KS-BESLUT: Utveckla den frivilliga resursgruppen genom övning och utbildning.

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Överenskommelse med Civilförsvarsförbundet Uppsala avseende uppstart av frivillig resursgrupp (FRG) (KSN-2019-03666) 2022-02-08.

Rapportering

Frivilliga Resursgruppen (FRG) är en del av den svenska krisberedskapen och är ett organiserat nätverk av lokala frivilligorganisationer och individer, vars uppgift är att stötta respektive kommuns region vid extraordinära lägen, samt via kommunen stötta regioner och centrala myndigheter som förstärkningsresurs.

Uppsala kommun har en frivillig resursgrupp med ca 20 aktiva medlemmar som är utbildade i alla delar förutom brandutbildning. Gruppen har två FRG-ansvariga (ledare) sedan november och två till ska utbildas. Det betyder att det är en komplett grupp sedan november i år. Det finns ett förslag på en avropsrutin för att avropa FRG som personalresurs vid behov. Fler frivilliga kommer att utbildas under våren 2026 och övning planeras.

KS-BESLUT: Göra en översyn av försäkringspolicy och riktlinjer för arbetet med försäkring.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882) 2023-01-31.

Rapportering

Arbetet med att se över kommunens försäkringspolicy och tillhörande riktlinjer är slutfört. Förslag på reviderade handlingar har lämnats för fortsatt beredning i kommunstyrelsen under hösten/vintern, med inriktning på att remittera dessa till berörda aktörer inom kommunkoncernen. Beslut planeras under våren 2026.

KS-BESLUT: att uppdra åt förvaltningen att med utgångspunkt i kommande lagstiftning på området utreda om och hur bakgrundskontroller ska användas i kommunen, vid såväl nyanställning som befintligt anställda, i syfte att minimera riskerna för otillbörlig påverkan och försvåra för välfärdsbrottslighet.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Handlingsplan mot välfärdsbrott (KSN-2023-01293) 2023-12-13.

Rapportering

Ny lagstiftning träder i kraft 1 mars 2026. Arbetet för att implementera lagstiftning och arbetssätt sker under 2026. Beslutet ingår i ett sammanhang med två KS-beslut, ett från ärendet Förstärkt bakgrundskontroll vid nyanställning för särskilda yrkesgrupper (KSN-2024-02571), ett från ärendet Handlingsplan mot välfärdsbrott (KSN-2023-01293) samt regeringens utredning Utökade registerkontroller vid anställning i kommun DS 2024:24.

KS-BESLUT: att återrapportering av insatser ska ske löpande till kommunstyrelsen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet (KSN-2023-03305) 2023-11-22.

Rapportering

Rapportering av uppdraget har gjorts regelbundet i syfte att uppdatera kommunstyrelsen om status för satsningen. I mars 2026 kommer slutrapporteringen att göras.

KS-BESLUT: att kontinuerligt följa bokningsläget av lokalerna samt efter 2 år genomföra en utvärdering som återrapporteras till KSAU.

Beräknat slutår: 2027 | Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Tillgängliggörande av lokaler till föreningslivet (KSN-2023-03025) KS 2024-03-06.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att utreda förutsättningar och organisatorisk hemvist för partnerskapet.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppdrag om förlängt partnerskap med Barnombudet i Uppsala län under perioden 2025–2027 (KSN-2024-01321) KS 2024-05-29.

Rapportering

Utredningen är klar och kommunstyrelsen har fattat beslut om att IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) med Barnombudet ska upphöra och kan ersättas med verksamhetsbidrag. Barnombudet har uppmuntrats att inkomma till kommunstyrelsen med en ansökan om 3-årigt verksamhetsbidrag. Ansökan väntas komma under september och bereds därefter i särskild ordning.

KS-BESLUT: att under året utvärdera vilken effekt stödet till studentboet ger och om det finns alternativa lösningar som är mer kostnadseffektiva.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Samfinansiering av Studentboet 2024–2025 (KSN-2024-00895) KS 2024-06-11.

Rapportering

Studentboet har en anställd verksamhetsledare vid Uppsala studentkår och en styrgrupp bestående av representanter från de tre finansiärerna (Uppsala kommun, Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet). Under hösten 2024 har verksamhetsledaren för Studentboet utvärderat tjänsten.

Utvärderingen visar bland annat att det sedan år 2010 har blivit enklare för studenter att finna ett studentboende i Uppsala genom att fler studentbostäder har byggts, förmedlingen har underlättats och mer regelbundna studiekontroller genomförs. Utvärderingen visar också att antalet andrahandsannonser har minskat under senare år på grund av ökad konkurrens av kommersiella aktörer. Dock är det endast Studentboet som erbjuder studenter en trygg andrahandsförmedling där annonser kontrolleras för seriös uthyrare och skälig hyra. Studentboets subventionerade akutboende vid höstterminsstart är fortsatt mycket uppskattat och möjliggör för studenter att kunna tacka ja till en studieplats i väntan på ett mer ordnat studentboende. Studentboet erbjuder därtill gratis bostadsjuridisk rådgivning och en samlad portal för hur man söker studentboende i Uppsala. Styrgruppen för Studentboet har undersökt alternativa lösningar för att nå ökad effekt och bättre kostnadseffektivitet. Bland annat om möjligheten för Uppsala Bostadsförmedling att överta Studentboet. Förmedlingens uppdrag är att förmedla förstahandskontrakt åt hyresvärdar och en intressekonflikt skulle uppstå med ett nytt uppdrag att förmedla andrahandskontrakt åt privatpersoner. Ansvar, kontroll och tillstånd har därför inte undersökts vidare. Sammantaget ser styrgruppen ett fortsatt behov av Studentboet men till en något lägre finansiering.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma med en fördjupad utredning och plan för att bedriva verksamheterna med kommunala ordningsvakter och EST-väktare i egen regi.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är försenat

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: De kommunala ordningsvakterna - effekter, uppdrag och organisationsform (KSN-2021-00621) KS 2024-06-11.

Rapportering

Ärendet har ännu inte gått upp för beslut. Slutår förskjutet till 2026.

KS-BESLUT: att löpande utvärdera effekterna av, och inställningen till, verksamheten med kommunala ordningsvakter.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: De kommunala ordningsvakterna - effekter, uppdrag och organisationsform (KSN-2021-00621) KS 2024-06-11.

Rapportering

Undersökningen av allmänhetens inställning till verksamheten med kommunala ordningsvakter är genomförd och avslutad. Löpande utvärdering av verksamhetens effekter är integrerat i linjearbetet genom bland annat Effektiv samordning för trygghet (EST) som är en arbetsmetod där utvärdering av åtgärder är ett obligatoriskt moment.

KS-BESLUT: att uppmana nämnder och bolagsstyrelser att utgå från lägesbilden i planering och styrning av sin verksamhet på området.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Lägesbild och åtgärdsplan enligt Lag (2023:196) om kommuners brottsförebyggande arbete (KSN-2024-01507) KS 2024-06-11.

Rapportering

Det kommer tas fram en handlingsplan för området trygghet och brottsförebyggande och därigenom kommer den här styrningen att hanteras. Detta uppdrag räknas därför som färdigt.

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att utveckla styrningen på området till att bli mer integrerad i ordinarie ledningssystem.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Lägesbild och åtgärdsplan enligt Lag (2023:196) om kommuners brottsförebyggande arbete (KSN-2024-01507) KS 2024-06-11.

Rapportering

Det kommer tas fram en handlingsplan för området trygghet och brottsförebyggande och därigenom kommer den här styrningen att hanteras. Detta uppdrag räknas därför som färdigt.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att ta fram en vägledning med mer detaljerade anvisningar för kommunens stöd åt kommunalråd och vissa andra förtroendevalda där behov föreligger.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Revidering av Riktlinje för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda (KSN-2024-02560) 2024-11-20.

Rapportering

Arbetet är färdigställt med en vägledning som visar på åtgärder, utbildningar samt säkerhetssamtal. I vägledningen finns ett årshjul som visualiserar arbetet och processen för stödet som kommunalråd och vissa grupper kommer att erbjudas.

KS-BESLUT: att uppdra åt förvaltningen att återkomma innan årsskiftet 2025/26 med en uppföljning och utvärdering av beslutet för att ta ställning till om fler större parker ska omfattas av regleringen.

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Revidering av de lokala ordningsföreskrifterna (KSN-2024-01379) 2024-11-20.

Rapportering

Uppföljning och utvärdering klar i november 2025.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att se över styrningen kring säkerhetsfrågor i kommunens utbildningsmiljöer och vid behov föreslå justerad eller kompletterande styrning

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppdrag att stärka säkerheten i kommunens utbildningsmiljöer (KSN-2025-00565) 2025-04-08.

Rapportering

Kommunstyrelsen stöttar i arbetet med att förankra och omsätta delar av de nya lagkraven i kommunens verksamhet. Exempelvis arbetet gällande skolans skyldighet att polisanmäla brott som begås inom skolverksamheten och hur detta ska omsättas i praktiken i brist på praxis där en arbetsgrupp startades upp av kommunstyrelsen men som nu leds av Utbildningsnämnden. Det har även identifierats ett behov av att tydliggöra hur skolor ska hantera genomsökning av väskor för att detta ska kunna ske på ett säkert och likvärdigt sätt. Det pågår sedan tidigare även ett arbete med att omhänderta och omsätta lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna. Kommunstyrelsen arbetar även med att upprätta en kommungemensam rutin gällande kamerabevakning för att tydliggöra ansvar och process vid kameraetablering som en säkerhetsåtgärd. Detta med anledning av nya regler för kamerabevakning. Uppdraget med att se över styrningen kring säkerhetsfrågor i kommunens utbildningsmiljöer fångas i strukturen som beskrivits i ”att uppdra åt kommunledningskontoret att följa och stödja utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i arbetet att stärka säkerhetsarbetet och beredskapen att hantera allvarliga våldssituationer i sina verksamheter” och övergår på så vis också i grunduppdraget.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att följa och stödja utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i arbetet att stärka säkerhetsarbetet och beredskapen att hantera allvarliga våldssituationer i sina verksamheter

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppdrag att stärka säkerheten i kommunens utbildningsmiljöer (KSN-2025-00565) 2025-04-08.

Rapportering

Arbetet har påbörjats och berörda förvaltningar träffas i en arbetsgrupp där erfarenheter och kunskap utbyts. Förvaltningarna har själva byggt upp egna strukturer för att omhänderta uppdraget internt. Arbetet och strukturen för respektive förvaltning beskrivs nedan.

Kommunledningskontoret har tagit fram ett koncept för skyltning som ska användas för att tydliggöra att skolan inte är en allmän plats och att obehöriga inte ska ges tillträde till förskolans eller skolans område när verksamheten pågår. KLK har även tagit fram en teoretisk kalkyl för ökad teknisk säkerhet och skalskydd på skolor och förskolor som helt saknar passersystem alternativt är i behov av att byta ut befintligt passersystem. Nu påbörjas ett arbete med att se över hur utbyte och kompletteringar av passersystem och lås ska prioriteras och genomföras.

Utbildningsförvaltningen (UBF) har sedan länge ett aktivt och systematiskt säkerhetsarbete på skolor och förskolor. Arbetet omfattar bland annat regelbundna övningar på både enhetsnivå och i ledningsgrupper, utbildningar i bland annat pågående dödligt våld och lärande utifrån inträffade incidenter (till exempel inrymning) samt planer för beredskap, krishantering och kontinuitet. UBF har sedan en tid implementerat ett riskkommunikationsverktyg i händelse av exempelvis pågående

dödligt våld. UBF har intensifierat arbetet under 2025 genom bland annat en anställning av en central säkerhetssamordnare.

Skolsäkerhet är många gånger en gemensam fråga inom arbetsmarknadsförvaltningen (AMF) där avdelningar behöver gå i takt och ta hänsyn till varandras behov eftersom vuxenutbildningen delar lokaler med bland annat arbetsmarknadsavdelningen. AMF har skapat en struktur som möjliggör effektivt och samordnat arbete kring säkerhet genom att de har utsett en person som säkerhetssamordnare samt etablerat en arbetsgrupp och en ledningsgrupp för säkerhet. Ett antal områden har identifierats där åtgärder behöver vidtas för att öka säkerheten på utbildnings- och jobbcener Boländerna.

Arbetet fortsätter under 2026 i ovan nämnda struktur och går över till linjearbete inom grunduppdraget.

KS-BESLUT: att arbetet återrapporteras till kommunstyrelsen senast i november 2025

Beräknat slutår: 2025 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppdrag att stärka säkerheten i kommunens utbildningsmiljöer (KSN-2025-00565) 2025-04-08.

Rapportering

Återrapportering av arbetet presenterades för kommunstyrelsen i november 2025.

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att utreda förutsättningar, investeringsvolym och kostnader för förstärkningar av skalskydd och andra säkerhetslösningar i relevanta verksamhetslokaler i samverkan med arbetsmarknads-, utbildnings- samt kultur-, idrotts och fritidsförvaltningen

Beräknat slutår: 2026 | Uppdraget är färdigt

Beskrivning

Beslutspunkten ingick i: Uppdrag att stärka säkerheten i kommunens utbildningsmiljöer (KSN-2025-00565) 2025-04-08.

Rapportering

En sammanställning av kostnader för att höja den tekniska säkerheten på kommunens utbildningslokaler är framtagen. Detta i nära samarbete med Skolfastigheters säkerhetschef. En stor del av skolsäkerhetsarbetet görs på plats av ordinarie personal, som arbetar i enlighet med de rutiner som finns för området.

Kommunledningskontoret har varit delaktiga i att ta fram en förbudsskylt som ska sättas upp på förskole- och skolgårdar, för att begränsa obehöriga besökare under verksamhetens öppettider.

Framtida utmaningar

Det finns fortsatta utmaningar kopplade till de ekonomiska förutsättningarna och konjunkturen/marknadsläget, inte minst kopplat till att kommunen bedriver ett flertal stora stadsutvecklingsprojekt i genomförandefas. Flexibilitet i planeringen och en förmåga att optimera användningen av begränsade resurser blir avgörande för att hantera framtidens utmaningar.

Det osäkra världsläget förväntas påverka exploateringsverksamheten, vilket kan leda till en långsam återhämtning av bostadsbyggandet. En viktig fråga kommer vara att identifiera åtgärder som kan stimulera byggandet och samtidigt säkerställa ekonomisk hållbarhet. Markpolitiken ställs inför ökade krav på att balansera lagstiftning, demografiska förändringar, de globala hållbarhetsmålen och kommunens egna mål inom klimatpåverkan, klimatanpassning och biologisk mångfald. Arbetet behöver också omfatta social och ekonomisk hållbarhet för att säkerställa att samhällsutvecklingen är inkluderande och robust inför framtida utmaningar.

En utmaning är att utveckla en långsiktigt hållbar prognos för behovet av särskilt boende (SÄBO). Samtidigt krävs en stärkt och bättre samordnad produktionskapacitet för både SÄBO och LSS-bostäder, i linje med lokalförsörjningsplanens inriktningar.

Fyrspårsavtalet med staten innebär omfattande och samtidiga investeringsprojekt, däribland utbyggnad av spårvägen, utveckling av Uppsala C, och byggandet av en ny stadsdel i sydöstra Uppsala med tillhörande station och anslutande infrastruktur. Den stora omfattningen och komplexiteten i fyrspårsavtalet och byggandet av spårvägen ställer krav på att kommunen utvecklar ny kompetens och anpassar sina arbetssätt, både internt och i samarbete med externa intressenter. Det ställer också krav på noggrann uppföljning och regelbunden rapportering till politiken. Det är centralt att både förvaltning och politisk ledning får rätt förutsättningar att fatta väl underbyggda beslut under hela genomförandet av fyrspårsavtalet.

Att bryta och förebygga segregation är en fortsatt prioritering för att hantera den ökade polariseringen i samhället. Arbetet med att utveckla koncernövergripande arbetssätt och integrera social hållbarhet i samhällsbyggnadsprocesser måste intensifieras. För att lyckas krävs också insatser för att stärka dialog och medborgarinkludering. Genom att öka det demokratiska inflytandet och skapa breda former för invånardialog kan kommunen möta utmaningarna med ökad polarisering och bygga starkare tillit mellan invånare och förvaltning.

Den positiva trenden fortsätter i NKI-mätning (Nöjd-Kund-Index) av myndighetsservice till företag som haft ärenden med kommunen. Samtidigt pekar Svenskt Näringslivs attitydundersökning mot försämrade omdömen, vilket visar att företagens upplevelser varierar beroende på kontaktväg och process. Kommunstyrelsen behöver fortsätta stärka kvalitet, samordning och lyhördhet i mötet med näringslivet.

Mot bakgrund av det förändrade säkerhetsläget i omvärlden ökar de statliga kraven på kommunernas förmåga att upprätthålla verksamhet under kris och krig. Som en del i uppbyggnaden av det civila försvaret utvecklas kommunens roll snabbt och Uppsala kommun kommer behöva arbeta aktivt med att möta de krav som ställs, liksom att agera för att säkerställa en god beredskapsförmåga. Detta arbete kommer påverka och utmana befintliga arbetssätt inom förvaltningar och bolag, men också innebära ökade kostnader för att säkerställa nödvändig utrustning, material och andra investeringar i det civila försvaret. Att säkerställa robusta system för teknisk försörjning, infrastruktur och livsmedelskedjor är avgörande för att hantera såväl akuta kriser som långsiktiga

förändringar. Kommunen behöver också arbeta med att utveckla lokala, obrutna livsmedelskedjor för att stärka självförsörjningsgraden och minska sårbarheten i globala system samt fortsatt värna jordbruksmark i strategiska lägen. Fortsatt arbete behövs för att motverka välfärdsbrott samt öka kunskapen och säkerställa hanteringen av information för en god informationssäkerhet.

Utvecklingen inom digitalisering och ny teknik sker snabbt. Det finns en otydlighet i vilken digital kompetens som krävs i förhållande till roll och uppdrag. Särskilt behövs en strategi för hur verksamheten kan utvecklas och förändras utifrån de nya möjligheter som AI medför. Under året har det blivit tydligt att ny teknik kräver en mycket god informations- och datahantering för att kunna säkerställa kvaliteten. Antalet frågor kopplade till användningen av AI bedöms öka framåt vilket kommer ställa högre krav på juridiska resurser. Samtidigt ska arbetet ske utan att rättssäkerheten åsidosätts och nya sårbarheter skapas såsom tex informations säkerhetsbrister eller informationsförluster.

Flera parallella upphandlingar och implementeringar av bland annat planerings- och uppföljningsverktyg, projekt- och portföljverktyg och ärendehanteringssystem kommer påverka kommunstyrelsen under kommande år. I arbetet krävs omfattande förändringsledning och framtagande av koncernövergripande arbetsprocesser. Förmågan att ta hem nyttan av genomförda systeminföranden och digitalisering är en avgörande utmaning för att kunna möta fler behov inom befintliga resurser.

Kompetensförsörjning är fortsatt kritisk, särskilt kopplat till chefsförsörjning, nyckelroller och användning av digitala system i verksamheten. Att hålla i och förstärka arbetet som minskat sjukfrånvaron är samtidigt avgörande för stabilitet i leveranser och arbetsmiljö. En robust bemanning och ett nära ledarskap utgör grunden för en långsiktigt hållbar verksamhet.

Fokus behöver skifta från att attrahera och rekrytera till att behålla, utveckla och ställa om kompetens, i synnerhet mot bakgrund av den demografiska utvecklingen. För att hantera utmaningen med kompetensförsörjning behöver kommunen främja en kultur av kontinuerligt lärande och stärka möjligheterna till kompetensutveckling. Insatser inom ledarskapsutveckling är också viktiga för att säkerställa ett hållbart och attraktivt uppdrag för chefer på samtliga ledningsnivåer.

Utvecklingen av Uppsala kommuns folkmängd kommer på olika sätt att utmana kommunens verksamheter. Minskade barnkullar påverkar bland annat måltidsverksamheten genom lägre volymer, samtidigt som kök, utrustning och grundbemanning i stor utsträckning behöver upprätthållas. Det innebär en utmaning där kostnader inte kan reduceras i samma takt som volymerna, vilket kräver fortsatt fokus på kostnadseffektivitet och anpassade arbetssätt.

Att uppnå både de globala hållbarhetsmålen och kommunens egna mål, särskilt inom klimatpåverkan, klimatanpassning och biologisk mångfald, är en komplex uppgift. Arbetet behöver också omfatta social och ekonomisk hållbarhet för att säkerställa att samhällsutvecklingen är inkluderande och robust inför framtida utmaningar. I december 2025 fattade EU-parlamentet beslut om nya krav på hållbarhetsrapportering enligt CSRD. Bolagskoncernen träffas av regelverket och ska rapportera från och med årsredovisningen för 2027. Detta kommer att kräva betydande insatser under kommande år. En omställning av fordonsflottan genom elektrifiering kräver utbyggd laddinfrastruktur, långsiktig planering och samordning över verksamhetsgränser.

Det finns även ett behov av fortsatt utveckling av systematisk informationsförvaltning och tillgängliggörande av arkivinformation, liksom att uppfylla skyndsamhetskravet i tryckfrihetsförordningen gällande hantering av begäran om utlämnande av allmän handling.

Att säkerställa ett säkert och effektivt genomförande av allmänna val 2026 och det efterföljande arbetet med mandatskiftet är viktiga utmaningar under 2026 och början av 2027. Kommunen behöver hantera kommunikationsinsatser för att främja valdeltagande, rekrytera röstmottagare och motverka desinformation för att upprätthålla förtroendet för valprocessen.

4. Uppföljning av åtgärder

Till uppdragen från Mål och budget och till nämndmål har kommunstyrelsen kopplat åtgärder som visar hur nämnden planerar att genomföra uppdragen. Här redovisas rapportering för åtgärder. Kommentarer visar hur kommunstyrelsen arbetar med åtgärderna. För varje åtgärd görs en bedömning av uppdragets status.

Blått	Åtgärden är färdig
Grönt	Arbetet med åtgärden går enligt plan/ väntar enligt plan
Gult	Arbetet med åtgärden löper inte på enligt plan
Rosa	Åtgärden genomförs inte

Tabell 34 Status för åtgärder markeras med följande färger i tabellen.

Åtgärder för att beskriva hur kommunstyrelsen genomför uppdragen.

Tabell 35 Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet

Nämndens åtgärd	Status
<p>01.01 Utveckla arbetssätt för att systematiskt följa upp och analysera kvalitet och effektivitet (kvalitet och resurser). Kommunens kvalitet ska tillgängliggöras för invånare.</p> <p><i>Kommentar: Inom kommunstyrelsen har ett gemensamt arbete genomförts gällande analys av nettokostnadsavvikelse och kvalitetsnyckeltal. Resultatet är ett förslag på analysrapport som kopplar samman kostnader och kvalitet för att belysa verksamheternas effektivitet utifrån nettokostnadsavvikelsen från Kolada. Arbetet är ett led i att utveckla möjligheten till att systematiskt följa upp och analysera kvalitet och effektivitet inom kommunens verksamheter.</i></p> <p><i>För att tillgängliggöra kvalitet, fakta och resultat i kommunens verksamheter har en ny sida på uppsala.se tagits fram. På sidan samlas olika delar som beskriver kommunens kvalitet, undersökningar som genomförs och resultat samt fakta och statistik. Förväntad nytta är ökad transparens kring statistik och kvalitet för invånare, förtroendevalda och andra intressenter.</i></p> <p><i>Både analysforum verksamhet och kvalitetsnätverk (dör verksamhetskontrollers och verksamhetsutvecklare/kvalitetsutvecklare träffas) har haft fokus på kvalitetsindikatorer/nyckeltal under 2025 för att öka kunskapen och lärandet i organisationen hur vi kan gå från resultatuppföljning till analys av våra resultat för att slutligen se vad vi behöver verksamhetsutveckla som kommun för att bibehålla eller öka kvaliteten i våra verksamheter. Förväntad nytta är ökad kunskap och förståelse kring kvalitetsnyckeltal och analys av nyckeltal.</i></p>	
<p>01.02 Skapa och testa en generisk process för verksamhetsutveckling som tydliggör stöd och verktyg för kommunkoncernens verksamheter.</p> <p><i>Kommentar: Under hösten 2025 har prototyp för generisk verksamhetsutvecklingsprocess testats, utvärderats och vidareutvecklats i samarbete med förvaltningar, bolag och berörda verksamheter inom kommunstyrelsen. En prototyp för generisk process för verksamhetsutveckling är fastställd av beredningsstyrgrupp som består av biträdande stadsdirektör, avdelningschef för kvalitet- och planering, CIO, upphandlingschef samt enhetschef för strategi och transformation. Sista justeringarna innan formgivning pågår och prototyp lanseras i början av 2026 och implementeras under hela 2026.</i></p>	
<p>1.03 Stärka kommunens försäkringsskydd genom att göra en översyn av ansvar, behov, kontroll samt stärka kunskapsnivån och stärka förmågan att reducera risker och konsekvenser av skador som sker mot kommunens egendom samt ta fram förslag på skadeförebyggande åtgärder.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet med att se över kommunens försäkringspolicy och tillhörande riktlinjer är nu slutfört. Förslag på reviderade handlingar har lämnats till fortsatt beredning i kommunstyrelsen under hösten/vintern, med inriktning på att remittera dessa till berörda aktörer inom kommunkoncernen.</i></p>	
<p>01.04 Ta fram och testa förslag på stödfunktion/metodstöd som ska hjälpa kommunens verksamheter att hitta extern finansiering på regional, nationell och EU-nivå för utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder.</p> <p><i>Kommentar: För att kunna ge stöd i arbetet med extern finansiering har två nya medarbetare rekryterats. Arbetet med utveckling av metodstödet har fortsatt under hösten. Även det strategiska arbetet har fortsatt tillsammans med ekonomi och ansvariga för Mål och budget-processen. Fortsättning av arbetet sker vidare i åtgärd under Uppdrag 16.</i></p>	
<p>01.05 Utreda möjliga handlingsalternativ för att öka andelen avtal i ehandelssystemet.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<i>Kommentar: Utredningen är klar och rapporten kommer att redovisas för ekonomidirektör inom kort, samt för KSAU den 9/9.</i>	

Tabell 36 Nämndens åtgärder till Uppdrag 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Nämndens åtgärd	Status
<p>02.01 Utveckla metoder och modeller för att ge optimalt stöd i att utveckla, införa och tillämpa digitala tjänster som möjliggör automation av regelstyrda arbetsmoment.</p> <p><i>Kommentar: Under året har kommunen byggt upp en bred och stabil grund för kommande arbete inom digital utveckling. Det har tagits fram modeller och metoder för att stärka cybersäkerhet och informationssäkerhet samt för att säkerställa efterlevnad av lagkrav såsom AI Act (AI-system) och NIS2 (EU-direktiv). Parallellt har processer och ansvar tydliggjorts för att skapa en mer strukturerad och hållbar hantering av digitala initiativ.</i></p> <p><i>Vidare har förutsättningar skapats för effektivisering och datadrivet beslutsfattande genom införande av RPA-automatiseringar (robot), påbörjat ett dataplattformprojekt med tillhörande piloter samt framtagande av en målbild för grundläggande it-arkitektur med nuläge, önskat läge och tillhörande handlingsplan.</i></p> <p><i>Arbetet har kompletterats med samordnade arbetssätt för verksamhetsutveckling och digital transformation, inklusive generiska utvecklingsprocesser, systematisk informationsförvaltning, metodstöd för automatisering, samt en fastställd styr- och samverkansmodell för digitalt stöd i Uppsala kommun. Fortsatt arbete sker inom grunduppdraget.</i></p>	
<p>02.02 Säkerställa grundförutsättningar för ett samordnat datadrivet arbetssätt som möjliggör utveckling inom till exempel beslutsstöd, analys och AI. (riskåtgärd)</p> <p><i>Kommentar: Arbetet fortskrider med att testa arbetssätt i olika verksamheter och formulera teamet.</i></p>	
<p>02.04 Utveckla former för samverkan med interna och externa aktörer kring grundläggande strukturer, principer och standarder för informationsförsörjning i syfte att öka kvaliteten i informationsutbytet.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet med att ansluta kommunen till den nationella plattformen för säker digital kommunikation (SDK) slutfördes mars 2025. Kommunens förvaltningar kan nu, via SDK kommunicera med de offentliga organisationer som har adresser i den nationella SDK-adressboken.'</i></p>	
<p>02.05 Etablera och tillämpa ett kommungemensamt ramverk för informationsförvaltning med ägarskap, ansvar och förvaltningsstrukturer.</p> <p><i>Kommentar: Projekt SVAR har under året arbetat med god framdrift för att etablera kommunens ramverk och arbetssätt för systematisk informationsförvaltning. Projektet fortsätter fram till juni 2026 då ramverket är etablerat med ansvar och arbetssätt fastslagna. Ramverket för informationsförvaltning kan då börja tillämpas i linjeverksamhet.</i></p>	
<p>02.06 Utveckla arbetssätt som möjliggör att geografisk information kan ärvas, återanvändas och vidareutvecklas genom samhällsbyggnadsprocessen.</p> <p><i>Kommentar: Under 2025 har kommunstyrelsen fortsatt sitt arbete med att utveckla digitala verktyg och plattformar som stödjer en mer effektiv samhällsplanering och skapar förutsättningar för att nyttja geografisk information genom hela samhällsbyggnadsprocessen. Ett arbete som tagits vidare är utveckling av digital översiktsplan. Digitala underlag har fortsatt att uppdateras. Nämnden följer det nationella arbetet med utveckling av digital översiktsplan.</i></p> <p><i>Projektet för systematisk informationsförvaltning har gjort framsteg genom att etablera strukturer för hur information ska lagras och återanvändas. Detta arbete är en del av kommunens övergripande dokumenthanteringssystem (KLS), som har implementerats och rutiner i systemet uppdateras kontinuerligt. Detta förbättrar kommunens förmåga att hantera och återanvända information i samhällsbyggnadsprocesser. Nytt intranät för Uppsala kommun har införts. Information och struktur överförs och uppdateras aktivt i det nya intranätet samtidigt som innehållet utvecklas utifrån verksamhetens behov och det nya intranätets funktioner och möjligheter.</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen har sedan 2023 drivit ett pilotprojekt för att utveckla ett datadrivet verktyg för att följa upp samhällsbyggnadsprojekts tilldelade och faktiska koldioxidbudgetar. Projektet, som ingår i programmet för Obruten Digital Samhällsbyggnadsprocess och finansierades av NetZeroCities, syftade till att stärka kommunens arbete med klimatmål och hållbar samhällsutveckling. Under 2025 har visualiseringsverktyget färdigställts. Det finns två versioner av verktyget. Ett internt som visualiserar data som byggaktörer rapporterat in direkt till kommunen, tillsammans med data från klimatdeklarationer som lämnats in till Boverket. Den externa versionen innehåller endast data som rapporterats in direkt från byggaktörerna. Visualiseringsverktyget kommer under året att övergå i förvaltning.</i></p> <p><i>3D-baskartan är implementerad och börjat användas inom flera projekt. Kartan används bland annat av spårvägsprojektet för att visualisera depåer och andra byggnadsstrukturer. Projektet för 3D-kartan</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>uppnåtts, inklusive att säkerställa datakvalitet, drifrutiner och att testa dess användning i faktiska projekt. Projektet 3D baskartan är avslutat och rutiner för förvaltning är framtagna. Utöver detta har det även tagits fram en prototyp för hur detaljplaner kan visualiseras i ArcGIS Urban som möjliggör en mer visuell bild av detaljplanerna. Prototyp för Visualiseringsplan i 3D för projektet för Sydöstra Staden är framtagna. Detta arbete kommer att fortsätta 2026 och kopplas till Datasamordningen för att få full effekt.</p> <p>Genom dessa insatser bidrar kommunstyrelsen till en effektivare och mer transparent samhällsplanering, med bättre användning av digitala verktyg och öppna data.</p>	
<p>02.07 Öka datadrivet utvecklingsarbete genom att koppla information om samhällsbyggnadsprojekt i ärende- och projektledningssystem till geografiskt informationssystem (GIS).</p> <p>Kommentar: Under 2025 har kommunstyrelsen fortsatt arbetet med att stärka det datadrivna utvecklingsarbetet i samhällsbyggnadsprocessen genom att koppla information från ärende- och projektledningssystem till geografiska informationssystem (GIS). En kartläggning av tillgängliga databaser och system har genomförts för att identifiera obrutna dataflöden och förbättra kvaliteten på kommunens datamängder. Detta arbete har bidragit till att skapa tydligare och mer tillförlitliga underlag som stärker förståelsen och kommunikationen inom organisationen och med externa aktörer. Detta gör det möjligt att visualisera byggaktiviteter över tid i olika geografiska områden, både i GIS och andra verktyg. Kartläggningen och förbättringarna av datakvalitet används också som grund i en pågående upphandling av ett nytt projektledningssystem för samhällsbyggnadsprojekt, vilket väntas effektivisera styrning och samarbete.</p> <p>Genom att utveckla digitala och automatiserade informationsflöden har kommunstyrelsen förbättrat möjligheterna att analysera och styra bostadsförsörjningen inom kommunen. Effektiviserad insamling, lagring och analys av information som rör samhällsbyggande ger mer tillförlitliga underlag för beslutsfattande i realtid. Dataplattform är etablerad och data för tre dataset för visualisering av bostadsstatistik är i drift. Dataplattformen ger möjlighet att ta ut data från verksamhetssystem och sedan visualisera data i analysverktyg. Projektet har använt Power BI (Business Intelligence) för bostadsstatistik. Genom att fokusera på både datakvalitet och tillgänglighet skapar kommunen bättre förutsättningar för extern tjänsteutveckling och innovation med stöd av öppna data. Detta stärker den digitala samhällsbyggnadsprocessen och gynnar såväl invånare som näringsliv i Uppsala. Digital Färdplan för Data är framtagna i samarbete med Vision Kista.</p>	
<p>02.08 Arbeta systematiskt för att göra kommunens information tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom bland annat alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) samt lättläst svenska.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen har fortsatt arbeta med lättläst svenska. Den nya vägledningen för språk är klar och ska bidra till att fler får stöd i att förstå och skriva på lättläst svenska. I vägledningen finns en begreppslista med förslag på enklare ord som kan ersätta svåra och komplicerade ord. Kommunstyrelsen fortsätter arbetet med att öka andelen rörlig kommunikation i kommunens kanaler.</p> <p>Några medarbetare skriver kontinuerligt olika texter till lättläst svenska. Det handlar till exempel om att utvecklat LSS-rådets lättlästa protokoll. Dessutom arbetar kommunstyrelsen med lättlästa sidor om arbetsmarknadsanställningar, för att nå målgrupper som står långt från arbetsmarknaden. Arbetet fortsätter med rörlig kommunikation i kommunens kanaler. Språkarbetet fortsätter fortlöpande med att underhålla och utveckla kommunikationen utifrån målgruppernas behov.</p>	

Tabell 37 Nämndens åtgärder till Uppdrag 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetsätt inom kommunkoncernen.

Nämndens åtgärd	Status
<p>03.01 Pröva om ökad flexibilitet i bemanningsplaneringen för kärnverksamheten påverkar arbetstillfredsställelse och korttidssjukfrånvaro (avser främst brukarnära schemalagda verksamheter).</p> <p>Kommentar: Nytt lokalt avtal tecknat gällande flexibel arbetstid, det träder i kraft den 1 januari 2026. Det nya avtalet syftar till ökad flexibilitet gällande arbetstid för arbetstagare som annars skulle arbeta utifrån ett fastställt arbetstidsschema.</p>	
<p>03.02 Stödja chefer i omställningen från bemanning med tidsbegränsade anställningar till tillsvidareanställningar.</p> <p>Kommentar: Arbeta med att stödja chefer och verksamheter i omställningen att bemanna på längre vikariat och visstidsanställningar i stället för timanställningar pågår. Respektive förvaltning sätter sin egen omställnings- och tidplan. För de större personalintensiva förvaltningarna beräknas arbetet med åtgärder fortsätta under 2026. Anledningen är att det är en komplex uppgift, där många förändringar krävs för att uppnå en hållbar och robust grundbemanning.</p>	
<p>03.03 Säkerställa en robust bemanning inom kommunstyrelsens verksamheter.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p><i>Kommentar: För kommunledningskontoret har arbetet med att säkra en robust och långsiktigt hållbar bemanning störst bäring för Gemensam service med dess personalintensiva verksamhet med historiskt sett relativt stort nyttjande av tidsbegränsat anställda samt timvikarier som täcker upp vid sjukfrånvaro och vakanser. Inom Gemensam service genomförs ett arbete på bred front som handlar om att dels söka minska sjukfrånvaron genom att arbeta mer aktivt förebyggande med arbetsmiljöarbete, friskfaktorer och aktiv rehabilitering, samt genom att etablera en god säkerhetskultur. Dels genom att stärka förmågan till strategisk bemanningsplanering för att hitta för verksamheten mer optimerade bemanningslösningar. Detta benämns inom Gemensam service som två spår. Spår 1: Öka frisknärvaron, minska sjuktalen och öka säkerheten på arbetsplatsen. Spår 2: Involvering och delaktighet i innovativ anda kring robust bemanning.</i></p> <p><i>Arbetet med robust bemanning är numera väl integrerat i den ordinarie verksamheten inom Gemensam service. Måltidsservice inom Gemensam service har från och med den 1 januari 2025 sagt upp stödet från vikarieförmedlingen och utökat grundbemanningen med ambulerande kockar och måltidsbiträden som i sin grundanställning ska täcka upp behov som uppstår, med syfte att skapa en större robusthet inom verksamheten. En första utvärdering visar att övergången till en förstärkt grundbemanning med ambulerande kockar och måltidsbiträden har haft en tydligt positiv effekt på verksamheten. Kvaliteten i leveransen har ökat, kontinuiteten har stärkts och chefernas upplevda trygghet i bemanningsfrågor har förbättrats. Samtidigt befinner sig arbetet fortfarande i ett utvecklings- och kalibreringsskede. Det finns behov av fortsatt systematisk uppföljning för att säkerställa rätt nivå på antalet ambulerande tjänster, undvika överbemanning och samtidigt bibehålla en hållbar arbetsmiljö för personalen. Måltidsservice ska fortsätta arbetet med att säkerställa tydlig styrning och ledning av ambulerande personal. Vidare bedöms även kompetensutveckling och strategisk användning av timavlönade vara en viktig del i den långsiktiga kompetensförsörjningen framåt.</i></p>	
<p>03.04 Utredda möjligheterna för löneväxling mot UL-kort.</p> <p><i>Kommentar: Åtgärden genomförs inte med anledning av att lagstiftaren bereder ett förslag om ändringar i inkomstskattelagen. Det är mer fördelaktigt för Uppsala kommun att invänta den förändringen, som förväntas träda i kraft 1 juli 2026. I dagsläget - med nu gällande förutsättningar - kan inte Uppsala kommun ge ett förmånligt erbjudande.</i></p>	
<p>03.05 Öka antalet anställda med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter genom normmedveten rekrytering, inkluderande arbetsplatser och anpassade anställningsvillkor.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet har planerats under hösten 2025, och påbörjas praktiskt under våren 2026. Målet med arbetet är att identifiera förbättringspotential i nuvarande kvalitetsledningssystem. Utifrån analys planeras eventuella förändringar i ledningssystem och eventuella kommunikations- och kompetensutvecklingsinsatser.</i></p>	

Tabell 38 Nämndens åtgärder till Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliga lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Nämndens åtgärd	Status
<p>10.01 Identifiera lämpliga mätvärden för att påvisa effekten av genomförda samnyttjandelösningar.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har tagit fram en vägledning för rapportering av samnyttjande, för att identifiera lämpliga mätvärden och skapa en kontinuitet i rapporteringen. Vägledningen kommer att implementeras i början av 2026 och har mottagits väl av arbetsgruppen/de som rapporterar effekten av samnyttjande.</i></p>	
<p>10.02 Ta fram och inleda pilotprojekt gällande lås/larm/passage-hantering för ökat samnyttjande.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen samlar ihop erfarenheter från de tre tidigare pilotprojekten och driver frågan kring en samlad huvudman för all uthyrning och en samlad ekonomi samt söker medel för ett operativt pilotprojekt. Kommunstyrelsen samlar erfarenheter från tidigare pilotprojekt kring lås, larm och passersystem. Nu fokuserar arbetet på att ta fram en samordnad lösning där en gemensam huvudman ansvarar för all uthyrning av lokaler och den ekonomiska hanteringen. Samtidigt söks finansiering för att kunna genomföra ett nytt pilotprojekt med fokus på ökad samnyttjande och effektiv drift.</i></p>	
<p>10.03 Fortsatt utredning och implementering av avtalshanteringsrutin för hantering av avtalsrelaterade spörsmål i befintligt och kommande fastighetsbestånd.</p> <p><i>Kommentar: Grundläggande avtalslösningar för samnyttjade lokaler finns framtagna och används som utgångspunkt i dialogerna med de verksamheter som ska använda lokalerna för att fastslå avtalsmässiga fördelningar.</i></p>	
<p>10.04 Genomför och implementera närhetsanalys till idrott, fritid och rekreation i planeringsverktyg för utveckling.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet väntar och planerar att komma i gång under våren 2026.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>10.05 Utreda förutsättningarna för att ökad andel lokaler, inklusive skollokaler, ska kunna gå att boka genom bokningssystemet.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet väntar. Planerar att komma i gång när pilotprojektet för lås, larm och passage har slutförts.</i></p>	

Tabell 39 Nämndens åtgärder till Uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Status
<p>11.01 Tydliggöra roller och ansvarsfördelning för nämnder och bolag i det kommunövergripande ansvaret för att genomföra val.</p> <p><i>Kommentar: En styrgrupp kommer att startas upp i början av 2026 med representanter från de flesta av de verksamheter som har en aktiv del i genomförandet av valet inom kommunstyrelsen. Inför valet 2026 kommer modellen från valet 2024 att stärkas ytterligare, då även representanter från stadsbyggnadsförvaltningen kommer att bjudas in till valkansliet. Utgångspunkten i valkansliets arbete inför 2026 är att kansliet samordnar val och att respektive verksamhet sitter på kompetensen att bäst genomföra de delar där man i den dagliga verksamheten arbetar med genomförande av likande uppgifter. Detta kommer i 2026-års valkansli ske inom områdena HR, logistik- och materialhantering, samt lokalbokning där resurser från respektive verksamhet lånas in till valkansliet och arbetet genomförs i nära samverkan med verksamheten. Vidare samverkar också valkansliet genom inlånade resurser med kontaktcenter. På så sätt bevaras kompetensen i organisationen, ansvarsfördelningen blir tydligare och onödigt arbete undviks då man i större utsträckning kan undvika tillfälliga lösningar.</i></p>	
<p>11.02 Säkerställa att kommunstyrelsen och valnämndens förvaltning bygger upp och bemannar en långsiktigt robust, flexibel och resurseffektiv valorganisation för att planera och genomföra val.</p> <p><i>Kommentar: I mellanvalsperioden 2024–2025 har en löpande dialog pågått med på uppsala kommun arenor och fastigheter (UKAF) kring ett samarbete kring lokalbokning. Syftet med dialogen är att lokalbokningen sker i det befintliga lokalbokningssystem som kommunen äger. Detta ger också möjlighet för valkansliet att nyttja den stora erfarenhet som finns hos UKAF att hantera liknande processer. Likaledes har en löpande dialog ägt rum inom kommunstyrelsen för uppdraget att hantera logistik och material vid valet kommer att tas över i intern regi. Detta ger i sin tur förutsättningar att i längden göra verksamheten mer robust då kompetensen även här bevaras i kommunen. Samverkan med Kontaktcenter och med HR har också ägt rum, från vilka resurser med kompetens från respektive verksamhet lånas in till valkansliet för genomförande av val. Valkansliet har vidare tagit fram en resurseffektiv organisationsmodell där förebilderna är Stockholms, Göteborgs och Malmös valkanslier som för första gången kommer att sjösättas i Uppsala vid genomförandet av de allmänna valen 2026.</i></p>	
<p>11.03 Undersök hur långsiktiga demokratistärkande insatser kan utformas för att stärka underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet fokuserade på prioriterade områden och målgrupper, däribland unga förstagångsväljare, utrikes födda, samt personer med funktionsnedsättning och med fokus på områden med socioekonomiska utmaningar. Under perioden etablerades ett kommunövergripande demokratinätverk och dialog fördes med olika verksamheter, föreningar och målgrupper för att fånga behov och hinder för delaktighet. Återkommande demokratisamtal genomfördes i målgruppsnära miljöer. Ett besöksupplägg vid kommunfullmäktiges sammanträden i Stadshuset är under framtagande för att stärka ungas förståelse för lokal demokrati. Arbetet inkluderade även konkretisering av roller för demokratiambassadörer inom kommun, föreningsliv och bland unga.</i></p>	

Tabell 40 Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Nämndens åtgärd	Status
<p>N1.1.1 Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen arbetar löpande med att utveckla medarbetardialoger om uppdrag och mål, utveckling, prioriteringar och arbetssituation, med syfte att säkra en hållbar arbetssituation för medarbetarna.</i></p> <p><i>Resultatet från medarbetarundersökningen kom i slutet på april, med ett bibehållet gott resultat för Kommunstyrelsens verksamheter. Totalindexet för kommunledningskontoret har ett stabilt högt värde där totalindex gått från 82 till 83. Positiv förflyttning har skett inom delindexområdena Motivation, Ledarskap, Styrning och Arbetssituation. Även kommunstyrelsens verksamheter under Stadsbyggnadsförvaltningen, Mark och exploatering och Strategisk planering, uppvisar stabila resultat.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>Under perioden maj till september har cheferna presenterat resultaten från medarbetarundersökningen för sina respektive enheter och arbetat fram handlingsplaner.</p> <p>Verksamheterna inom kommunstyrelsens står inför arbetsmiljöutmaningar av olika karaktär, varför strategier och åtgärder behöver anpassas efter behoven. Som exempel kan ges Gemensam service som aktivt och systematiskt arbetar med att sänka sjukfrånvaron och säkerställa en hållbar arbetssituation inom ramen för uppdraget Robust bemanning, se åtgärd 04.05.</p> <p>Oavsett verksamhetsutmaningar är den löpande dialogen mellan chef och medarbetare, samt medarbetare emellan, ett avgörande verktyg för att säkerställa en god och hållbar arbetssituation.</p>	

Tabell 41 Nämndens åtgärder till nämndmål: N1.2: Stärka planeringen, styrningen och uppföljningen av investeringsprojekt inom kommunkoncernen.

Nämndens åtgärd	Status
<p>N1.2.1 Utarbeta och etablera kommungemensamma arbetssätt, stöd och modeller för investeringsprojekt och andra större projekt.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet med att stärka den koncernövergripande processen för prioritering och beredning av investeringar samt uppföljning av investeringar, har fortsatt under 2025 med grund i den riktlinje för arbetet som beslutades av kommunstyrelsen 2023.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Investeringsprocessen har förtydligats inom ramen för Mål och budget - processen. I planeringsdirektivet belyses viktiga områden för beredningen och kommande prioritering. - Investeringsplaneringens koppling till balanseringen av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt har förstärkts. - För projekt inom exploateringsverksamheten har beslutsprocessen vid avvikelser förtydligats. - Fr stora projekt inom stadshuskoncernen har beslutsprocess och uppföljning förtydligats. - Investeringsstyrningen inom lokalförsörjningsprocessen har stärkts bland annat genom tecknade ramavtal, projektstyrningsmodell och konceptbyggnader. Fokus i för den övergripande lokalförsörjningen är anpassning till förändrad befolkningsutveckling. <p><i>Kommungemensamma arbetssätt, stöd och modeller för enskilda investeringsprojekt inom lokalförsörjningsprocessen har förtydligats i ramavtal. För övriga enskilda investeringsprojekt är det främst inom uppföljningsprocessen som det gemensamma arbetssättet har stärkts, bland annat genom tydligare och mer enhetlig rapportering av stora investeringsprojekt i samband med årsredovisning och vid projektavslut.</i></p> <p><i>Detta fleråriga uppdrag är slutfört och övergår i ordinarie verksamhetsutveckling och förbättringsarbete. Exempelvis fortsätter utvecklingsarbetet med klimatbudget/klimatinvesteringar under kommande år. Några aktiviteter som initierats inom ramen för uppdraget överförs till kommande verksamhetsplanering. Det gäller bland annat eventuellt systemstöd/databas för att underlätta den operativa hanteringen av investeringsportföljen på koncernnivå, vilket behöver samordnas med övrig systemutveckling.</i></p>	
<p>N1.2.2 Pröva alternativa synsätt och lösningar för att klara förskole och skolverksamhet utan stora nyinvesteringar eller platsöverskott vid befolkningsförändringar i skilda landsbygder</p> <p><i>Kommentar: Väntar enligt plan.</i></p>	

Tabell 42 Nämndens åtgärder till nämndmål: N1.3. Utveckla kommunstyrelsens samordnande roll för att stärka kommunens arbete för att främja de nationella minoriteternas rättigheter.

Nämndens åtgärd	Status
<p>N1.3.01 Utveckla och förtydliga arbetssätt och rollfördelning för kommunens arbete med nationella minoriteter, inklusive former för samråd med minoriteterna.</p> <p><i>Kommentar: Under perioden utvecklades och etablerades ett välfungerande kommuninternt nätverk där berörda förvaltningar tog ansvar för minoritetsarbetet inom sina respektive verksamheter med stöd i nätverket och av ansvarig Utvecklingsledare på kommunledningskontoret. Former för samråd tydliggjordes och omfattade både enskilda och gemensamma samråd med minoriteterna. Därutöver fastställdes processer för extra insatta samråd vid behov. Samråden genomfördes med deltagande av relevanta tjänstepersoner och oftast även berörd nämndordförande, vilket stärkte kopplingen mellan dialog och politiskt ansvar. Kommunen bolag Uppsala Konsert & Kongress samt Uppsala Stadsteater inkluderades i nätverket och planeras delta i samråden framgent. Åtgärden ha ökat genomslaget och långsiktigheten i minoritetsarbetet genom förbättrad samverkan och kommunikation inom kommunorganisationen.</i></p>	
<p>N1.3.02 Utveckla former för hur kommunen arbetar med att engagera barn och unga inom de nationella minoriteterna.</p> <p><i>Kommentar: Under året genomfördes olika typer av samråd och dialogträffar i samverkan med föreningen</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p><i>Fredens hus. Ett samråd på Stadsbiblioteket i Molnet visade sig särskilt framgångsrikt och resulterade i värdefulla inspel till genomförandet av Nationella minoritetens vecka 2025. Vissa andra samrådsformer nådde inte önskat deltagande, vilket gav viktiga lärdomar inför fortsatt arbete. Som komplement genomfördes riktade besök hos ungdomsföreningar, vilket bedömdes som ett mer ändamålsenligt arbetssätt. Arbetet tydliggjorde behovet av att stärka förutsättningarna för barn och unga med rätt till minoritetsspråk att använda och läsa sitt språk samt vikten av att möta unga i deras befintliga sammanhang. Sammantaget utvecklades formerna till en kombination av gemensam träff i Molnet och uppsökande dialoger i respektive minoritetsförening.</i></p>	
<p>N1.3.03 Stödja och samordna kommunkoncernen i utveckling och genomförande av insatser för att motverka antisemitism, såsom kunskapsspridning, trygghet för utsatta organisationer, samt vid incidenter med antisemitiska och rasistiska inslag.</p> <p><i>Kommentar: Under året har kommunstyrelsen stöttat utbildningsförvaltningen i genomförandet av den riktade skolkampanjen och bidragit med kompetensstöd i samband med olika händelser kopplade till antisemitism som har uppstått inom kommunen. Kommunstyrelsen har varit ett stöd till berörda verksamheter i dessa situationer.</i></p> <p><i>För att stärka kunskapen om antisemitism och öka förståelsen för judiskt liv i Sverige har två kunskapshöjande insatser genomförts ett tillfälle riktat till personal inom kommunens verksamheter samt ett särskilt tillfälle riktat till skolor.</i></p> <p><i>När incidenter med antisemitiska eller rasistiska inslag inträffar finns flera etablerade vägar för hantering. Judiska föreningar kan vid behov kontakta utvecklingsledaren med ansvar för samordning av arbetet med nationella minoriteter, som därefter säkerställer att frågan tas vidare i relevanta processer. Incidenter kan även anmälas via kommunens ordinarie rapporteringskanaler och hanteras då inom befintlig struktur. Utvecklingsledare med ansvar för trygghetsfrågor medverkar regelbundet vid samråd för att skapa trygghet och säkerställa en fungerande dialog.</i></p> <p><i>Genom dessa insatser har kommunkoncernen samordnats och stöttats i arbetet med att motverka antisemitism, stärka tryggheten samt se till att incidenter hanteras strukturerat.</i></p>	

Tabell 43 Nämndens åtgärder till nämndmål: N1.4. Se över behov av att anpassa nyckeltal och målsättningar med anledning av förändrad demografisk utveckling.

Nämndens åtgärd	Status
<p>N1.4.01 Gå igenom målsättningar och styrning utifrån förändrade demografiska förutsättningar, inför kommande budget- och planeringsprocesser.</p> <p><i>Kommentar: Den förändrade demografiska utvecklingen har blivit än tydligare i kommunens befolkningsprognos 2025. Som i föregående prognos är det en tydlig nedgång i antalet barn och en ökning i de äldre åldersgrupperna. I den nya prognosen syns även en nedgång i åldersspannet 19–64 år. Inför Mål och budget 2026–2028 har arbete i enlighet med uppdraget genomförts, som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt och styrning av sin egen organisation. De demografiska behoven har fått stark påverkan på lokalförsörjningsplaneringen där anpassning har skett inför kommande år såväl för de pedagogiska verksamheterna som för vård och omsorg. Nedrevidering av bostadsbehoven har fått genomslag i kommunstyrelsens beslut om balansering av portföljen för samhällsutvecklingsprojekt. Inom exploateringsverksamheten har styrningen och uppföljning förtydligats och nyckeltal som ger underlag för prioriteringar och jämförelser har tagits fram. Det har även gjorts ett större arbete med indikatorerna inför kommande Mål och budget.</i></p> <p><i>Genomgången visar att verksamheten gör anpassningar av målsättningar och styrning utifrån förändrade demografiska behov och även utifrån andra faktorer som påverkar t ex efterfrågan på byggbar mark. Det tar dock tid att få genomslag för förändringarna i praktiken, inte minst inom stadsbyggnadsområdet med långa processer och avtal och åtaganden gentemot externa aktörer. Styrningen behöver beakta både nuläge och realistiska framtidsscenarier.</i></p>	

Tabell 44 Nämndens åtgärder till Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Nämndens åtgärd	Status
<p>12.01 Lyfta fram, stärka och synliggöra Uppsalas styrkor och fokusbranscher.</p> <p><i>Kommentar: Fortsatt framdrift i arbetet med att stärka Uppsalas fokusbranscher och de fyra identifierade branschklustren; life science, grön utveckling, digital utveckling och besöksnäring. Klusterledare med stark kompetens från olika delar av koncernen leder det löpande arbetet, Grön- och digital utveckling har befäst sina nya nätverk och ökat kännedomen med positiv respons från näringslivet och god uppslutning vid</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>träffarna. Samtliga fyra kluster har samordnat och samverkat för att lära sig av varandra. Fokusbranscherna tar plats i sälj- och marknadsföringsmaterial och aktiviteter. Ytterligare material är under produktion samt planering för gemensam aktivitet i april 2026. Fortsatt framdrift i arbetet med Uppsala platsvarumärke i samverkan med externa aktörer och hur vi gemensamt behöver verka för att lyfta Uppsalas styrkor och stärka platsens attraktionskraft.</p>	
<p>12.02 Vidareutveckla stadskärnan och samverka för ett attraktivt city för boende, verksamheter och besökare.</p> <p><i>Kommentar: Nära samarbete med Uppsala Citysamverkan inom ramen för gemensamt avtal, där exempelvis samordning kring avstängningar/arbeten och kommunikation stärks upp med anledning av de stora arbeten som pågår nu och framåt i stadskärnan. Samarbetet med Centrum för AMP vid Forumtorget fortsätter stärka upp och utveckla stadskärnan som en trygg och levande plats i samverkan. Utvecklad och stärkt samverkan med externt näringsliv genom evenemang för att skapa nya/önskade flöden olika tider på dygnet och i olika delar av city tex. under Allt Ljus, i Främre Boländerna, genom nya etableringar. Uppsala Historiska julmarknad vid St Eriks torg arrangerades för andra året i samverkan mellan Uppsala kommun, Destination Uppsala och Uppsala citysamverkan. Dialog med fastighetsägare via Fastighetsnätverket och etableringsfunktionen och citysamverkan. Handelsutredning samt Retail Guide klart.</i></p>	
<p>12.03 Höga ambitioner kring växande verksamhetsområden där flera fokusbranscher har sin hemvist, exempelvis Främre Boländerna och Uppsala Business Park, ska ta plats i marknadsföringen.</p> <p><i>Kommentar: Uppsala marknadsförs löpande som en attraktiv plats för besök, möten, företagsetableringar och investeringar genom internationella mässor, riktade kampanjer och nära samverkan med näringslivet, med utgångspunkt i det gemensamma platsvarumärket. Under perioden har arbetet intensifierats genom målgruppsanpassade insatser gentemot internationella fastighetsrådgivare, investerare och reseaktörer, vilket har stärkt Uppsalas synlighet i Sverige, Europa och internationellt.</i></p> <p><i>Marknadsföringen av Uppsala som etableringsort har utvecklats med uppdaterat och fördjupat presentationsmaterial, framtaget i dialog med fastighetsägarna i Etableringsnätverket. Materialet Next Stop Uppsala har kompletterats med aktuella data om specialiserade fastigheter inom life science samt erbjudanden i områden som Främre Boländerna och Uppsala Business Park. Insatserna har särskilt riktats mot europeiska nyckelpersoner i internationella fastighetsrådgivningsbolag, bland annat inför och under MIPIM och Almedalsveckan, där fördjupade enskilda möten genomförts med gott resultat. På initiativ av fastighetsägarna har även ett nytt presentationsmaterial tagits fram för svenska hyresgästrådgivare i syfte att stärka dialogen och öka kännedomen om Uppsalas etableringsmöjligheter vilket lanserades vid Uppsala Real Estate Forum under hösten. En ny mötesplats arrangerad av Uppsala kommun och Etableringsnätverket – med deltagande rådgivare från bland annat JLL, Newsec och Cushman & Wakefield.</i></p>	
<p>12.04 Stärka Uppsalas fokusbranscher och kluster och främja gränsöverskridande utveckling.</p> <p><i>Kommentar: Planering av branschklusterdag 8 april 2026 har startats. Innovation Night genomfördes i september som ett lyckat och gemensamt arrangemang av Uppsalas innovationsstödjande aktörer. Fortsatt framdrift i arbetet med att stärka Uppsalas fokusbranscher och de fyra identifierade branschklustren; life science, grön utveckling, digital utveckling och besöksnäring. Klusterledare med stark kompetens från olika delar av koncernen leder det löpande arbetet tillsammans med företagen. Grön- och digital utveckling har fortsatt befäst sina nya nätverk och ökat kännedomen. Samtliga fyra kluster har samordnat och samverkat för att lära sig av varandra. Mycket positiv respons från näringslivet med god uppslutning vid träffarna. Fokusbranscherna har lyfts in i sälj- och marknadsföringsmaterial som tagits fram i dialog med fastighetsägare i Etableringsnätverket samt lyfts vid flertalet andra aktiviteter, t.ex. i Almedalen. Fortsatt framdrift i arbetet med Uppsala platsvarumärke i samverkan med externa aktörer och hur vi gemensamt behöver verka för att lyfta Uppsalas styrkor och stärka platsens attraktionskraft.</i></p>	
<p>12.05 Arbeta med hållbar och innovativ affärsutveckling i nära samverkan med akademi, näringsliv och det offentliga samt det innovationsstödjande systemet.</p> <p><i>Kommentar: Uppsala kommuns arbete med innovation och utveckling fortskrider genom etablerade avtal och samarbeten med externa aktörer, samt inom det gemensamma innovationsstödjande systemet. I februari genomfördes dialogmöten och avtalsuppföljningar med respektive aktör, baserat på resultat från 2024. En ny modell för samverkan med studentorganisationer har utvecklats i dialog under perioden i syfte att öka fokus på studenters näringslivskontakter via arbetsmarknadsdagar. Uppsala Innovation Centre (UIC) har uppmärksamats av Financial Times som en av Europas främsta inkubatorer. UIC rankades bland de 30 bästa i Europa och bland de tre främsta i Skandinavien och Baltikum – en utmärkelse som understryker Uppsalas växande betydelse som innovationsnav. Arbetet med mobilisering inom Ignite-modellen fortsätter, med särskilt fokus på vård och omsorg. Behov från vård- och omsorgsförvaltningen har matchats med startups, och samarbete med nordiska aktörer pågår inom projektet Nordic GovTech Alliance. Under perioden har tre innovationspiloter genomförts med projektledning från kommunstyrelsen. Samlokaliseringen av startups på Innovation stable samt genomförandet av Uppsalas gemensamma event för innovation "Innovation night" stärker Uppsala som innovationsstad vilket bidrar till tillväxt och etableringar inom tech.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>12.06 Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker, effektiv företagservice och ett gott bemötande i kontakterna med näringslivet.</p> <p><i>Kommentar: Under året har arbetet med företagservice haft fokus på att skapa bättre samordning, tydligare vägledning och en mer enhetlig upplevelse för företag i kontakt med kommunen. Sveriges kommuner och regioners (SKR) NKI-resultat för 2024, där Uppsala når sitt högsta betyg hittills, visar att kvaliteten i bemötande och rättssäkerhet upplevs som god, samtidigt som variationer mellan verksamheter pekar på behov av fortsatt utveckling.</i></p> <p><i>Som en del av detta arbete har en samlad helt ny ingång för digital företagservice lanserats på uppsala.se 2 december 2025. Webbplatsen är framtagen genom analyser, användartester och dialog med berörda verksamheter och syftar till att ge företag tidig och tydlig vägledning samt underlätta kontakt med rätt funktion i kommunen.</i></p> <p><i>Parallellt har ett koncerngemensamt initiativ påbörjats för att etablera en företagservicefunktion som stödjer företag i ärenden som kräver samordning mellan flera myndighetsområden och där ansvarsfördelningen upplevs som otydlig. Funktionen stärker kommunens förmåga att ge samlad rådgivning, tydlig vägledning och en mer sammanhållen service i kontakten med näringslivet.</i></p> <p><i>För att stärka kvaliteten i bemötande och rådgivning har riktade dialoger genomförts med branscher som identifierats som särskilt utmanade. Dialogerna har bidragit till ökad förståelse för företagens behov och används som underlag för att utveckla arbetssätt och samordning i den löpande företags servicen.</i></p>	
<p>12.07 Uppsala kommun ska vara ledande inom digitala tjänster och arbeta med ett datadrivet beslutsfattande för att säkerställa en enkel, rättssäker och effektiv företagservice för hela näringslivet.</p> <p><i>Kommentar: Under året har arbetet med digital företagservice och datadrivet beslutsfattande tagit tydliga steg framåt. En central del är lanseringen av en samlad digital ingång för företagservice på uppsala.se. De nya webbsidorna är utformade för att vara vägledande, tillgängliga och proaktiva, och har tagits fram genom analys, användartester och samverkan med berörda verksamheter. Syftet är att göra kommunens service mer överskådlig och bättre anpassad till företagens behov.</i></p> <p><i>Parallellt har ett koncerngemensamt initiativ påbörjats för att etablera en företagservicefunktion som kompletterar de digitala tjänsterna. Funktionen ska fånga upp företag som inte hittar rätt i organisationen eller har ärenden som kräver samordning mellan flera myndighetsområden. Arbetet bidrar till att skapa bättre beslutsunderlag, tydligare ansvarsfördelning och mer effektiva arbetssätt över förvaltningsgränser. Sammantaget stärker insatserna förutsättningarna för ett mer datadrivet, samordnat och digitalt tillgängligt arbetssätt, med målet att långsiktigt förbättra företagsklimatet och erbjuda en enkel och rättssäker företagservice i hela kommunen.</i></p>	
<p>12.08 Skapa förutsättningar för mer byggbar mark för olika typer av verksamheter i olika lägen i kommunen genom tidig dialog med näringslivet.</p> <p><i>Kommentar: Att skapa förutsättningar för mer byggbar mark för verksamheter pågår genom kommunens arbete ny översiktsplan och planering inom Program verksamhetsmark för näringslivet. Långsiktigt är målet en markreserv om 100 hektar 2030.</i></p> <p><i>Tidiga markandsdialogen visar att Uppsala fortsatt har behov av mer byggbar mark och detaljplaner i rätt lägen. Tidiga marknadsdialoger med fastighetsrådgivningsbolag vid internationella fastighetsmässor har genomförts under året vid Almedalen, Uppsala Real Estate Forum, MIPIM, ExpoReal och Uppsala Real Estate Forum:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Merparten av de etableringsförfrågningar som kommer via Stockholm Business Region är mycket stora, elintensiva och svåra att matcha mot Uppsalas profil; under det senaste året har ett tiotal sådana förfrågningar inkommit, ofta med effektbehov från 100 till över 800 MW och ytor från 10 000 till 200 000 m². - Tillsammans med fastighetsägarna i Etableringsnätverket har kommunen därför utvecklat ett mer träffsäkert arbetssätt för etableringar som matchar Uppsalas utbud där kommunen genom tidig dialog når de fastighetsrådgivare styr företagens etableringsbeslut. Kommunen har etablerat ett nytt kostnadseffektivt arbetssätt där kommunen via Stockholm business alliance (SBA) nätverk och kontaktytor når internationella fastighetsrådgivare i ett tidigt skede och säkerställer att både att skapa kännedom om Uppsala och att vi får ökad kunsap om mark- och lokalbehov. - Genom SBA-samarbetet har Uppsala Real Estate Forum skapats som en ny mötesplats. Forumet är efterfrågat av fastighetsägarna i Uppsala och genomfördes första gången den 4 september och upprepas den 11 februari. Målet är att det bli ett årligt forum, och internationellt attraktiva projekt hos Uppsalas fastighetsägare (t.ex. Främre Boländerna, Uppsala Business Park, Uppsala Science Park, Green Innovation Park) kommer att kopplas till internationella rådgivningsteam genom de svenska filialerna. <p><i>Pågående projekt med verksamhetsområden Garverigatan, Främre Boländerna, Uppsala Business Park och Kvarteret Varvet erbjuder en bredd av lägen för olika verksamheter men kommer framöver att kompletteras med ytterligare initiativ av projekt. Som ett steg i det beslutade kommunstyrelsen i juni 2025 om ett projektdirektiv för ett nytt verksamhetsområde som kallas Rörken. Området förväntas ha en lagakraftvunnen detaljplan senast 2029.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>Under november 2025 var temat för Uppsala möts "När företagen växer – hänger mark, vatten och el med?". Stadsbyggnadsförvaltningen skickade i samband med Uppsala möts ut en enkät till deltagarna. Enkäten möjliggjorde för företagare att vara med och påverka utvecklingen av Uppsala genom att svara på frågor om vad som är viktiga förutsättningar för platsen där deras företag verkar. Svaren kommer att användas i arbetet med att ta fram den nya översiktsplanen och i arbetet med att planera nya verksamhetsområden genom Program verksamhetsmark för näringslivet.</p>	
<p>12.09 Arbeta för att kommunen i snitt har en portfölj om cirka 45 hektar verksamhetsmark i olika lägen med färdig detaljplan vilket ger beredskap att möta marknadens behov.</p> <p>Kommentar: Program verksamhetsmark för näringslivet arbetar med att ta fram en portfölj med verksamhetsmark i olika lägen. Som ett steg i det beslutade Kommunstyrelsen i juni 2025 om ett projektdirektiv för ett nytt verksamhetsområde Rörken. Området förväntas ha en lagakraftvunnen detaljplan senast 2029.</p> <p>Detaljplanen för Västra Librobäck, som omfattar cirka 45 hektar kvartersmark, antogs av Plan- och byggnadsnämnden i december 2024 men upphävdes av Mark- och miljödomstolen i mitten av december 2025. Domstolen bedömde att planhandlingarna innehöll brister avseende lokaliseringsutredning och prövning av betydande miljöpåverkan. Kommunen behöver därmed ta ställning till fortsatt hantering av området inom ramen för den samlade planeringen av verksamhetsmark.</p> <p>Kvarteret Varvet om ca 5 ha är under bearbetning och förväntas ha färdig detaljplan cirka 2029.</p>	
<p>12.10 Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch.</p> <p>Kommentar: Uppsala kommun använder upphandling som ett verktyg för innovation och utveckling. Arbetet bedrivs inom ramen för partnerskapet med Ignite och innebär att utvecklingsinsatser genomförs testande och stegvis, i enlighet med lagen om offentligupphandling (LOU). Utvecklingen fortsätter inom ett nordiskt samarbete, och arbetet har även lyfts fram i en ansökan till priset EU Innovation Procurement Award. Beskrivningen av Uppsala-modellen tog sig till final och fick positiv och stärkande återkoppling från den bedömande juryn.</p> <p>Arbetet fortsätter även att utvecklas tillsammans med offentliga aktörer i Norden via medverkan i projektet Nordic GovTech Alliance. Internationell konferens med medverkande från Island, Finland och Sverige (myndigheter, kommuner och regioner) genomfördes i september i Uppsala och därefter bjöds Uppsala in att presentera arbetet i Finland under novembermånad i samband med den internationella techkonferensen SLUSH.</p> <p>Löpande dialog och specifika möten har skett inom många branscher lokalt från cykelhandlare, transportföretag och bygg- och anläggning för att utveckla arbetet under 2025.</p>	
<p>12.11 Uppsala kommun ska kännetecknas av dialog och tillgänglighet när det gäller upphandling.</p> <p>Kommentar: Kommunen har etablerat branschråd inom bygg, anläggning, sociala företag och IT. Välbesökta och uppskattade av leverantörerna. Stora leverantörsträffen samlade över 300 företag och ger snabb återkoppling på prioriterade förbättringar. Formuet Uppsala möts i december dedicerades till ämnet upphandling och var även det välbesökt och uppskattat.</p> <p>Arbetet genom Ignite-modellen och Nordic GovTech Alliance gör Uppsala till en föregångare inom innovation i upphandling. Behovsformulering och matchmaking sker i den första fasen av upphandlingscykeln och testas och utvecklas transparent och dokumenterat genom stegvisa piloter och utvärderingar. Uppsala-modellen uppmärksammas internationellt och nådde final i EU:s Innovation Procurement Award.</p> <p>Förbättrad avtalsuppföljning och ökad transparens: Fler uppföljningar, tätare leverantörsdialoger och kontinuerlig mätning via NUI skapar bättre kvalitet och starkare samarbete.</p>	
<p>12.12 Stärk arbetet med klimatdriven, hållbar, cirkulär och innovativ affärsutveckling inom landsbygdsnäringar.</p> <p>Kommentar: Landsbygdsnäringarna stärks genom det löpande näringslivsfrämjande arbetet i Uppsala kommun. Inom arbetet med fokusbranscher främjas landsbygdsnäringar särskilt genom insatser kopplade till grön utveckling och besöksnäring.</p> <p>Den 4 juni genomfördes en företagsbesöksdag där landsbygdsföretag utgjorde cirka 10 % av de bokade besöken. Självanmälan testades som metod för att boka besök, och både landsbygdsstrateger och nätverksledare för fokusbranscherna deltog i genomförandet.</p> <p>Affärsutveckling inom landsbygdsnäringar stärks även genom uppdrag till Uppsala kommuns samarbetspartners inom affärsutveckling.</p> <p>Näringslivsutvecklare har också medverkat i workshops inom processen för att ta fram en ny handlingsplan för landsbygden, där insikter från företagsbesök har bidragit. Näringslivsutvecklare deltog även i de företagsbesök i Bälingebygden som genomfördes i september.</p>	
<p>12.13 Arbeta med att skapa förutsättningar kring teknisk försörjning (el, vatten, värme etc.) för befintligt näringsliv och etableringar.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har under året haft en kontinuerlig dialog och samverkan med energiaktörer för att säkerställa en robust och långsiktig energiförsörjning för befintligt näringsliv och framtida etableringar i Uppsala. Samverkan har bland annat skett med Vattenfall Eldistribution kring åtgärder för ett mer effektivt utnyttjande av elnätet.</i></p> <p><i>Uppsala kommun genomför årliga prognosmöten med Vattenfall Eldistribution för att diskutera framtida elbehov. Under året har Etableringsfunktionen, i syfte att förbättra prognoskvaliteten, haft dialog med större effektkrävande verksamheter inom näringslivet, med fokus på större fastighetsutvecklare med kommersiella fastigheter samt större tillverknings- och exportföretag. Genom mer utvecklade underlag kan kommunen bidra till mer träffsäkra prognoser, vilket i sin tur möjliggör en mer effektiv och snabbare kapacitetsutbyggnad i elnätet.</i></p> <p><i>I augusti 2025 fattade kommunstyrelsen inriktningsbeslut för teknisk försörjning i de sydöstra stadsdelarna (SÖS). Inriktningen syftar till att säkerställa en robust, hållbar och kapacitetsstark teknisk försörjning som möjliggör fortsatt tillväxt och nya etableringar. Beslutet stärker förutsättningarna för el, värme, vatten, avlopp och digital infrastruktur genom tidiga ställningstaganden, samordnad planering samt utveckling av lösningar såsom lågtemperatursystem för värme, lokal energiproduktion, mikronät och fortsatt planering för resursverk i området. Fortsatt planering och genomförande sker inom ramen för Fyrspårsavtalet.</i></p>	
<p>12.14 Se över möjligheterna att utveckla en multihub i ett utpekad område på landsbygderna</p> <p><i>Kommentar: Ny åtgärd från Landsbygdsprogrammet, tidplan 2026.</i></p>	
<p>12.15 Verka för att stärka digital infrastruktur och konnektivitet i hela kommunen utifrån Region Uppsalas handlingsplan</p> <p><i>Kommentar: Ny åtgärd från Landsbygdsprogrammet, tidplan 2028.</i></p>	

Tabell 45 Nämndens åtgärder till uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Nämndens åtgärd	Status
<p>13.01 Beräkna elitidrottens ekonomiska värde för Uppsala kommun och näringslivet i Uppsala kommun samt utveckla riktlinjer för Uppsala kommuns stöd till elitidrott.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet inväntar resultatet från den pågående evenemangsutredningen.</i></p>	
<p>13.02 Arbeta för att göra elitidrottsevenemang socialt- ekonomiskt- och ekologisk hållbara.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet inväntar resultatet från den pågående evenemangsutredningen.</i></p>	
<p>13. 03 Tillsammans med Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, ta fram en platsplan över stadens befintliga platser för evenemang och upplevelser samt i ett samlat koncept beskriva hur platserna kompletterar varandra.</p> <p><i>Kommentar: En delrapport har färdigställts och godkändes av kommunstyrelsen i juni 2025. Arbetet med att uppdatera upplevelsestråket pågår. Ett resultat av arbetsgruppens arbete är att skrivningar om evenemang och kulturljudzoner har införts i den reviderade versionen av Plan för innerstaden, som beslutades av kommunstyrelsen i december 2025.</i></p>	
<p>13.04 Ta fram en tydlig inriktning för kommunens arbete med evenemang (enligt KSN-2024-02534).</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 27 maj § 175 och antog Målbild och inriktning för evenemang.</i></p>	
<p>13.05 Utveckla kommunens arbete med uthyrning av arenor och lokaler (enligt KSN-2024-02835/02836).</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har i mars 2025 beslutat att som ett första steg ställa sig bakom en ny modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena. Efter utvärdering kommer förslag för hantering av övriga arenor och lokaler att presenteras för kommunstyrelsen. Preliminärt är arbetet med utvärdering klart i slutet av 2025 och hanteras av kommunstyrelsen i början av 2026.</i></p>	
<p>13.06 Utreda ett koncept kring smyckning av staden i form av exempelvis flaggor, affischer på lyktstolpar och banderoller vid viktiga händelser kulturella evenemang, sportsliga aktiviteter och jubileum i staden.</p> <p><i>Kommentar: Koncept inleds under 2026 i dialog med Sirius Fotboll som pilot. Smyckning, skyltning och material är under produktion för att tas i bruk under Q1-2, 2026.</i></p>	

Tabell 46 Nämndens åtgärder till uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Nämndens åtgärd	Status
<p>14.01 Stärka arbetet med att införa sysselsättningsfrämjande åtgärder och reservera kontrakt för sociala företag i upphandling tillsammans med berörda verksamheter.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p><i>Kommentar: Det finns ett etablerat branschråd med sociala företag med syfte att skapa en tidig dialog för flera reserverade kontrakt inom kommunen. Kommunstyrelsen har även ett systematiskt samarbete med arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen för att främja sysselsättning genom kravställning i kommunkoncernens upphandlingar.</i></p>	

Tabell 47 Nämndens åtgärder till uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Nämndens åtgärd	Status
<p>15.01 Via företagsbesök och befintliga mötesplatser för samverkan mellan kommun och näringsliv aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet har under 2025 bedrivits tillsammans med fler förvaltningar och kommunstyrelsen har bidragit med insikter från företagsdialoger, Uppsala Möts och samverkansparter – främst Ung Företagsamhet. Inom uppdraget har kommunstyrelsen deltagit löpande i näringslivsarbetet med företagsbesök, nätverksträffar tema kompetens inom grön utveckling, Uppsala möts, Handlingsplan gottsunda samt löpande dialog med Ung Företagsamhet (UF) för att öka attraktiviteten för yrkesutbildningar. En gemensam handlingsplan har tagits fram. Samarbetet har även inkluderat gemensamt arbete för att hitta SAO-platser utan att krocka med praktikplatser för yrkesutbildningar. Vid företagsbesöksdagen den 4 juni diskuterades kompetensförsörjning i cirka hälften av dialogerna. Företagen efterfrågar ökad tillgång till teknisk kompetens, förbättrade möjligheter till internationell rekrytering samt stärkt samverkan mellan näringsliv och utbildningsaktörer för att möta framtidens behov. Ung Företagsamhet har riktat insatser för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar. UF har i dialog med skolledningar arbetat för att integrera entreprenörskap i kommunens yrkesprogram. Exempel på skolor som kommer att införa UF är Jällagymnasiet och Bergstrands gymnasium. Jälla strävar efter att bli den första skolan med UF-profil på yrkesprogrammen, och Bergstrands gymnasium har infört kursen Entreprenörskap för alla elever i årskurs 3 på programmen Bygg- och anläggning samt Försäljning och service. Uppsala Möts – Tema: Kompetensförsörjning – Så fångar du framtidens arbetskraft. Under mötet lyftes flera viktiga insikter med koppling till attraktiviteten för yrkesutbildningar. De tre huvudsakliga rekommendationerna summera via: Tidiga och konkreta insatser för att väcka intresse hos unga. Synlighet och storytelling från företagen. Engagera föräldrar och bryt fördomar om yrkesutbildningar.</i></p>	
<p>15.02 Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden utveckla en modell för att informera om utbildningsutbud och identifiera nya behov.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen och Arbetsmarknadsnämnden har under perioden haft återkommande avstämningar för informationsutbyte och samordning kring kompetensförsörjning. Flera aktiviteter har genomförts:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Samordning mellan arbetsmarknadsnämndens operatörsutbildning och etableringsfunktionen för att möta life science-bolagens behov av yrkesutbildade operatörer.</i> • <i>KS-lunch hos Galderma där kompetensförsörjning lyftes som ett centralt tema.</i> • <i>Företagsbesöksdagen den 4 juni</i> • <i>Genomförandet av Uppsala möts med temat kompetensförsörjning.</i> • <i>Uppdatering av företagssidan på webben med information om yrkesutbildningar inom gymnasiet och vuxenutbildningen.</i> • <i>Samarbete med STUNS Life Science för att skapa en advisory board för industritekniskt program med processoperatörsinriktning.</i> <p><i>Dessa insatser bidrar till att bygga en gemensam kunskapsbas om utbildningsbehov och stärker dialogen mellan kommunens verksamheter och näringslivet för att informera om utbud och identifiera nya behov.</i></p>	

Tabell 48 Nämndens åtgärder till Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens åtgärd	Status
<p>16.01 Kartlägg Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor för den nya europeiska mandatperioden 2024–2029.</p> <p><i>Kommentar: Löpande bevakning av EU-frågor har fortsatt. Kartlägningsarbetet har under hösten 2025 omorienterats för att möjliggöra tydligare koppling till det strategiska arbetet med extern finansiering samt till den koncerngemensamma kommunikations- och positioneringsinriktning som arbetas fram, med utgångspunkt i Uppsalas storstadsroll.</i></p>	
<p>16.02 Utvärdera och stöd kommunens deltagande i Eurocities för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p><i>Kommentar: Eurocities kansli har medverkat digitalt på ett antal möten med olika förvaltningar för att informera om EUROCITIES och kommunens medlemskap i organisationen. Andra kommuner har medverkat vid olika tillfällen för att berätta om hur de har haft nytta av sitt medlemskap i Eurocities.</i></p>	
<p>16.03 Aktivt tillvarata och attrahera nationell och internationell kompetens genom möten och kongresser samt evenemang.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har i samverkan med Uppsala International Hub sett över möjligheten att medverka under kongresser med budskapet om vad Uppsala erbjuder i form av livs-, bostads och arbetsmiljö. Ett första förslag ligger planlagt och kontakter med de lokala arrangörerna, med tonvikt hos våra två universitet är tagna. Ingen aktivering är ännu fastställd. Sammantaget är utfallet likt tidigare avhängt av de lokala verksamheternas villighet att åta sig värdskap. I processen av ansökan och vunnen bid för värdskap bidrar verksamheten med och uppmuntrar till att redan i ett initialt skede fundera kring hur arrangemanget kan verka som hävstång för att skapa långsiktiga positiva effekter, både inom den egna verksamheten och ute i lokalsamhället, såsom bland annat kompetensutveckling för medarbetare såväl som möjlighet att bibehålla och rekrytera nya medarbetare.</i></p>	
<p>16.04 Fortsätta utveckla Uppsala International Hub och där igenom ge service till företag med behov av internationell kompetens.</p> <p><i>Kommentar: Uppsala International Hub (UIH) har under perioden genomfört planerade aktiviteter och fungerar som en samverkansplattform med Uppsala kommun som projektägare i samverkan med Uppsala universitet, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Handelskammaren och Region Uppsala. Verksamheten följs upp årligen genom enkät till målgruppen och rapporteras till styrgruppen. UIH har under 2025 haft cirka 900 unika deltagare/talanger. Under 2025 skickades en enkät till 1 050 mottagare med fördjupade frågor om etablering, upplevda utmaningar och behov. 95,5 procent av deltagarna uppger att de är nöjda med UIH:s aktiviteter, vilket indikerar hög relevans och kvalitet i verksamheten. Partnernas gemensamma syfte har varit vägledande för planering och genomförande av aktiviteter: att stärka regionens attraktionskraft, förenkla etablering för internationella talanger samt underlätta för arbetsgivare att rekrytera och behålla internationell kompetens. Målet är att dubbla antal unika, 1 800 deltagare som nyttjar UIH:s aktiviteter under perioden 2024-2027. Därigenom stärks bilden av Uppsalaregionen som en attraktiv plats som välkomnar och effektivt integrerar internationella talanger med högkvalificerad kompetens. Verksamhetens aktiviteter och måluppfyllelse utvärderas på årsbasis med enkät riktad till målgruppen som rapporteras till styrgruppen årligen. Under hösten 2025 lanserades även UIH:s nya platsvarumärke, som tydliggör uppdrag, erbjudande oc</i></p>	

Tabell 49 Nämndens åtgärder till uppdrag 17. Utredda hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov.

Nämndens åtgärd	Status
<p>17.01 Delta i utredningen av hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen följer det pågående arbetet med att utreda hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtida behov hos invånare och näringsliv. Utredningen genomförs av Gatu- och samhällsmiljönämnden, som har det operativa ansvaret. Kommunstyrelsen har en bevakande roll i åtgärden och står till förfogande för att vid behov ge stöd i arbetet.</i></p>	

Tabell 50 Nämndens åtgärder till uppdrag 18. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde.

Nämndens åtgärd	Status
<p>18.01 Genomföra två medborgarbudgetspiloter i staden.</p> <p><i>Kommentar: Uppsala kommun har sedan tidigare en etablerad modell för medborgarbudget på landsbygden. Under 2025 har denna modell utökats till att även omfatta stadsmiljöer, genom en pilot i Sävja i samverkan med Uppsalahem AB. Syftet är att pröva hur medborgarbudget kan stärka invånarnas inflytande även i urbana områden. I Sävja har boende lämnat in idéer, som utvecklats till konkreta förslag. Invånarna har därefter röstat fram tre aktiviteter som ska genomföras under hösten: Sävja septemberfest, en beredskapskurs samt en lokal loppis. Satsningen bygger vidare på kommunens arbete med att öka delaktigheten i utvecklingen av närområden och har visat att medborgarbudget även i stadsmiljö kan främja lokal samverkan, öka engagemanget och synliggöra invånarnas prioriteringar. Erfarenheterna från Sävja kommer att utvärderas och ligga till grund för eventuell fortsatt utbyggnad av modellen till fler delar av staden.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
18.02 Öka kunskapen hos kommunen om hur Uppsala kommun och lokala aktörer kan samverka för att öka ungdomars delaktighet i bygdernas hållbara utveckling <i>Kommentar: Ny åtgärd från Landsbygdsprogrammet.</i>	
18.03 Ett landsbygdsbokslut testas 2025 för att sedan kunna upprepas med regelbundenhet <i>Kommentar: Ny åtgärd från Landsbygdsprogrammet.</i>	

Tabell 51 Nämndens åtgärder till uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Nämndens åtgärd	Status
19.01 Utveckla dialogmetoder för ökad förståelse och samsyn om samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen. <i>Kommentar: Kommunstyrelsen har under året arbetat utforskande inom ramen för en idécheck kring nya metoder för ökad förståelse och samsyn om samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen. Arbetet har resulterat i en prototyp för ett träningsprogram för omställning, vilket är ett sätt att träna tjänstepersoner att förstå, vara i och driva omställning i sitt arbete. En kommundoktorand har anställts som under fem år ska arbeta med frågan "Strategier och samskapande för hållbar klimatomställning genom stadsbyggande.</i>	
19.02 Vidareutveckla vägledning, rutiner och metoder, utifrån praktisk erfarenhet, för dialog och delaktighet i tidiga skeden av samhällsbyggandet. <i>Kommentar: Kommunstyrelsen har utvecklat metoder för att involvera fler perspektiv i de inledande faserna av samhällsbyggandet. Under året har dialoger i tidiga skeden genomförts i kommunens tätorter, landsbygder och olika stadsdelar. Särskilt fokus har lagts på att nå grupper som ofta har svårare att göra sina röster hörda, som barn, unga och äldre. Exempelvis har kommunen samarbetat med Barnombudet för att samtala med elever i olika åldrar om deras behov. Även dialoger med Senioruniversitetet har hållits för att fånga upp äldres perspektiv. Kommunen har också fört samtal med föreningar och andra lokala aktörer för att bredda underlaget i planeringen. Syftet med dessa dialoger är att tidigt fånga upp behov och synpunkter, så att beslutsunderlaget blir mer inkluderande. När fler får komma till tals tidigt i processen stärks kvaliteten i samhällsbyggandet och förutsättningarna ökar för ett hållbart och jämlikt Uppsala.</i>	
19.03 Utveckla arbetet med dialog och delaktighet i stadsbyggandet för att ta tillvara kunskap och erfarenheter från funktionsrättsrörelsen samt brukare. <i>Kommentar: Kommunstyrelsen har under "mässan för dig med funktionsnedsättning" samlat in synpunkter om hur mässans deltagare vill vara delaktiga i samhällsbyggandet, samt var i kommunen deltagarna anser att tillgängligheten brister. Arbetet är en grund för att utveckla hur dialog med funktionsrättsrörelsen ska föras kommande år.</i>	
19.04 Utöka samverkan mellan angränsande kommuner, Region Uppsala, Uppsala kommun och Länsstyrelsen i Uppsala län genom ökad dialog samt formulering av gemensamma mål och aktiviteter för landsbygdsutveckling <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan: 2026</i>	
19.05 Skapa och genomför en plan för representanter från kommunens olika förvaltningar och bolag (och Region Uppsala) att gemensamt och regelbundet besöka utvalda orter på landsbygderna för samtal och rådgivning samt undersöka hur man kan öka tillgängligheten till samhällsdialoger och möten <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan: 2028</i>	
19.06 Verka för att servicepunkterna bibehåller relevans och är tillgängliga för alla kommuninvånare samt se över vilka orter där det finns behov och förutsättningar för att skapa nya <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan: 2028</i>	
19.07 Skapa förutsättningar för servicepunkterna att samla och skicka in invånares synpunkter och förslag på hur kommunen kan öka kvalitén i landsbygdsutvecklingen och förankrade medborgardialoger <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan: 2028</i>	
19.08 Skapa förutsättningar för servicepunkterna att erbjuda tillfällen där invånare kan tala med kommunrepresentanter via telefon eller digitala möten <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan: 2028</i>	
19.09 Intensifiera samverkan med offentliga aktörer (som till exempel Region Uppsala, Länsstyrelsen i Uppsala län, Tillväxtverket och Polisen) rörande lokal service <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan: 2028</i>	

Nämndens åtgärd	Status
19.10 Utveckla dialoger med offentliga och kommersiella ägare av lokaler (såsom lokaler för pedagogisk verksamhet) för att möjliggöra användning av lokaler för andra verksamheter <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan:2028</i>	
19.11 Utveckla samverkan och dialog med lokala marknadsaktörer och andra relevanta aktörer såsom Post- och telestyrelsen (PTS), Sveriges Kommuner och regioner (SKR) och Region Uppsala <i>Kommentar: Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Väntar enligt plan. Tidplan:2028</i>	

Tabell 52 Nämndens åtgärder till uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Nämndens åtgärd	Status
20.01 Delta i översyn av var i samhällsbyggnadsprocessen ledtiderna för planläggning och bygglov kan minskas. <i>Kommentar: Under 2025 har gemensamma forum etablerats mellan avdelningar inom stadsbyggnadsförvaltningen för att förbättra samordningen och identifiera flaskhalsar i samhällsbyggnadsprocessen. Ett särskilt ledningsgruppsforum har inrättats med syfte att hantera gemensamma utvecklingsfrågor och underlätta dialog mellan plan- och exploateringsverksamheterna.</i>	

Tabell 53 Nämndens åtgärder till uppdrag 21. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C.

Nämndens åtgärd	Status
21.01 Säkerställa mark för att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C. <i>Kommentar: Kommunen har förvärvat mark i främre Boländerna som ska kunna användas av Uppsala parkering för att uppföra ett mobilitetshus. Förvaltningen kommer nu att initiera arbetet med detaljplanläggning och fortsatt planering av projektet. Ett projektdirektiv planeras att tas fram under första halvan av 2026.</i>	

Tabell 54 Nämndens åtgärder till uppdrag 23. Stärka samverkan inom kommunen i tidiga skeden av planprocessen för att begränsa VA-taxans kostnadsutveckling.

Nämndens åtgärd	Status
23.01 Genomföra en översyn och kartläggning av gemensamma arbetsformer i tidiga skeden av planprocessen för att begränsa VA-taxans utveckling. <i>Kommentar: En samordningsgrupp mellan kommunstyrelsen och Uppsala Vatten och Avfall AB (UVAB) är etablerad. Gruppen fungerar som ett forum för att samordna kapacitetsplanering och tröskelinvesteringar i relation till kommunens stadsutvecklingsportfölj och pågående planläggning. Under året har gruppen arbetat med att analysera Nordvästra staden som första gemensamma fallstudie. Syftet har varit att identifiera hur planeringsprinciper och prioriteringar i tidiga skeden kan bidra till att begränsa kostnader för utbyggnad av vatten- och avloppsinfrastruktur. Gruppen har även inlett ett arbete för att ta fram gemensamma metoder för att uppskatta byggrättsvolym i planprocessen. Genom att utgå från gemensamma uppgifter och bedömningsgrunder skapas bättre förutsättningar för kostnadseffektiva VA-lösningar. UVAB har tagit fram ett kartmaterial som visar kvarvarande VA-kapacitet i olika geografier, visualiserat med trafikljusfärger. Kartan finns i två varianter: en som visar VA-kapacitet i nuläget och en som visar kapaciteten efter 2035, baserat på att samtliga investeringar i nuvarande investeringsplan genomförs. Materialet kan användas som planeringsunderlag i tidiga skeden. Under året har kommunstyrelsen tillsammans med Uppsala Vatten och Avfall AB även tagit ett samlat grepp kring utmaningar i det gemensamma samhällsbyggandet. Genom en inledande seminarierie med breda ingångar från respektive verksamhet har sju gemensamma utmaningar identifierats. Dessa drivs vidare av ansvariga och tillhörande arbetsgrupper och följs upp samt rapporteras inom ramen för befintliga gemensamma forum.</i>	
23.02 Utveckla gemensamma arbetsformer för genomförandet av det generella markavtalet mellan Uppsala kommun och Uppsala vatten och avfall AB gällande VA-ledningar. <i>Kommentar: Arbetet med att implementera det generella markavtalet mellan Uppsala kommun och Uppsala Vatten och Avfall AB är påbörjat. En samverkansgrupp har inrättats tillsammans med Uppsala</i>	

Nämndens åtgärd	Status
vatten och avfall med syfte att hantera för arbetet viktiga knäckfrågor. Som en del av implementeringen av avtalet har dialogmöten hållits med Uppsala vatten och avfall.	
23.03 Årligen i samband med portföljbalanseringen redovisa återstående VA-kapacitet i skilda delområden. <i>Kommentar: En modell för beräkning av VA-kapacitet har tagits fram i samverkan med Uppsala Vatten och Avfall. VA-kapaciteten för samtliga geografiska områden i kommunen redovisas varje år i samband med den ordinarie portföljbalanseringen.</i>	

Tabell 55 Nämndens åtgärder till uppdrag 24. Utreda ett nytt resursverk (vattenreningsverk) och andra alternativ för framtidens VA-lösning i Uppsala utifrån ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsaspekter.

Nämndens åtgärd	Status
24.01 Kommunstyrelsen ska bistå Uppsala Vatten AB i att hitta innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-lösningar. <i>Kommentar: Inom ramen för arbetet med att utforma energi-, fiber- och VA-systemen för de sydöstra stadsdelarna, har kommunstyrelsen tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB genomfört flera förstudier. Dessa har undersökt olika innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-system, bland annat slutna system och källsorterat avlopp. Insikterna från förstudierna har lett till mycket ny kunskap som vidarebefordrats till både Uppsala vatten och avfall AB's och stadsbyggnadsförvaltningens ordinarie arbete. Framåt kommer den nya kunskapen att användas när nya VA-lösningar ska undersökas och byggas.</i>	

Tabell 56 Nämndens åtgärder till uppdrag 25. Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

Nämndens åtgärd	Status
25.01 Undersök möjligheten att i högre grad kunna samordna entreprenader i fall där enskilt huvudmannaskap föreligger, eller allmän plats saknas. <i>Kommentar: Olika varianter av samverkan studeras nu av Uppsala Vatten och avfall.</i>	
25.02 Ta fram och testa möjliga modeller för plangenomförande vid enskilt huvudmannaskap för att underlätta bostadsbyggandet i prioriterade tätorter. <i>Kommentar: Olika modeller studeras av Uppsala vatten och avfall, bland annat utifrån juridiska aspekter.</i>	

Tabell 57 Nämndens åtgärder till uppdrag 26. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden under 2027.

Nämndens åtgärd	Status
26.01 Verka för att kommunens verksamheter genomför aktiviteter som synliggör universitetens jubileum samt vid behov stödja samordningen av dessa. <i>Kommentar: Ett intensivt arbete har pågått inom kommunen under hösten 2025 för att sätta en gemensam inriktning och förbereda en långsiktig organisering av jubileumsarbetet inför 2027. Samordning har skett med både Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Förberedande dialoger har även förts med tillkommande nämnder och bolag inför att uppdraget vidgats till att inkludera fler delar av kommunkoncernen.</i>	

Tabell 58 Nämndens åtgärder till Kvarvarande uppdrag från 2019: 8.4 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd. (KS)

Nämndens åtgärd	Status
K8.4.01 Skapa en förteckning (frivillig databas) över föreningar. <i>Kommentar: Arbetet med att berörda nämnder börjar nyttja det digitala systemet för bidrag och lokaler pågår. Därmed blir det enklare för fler föreningar att kunna registrera sig i det digitala systemet. I samband med detta utvecklas också det föreningsregister som systemet erbjuder. Framtida arbete består i att göra att registret upplevs relevant och användarvänligt.</i>	
K8.4.02 Underlätta för föreningsliv och civilsamhälle att skapa mötesplatser. <i>Kommentar: Föreningar har sedan hösten 2024 kunnat ta del av tjänstepaketet för kontorslösningar på S:t Olofgatan 27. Uppdrag 10 som handlar om ökat samnyttjande av kommunens lokaler bidrar också till</i>	

Nämndens åtgärd	Status
hantering av åtgärden, så även uppdrag 41 som handlar om kartläggning och utredning av tillhandahållandet av lokaler till fritidsaktiviteter. En ny policy för samverkan som förväntas beslutas om av kommunfullmäktige i september 2025 och kan ge förutsättningar för en kommungemensam struktur för att fånga civilsamhällets behov, däribland behov av lokaler. Åtgärden anses därför vara omhändertag	
K8.4.03 Ta fram en digital lösning där all information riktad till föreningslivet samlas, föreningar kan söka bidrag, återrapportera och ha möjlighet att skicka in frågor. Kommentar: Berörda nämnder arbetar nu med att implementera det digitala systemet för bidrag och lokaler.	
K8.4.04 Se över möjligheten att ta fram enhetliga riktlinjer och bidragsformer. Kommentar: Den kommunövergripande riktlinjen för bidrag till aktörer i civilsamhället antogs under hösten. Kommunstyrelsens riktlinje förväntas beslutas om under tidig vår 2026. Samtliga berörda nämnder har då riktlinjer gällande bidrag till civilsamhället som utgår från den kommunövergripande riktlinjen.	
K8.4.05 Implementera likställd ärendehantering och återrapportering. Kommentar: I takt med att nämnder ansluter sig till det digitala systemet för bidrag ökar kommunens likställda hantering av bidragsärenden och återrapportering. Handläggargruppens arbete stärker detta arbete genom kontinuerliga möten där bidragsfrågor diskuteras.	

Tabell 59 Nämndens åtgärder till nämndmål N2.1 Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling.

Nämndens åtgärd	Status
N2.1.2 Möjliggöra för öppet hus i stadshuset för allmänheten Kommentar: Arbetet med Öppet hus i Stadshuset 2026 har startat. Syftet är att välkomna invånare in i Stadshuset och göra demokratin mer nära, begriplig och tillgänglig. Temat för dagarna är demokrati och ökat valdeltagande, och evenemanget genomförs 10–11 april 2026. Evenemanget riktar sig främst till unga och förstagångsväljare dag 1 samt invånare brett dag 2, och arbetet sker i samverkan med bland annat utbildningsförvaltningen, föreningsliv och berörda verksamheter. Inriktningsgruppen är etablerad och arbetar nu med att forma den övergripande riktningen för dagarna. Det innebär att samla in och värdera idéer och därefter prioritera dem utifrån värde, resurser och genomförbarhet. Gruppen tar fram ett kort och styrande inriktningsunderlag som tydliggör syfte, målgrupper och bärande principer. När gruppen enats om den slutliga inriktningen lämnas den vidare som grund för programgruppens fortsatta arbete med innehåll, format och genomförande. Uppdraget är tydligt avgränsat till detta Öppet hus och omfattar inte planering eller genomförande av exempelvis jubileumsfirandet eller annan programverksamhet.	
N2.1.3 Verka för en utökad kultur- och fritidsverksamhet på landsbygderna. Kommentar: Kommunstyrelsen bedriver ett fortsatt arbete för att stärka kultur- och fritidsverksamheten för barn och unga i Uppsalas landsbygdsområden. Arbetet genomförs i nära samverkan med föreningslivet, bygderåd, barn och unga samt berörda förvaltningar och grundas på en fördjupad analys av målgruppens behov. Kommunen utvecklar det egna utbudet av fritidsaktiviteter samt samverkar med civilsamhället. Inom arbetet med kulturpotentialanalysen har en kartläggning av lokaler och aktiviteter på landsbygderna genomförts. En målgruppsanalys är även genomförd för barn och unga på landsbygderna. En utredning ska genomföras gällande ansvarsfördelningen inom kommunen samt av hur arbetet mest ändamålsenligt bör organiseras för att uppnå största möjliga nytta för barn och unga. Ett viktigt steg har tagits genom att teckna en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-SISU Uppland 2026–2029. Partnerskapet med RF-SISU Uppland grundar sig i parternas möjligheter till samverkan för att ge förutsättningar för en god hälsa för Uppsala kommuns barn och unga.	
N2.1.4 Värna befintliga och främja nyskapande av lokaler och ytor för utställningar, evenemang, eget skapande och annan kulturverksamhet vid om- och nybyggnation i Uppsala kommun. Kommentar: Arbetet med att uppdatera kommunens planeringsunderlag för kultur har fortsatt. Fokus på att hitta rutiner för datainsamling och uppdaterande av data. Underlaget syftar till att ge en samlad lägesbild av kulturlivet i Uppsala. Underlaget synliggör brister, potential och behov i olika områden och bidrar till att planera för synergier mellan kultur och andra samhällssektorer samt till att göra befintlig kultur mer tillgänglig för invånarna. Under verksamhetsåret har en upphandling av ett konsultuppdrag gällande Uppsalas kulturpotential påbörjats. Syftet med uppdraget är att uppdatera och arbeta vidare med den kulturpotentialanalys som finns i kommunen sedan tidigare och att systematisera processen för att möjliggöra ett kontinuerligt uppdaterat material. Detta arbete blir ett centralt underlag för att integrera kulturella hållbarhetsperspektiv i revideringen av Uppsalas översiktsplan och stärka kulturens roll i samhällsplaneringen.	
N2.1.5 Föra in kulturella hållbarhetsperspektiv i den långsiktiga samhällsplaneringen.	

Nämndens åtgärd	Status
<p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen deltar i ett nybildat forum för gestaltad livsmiljö. I forumet deltar representanter från stadsbyggnadsförvaltningen och kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen. I forumet behandlas frågor om kulturell hållbarhet i ett lång- och kortsiktigt perspektiv.</i></p> <p><i>Vidare har arbetet med att uppdatera kommunens planeringsunderlag för kultur fortsatt, med fokus på att hitta rutiner för datainsamling och uppdaterande av data. Underlaget syftar till att ge en samlad lägesbild av kulturlivet i Uppsala. Underlaget synliggör brister, potential och behov i olika områden och bidrar till att planera för synergier mellan kultur och andra samhällssektorer samt till att göra befintlig kultur mer tillgänglig för invånarna.</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen har arbetat löpande under verksamhetsåret med att identifiera områden där kulturen och kulturmiljön påverkas av exploatering eller omvandling, vilket framhåller vikten av att ta extra hänsyn till kulturens behov vid planeringsbeslut. Vidare bidrar kommunstyrelsen löpande med vägledning gällande kulturmiljöfrågor i detaljplan- och bygglovsfrågor, både genom etablerade forum och enskild rådgivning i specifika projekt. Detta för att säkerställa att kulturmiljön tas om hand och att säkra den som en resurs för Uppsalaborna även i framtiden.</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen deltar i kommunens kultursatsning Kulturlyftet. Kulturlyftet är en fortsättning av det arbete som kommunen gjort med ansökan om att bli europeisk kulturhuvudstad. I projektet kommer kommunen bland annat arbeta med platsutveckling och framtagande av planeringsunderlag. Detta arbete stärker kommunens möjligheter att utveckla kulturen som en central del av stads- och landsbygdsutvecklingen, samtidigt som det bidrar till att öka invånarnas tillgång till och upplevelse av kultur. Insatserna ligger i linje med kommunens mål att skapa en hållbar och levande kulturmiljö i hela Uppsala.</i></p>	
<p>N2.1.06 Fördjupa kunskapen om och utveckla det kulturella hållbarhetsperspektivet, samt säkerställa att det får en tydlig och definierad plats i samhällsbyggnadsprocessen.</p> <p><i>Kommentar: Planen är att fördjupa kunskapen om och utveckla det kulturella hållbarhetsperspektivet i processen med revidering av översiktsplanen. Arbetet har påbörjats kopplat till de geografiska förstudier som tas fram under 2025. Därav sätts statusen "påbörjad". Arbetet beräknas vara klart 2026-12-31.</i></p>	
<p>N2.1.07 Utarbeta och använda metoder där kultur används för att göra invånarna delaktiga i samhällsplaneringen.</p> <p><i>Kommentar: I samband med de fördjupningsstudier som tas fram kopplat till revidering av översiktsplanen förs tidiga dialoger med invånare för ökad delaktighet. I dessa dialoger lyfts utveckling av kulturlivet och våra kulturmiljöer. Inkomna synpunkter vägs in och lyfts in i översiktsplanen. Slutdatum beräknas till 2026-12-31, då samrådshandlingen är upprättad.</i></p>	
<p>N2.1.08 Öka kunskapen om utvecklingspotential hos kulturmiljöer och kulturarv i kommunen, ur ett besöks- och näringslivsperspektiv.</p> <p><i>Kommentar: Dialoger och samverkansforum finns, bland annat Besöknäringsfrukostar en gång i månaden, samt grupper för exempelvis Ulva kvarn och Gamla Uppsala. Samverkan och dialog med aktörer kopplat till utveckling av Historiska kvarteren, Ulva Kvarn, Gamla Uppsala, utveckling av Walmstedskagården pågår.</i></p>	
<p>N2.1.09 Utveckla nätverk och stödjande arbete riktat till kulturella och kreativa branscher, bland annat gällande verksamhetslokaler och kompetensutveckling</p> <p><i>Kommentar: Dialoger och samverkansforum finns. Utförs löpande i ordinarie verksamhet och under mars 2026 finns en workshop mellan ledning Kultur- Näringsliv/destination för fördjupning inbokad. Styrts till befintliga nätverksforum så som månatliga frukostmöten för besöksnäringen, Uppsala konsert och kongress, Kulturfrukostar och Uppsala Möts.</i></p>	
<p>N2.1.10 Möjliggör för en mångfald av aktörer att finansiera kulturlivet i Uppsala kommun</p> <p><i>Kommentar: Kulturlivets finansiering likaväl som andra näringsgrenar uppmuntras till möte med varandra och idéutbyte för egna finansieringslösningar på bolagsnivå. Här finns ett lärande när flera olika delar av näringslivet möts. Genom Världsklass Uppsala och publika evenemang, samt ger möjlighet för kulturaktörer att ta plats på scen på befintliga månatliga frukostmöten arrangerade av Destination Uppsala och Uppsala citysamverkan för att aktivt efterfråga/söka efter sponsorer eller samarbetspartners.</i></p>	
<p>N2.1.11 Öka samverkan med kommunens hembygdsföreningar för att tillgängliggöra berättelser om kommunens landsbygd, kulturmiljöer och kulturarv, och även tillgänggöra föreningarnas lokaler/miljöer</p> <p><i>Kommentar: Ny åtgärd från landsbygdsprogrammet, ännu ej påbörjat. Beräknat slutår 2026.</i></p>	
<p>N2.1.12 Undersök nyttjandet och efterfrågan av offentliga, privata och föreningsdrivna platser på landsbygderna som möjliggör för möten och kan bidra till positiv social interaktion och delaktighet</p> <p><i>Kommentar: Ny åtgärd från landsbygdsprogrammet, ännu ej påbörjat. Beräknat slutår 2026</i></p>	
<p>N2.1.13 Informera föreningar och företag på landsbygderna om möjligheterna att söka bidrag från Uppsala kommun och andra aktörer</p> <p><i>Kommentar: Ny åtgärd från landsbygdsprogrammet, ännu ej påbörjat. Beräknat slutår 2025</i></p>	
<p>N2.1.14 Erbjud information på servicepunkterna om invånares möjligheter att söka olika stöd till landsbygdsprojekt:</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<i>Kommentar: Uppsala kommun har påbörjat ett arbete med att publicera information om olika bidragsmöjligheter som kommunen erbjuder på informationsskärmarna i Servicepunkterna. Det finns även minigatuppratere som informerar om olika bidragsmöjligheter i servicepunkterna.</i>	

Tabell 60 Nämndens åtgärder till Uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Nämndens åtgärd	Status
<p>27.01 Aktivera en klimattbudget för kommunkoncernens verksamhet, och för kommunen som geografiskt område, i syfte att löpande kunna följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan.</p> <p><i>Kommentar: Kommunens klimattbudget antogs i november av Kommunfullmäktige som en del av Mål och budget. Därmed är klimattbudgeten en integrerad del i kommunens ordinarie styrning och klimattåtgärder är en del av den årliga budgetprocessen. Klimattbudgeten består av 72 åtgärder inom fem områden som står för majoriteten av utsläppen i Uppsala kommun: transport, energi, bygg och anläggning, jord- och skogsbruk och konsumtion. Därtill finns åtgärder av mer övergripande karaktär under "övriga områden".</i></p>	
<p>27.02 Utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringsliv i klimattfrågor.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsens arbete med åtgärden utgörs i huvudsak av att stödja nämnder och bolag som har direktkontakt med Uppsalas invånare med att utveckla nya arbetssätt och mötesplatser. I arbetet med revideringen av översiktsplanen genomförs medborgardialoger utifrån den övergripande frågan "Hur invånare kan leva ett gott och hållbart liv i ett framtida Uppsala?", vilket också öppnar upp möjligheten till samtal om klimattfrågor. Vidare stödjer kommunstyrelsen utbildningsförvaltningen med att skapa samverkansforum för skolpersonal för att underlätta integrering av hållbarhetsperspektiv – inklusive klimattomställning – i undervisningen. Kommunstyrelsen stöttar även skolor i processen till att bli hållbarhetscertifierade.</i></p> <p><i>Inom Viable Cities i projektet klimattneutrala Uppsala finns ett arbetspaket som syftar till att främja samhällsengagemanget i kommunen. Detta kommer att genomföras inom ramen för Uppsala klimattprotokoll och det biologiska museet Biotopias verksamheter. Syftet är att utveckla Biotopia till en kommunikationsplattform för klimattfrågor i Uppsala under namnet Klimathubben. Klimathubben syftar till att skapa förutsättningar att agera som ett nav för kunskap kring hållbarhetsfrågor för att bli en av kommunens viktigaste informationsplatser om klimattomställningen för Uppsalas invånare.</i></p> <p><i>Samverkan med näringslivet i klimattfrågor sker huvudsakligen inom ramen för Uppsalas klimattprotokoll, där arbetssätt utvecklas kontinuerligt. Samarbete finns även med andra näringslivsaktörer inom ramen för Fossilfritt Sveriges klimattledarprogram, där Uppsala i september stod värd för en konferens om klimattsmart byggande. Kommunstyrelsen samverkar med näringslivet inom ramen för branschråd. Dialog med byggaktörer är en viktig komponent för ett hållbart samhällsbyggande, vilket bland annat genomförs i samband med markanvisningar. Kommunstyrelsen satsar också på att stärka företag med lösningar på klimattutmaningar inom arbetet med fokusbransch grön utveckling.</i></p> <p><i>Projektet Uppsidan som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden ska stimulera återbruk inom byggbranschen i Uppsala. Syftet är att nå fler små- och medelstora företag än man tidigare gjort i klimattfrågan. Inom projektet Uppsidan drivs testbädden Verket som syftar till att erbjuda alla aktörer en möjlighet att utveckla cirkulära affärsmodeller och att lagra byggmaterial.</i></p> <p><i>Arbetet tas 2026 vidare inom åtgärd 6.05 i Klimattbudget.</i></p>	
<p>27.03 Stärka samverkan på lokal, nationell och internationell nivå för att skapa förutsättningar för klimattomställningen.</p> <p><i>Kommentar: På lokal nivå är Uppsalas viktigaste klimattomställningsarena nätverket Uppsala klimattprotokoll där kommunen samverkar med offentliga aktörer, akademien, näringslivet och civilsamhället. Under 2025 har nätverket vuxit med sex nya medlemmar och en avsiktsförklaring för att etablera en cirkulär materialhubb i Uppsala och Stockholm har undertecknats. Ett nytt arbetsområde inom klimattanpassning har startats upp, med ett första fokus på krontäckning.</i></p> <p><i>På nationell nivå samverkar Uppsala aktivt inom bland annat Viable Cities plattform Klimattneutrala städer där totalt 48 svenska kommuner deltar. Uppsala har också skrivit på ett klimattkontrakt med Viable Cities och de nationella myndigheterna Formas, Tillväxtverket, Energimyndigheten, Vinnova, Trafikverket och Naturvårdsverket. Med hjälp av finansiering från Viable Cities driver Uppsala kommun tillsammans med Håbo kommun och flera lokala aktörer ett projekt med fokus på bland annat jordbrukssektorns klimattomställning och ökat samhällsengagemang.</i></p> <p><i>Under våren har Uppsala avslutat ett pilotprojekt inom ramen för EU:s mission för 100 klimattneutrala och smarta städer. Arbetet har genomförts inom det EU-finansierade projektet NetZeroCities som samlar över 150 städer och 33 organisationer från hela Europa. Projektet har utvecklat kommunens klimattstyrning och</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>tagit fram innovativa metoder för ökad cirkularitet, till exempel demontering av byggnader för återbruk i Ulleråker, nyttjande av restprodukter från vattenrening för återanvändning i jordbrukssektorn och en metod för att återbruka fönster i hyreshus.</p> <p>För att främja utvecklingen av cirkulära byggflöden i Uppsala har testbädden Verket med återbrukat material från Ulleråker öppnat under hösten. Verket är en del av projektet Uppsidan som syftar till att nå fler små- och medelstora företag än man tidigare gjort i klimatfrågan. Ambitionen är att erbjuda alla aktörer en möjlighet att utveckla cirkulära affärsmodeller och att lagra byggmaterial. Uppsidan genomförs med hjälp av finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden och lärdomar har delats inom EU:s Circular Cities & Regions Initiative (CCRI), där Uppsala under tre år har varit en av tio pilotkommuner. CCRI avslutades under hösten 2025, och lärdomarna och erfarenheter har summerats i en solution booklet som kommer att publiceras av CCRI.</p> <p>Ett samverkansprojekt som ska belysa mål- och intressekonflikter i det kommunala hållbarhetsarbetet har under hösten 2025 startats upp tillsammans med UUniCORN vid Uppsala universitet. Förutom att identifiera och analysera mål- och intressekonflikter syftar projektet till att utforska vägar att förebygga och hantera målkonflikterna ur ett samskapande perspektiv. Projektet är en del av det strategiska partnerskapet mellan Uppsala kommun och Uppsala universitet. Arbetet med dessa frågor fortsätter inom grunduppdraget.</p>	
<p>27.05 Genomföra förstudie för att underlätta för samhällsaktörer att bättre tillvarata spillvärme.</p> <p>Kommentar: Tillsammans med Vattenfalls forskningsavdelning har kommunstyrelsen undersökt både teknik och affärsmodeller som behövs för en ökad andel tillvaratagande av spillvärme. Bland annat har detta skett genom dialog med näringslivsaktörer. Detta har lett till ny kunskap hos båda organisationerna. Framåt kommer de nya insikterna att användas i både dialog med nya etableringar och med återkommande dialog med existerade spillvärmekällor för att bidra till mer spillvärme i Uppsala och Strovretas fjärrvärmenät och därmed ökad klimatnytta.</p>	
<p>27.06 Utveckla förutsättningar för att kommunkoncernens ägda fastigheter, där så är möjligt, har solceller på sina tak.</p> <p>Kommentar: Arbete pågår i bolag och förvaltning med att installera solceller på tak där så är möjligt och flera nya anläggningar har tillkommit 2025. För att underlätta och dra nytta av samlad kunskap inom kommunkoncernen sker kunskapsutbyten i olika former. 2026 ersätts åtgärden med klimatbudgetåtgärd "Installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter och mark där det är möjligt."</p>	
<p>27.07 Identifiera och testa tillvägagångssätt för att öka invånarens och lokala aktörers delaktighet i en jämlik energiomställning, bland annat genom energigemenskaper.</p> <p>Kommentar: Inom projektet Hållbar eller segregerad med Uppsala universitet har sociala hållbarhetsaspekter av energigemenskaper utforskats. Projektet är avslutat. Inom projektet Masterpiece har det tagits initiativ till att starta en energigemenskap med de boende i Dansmästaren.</p>	
<p>27.09 Utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka måluppfyllelse mot målet om Klimatneutralt Uppsala 2030 för klimatpositivt Uppsala 2050 och relaterade etappmål.</p> <p>Kommentar: Åtgärden att utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka måluppfyllelsen mot målet Klimatneutralt Uppsala 2030 samt det långsiktiga målet Klimatpositivt Uppsala 2050, inklusive relaterade etappmål, kan anses avslutad.</p> <p>Arbetet med att identifiera och mäta indirekta utsläpp pågår fortfarande, men bedöms fortlöpa inom ramen för det ordinarie utvecklingsarbetet av klimatuppföljningen. 2022 genomfördes en mätning av kommunkoncernens utsläpp enligt metoden spend-analys, samt en omvärldsbevakning. Förslag på lämpliga indikatorer för att följa de indirekta utsläppen togs också fram. I arbetet med att ta fram indikatorer till det nya miljöprogrammet kommer lärdomar från arbetet att användas som grund, och processen för att ta fram indikatorerna kommer att fortsätta inom ramen för framtagandet av det nya miljöprogrammet.</p> <p>Framtagande av klimatbudgeten är klart och den är beslutad. Indikatorer för att följa klimatbudgeten har tagits fram. Implementering av CSRD har skjutits upp två år, vilket innebär att arbetet fortsätter men i ett lugnare tempo. Arbetet har kommit så långt att en gemensam bas av indikatorer har tagits fram. De indikatorer som fortfarande saknas gäller indirekta utsläpp, och arbetet med dessa kommer att fortsätta inom ramen för CSRD-implementeringen samt det ordinarie utvecklingsarbetet av klimatuppföljningen. Kommunens egen metodik och uppföljningssystem för klimatarbetet har reviderats och uppdaterats. Systemstödet för klimatuppföljningen, Hållbarhetsportalen, har uppdaterats och bedöms fortsatt uppfylla de krav som ställs. Arbetsprocesser och metodik för framtagande av uppföljningen har setts över för att säkerställa att uppföljningen är korrekt och aktuell. Det fortsatta arbetet med att hålla uppföljningen uppdaterad kommer att ingå i den ordinarie kvalitetssäkringen. Nya rutiner för arkivering av utsläppsberäkningar har också tagits fram.</p>	
<p>27.10 Samarbeta med näringslivet för att öka materialåtervinningen av plast och minska fossil plast i energiåtervinningen.</p> <p>Kommentar: Ersätts 2026 av klimatbudgetens åtgärd 2.04: Minska mängden fossil plast som går till energiåtervinning (förbränning) genom att:</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>- arbeta förebyggande för att minska plastanvändningen. - ställa krav på återvunnen, biobaserad och återvinningsbar plast vid inköp. - säkerställa utvecklad och korrekt sortering i den egna verksamheten.</p> <p>Kommunstyrelsen har under 2025 färdigställt kunskapsunderlag om eftersorterings effekter på klimatutsläpp inom kommungeografin samt kartlagt det kommuninterna arbetet med plast och tagit fram ett kunskapsunderlag om allokering av klimatutsläpp. Arbetet i arbetsgrupp plast i verksamhetsavfall inom Uppsala klimatprotokoll fortsätter och har under 2025 exempelvis haft studiebesök hos Vattenfall för att se hur de arbetar med plast som finns avfall som ska energiåtervinnas.</p>	
<p>27.11 Utveckla en systematisk uppföljning av energikartläggningar i syfte att identifiera energieffektiviserande insatser.</p> <p>Kommentar: Övergripande energikartläggning enligt lagkrav har genomförts och rapporterats. Fördjupade kartläggningar görs av respektive bolag under åren 2025–2027.</p>	
<p>27.12 Kompetenshöjande åtgärder inom livsmedelsförsörjningen.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen har tillsammans med länsstyrelsen, Region Uppsala och Sveriges lantbruksuniversitet arbetat för att stärka den lokala livsmedelsförsörjningen. Samarbetet har bedrivits inom ramen för styrgruppen ÅT UPPSALA län – en del av den nationella livsmedelsstrategin.</p> <p>Under 2025 har arbetet fokuserat på kompetensutveckling inom regler och krav för livsmedelsproducenter samt utveckling av gemensam förståelse kring förutsättningarna i livsmedelskedjan. Ett nytt samverkansprojekt har också startats: Lokalt samarbete i livsmedelskedjan. Projektet syftar till att tillsammans med det lokala näringslivet stärka resiliens och robusthet i regionens livsmedelssystem.</p> <p>Tidigare insatser, som ökad konsumtion av ekologiska livsmedel och vildsvinskött, har fortsatt att bidra till en hållbar omställning.</p> <p>Åtgärden är nu avslutad i sin tidigare form inom ramen för det föregående landsbygdsprogrammet. Resultaten skapar dock en stabil grund för fortsatt utveckling inom kommunens arbete med livsmedelsförsörjning och klimatomställning.</p>	
<p>27.14 Ställa krav på inventering av byggprodukter som kan återanvändas samt återanvändning vid upphandling av rivningsentreprenader.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen har under 2025 fortsatt sitt arbete med att minska avfallsmängderna från bygg- och rivningsverksamhet, med särskilt fokus på att etablera en fungerande lokal marknad för återbruk. Arbetet är en del av projektet UPPSIDAN – cirkulär stadsutveckling, som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och genomförs i samarbete med Uppsala klimatprotokoll.</p>	
<p>27.15 Prioritera och ställa krav på bevarande och återbruk av material samt minimering av spillmaterial i projektering och upphandling av byggnation, ombyggnation och anläggning.</p> <p>Kommentar: Ett viktigt steg under året har varit etableringen av kommunens återbrukshubb Verket, där återbrukat byggmaterial samlas in, lagras och tillgängliggörs för vidare användning. Verket fungerar även som en testbädd för nya affärsmodeller och tekniska lösningar, särskilt riktade till små och medelstora företag. Hubben kopplas till produkt- och tjänsteutveckling inom bland annat certifiering, rekonditionering och prissättningsmodeller i förändrade värdekedjor. Verket invigs hösten 2025 i samband med en nationell konferens, i samarbete med Regeringskansliet och Fossilfritt Sverige.</p> <p>Kommunens tidigare arbete med demonteringen av byggnader i Ulleråker har under 2025 övergått i användning av materialet. Återbrukade byggnadsdelar används bland annat i Rosendals torg och lagras i Verket för fortsatt användning. Lärdomar från projektet har sammanställts i publikationen Från hus till hus, som sprids i både tryckt och digital form.</p> <p>Inom UPPSIDAN har följande utvecklingssteg tagits under 2025:</p> <p>Cirkulär Task Force har inrättats inom kommunkoncernen, med månatliga temamöten om cirkulär design, planering, material, upphandling och finansiering.</p> <p>Nya aktörskonstellationer har formats, exempelvis för att knyta samman återbruksmarknader i Uppsala och Stockholm, vilket ökar tillgången till återbrukat material.</p> <p>Massbalansarbete har stärkts i samverkan med privata och offentliga aktörer, med fokus på att minska transportbehov och öka lokal återanvändning av schaktmassor.</p> <p>Kompetensförsörjning har analyserats i samverkan med näringsliv, arbetsmarknadsförvaltningen och Handelskammaren. Resultatet är en gap-analys som nu ligger till grund för riktade insatser.</p> <p>Genom dessa insatser bidrar kommunen till att minska klimatpåverkan från byggsektorn, stimulera innovation och skapa nya affärsmöjligheter. Arbetet är en del av kommunens strategi för att nå målen om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050.</p>	
<p>27.16 Utreda hur multihubbar kan utformas för att bidra till cirkulära flöden och avfallsförebyggande.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen har under våren fortsatt arbetet med att utreda hur multihubbar kan bidra till att minska avfallsmängder och öka återanvändningen av material och produkter. I samverkan med privata aktörer har möjliga affärsmodeller analyserats. Arbetet syftar till att skapa hållbara och skalbara lösningar där resurser nyttjas mer effektivt.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>Som nästa steg planeras ett pilotprojekt i de sydöstra stadsdelarna, där identifierade affärsmodeller kommer att testas i praktiken. Kommunstyrelsen bjuder in näringslivsaktörer till rundabordsamtal för att vidareutveckla konceptet och säkra bred förankring.</p>	
<p>27.17 Skapa förutsättningar för kommunens verksamheter att återanvända möbler och produkter. <i>Kommentar: Verksamheten drivs sedan hösten av daglig verksamhet, men kommunledningskontoret fortsätter att stödja inom ordinarie arbete. Vidareutveckling av arbetet med att återbruka varor fortsätter 2026 inom åtgärd 5.04 i Klimatbudgeten: Utveckla och implementera arbetsätt för att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.</i></p>	
<p>27.18 Öka integreringen av klimatperspektivet i samhällsbyggnadsprocessens olika delar. <i>Kommentar: Kommunstyrelsen har under 2025 fortsatt att stärka integreringen av klimatperspektivet i hela samhällsbyggnadsprocessen. Fokus ligger på att utveckla arbetsätt som gör det möjligt att bedöma och minska klimatpåverkan i varje skede – från tidig planering till genomförande och uppföljning. Ett viktigt steg är samordningen av klimatberäkningar inom stadsbyggnadsförvaltningen. Genom att dela kunskap och metoder eftersträvas att identifiera vilka åtgärder som ger störst klimatnytta och i vilket skede dessa bör genomföras. Arbetet utgår från stadsbyggnadsförvaltningens klimatmatris, som används för att systematiskt synliggöra utvecklingsbehov och prioritera insatser. I samverkan med förvaltningar och bolag har stadsbyggnadsförvaltningen också tagit fram förslag på prioriterade klimatåtgärder. Dessa har lämnats som underlag till arbetet med klimatbudgeten. Parallellt pågår ett utvecklingsarbete med fokus på cirkulärt byggande, där kommunen undersöker hur delning, återbruk och förlängd livslängd – av såväl material som byggnader och anläggningar – kan bidra till minskad klimatpåverkan. Klimatperspektivet tillämpas alltmer konkret i den fysiska planeringen. Inom detaljplaneverksamheten har klimatkalkyler integrerats i planprocessen och resultaten används i beslutsunderlag. Mark- och exploateringsavdelningen använder ett nytt klimat- och energiramverk som grund för kravställning vid markanvisningar. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar i linje med klimatfärdplan Uppsala och de gränsvärden för bygg- och anläggningsprojekt som tagits fram inom ramen för Uppsala klimatprotokoll. Ett exempel är klimat- och energiramverket som mark- och exploateringsavdelningen tagit fram. Inom anläggningsverksamheten testas klimatberäkningar i skarpa projekt tillsammans med konsulter och entreprenörer. Samtidigt anpassas förvaltningens klimatberäkningsverktyg till den metodik som utvecklats inom klimatprotokollet. Genom deltagande i tematiska fokusgrupper inom Uppsala klimatprotokoll bidrar kommunen även till kunskapsutveckling och gemensamma lösningar som stärker klimatarbetet i samhället. Sammantaget har arbetet under 2025 stärkt grunden för en mer systematisk och effektiv klimatintegration i samhällsbyggandet – med sikte på målet om ett klimatpositivt Uppsala år 2050.</i></p>	
<p>27.20 Effekt- och konsekvensbedöma kommunens klimatkompenserande åtgärder, bland annat återställandet av våtmarker, och bedöma behov och potential av ytterligare åtgärder för att nå nettonollutsläpp 2030. <i>Kommentar: Klimatkompenserande åtgärder inom biokol, våtmarker, naturbaserade lösningar och CCS/CCU har undersökts. Flera konkreta förslag har tagits fram som nu ingår i Klimatbudgeten, bland annat ändrade arrendeavtal för ökad kolinlagring, utökad användning av naturbaserade lösningar samt utredning om produktion av flytande koldioxid vid biogasanläggningen. Potentialen för lokal biokolsproduktion har undersökts och tillsammans med SLU och KTH har analyser genomförts av biokolets potential och kolbalansen i skog och mark. Ett detaljerat GIS-underlag finns framtaget för att identifiera prioriterade markområden för klimatåtgärder. Fortsatt bedömning av möjligheten att genomföra klimatkompenserande åtgärder genomförs framöver inom den årliga processen för klimatbudget.</i></p>	
<p>27.21 Utreda hur fastighetsstaben ska redovisa klimatpåverkan/ hållbarhetsberäkningar för byggprojekt i kommunstyrelsens egna fastighetsbestånd och när kommunstyrelsen driver byggprojekt i egen regi. <i>Kommentar: Det finns behov av att förstärka kompetensen inom kommunstyrelsen för att kunna ta nästa steg inom hållbarhetsberäkningar för byggprojekt.</i></p>	
<p>27.22 Upphandling av ramavtal för installation av solceller. <i>Kommentar: Kommunstyrelsen kommer gå vidare genom att avropa via det ramavtal som finns i Adda</i></p>	
<p>27.23 Utreda behovet av kompletterande insatser för energiinfrastruktur som bidrar till att säkerställa Uppsalas utveckling, samt hur dessa kan tillgodoses på kort och lång sikt. <i>Kommentar: Utredning pågår med en arbetsgrupp med flera kompetenser från stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Under året har prioriterade utmaningar inom energiområdet analyserats, och möjliga tekniska och organisatoriska lösningar har identifierats. Arbetet fortsätter inom grunduppdraget.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>27.24 Utred effekter och konsekvenser av att fullt ut centralisera kommunens fordonshantering för att minska miljöpåverkan och ställa om fordonsflottan mot alternativa drivmedel (el, biogas och vätgas) samt stödjande infrastruktur.</p> <p><i>Kommentar: Utredningen är genomförd och resulterade i ett antal förslag. Förvaltningen fortsätter arbetet med förslagen i den takt verksamheten tillåter.</i></p> <p><i>Under våren 2025 lanserades en ny intern bilpool inom Uppsala kommun, där fordon som tidigare avregistrerats av verksamheter återanvänds genom uthyrning till andra kommunala verksamheter och bolag. Syftet med initiativet är att öka tillgängligheten till fordon för kommunens verksamheter, sänka kostnaderna jämfört med externa hyrbilar samt säkerställa korrekt kostnadsfördelning.</i></p>	
<p>27.25 Införa metod för att ställa och följa upp klimatkrav vid anvisning av kommunal mark för exploatering.</p> <p><i>Kommentar: Klimatramverk framtaget, lanserat och implementerat. Ramverket ger tydlighet och förutsägbarhet för marknaden gällande kommunens målsättning kopplat till klimat. Ramverket ger även tydlighet för beslutsfattare att kunna utläsa projekts klimatprestanda inför beslut om ex markanvisningsavtal och köpeavtal.</i></p>	
<p>27.26 Leda klimatomställningen genom att initiera pilotprojekt.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen arbetar med att definiera vad som avses med en modern trädgårdsstad i en Uppsalakontext. Syftet är att utveckla vägledning för hållbar stadsutveckling med fokus på livskvalitet, grönska och sociala värden. Arbetet har slutrapporteras under hösten 2025 och en plats har pekats ut för pilotprojektet. Projektstart sker under 2026.</i></p> <p><i>Samtidigt följer kommunstyrelsen upp pågående pilotprojekt med klimatfokus. En sammanställning av resultat och lärdomar från dessa projekt har påbörjats och ska färdigställas under våren 2026. Sammanställningen utgör ett kunskapsunderlag för det fortsatta klimatarbetet inom samhällsbyggnadsområdet.</i></p>	
<p>27.27 Arbeta för att integrera cirkulära resursflöden vid exploatering på kommunal mark.</p> <p><i>Kommentar: Under 2025 har kommunstyrelsen fortsatt sitt arbete med att öka andelen återbruk vid exploatering på kommunal mark. Detta sker i nära samverkan med projektet Uppsidans arbete med cirkularitet, där fokus ligger på att främja livscykelerspektiv i kommunens exploateringsverksamhet. För att öka kunskapen hos byggaktörer har kommunen genomfört riktade insatser inom ramen för pågående pilotprojekt. Aktörer med höga klimatambitioner har bjudits in till studiebesök och dialog kring återbrukat material från demoneringsprojektet i Ulleråker. Lärdomar från projektet har även sammanställts i publikationen Från hus till hus, som lanserades i maj 2025. Syftet är att sprida kunskap till branschen och stimulera ökat återbruk i praktiken.</i></p> <p><i>Under året har även kravställning för återbruk utvecklats vidare. Krav har integrerats i specifika projekt, bland annat i Rosendals torg. Med införandet av kommunens klimatramverk har arbetet med kravställning nu övergått till att fokusera på önskad effekt – låg klimatpåverkan – snarare än på specifika tekniska lösningar eller materialval. Ramverket styr därmed mot ökad användning av cirkulära produkter som del av en bredare klimatstrategi.</i></p> <p><i>Sammantaget har arbetet under 2025 stärkt förutsättningarna för att integrera cirkulära flöden vid exploatering och bidrar till kommunens mål om klimatneutralitet 2030 och klimatpositivitet senast 2050.</i></p>	
<p>27.28 Utveckla stödet till nämnder och bolag inom ramen för samordningen av kommunens klimatomställningsarbete.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen samordnar flera nätverk för att stödja nämnder och bolag, till exempel Klimat- och energinätverket och kunskapsutbyten om solel för fastighetsägande bolag och förvaltningar. Arbetet med klimatbudget innebär därtill en nära samverkan mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder och bolag, där kommunstyrelsen erbjuder samordning och stöd kring klimatåtgärder. Denna samverkan vidareutvecklas kontinuerligt. Arbetet fortsätter inom grunduppdraget.</i></p>	
<p>27.29 Kommunen ska utveckla planeringsprocessen för stadsnoder och tätorter, samt integrera den i den löpande fysiska planeringsprocessen för att främja resurseffektiva, innovativa och hållbara tekniska försörjningssystem.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet med att utveckla planeringsprocessen för stadsnoder och tätorter har slutförts. Under arbetet har kommunen tagit fram nya arbetssätt som integrerar hållbar teknisk försörjning – såsom energi, värme och vatten – i den fysiska planeringen från ett tidigt skede.</i></p> <p><i>Förstudien som genomförts visar att stadsdelar, särskilt i sydöstra Uppsala, kan bli mer självförsörjande på el genom solceller och att spillvärme utgör en klimatneutral och effektiv värmekälla. Kommunen har även identifierat vilka aktörer som behöver samverka och vilken roll kommunen bör ta för att möjliggöra helhetslösningar.</i></p> <p><i>Resultaten kommer nu att användas i kommande samhällsbyggnadsprojekt, där innovativa försörjningssystem kan bidra till minskade utsläpp och ett robustare energisystem. Därmed stärks</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<i>kommunens förutsättningar att nå målet om ett klimatneutralt Uppsala till 2030 och ett klimatpositivt Uppsala till 2050.</i>	
27.30 Undersöka hur Uppsala kommunen kan stödja initiativ som stärker landsbygdernas förmåga till reducerad klimat- och miljöpåverkan <i>Kommentar: Väntar enligt plan. Denna åtgärd är ny och kommer från landsbygdsprogrammet. Åtgärden beräknas bli färdig 2028.</i>	
27.31 I samarbete med universiteten identifiera möjligheter för lokalt producerad energi/drivmedel i odlingsverksamheter på byggnader och redan hårdgjorda ytor i hela kommunens geografi <i>Kommentar: Väntar enligt plan. Åtgärden ingår i Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun och beräknas bli färdig 2027.</i>	
27.32 Verka för att landsbygdaktörer utbildas i och bildar energigemenskaper <i>Kommentar: Väntar enligt plan. Åtgärden ingår i Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun och beräknas bli färdig 2026.</i>	
27.33 Utred möjligheten att - vid nyproduktion eller omvandling av byggd miljö som kräver planläggning - genom planbestämmelser stimulera till gemensamhetsanläggningar för teknisk försörjning, inklusive energiproduktion <i>Kommentar: Väntar enligt plan. Åtgärden ingår i Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun och beräknas bli färdig 2027.</i>	
27.34 Främja samverkan med markägare och intresseorganisationer omkring vattenförsörjning och klimatanpassning tillsammans med landsbygdens jordbruk och företag <i>Kommentar: Väntar enligt plan. Åtgärden ingår i Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun och beräknas bli färdig 2028.</i>	

Tabell 61 Nämndens åtgärder till uppdrag 28. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens åtgärd	Status
28.01 Utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning samt former för kommunövergripande samverkan och styrning inom området <i>Kommentar: Under våren 2025 har arbetat med att utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning samt former för kommunövergripande samverkan och styrning pågått och förstärkts. Den kommuninterna arbetsgruppen fortsätter att driva frågorna framåt. Bland annat har fokus legat på att integrera klimatanpassningsperspektivet i lokal- och bostadsförsörjningsplaner och i investeringsplanering, samt på att undersöka former för finansiering. Under våren har förstudien inom Vinnova-projekt om Översvämningsresiliens till 2035 färdigställts. Ett samarbete om samverkansmodeller för klimatanpassningslösningar mellan Uppsala kommun, LF Uppsala, Uppsalahem, Uppsala Vatten och RISE, under ledning av Ramboll, har även levererats. Under hösten hölls ett seminarium om värmerisker och krontäckning för fortsatt samverkan med lokala aktörer som är viktiga i klimatanpassningsarbetet. Det resulterade i att en arbetsgrupp kommer startas inom Uppsala Klimatprotokoll, som ska fokusera på hur vi når målet om 30 % krontäckning. Fokus framåt är också fortsatt på att ta fram finansiella modeller, få in prioriterade åtgärder i investeringsplaneringen och ansöka om externa medel.</i>	
28.02 Genomföra en klimat- och sårbarhetsanalys på kommunövergripande nivå. <i>Kommentar: Arbetet med att genomföra en klimat- och sårbarhetsanalys kommer ingå i processen av att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys. Arbetet har startats upp och kommer genomföras under 2026. Åtgärden är försenad eftersom den planeras i samband med tidsplanen för risk- och sårbarhetsanalysen.</i>	
28.03 Utveckla kommunens regionala samverkan med hänsyn till Länsstyrelsens handlingsplan för klimatanpassning. <i>Kommentar: Kontakter för vidare samverkan har upprättats. Arbetet med att utveckla kommunens regionala samverkan fortsätter inom ordinarie verksamhet.</i>	
28.04 Utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka måluppfyllelse mot målet om Klimatanpassat Uppsala. <i>Kommentar: Uppföljning av målet Klimatanpassat Uppsala 2040 har gjorts på olika sätt, till exempel genom internkontrollplan, indikatorer och särskilda frågor i samband med uppföljning av verksamhetsplan. Fortsatt utveckling av uppföljningssystem sker inom åtgärden om att Utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning. Åtgärden hanteras även inom översyn av styrning av hela miljö- och klimatområdet, såsom inom nytt Miljöprogram och nya Översiktsplanen.</i>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>28.05 Utveckla samverkansformer med näringslivet som stimulerar till cirkulära affärsidéer och affärsmodeller för att uppnå hållbara resursflöden.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet har löpt på enligt tidigare rapportering med fokus på branschråd, hållbar affärsutveckling inom Ignite Sweden, UIC och STUNS. Arbetet med att formulera behov och sedan matcha dessa mot över 3000 företag via Ignite är en aktivitet som stimulerar till utveckling och implementering av cirkulära affärsidéer och hållbara resursflöden. Under de senaste 5 åren har 50 behov matchats mot innovativa startups och testas inom Uppsala kommunkoncern. Under perioden har arbetet med fokusbransch grön utveckling samlat ett tiotal företag och organisationer i Uppsala med cirkulära affärsmodeller i syfte att stärka klustrets konkurrenskraft. Avtal har tecknats med organisationen Uppsala 2030 för att bidra till samverkan med näringslivet kring cirkulära affärsidéer och affärsmodeller för hållbara resursflöden.</i></p>	

Tabell 62 Nämndens åtgärder till uppdrag 29. Påskynda omställningen till ett hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik.

Nämndens åtgärd	Status
<p>29.02 Se över kommunens styrdokument kopplade till resor.</p> <p><i>Kommentar: En nulägesanalys av styrningen inom resor har genomförts. Information på intranätet har uppdaterats för att underlätta för medarbetare att följa riktlinjen. Under hösten har fokus legat på samordning internt. Åtgärden ersätts 2026 av "Utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet" i klimatbudgeten.</i></p>	
<p>29.03 Genomföra gångflödesmätning inom Uppsala tätort.</p> <p><i>Kommentar: Åtgärden beräknas vara klar 2027. En upphandlingsprocess pågår för ett mätningssystem och mätningar påbörjas under 2026. Syftet med mätningarna är att få bättre kunskap om hur människor rör sig till fots i staden, vilket ska leda till bättre anpassat gångnät för bland annat ökad trygghet.</i></p>	
<p>29.04 Utred hur trängselskatt skulle kunna minska biltrafik i innerstaden.</p> <p><i>Kommentar: Väntar enligt plan. Kommunstyrelsen planerar att under 2026 påbörja en utredning om trängselskatt som ett verktyg för att minska biltrafiken i innerstaden. Syftet är att analysera vilka effekter ett införande kan få ur flera perspektiv, inklusive minskade utsläpp, förbättrad luftkvalitet, minskat buller, ökad tillgänglighet och ekonomiska konsekvenser.</i></p> <p><i>Utredningen ska ge ett samlat beslutsunderlag för att kunna ta ställning till om trängselskatt är ett lämpligt styrmedel i Uppsala. Arbetet genomförs i linje med kommunens mål om att öka andelen hållbart resande och bidra till en mer klimatsmart och tillgänglig stadsmiljö.</i></p>	
<p>29.05 Utveckla arbetsmetoder och samverkan för större effekt vid genomförande av åtgärder för gång, cykel och kollektivtrafik.</p> <p><i>Kommentar: Åtgärden anses vara klar då arbetsmetoder och samverkan har utvecklats genom exempelvis följande:</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen beslutade om Trafiknätsplanen i november 2025. Trafiknätsplanen är ett viktigt komplement till övriga styrdokument som finns kring trafik och infrastruktur. Cykel och kollektivtrafik utgör två av tre huvudtrafiknätet i planen och fungerar som ett viktigt underlag för kommande steg i planeringen för att främja hållbara resor och transporter. Plan för innerstaden planeras antas av kommunfullmäktige under början av 2026.</i></p> <p><i>Riktlinje för hämta-lämna funktioner vid förskolor beslutades av kommunstyrelsen i december. Uppsala kommun och Region Uppsala har intensifierat samarbetet kring kollektivtrafikens utveckling genom Kollektivtrafiksamrådet. Under året har parterna arbetat med att ta fram förslag till nytt busslinjenät för år 2029 och 2034. Arbetet syftar till att ge förslag på hur busstrafiken kan utvecklas i Uppsala till följd av investeringar i spårväg och järnväg för att skapa ett så attraktivt och tillgängligt kollektivtrafiknät som möjligt. Förslagen väntas gå på remiss under hösten 2026. Under 2025 har parterna också tagit initiativ till ett gemensamt arbete med Park and ride i Uppsala. Under 2026 planeras en pilot att genomföras. Fortsatt arbete inom området kommer ske inom ramen för klimatbudgeten.</i></p>	
<p>29.06 Se över hur kommunens styrning kan utvecklas för att möta WHO:s skärpta riktlinjer avseende luftkvalitet.</p> <p><i>Kommentar: WHO:s skärpta riktlinjer har implementerats i det nya miljöprogrammet, som är på remiss.</i></p>	
<p>29.07 Genomföra ett kunskapslyft om hur trafiksäkerheten och framkomligheten kan öka för gående och cyklister.</p> <p><i>Kommentar: Väntar enligt plan. Kommer 2026 att upptas inom åtgärd i klimatbudgeten.</i></p>	
<p>29.08 Utveckla dialogen inom kommunkoncernen för att förbättra infrastrukturen för hållbart resande, och för att öka användningen av mobilitetstjänster</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<i>Kommentar: Väntar enligt plan. Ingår i Handlingsplan 2025–2028 för Landsbygdsprogram. Beräknas bli klar 2026.</i>	
29.09 Förbättra förutsättningarna för hållbart resande för alla invånare på landsbygderna till och från kultur, idrotts- och fritidsaktiviteter <i>Kommentar: Väntar enligt plan. Ingår i Handlingsplan 2025–2028 för Landsbygdsprogram. Beräknas bli klar 2026.</i>	

Tabell 63 Nämndens åtgärder till uppdrag 30. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Nämndens åtgärd	Status
30.01 Underlätta utbyggnaden av infrastruktur för distribution av förnybara drivmedel, däribland laddinfrastruktur för tunga och lätta fordon. <i>Kommentar: Antalet laddplatser fortsätter öka. Arbete pågår tillsammans med Gatu- och samhällsmiljönämnden med att möjliggöra upplåtelse av kommunal mark för aktörer som vill bygga publika laddplatser. Åtgärden ersätts 2026 av två åtgärder i kommunens klimatbudget: åtgärd 1.14 "Skapa förutsättningar och utrymme för infrastruktur till el-laddning och andra hållbara drivmedel i den byggda miljön." och åtgärd 1.15 "Främja övergången till elmobilitet genom att verka för utbyggd laddinfrastruktur genom markanvisningar och arrenden."</i>	
30.02 Utveckla samverkan för att bättre möta ökade behov av laddning och förnybara drivmedel för kommunens egna fordon och arbetsmaskiner. <i>Kommentar: Det sker samarbete oftare och mer handfast kring laddning till kommunens fordon. För att komma framåt behövs ytterligare samordning gentemot fastighetsägare. Åtgärden ersätts 2026 av två åtgärder i kommunens klimatbudget: åtgärd 1.13 "Fortsätta bygga ut infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel." och åtgärd 1.17 "Verka för utbyggnad av infrastruktur för laddning och förnybara drivmedel hos bostadsrättsföreningar, privata fastighetsägare och företag."</i>	
30.03 Samverka med andra aktörer för att ta fram säsongslagring och lösningar för reservkraft. (riskåtgärd) <i>Kommentar: Under 2024 och första halvåret 2025 har kommunen initierat dialoger med såväl interna funktioner som externa aktörer, inklusive det lokala energibolaget Vattenfall, i syfte att kartlägga möjligheter till säsongslagring av energi samt etablering av reservkraftslösningar. Förstudier har genomförts för att bedöma teknikens mognad, ekonomiska förutsättningar samt den långsiktiga nyttan för kommunen. Dessa har visat att det i dagsläget föreligger betydande osäkerheter både vad gäller tekniska lösningar och investeringskostnader. Mot denna bakgrund har kommunstyrelsen beslutat att avvakta vidare insatser tills förutsättningarna förändras. Inriktningen framåt är att bevaka teknikutveckling och marknadsförutsättningar för att vid behov återuppta arbetet vid mer gynnsamma omständigheter. Sammantaget har arbetet under 2025 stärkt grunden för en mer systematisk och effektiv klimatstyrning i samhällsbyggandet – med sikte på målet om ett klimatpositivt Uppsala år 2050.</i>	
30.04 Samverka för utbyggnad av ett vätgassystem, inklusive lokal produktion, energilagring och fordon. (riskåtgärd) <i>Kommentar: Arbetet med att utveckla ett lokalt vätgassystem fortsätter. Uppsala Vatten och Avfall AB har påbörjat byggnationen av en vätgastankstation i Brillinge. När stationen står klar kommer den att möjliggöra tankning av vätgasdrivna fordon, vilket ger både invånare och företagare ett fossilfritt alternativ för transporter. Uppsala kommun har tillsammans med Uppsala Vatten och Avfall AB analyserat förutsättningarna för lokal produktion av vätgas. En ansökan om extern finansiering har skickats in, och kommunen inväntar nu besked. Om finansiering beviljas kan detta möjliggöra en mer storskalig satsning på vätgasproduktion, inklusive energilagring och fordon. Syftet med satsningen är att skapa en tydlig ansvarsfördelning och samordning i kommunens elektrifieringsarbete. En lokal vätgaslösning stärker Uppsalas möjligheter att nå målen i Energiprogram 2050 och minska utsläppen från transportsektorn.</i>	
30.05 Ur ett kort- och långsiktigt perspektiv sätta upp laddstolpar för el-laddning i Ulleråker. <i>Kommentar: Påbörjat dialog med Uppsala Parkering AB angående installation av laddstolpar nere vid Lundellska sporthalls parkering, som är en permanent parkering. Sedan tidigare är 4 laddstolpar till specifika verksamheter på Kronparksgården installerade. De ytterligare 4 laddstolparna som skulle installeras vid Kronparksgården har försenats. Omtag har påbörjats och laddstolpar borde kunna vara på plats under våren 2026.</i>	

Tabell 64 Nämndens åtgärder till uppdrag 31. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Nämndens åtgärd	Status
<p>31.01 Ta fram stödjande dokument och instruktioner för att hjälpa nämnder och bolagsstyrelser att bidra till ökad stads- och byodling i kommunen.</p> <p><i>Kommentar: Det fortsatta arbetet tillsammans med Uppsala matråd har gett många erfarenheter om hur kommunens olika delar och ansvarsområden kan underlätta för mer stads- och byodling. En sammanställning av lämpliga arbetssätt i form av en vägledning är under framtagande. Stads- och byodling spelar en viktig roll för att stärka den lokala livsmedelsförsörjningen, bidra till cirkulära resursflöden och öka den biologiska mångfalden. Insatserna har också positiv effekt på folkhälsa och social sammanhållning. Det pågående arbetet utgör därmed ett konkret steg mot kommunens långsiktiga mål om hållbarhet, ökad krisberedskap och en resiliert livsmedelsstruktur.</i></p> <p><i>Färdigställandet av stöd- och styrdokument har försenats på grund av omprioriteringar inom uppdraget.</i></p>	
<p>31.02 Genomföra en utredning om hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen stärker den lokala livsmedelsförsörjningen i samverkan med externa aktörer och genom Uppsala matråd. Flera praktiska insatser har genomförts 2025, bland annat fortsatt utveckling av en modellgård i Ulleråker för möten, utveckling och innovation inom livsmedelsproduktion. Planering av minst en gård på landsbygden pågår.</i></p> <p><i>För att underlätta cirkulära flöden har en digital gödselöverföring mellan stall och lokala odlare lanserats under 2025. REKO-ringen har fått tillgång till Vaksala torg som utlämningsplats för förbeställda, lokalproducerade varor. Ett Dynamiskt InköpsSystem (DIS) har också testats för att möjliggöra inköp av lokalproducerad honung till kommunens verksamheter.</i></p> <p><i>Dessa initiativ stärker tillgången till lokal mat, främjar den lokala ekonomin och minskar kommunens beroende av externa leveranskedjor. Samtidigt läggs grunden för mer resurseffektiva produktionsätt, ökad biologisk mångfald och förbättrad krisberedskap.</i></p> <p><i>Omprioriteringar inom uppdraget har dock försenat färdigställandet av utredningen om långsiktigt hållbara och cirkulära affärsmodeller.</i></p>	
<p>31.03 Etablera utökade eller nya ytor för kollektiv odling.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har identifierat områden med potential för att utöka ytor för kollektiv odling, som ett led i att stärka den lokala livsmedelsförsörjningen och bidra till cirkulära flöden. Medel har nu tilldelats projektet och kommunstyrelsen har börjat utreda lämpliga områden bland de potentiella för kollektiv odling i samverkan med stadsträdgårdsmästaren och gat- och samhällsmiljönämnden.</i></p>	
<p>31.04 Kartläggning av försörjningsbalans och nulägesanalys för livsmedelsberedskap.</p> <p><i>Kommentar: För att stärka Uppsalas motståndskraft vid störningar i livsmedelsförsörjningen genomför kommunstyrelsen en kartläggning av den lokala försörjningsbalansen. Kartläggningen sker i samverkan med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), forskningsplattformen SustAinimal och Hushållningssällskapet. Syftet är att analysera kommunens livsmedelsproduktion, logistik och lagringskapacitet för att identifiera styrkor och svagheter. Resultatet ska ge ett kunskapsunderlag för insatser som stärker Uppsalas livsmedelsberedskap, och samtidigt bidra till biologisk mångfald, kolinlagring och effektiv vattenhushållning. Arbetet utgör ett viktigt steg i riktning mot en hållbar och robust lokal livsmedelsförsörjning.</i></p>	
<p>31.05 Kompetensutveckling av förtroendevalda och tjänstepersoner om livsmedelsproduktion och beredskap.</p> <p><i>Kommentar: En jordbruks- och livsmedelsdialog genomfördes i december med tjänstepersoner från flera förvaltningar och representanter för de lokala gröna näringarna. Landsbygdsseminariet för tjänstepersoner och politiker i maj fokuserade på livsmedelsberedskap. En presentation har också gjorts i landsbygdsberedningen. En mötesserie med olika teman kopplade till livsmedelsförsörjning och odlingslandskapet planeras till 2026.</i></p>	
<p>31.06 Etablera en testbädd för samarbete inom cirkulär livsmedelsproduktion.</p> <p><i>Kommentar: Uppsala kommun samarbetar med Uppsala matråd och har under 2025 etablerat den första modellgården för hållbar och cirkulär stadsodling på Ulleråker. Under 2025 har arbete med etablering av biokolproduktion och nya möjligheter till kompostering utretts och startats. Inom ramen för samarbetet med Uppsala matråd testas olika modeller för hur kommunen kan arbeta tillsammans med småskaliga producenter för att öka produktionen av livsmedel i staden och i tätorterna.</i></p>	
<p>31.07 Tillsammans med relevanta aktörer ta fram en inriktning för kommunens arbete med livsmedelsförsörjning, för att utveckla ett robust lokalt och cirkulärt livsmedels- och ekosystem samt utreda möjligheten att tillsätta tjänster för att samordna arbetet</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<i>Kommentar: Väntar enligt plan. Ingår i Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun och beräknas bli klar 2027.</i>	
31.08 I styrgruppen för ÄT UPPSala län medverkar Uppsala kommun i samverkan med andra aktörer för att stärka det lokala hållbara livsmedelssystemet <i>Kommentar: Väntar enligt plan. Ingår i Handlingsplan 2025 till 2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun och beräknas bli klar 2028.</i>	

Tabell 65 Nämndens åtgärder till uppdrag 32. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Nämndens åtgärd	Status
32.01 Prioritera lämpliga områden för naturreservatsbildning och initiera reservatsbildning. <i>Kommentar: Kommunstyrelsen arbetar vidare med att stärka skyddet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster genom att identifiera områden som är lämpliga att utreda för framtida områdesskydd. Arbetet bygger på tidigare sammanställd information om grönytor i kommunen, där värdet utifrån ekosystemtjänster såsom rekreation och biologisk mångfald analyserats. Under året har denna kunskap använts för att värna grönytor i planeringen av framtida bebyggelseområden och för att bedöma vilka områden som har särskilda skyddsbehov. I det förslag till grön- och blåstrukturplan som remitteras under hösten 2025 redovisas platser som föreslås utredas för områdesskydd. Arbetet bidrar till att långsiktigt bevara kommunens naturvärden, samtidigt som det säkerställer invånarnas tillgång till kvalitativa miljöer för rekreation och välbefinnande. Grön- och blåstrukturplanen förväntas antas under våren 2026.</i>	
32.02 Färdigställa en vägledning samt stödja och initiera implementering av riktlinjen om naturhänsyn och ekologisk kompensation vid förändrad markanvändning. <i>Kommentar: Under 2025 har arbetet med implementering Riktlinjen för naturhänsyn och ekologisk kompensation vid förändrad markanvändning fortsatt och vägledningen förväntas färdigställas under 2026. I arbetet ingår pilotstudier där olika metoder för att beräkna, skapa och förstärka naturvärden testas. Dessa studier bidrar till att utveckla ett effektivt och trovärdigt arbetssätt för att kompensera för påverkan på naturmiljöer. Utfallet av pågående pilotstudier ska bidra till att färdigställa vägledningen. Utöver pilotstudier pågår implementering i pågående projekt.</i>	
32.03 Färdigställande och antagande av en grön- och blåstrukturplan för kommunen med fördjupningar i staden och utvalda tätorter för förvaltning och förstärkning av arter, naturtyper och ekosystemtjänster. <i>Kommentar: För att säkerställa att Uppsala långsiktigt har tillräckliga ytor för grönstruktur och vattenhantering utvecklar kommunstyrelsen en grön- och blåstrukturplan. Planen ska bidra till att tillräckliga ytor, funktioner och sammankoppling av områden ger nytta i form av ekosystemtjänster, som rekreation, biologisk mångfald, vattenkvalitet och klimatanpassning. Ett förslag har tagits fram och varit på remiss under hösten 2025, varefter synpunkter från myndigheter, organisationer och andra berörda har inarbetats inför beslut våren 2026. Planen innehåller riktlinjer för biologisk mångfald, för klimatanpassning och fler andra ekosystemtjänster.</i>	

Tabell 66 Nämndens åtgärder till uppdrag 33. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

Nämndens åtgärd	Status
33.01 Utveckla grönstrukturplaneringen med gröna och blå kärnor och stråk för rekreation, klimatanpassning och andra ekosystemtjänster som underlag för översiktsplanering och genomförandeplanering i staden och i tätorterna. <i>Kommentar: För att säkerställa att Uppsala långsiktigt har tillräckliga ytor för grönstruktur och vattenhantering utvecklar kommunstyrelsen nu en grön- och blåstrukturplan. Planen ska bidra till att tillräckliga ytor, funktioner och sammankoppling av områden ger nytta i form av ekosystemtjänster som rekreation, biologisk mångfald, vattenkvalitet och klimatanpassning. Ett förslag har tagits fram och varit på remiss under hösten 2025, varefter synpunkter från myndigheter, organisationer och andra berörda har inarbetats inför beslut våren 2026. Detta uppnås bland annat genom analyser av nuläge på stadsdelsnivå och nya mål för tillgång till grönyta. Parallellt med detta pågår fördjupningsstudier på tätortsnivå inom arbetet med ny översiktsplan.</i>	
33.02 Utveckla målbild och indikatorer för tillgång och närhet till olika typer av natur och parker. <i>Kommentar: Nya riktlinjer och indikatorer för tillgång till parker och grönområden har integrerats i kommunens grön- och blåstrukturplan, som planeras att antas i början av 2026. Riktlinjerna och</i>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>indikatorerna baseras på analyser som tydliggör hur tillgången till parker och grönområden varierar mellan olika stadsdelar och tätorter.</p> <p>Syftet med riktlinjerna är att konkretisera kommunens ambition om en jämlik tillgång till parker och grönområden. Indikatorerna gör det möjligt att följa utvecklingen över tid och säkerställa att ambitionerna omsätts i praktiken.</p> <p>Grön- och blåstrukturplanen ska långsiktigt säkerställa att det finns tillräckliga och tillgängliga ytor för rekreation i hela kommunen – i staden, i tätorterna och på landsbygden. Målet är att alla invånare i Uppsala ska ha god tillgång till gröna miljöer, vilket främjar livskvalitet, jämlikhet och folkhälsa.</p>	

Tabell 67 Nämndens åtgärder till nämndmål N3.1: Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning.

Nämndens åtgärd	Status
<p>N3.1.01 Ta fram underlag till lokalt åtgärdsarbete för Björklingeån, Jumkilsån, Sävaån och Olandsån.</p> <p>Kommentar: Slutresultatet av åtgärdsunderlagen av Björklingeån och Jumkilsån färdigställdes under våren och arbetet går nu vidare med att planera för genomförande av åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten. Arbetet med Sävaån och Olandsån har inte påbörjats. Insatserna ligger i linje med kommunens handlingsplan till vattenprogrammet och bidrar till att säkra framtida vattenresurser samt främja biologisk mångfald i området.</p>	
<p>N3.1.02 Ta fram en brandvattenplan med strategier och geografiska avvägningar för en långsiktig och resurseffektiv brandvattenförsörjning.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen har tillsammans med Uppsala Vatten och Avfall tagit fram en brandvattenplan som beskriver hur kommunkoncernen ska arbeta för en trygg tillgång till brandvatten. Detta inkluderar arbetssätt och ansvarsfördelning och finansiering. Brandvattenplanen kommer inarbetas i den reviderade vattentjänstplanen.</p>	
<p>N3.1.03 Ta fram en släckvattenplan eller motsvarande vägledning för att minimera påverkan från förorenat släckvatten på kommunens dricksvattentäkt.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen arbetar med att ta fram en släckvattenplan för att minska risken att förorenat släckvatten påverkar stadens dricksvattentäkt. Syftet är att stärka skyddet för grundvattnet mot kemikalier som kan spridas i samband med brandbekämpning.</p> <p>Arbetet sker i samverkan med flera kommunala nämnder och bolag. Planen ska utgöra ett stöd för planering och hantering av risker vid olika typer av verksamheter och händelser som kan innebära påverkan på vattenkvaliteten. Målet är att säkerställa att invånarna även i framtiden har tillgång till ett tryggt och hälsosamt dricksvatten.</p> <p>Åtgärden är försenad då den pausades för andra mer brådskande frågor under 2025. Arbetet kommer att återupptas och avslutas under 2026.</p>	
<p>N3.1.04 Samordna och utveckla vägledning för praktisk tillämpning av Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde. Vägledning tillgängliggörs genom Vattenportalen.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen arbetar med att utveckla en vägledning som stödjer tillämpningen av riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde. Vägledningen ska underlätta för handläggare att beakta dricksvattenskydd i planering och beslut om projekt som kan påverka täkterna. En första version av vägledningen har tagits fram och finns tillgänglig via Vattenportalen för att användas i den praktiska tillämpningen. Arbete med att vidareutveckla och anpassa innehållet fortsätter inom grunduppdraget.</p>	
<p>N3.1.05 Ta initiativ för att i samverkan med Heby och Tierps kommuner ta fram relevanta åtgärder för Tämnaren.</p> <p>Kommentar: Under 2025 fortsätter kommunstyrelsen att i samverkan med Heby och Tierps kommuner arbeta för att förbättra vattenkvaliteten i sjön Tämnaren och Tämnarån. Syftet är att stärka den biologiska mångfalden och skapa ett mer motståndskraftigt vattensystem i en tid av klimatförändringar.</p> <p>Ett lokalt åtgärdsunderlag för Tämnaren håller på att tas fram med stöd av LOVA-bidrag. Underlaget kartlägger avrinningsområdet och föreslår åtgärder för att minska övergödning och förbättra landskapets förmåga att hålla kvar vatten. Utifrån detta underlag föreslås nu att Sörsjön, som är en del av Tämnaren, ska ingå i ett kommande LIFE-projekt som leds av Länsstyrelsen i Västmanland. Projektet syftar bland annat till att förbättra vattenfördelningen i sjön, minska risken för igenväxning och gynna vasslevande fågelarter genom att skapa stabila vattenvägar och häckningsmiljöer.</p> <p>Tierps kommun är huvudansvarig för samverkansprojektet, som genomförs med stöd av gatu- och samhällsmiljönämnden. LOVA-projektet ska slutredovisas i slutet av 2026.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>N3.1.06 Ta fram en åtgärdsplan för sedan tidigare bebyggda områden utifrån ”Strategi för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt”.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen arbetar med att ta fram en åtgärdsplan för att skydda dricksvattenkvaliteten i Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde. Fokus ligger på redan bebyggda områden där risken för att föroreningar når grundvattnet är som störst.</i></p> <p><i>Arbetet sker i nära samverkan med gatu- och samhällsmiljönämnden och syftar till att identifiera, prioritera och genomföra skyddsåtgärder. Åtgärdsplanen är en viktig del i det långsiktiga arbetet för att säkra tillgången till rent dricksvatten i Uppsala.</i></p>	
<p>N3.1.07 Systematiskt prioritera och följa upp åtgärdsförslag i de framtagna lokala åtgärdsunderlagen för att förbättra status i kommunens ytvattenförekomster.</p> <p><i>Kommentar: Under 2025 har kommunstyrelsen fortsatt arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i Fyrisån – en viktig resurs för hållbar stadsutveckling, miljön och invånarnas hälsa.</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen har, tillsammans med Uppsala Vatten och Avfall AB samt gatu- och samhällsmiljönämnden, prioriterat genomförbara och kostnadseffektiva åtgärder för att minska fosforbelastningen, vilket resulterat i stärkt dagvattenrening och genomförande av åtgärder i jordbrukslandskapet tillsammans med flera olika markägare. Arbetet har även resulterat i ett underlag för framtida investeringsplanering. Prioriteringen bygger på både tidigare framtagna åtgärdsunderlag och nya förslag, med fokus på insatser som kommunen själv kan genomföra.</i></p> <p><i>Genom dessa riktade åtgärder förbättras förutsättningarna för långsiktigt hållbara vattenresurser och en bättre vattenkvalitet i Fyrisån. Arbetet stärker samtidigt möjligheterna för fortsatt stadsutveckling och bidrar till en god livsmiljö för Uppsalas invånare.</i></p>	
<p>N3.1.08 Undersöka förutsättningarna för att nyttogöra kalken från kommunens vattenavhårdning i syfte att reducera fosforbelastningen med låg klimatpåverkan.</p> <p><i>Kommentar: Under 2023 genomfördes en förstudie om hur kalk, som uppstår vid avhårdning av dricksvatten, kan användas för att minska fosforbelastningen på ett resurseffektivt och klimatsmart sätt. Under 2025 har kommunstyrelsen utvärderat möjligheterna att ta resultaten vidare i form av praktiska tillämpningar. Syftet är att utveckla åtgärder som bidrar till cirkulära flöden och förbättrad vattenkvalitet med låg klimatpåverkan. Lokala åtgärdsunderlag används i löpande arbete men kommer att struktureras upp ytterligare. Arbetet med sammanställning och systematik för prioritering och uppföljning av arbetet genomförs under våren 2026.</i></p>	

Tabell 68 Nämndens åtgärder till uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämndens åtgärd	Status
<p>34.01 Att gemensamt med nämnder och bolag stärka det systematiska arbetet för att upptäcka, förebygga och kunskaphöja kring våldsbejakande extremism.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet med våldsbejakande extremism fortsätter enligt planerat, och har blivit en del av det ordinarie brottsförebyggande arbetet. Det finns en tydlig struktur som skapar både systematik och långsiktighet för att höja och sprida kunskap, upptäcka och förebygga våldsbejakande extremism.</i></p> <p><i>Kommunens digitala insamlingsverktyg har kompletterats med en funktion för att rapportera händelser kopplade till våldsbejakande extremism. Det möjliggör systematisk inrapportering och uppföljning över tid, samt ger förutsättningar till ett bättre underlag för den kartläggning som påbörjats tillsammans med polisen. Ett stödmaterial har tagits fram för att höja kunskapen inom kommunen. Materialet kan användas direkt av medarbetare och chefer och anpassas utifrån verksamhetens behov, vilket gör att informationen kan spridas brett, hållbart och självständigt.</i></p> <p><i>Arbetet med en vägledning är i slutskedet. Den ska öka kunskapen och ge stöd för ett enhetligt arbetssätt för att upptäcka, förebygga och hantera frågor som rör våldsbejakande extremism.</i></p>	
<p>34.02 Effektivisera arbetet med trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser i den offentliga miljön såsom kamerabevakning, ordningsvakter och väktare.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet fortlöper enligt plan och omhändertas i sin helhet i det löpande arbetet. De smarta kamerorna som är på prov i Frodeparken är installerade och i gång i produktion.</i></p> <p><i>Arbetet, samarbetet med polisen och utvecklingen med de stationära kamerorna i Uppsala citymiljö fungerar enligt plan. Ny kameranlag på plats under våren 2025 som vi tar hänsyn till och reviderar vårt arbete utefter. Ordningvakterna arbetar sedan våren 2024 under längre tid på dygnet och har nu startid 06 varje morgon. Detta för att fånga upp den problematiken som finns runt resecentrum på morgonen. Dialog med andra intressenter (Jernhusen och Trafikverket) gör gällande att insatserna som våra kommunala ordningsvakter gör ger resultat men att behovet av dess närvaro kvarstår. Sedan februari 2025</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>så är våra kommunala ordningsvakter med på utsättningar med polisen på helgkvällar. Detta för att fånga upp händelser och utmaningar av tillfällig karaktär under aktuella dagar.</p> <p>EST-väktare jobbar i stort sett uteslutande efter den veckovisa lägesbilden och är en stor del av rapporteringen. Efter dialog med deras stora samarbetspartner på ungdomsjouren så får vi till oss att samarbetet fungerar väldigt bra med daglig kontakt.</p>	

Tabell 69 Nämndens åtgärder till uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Nämndens åtgärd	Status
<p>35.01 Ta fram kompetenshöjande insatser för berörda verksamheter i arbetet mot välfärdsbrott tillsammans med externa aktörer.</p> <p><i>Kommentar: Workshops fortsätter genomföras inom ramen för Municipal där fokus under hösten 2025 legat på felaktig folkbokföring, överförmyndarens verksamhet, föreningsbidrag och intern kommunikation. Uppsala kommun har inlett samarbete med Skatteverket inför nationella lägesbilden över folkbokföringen 2026. Flera förvaltningar och bolag är involverade.</i></p> <p><i>Inom området föreningsbidrag har dialog inletts med polismyndigheten för att få hjälp med underlagen för kommunens polisanmälningar. Kommunen har även startat upp samverkan med Skatteverket för att höja kunskapen i handläggningen och se över gemensamma knypunkter och områden där myndigheterna i och med nya lagstiftningen i offentlighets- och sekretesslagen kommer kunna utbyta mer information.</i></p>	
<p>35.02 Genomföra löpande kunskaphöjande aktiviteter kring otillåten påverkan och hur kommunen motverkar den.</p> <p><i>Kommentar: Uppsala kommun deltar i ett nätverk mot otillåten påverkan via Sveriges kommuner och regioner (SKR). Nätverket kommer även att lyfta in fokusområde korruption i arbetet framöver. SKR har under 2025 lanserat utbildningsmoduler under namnet Kompassen som syftar till att kunskaphöja brett inom bland annat otillåten påverkan. Kommunstyrelsen har påbörjat arbetet kring att implementera materialet så att det kan användas regelbundet i verksamheterna.</i></p> <p><i>Arbete under begreppet "otillåten påverkan" kommer framåt att fokusera mer på möjliggörare, infiltration och insiders då rutiner och policies inom ramen för hot, våld och trakasserier och arbetsmiljö finns etablerat. En översyn av utbildningsmaterialet för chefer i samband med rekrytering pågår. Materialet har hittills saknat delar kopplade till otillåten påverkan. Planeras vara klart under 2026.</i></p>	
<p>35.03 Genomföra verksamhetsanpassade kunskaphöjande aktiviteter kring välfärdsbrott.</p> <p><i>Kommentar: Riktade utbildningsinsatser har genomförts på flera förvaltningar och bolag under 2025, bland andra Utbildningsförvaltningen, Uppsalahem, Destination Uppsala, Uppsala parkering, Kultur- idrotts- och fritidsförvaltningen.</i></p>	
<p>35.04 Skapa intern kunskapsbank och stärkta interna nätverk i arbetet mot välfärdsbrott och otillåten påverkan.</p> <p><i>Kommentar: Kunskapsbanken färdig och upplagd på Insidan.</i></p>	
<p>35.05 Förbättra intern nämnd- och bolagsövergripande samverkan inom gemensamma problemområden.</p> <p><i>Kommentar: Samordningsuppdraget beslutat av stadsdirektör har genomförts under 2025. Uppdraget innebär i korthet att se över verksamhetens sårbarheter och motståndskraft när det gäller hot inifrån. Syftet är att skydda information och verksamheter som är av betydelse för välfärden mot infiltration, korruption, otillåten påverkan och vissa andra hot. En arbetsgrupp med bland andra representanter från kommunledningskontoret och ett antal förvaltningar samt stadsjurist har haft löpande avstämningar. Det har tagits fram åtgärder som är kopplade till tre syften, att förebygga, förhindra och upptäcka oegentligheter.</i></p> <p><i>Arbetet är i sitt slutskede och ansvarsfördelning kommer att ske så att nya åtgärder och rutiner följs och implementeras inom grunduppdraget.</i></p>	
<p>35.06 Utöka inhämtning av kunskap och information från externa samarbetspartners för att förbättra kommunens lägesbild och kunskapsnivå.</p> <p><i>Kommentar: Uppsala kommun är fortsatt sammankallande i samarbetsforumet Kunskapscentrum. Här ingår flera myndigheter, Region Uppsala och representanter från några av Uppsala kommuns förvaltningar. Det har gjorts inledande planering inför den nya sekretesslättning som trädde i kraft den 1 december 2025 i offentlighets- och sekretesslagen, 10 kap. 15 a § OSL. Lagen möjliggör delning av information mellan myndigheter vilket även innefattar kommunens nämnder.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>Uppsala har sammankallat till två möten i Kunskapscentrum under hösten 2025 och flera planeras inför 2026 för ett mer operativt fokus kopplat till nya lagstiftningen. Förhoppningen är att kunna samverka bättre i gemensamma frågor och ärenden.</p> <p>Kommunen ingår sedan hösten 2025 även i ett nätverk som sammankallas av Region Uppsala där Uppsala kommun bidrar med kunskap inom välfärdsbrottsarbetet tillsammans med de andra kommunerna i regionen.</p>	
<p>35.07 Utveckla indikatorer och statistik för att följa arbetet mot välfärdsbrott.</p> <p>Kommentar: Avrapportering till kommunledningsgruppen skedde i november 2025. Statistiken som inhämtas från förvaltningarna är bland annat felaktiga utbetalningar, IVO-anmälningar, återkrav, stoppade utbetalningar och polisanmälningar. Syftet är att få en tydligare lägesbild över välfärdsbrotten, att kunna följa utvecklingen och att därmed kunna arbeta mer riktat och effektivt.</p> <p>Möjligheten att få statistik även från föreningsbidrag och utbildningsförvaltningen, främst kopplat till polisanmälningar, håller på att utredas.</p>	
<p>35.08 Utveckla beräkningen av den ekonomiska omfattningen av felaktiga utbetalningar.</p> <p>Kommentar: Statistikinhämtning sker efter årsskiftet 2025/26. Arbetet sker på flera plan. Dels genom inhämtning av statistik kopplat till felaktiga utbetalningar från de förvaltningar som berörs av det. Men även genom att följa upp stoppade utbetalningar och återkrav kopplat till både bidrag, ersättningar och upphandlingar.</p>	
<p>35.09 Samverka med externa samarbetspartners för att stärka kommunens arbete mot otillåten påverkan.</p> <p>Kommentar: Sedan mars 2025 deltagande i Sveriges kommuner och regioners återstartade nätverk mot otillåten påverkan och korruption. I och med ny sekretesslagstiftning från och med 1 december 2025 planeras för ökat operativt fokus i Kunskapscentrum (nätverk som drivs av Uppsala kommun). Uppsala sitter också med som pilotkommun i Regionalt underrättelsecentrum (RUC) tillsammans med polisen och ett urval av andra myndigheter.</p>	
<p>35.12 Utveckla stödet för att genomföra systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter, exempelvis genom digitalisering.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen arbetar med löpande utbildningsinsatser för att stärka kunskapen bland handläggare och därigenom kunna upptäcka oegentligheter i samarbete med bland annat arbetsmarknadsnämnden. Arbetet inom åtgärden fortsätter inom den löpande verksamheten.</p>	
<p>35.13 Utveckla bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet.</p> <p>Kommentar: Avvakta kommande lagändring på området som skall träda i kraft 1 mars 2026. Utredning ska ske efter detta. De förslag som presenterades i oktober 2024 bedöms inte tillräckliga då de inte medger kontroller under anställningstid. Planerat slutår 2026.</p>	
<p>35.14 Utveckla arbetssätt för att omhänderta avvikelser med välfärdsbrottskoppling i exempelvis kontroller och uppföljning.</p> <p>Kommentar: Under 2025 har nya rutiner tagits fram av tillsammans med överförmyndarnämnden.</p>	
<p>35.15 Se över och utveckla internkontrollarbetet för att förebygga välfärdsbrott och otillåten påverkan.</p> <p>Kommentar: Efter dialog med säkerhetsdirektör har det beslutats att välfärdsbrott inte måste vara ett obligatoriskt kontrollmoment för nämnder eller bolag. Via utbildningsinsatser och förmågehöjning har dock samtliga nämnder och bolag numera beaktat välfärdsbrott i sina internkontrollplaner.</p>	
<p>35.17 Utvidga bolags- och koncernkontroller av externa hyresvärdar vid ny inhyrning av bostäder och lokaler.</p> <p>Kommentar: Beslut om vilka kontroller som ska göras vid inhyrning från en ny hyresvärd har fattats och systemstöd för kreditupplysningar har beställts. Uppdatering av rutinbeskrivningar och checklistor kommer att genomföras under våren 2026 i samband med att dokumenten revideras till följd av genomförd omorganisation som påverkar flera steg i inhyrningsprocessen.</p>	

Tabell 70 Nämndens åtgärder till uppdrag 36. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Nämndens åtgärd	Status
<p>36.01 Ta fram och implementera metod för att integrera social hållbarhet i samhällsbyggandet.</p> <p>Kommentar: Det finns politisk styrning kopplat till socialt hållbart samhällsbyggande i ett flertal olika politiska program, handlingsplaner och policier samt översiktsplan och Mål och budget. En vägledning för socialt hållbar samhällsbyggnad är framtagen och godkänd av stadsbyggnadsförvaltningens styrgrupp. Vägledningen syftar till att öka den politiska styrningens genomslag, stärka kvalitetssäkring och effektivitet i arbetssätt och genom detta bidra till ökat socialt värdeskapande i samhällsbyggandet.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>Vägledningen för socialt hållbar samhällsbyggnad innehåller fyra teman och tillhörande planeringsstrategier och ger övergripande stöd till hela samhällsbyggnadsprocessen, från tidiga skeden, planering, genomförande till förvaltning. Vägledningens fyra teman är sammanhållning, trygghet, folkhälsa och inkluderande livsmiljö.</p> <p>Under 2026 ska vägledningen implementeras. Ett fördjupat planeringsstöd i form av kartunderlag kopplat till vägledningens teman och strategier tas fram för att ge bättre planerings- och beslutsunderlag. Vägledningen är framtagen av kommunstyrelsen i samverkan med plan- och byggnadsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden. Då handlingsplanen är godkänd och går över till implementering och verksamhetsanpassning integreras arbetet i nämndens grunduppdrag. Kontinuerliga revideringar utifrån förändrad politisk styrning och uppbyggd kunskap vid tillämpning kommer ske löpande.</p>	
<p>36.02 Identifiera effektiva insatser inom koncernen för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation.</p> <p><i>Kommentar:</i> Arbetet med att förebygga och bryta segregation har fortsatt och förstärkts under året. En samlad rapport har tagits fram som redovisar genomförda insatser samt behov av fortsatta åtgärder. Insatserna omfattar flera områden, bland annat bostadsbyggande, lokalisering av samhällsservice och målpunkter, samt åtgärder för att motverka fysiska barriärer. Segregations- och jämlikhetsperspektiv integreras nu i kommunens lokalförordningsplanering, vilket möjliggör bredare analyser av hur investeringar påverkar olika områden</p> <p>Rapporten visar även på ett antal insatsområden som identifierats som särskilt effektiva och viktiga för uppdragets målpuppfyllelse. Detta rör utveckling av kriterier och arbetssätt inom samhällsbyggnaden för att uppnå en ökad bostadsblandning, utvecklade arbetssätt inom lokalförordningsprocessen, kopplat till geografisk resursfördelning samt för att stärka rörelsekopplingar inom och mellan bostadsområden. För att kontinuerligt förstärka kunskap för effektiva och verkningfulla insatser för att bryta och förebygga segregation sker nära samarbete med akademien. Nämnder deltar även i ett forskningsprojekt om stadsformsanalyser tillsammans med ett flertal andra kommuner under ledning av Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) och Chalmers tekniska högskola.</p>	
<p>36.03 Ta fram och implementera modell för att på ett systematiskt sätt kunna analysera och följa upp social hållbarhet i samhällsbyggnaden med hjälp av GIS (geografiska informationssystem).</p> <p><i>Kommentar:</i> Under våren har arbetet fortsatt med att utveckla en modell för att följa upp social hållbarhet i samhällsbyggnadsprojekt. Modellen bygger på analyser som belyser hur olika aspekter av social hållbarhet uppfylls i stadsdelar och tätorter inom kommunen.</p> <p>Syftet med modellen är att möjliggöra en mer systematisk, effektiv och enhetlig uppföljning av hur social hållbarhet beaktas i olika samhällsbyggnadsprojekt. Modellen utvecklas med stöd av geografiska informationssystem (GIS), vilket ger goda möjligheter att visualisera och analysera data på ett geografiskt differentierat sätt.</p> <p>När modellen är färdig förväntas den utgöra ett konkret verktyg för att analysera konsekvenser av olika projekt. Det ska i sin tur stärka förutsättningarna för att förebygga och bryta segregation samt bidra till ökad social sammanhållning och jämlika livsvillkor i hela kommunen.</p>	
<p>36.04 Samordna kommunens områdesarbete för jämlika livsvillkor i Gottsundaområdet och i Gränby, Kvarngärdet och Löten.</p> <p><i>Kommentar:</i> Arbetet inom handlingsplanerna löper på enligt plan. Utifrån uppföljningsrapporterna som redovisades för kommunstyrelsen i februari har analys av behov genomförts och åtgärder inom de båda handlingsplanerna har uppdaterats. Samordningen sker fortsatt genom etablerade samverkansforum dels inom kommunkoncernen, och tillsammans med andra aktörer. Områdesmöten, temadagar och temafrukostar fortgår som tidigare med ett stort antal lokala deltagare.</p> <p>Kommunstyrelsen har projektlett utveckling och införande av ett antal insatser. Den mest omfattande är SAO, studiemotiverande arbetslivsorientering, för Gränbyskolans elever i åk 8. SAO är en utvecklad form av prao där syftet är att stärka studiemotivationen, öka skolnärvaron, skapa framtidstro och ge möjligheter till arbetslivserfarenhet. Gensvaret från elever och vårdnadshavare har varit mycket positivt och i mars 2026 påbörjar eleverna sin SAO-anställning. Diskussioner om hur SAO ska utvecklas i Uppsala pågår då flera har visat stort intresse för arbetssättet.</p> <p>Ett annat utvecklingsarbete är den s.k. aktivitetspotten med syfte att aktivera platser för ökad trygghet, ta tillvara engagemang hos människor, öka gemenskap samt att stärka civilsamhället och föreningar i området. Bidraget på max 10 000 kr resulterade i 34 genomförda aktiviteter riktade mot olika åldrar. Resultatet bedöms som lyckat och diskussioner pågår om hur aktivitetspotten kan integreras och anpassas under 2026 i allaktivitetshusens verksamhet.</p> <p>Ett förvaltningsöverskridande utvecklingsarbete för fler barn i förskolan har också pågått och resulterat en ny mötesplats öppnat på von Bahrs förskola i Löten - Mötesplats NyFiket. I lokalerna samverkar flera verksamheter med olika stöttande funktioner. Vårdnadshavare som idag inte har sina barn på förskola erbjuds att på ett mycket konkret sätt se och uppleva verksamheten och dess pedagogiska grund, samtidigt</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>som de får egen utveckling i form av sänkta trösklar till vuxenutbildning, sfi eller jobb. Mötesplatsen öppnade i september och är i en utvecklingsfas.</p> <p>Inom de två platssamverkansföreningarna sker flera gemensamma satsningar. Föreningen i Gottsunda/Valsätra sysselsatte drygt 60 ungdomar genom feriejobb under sommaren och genomför olika trygghetsskapande aktiviteter såsom trygghetsvandringar och framtagande av en Gottsundaslinga (promenadslinga med upplysta hållpunkter). I föreningen i Gränby/Kvarngärdet görs flera sociala aktiviteter såsom midsommarfirande, julevent tillsammans med allaktivitetshuset och flera samarbeten med föreningar. Båda föreningarna samverkar också i en stor satsning för att motverka våld i nära relationer, genom utbildning av personal, informationskampanjer till hyresgäster och besökare samt deltagande i Orange day.</p>	
<p>36.05 Vidareutveckla befintliga rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt för att säkerställa en ökad social blandning.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen har arbetat för att främja socialt blandade bostadsområden genom att vidareutveckla rutiner och verktyg som stödjer planering och prioritering av nyproduktion av bostäder. Arbetet bygger på insikten om det starka sambandet mellan upplåtelseform och hushålls socioekonomi, liksom mellan lägenhetsstorlek och hushållssammansättning.</p> <p>För att möjliggöra mer träffsäkra analyser har kommunstyrelsen utvecklat verktyg i kommunens webbkarta som gör det möjligt att visualisera och analysera fördelningen av upplåtelseformer inom specifika avstånd från varje bostadsadress i kommunen. Kartorna visar exempelvis var i kommunen det finns ett homogent bostadsutbud. Detta underlag används nu i samband med att byggaktörer har möjlighet att komma med förslag på bostadsprojekt som syftar till att komplettera dessa homogena bostadsområden och därmed erbjudas en direktanvisning.</p> <p>Genom att möjliggöra en större variation i upplåtelseformer och bostadsstorlekar skapas förutsättningar för att fler invånare kan bo kvar i sina områden när deras livssituation förändras. Samtidigt främjar det möten mellan olika hushåll, vilket kan bidra till ökad social sammanhållning i bostadsområden och minskad segregation. Detta arbete är ett viktigt steg i att stärka Uppsalas bostadsutveckling med fokus på jämlikhet och social sammanhållning.</p>	
<p>36.06 Utveckla en modell för uppföljningen av målet om att öka blandning av hushåll.</p> <p>Kommentar: Kommunfullmäktige har antagit bostadsförsörjningsprogrammet Bostad för alla, som konkretiserar kommunens mål om ökad blandning av bostäder i olika delområden. Programmet bygger vidare på tidigare mål, men utvidgar perspektivet från nyproduktion till att även omfatta behov i befintliga bostadsområden.</p> <p>Målet är att skapa en större variation av bostäder inom varje delområde. För att följa upp detta används en modell där blandningen analyseras på olika avstånd från varje plats – 100, 500 och 1 000 meter i gång- och cykelvägnätet – samt på stadsdels- och ortsnivå. Modellen gör det lättare att följa upp hur blandningen utvecklas, både i enskilda områden och i kommunen som helhet.</p> <p>I områden med låg variation i bostadsutbudet är behovet av förändring särskilt stort. Därför har kommunen tagit fram en särskild inriktning för att bygga kompletterande bostäder i dessa områden. Som ett verktyg i detta arbete har en modell för direktanvisning av mark införts. Dessutom pågår ett utvecklingsarbete för att identifiera platser där sådana bostäder kan planeras mer aktivt.</p> <p>Genom dessa insatser vill kommunstyrelsen bidra till en större blandning av hushåll i hela kommunen. Ett varierat bostadsutbud stärker också samhällsbyggandet och gör kommunen mer robust vid förändrade marknadsförutsättningar.</p> <p>Det fortsatta arbetet sker inom ramen för Bostad för alla – handlingsplan för bostadsförsörjningsprogrammet, särskilt genom åtgärden 2.1.1: "Utveckla arbetssätt för att säkerställa att planläggning och markanvisning tillskapar det som saknas sett till boendeformer, upplåtelseformer, lägenhetsstorlekar och särskilda bostäder i alla delområden."</p>	
<p>36.07 Förtydliga vad principen om universell utformning innebär och tillämpa den vid byggande, underhåll och ombyggnation i kommunen.</p> <p>Kommentar: Tillsammans med Skolfastigheter och Uppsalahem har ett program och tidplan tagits fram för framtagande av koncept för LSS-gruppbostäder. Konceptet ska minska kommunens investeringar och skapa bättre förutsättningar för relevant mark och ökad tydlighet för verksamheten.</p>	
<p>36.08 Tydliggör i översiktsplaneringen vad ett varierat bostadsutbud innebär i olika delområden</p> <p>Kommentar: Programmet Bostad för alla anger att varje delområde i kommunen ska ha ett varierat bostadsutbud utifrån sina lokala förutsättningar. Programmet hanterar dock inte geografiska avvägningar. Därför behandlas inriktningen för samhällsutvecklingen i olika delar av kommunen inom ramen för översiktsplaneringen.</p> <p>Som en del av revideringen av översiktsplanen, i enlighet med tilläggsdirektiv från 2023, påbörjas under 2025 fördjupningsstudier för utvalda orter och stadsdelar. Resultatet av dessa studier kommer att ligga till grund för utvecklingsinriktningar som fastställs i den nya översiktsplanen, vilken planeras antas 2028 (samråd 2027). Under hösten har även åtgärden legat till grund för initialt arbete kopplat till geografiska</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>utvecklingsinriktningar, strukturbild och allmänna intressen. Samtliga delar kommer att ingå i det samlade översiktsplanarbetet.</p> <p>Arbetet förväntas leda till ökad målpuppfyllelse i form av mer varierade bostadsutbud och en bredare sammansättning av hushåll i olika delområden. Det bidrar även till ökad tydlighet och transparens gentemot invånare och externa aktörer kring kommunens mål och inriktning för samhällsutvecklingen.</p>	
<p>36.09 Utred hur inträde och omflyttning genom exempelvis tillträdeskrav och reserverade bostäder kan främja en mer allsidig hushållsammansättning</p> <p>Kommentar: Ett Uppsala för alla innebär att människor med olika livssituationer och ekonomiska förutsättningar ska kunna bo i hela kommunen – i stadens stadsdelar, tätorter och på landsbygden. För att möjliggöra detta behövs en ökad variation av bostadsstorlekar, upplåtelseformer, boendetyper och bostadsformer i olika geografiska områden. Målet är att hushåll med olika behov och preferenser ska kunna hitta en bostad som passar, oavsett livsskede.</p> <p>Under hösten 2025 har Uppsalahems styrelse beslutat om ett antal pilotprojekt med differentierade tillträdeskrav. De syftar till att underlätta för stora barnfamiljer att flytta till en större bostad samt att minska boendesegregation genom att testa såväl inkomstkrav från arbete i områden med lägre socioekonomi och maxinkomst i områden med högre socioekonomi. Uppsala bostadsförmedling tillsammans med Uppsalahem tar nu fram lämpliga kontrollpunkter. Information om detta har även spridits till privata hyresvärdar i syfte att inspirera fler att tillämpa olika tillträdeskrav för att fler ska kunna få en lämplig bostad. Arbetet är en del i att utveckla nya verktyg för att främja en mer inkluderande bostadsförsörjning och minska boendesegregationen.</p>	

Tabell 71 Nämndens åtgärder till uppdrag 37. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Nämndens åtgärd	Status
<p>37.01 Minst 25 procent av hyresrätterna som byggs i Uppsala kommun ska ha en relativt lägre hyra.</p> <p>Kommentar: Mellan 2020 och 2024 har över 1 700 hyresrätter och studentbostäder byggts i Uppsala med hjälp av statligt investeringsstöd. Dessa bostäder har en hyresnivå som ligger cirka 25 procent lägre än jämförbara nyproducerade hyresrätter utan stöd, och utgör ungefär en tredjedel av de hyresrätter som färdigställts i kommunen under perioden.</p> <p>Behovet av hyresrätter med lägre hyra är stort, särskilt för hushåll med svag ekonomi eller osäkra boendeförhållanden. De subventionerade bostäderna har varit betydligt mer efterfrågade i bostadsförmedlingen jämfört med hyresrätter med högre hyra. Sedan det statliga investeringsstödet avskaffades, i kombination med en försämrad konjunktur, har det blivit betydligt svårare att bygga nya hyresrätter med lägre hyresnivå.</p> <p>Kommunstyrelsen arbetar därför med att förbättra tillgången till prisvärda hyresrätter inom det befintliga beståndet. Det sker bland annat genom att möjliggöra nya lägenhetsstrukturer i samband med renoveringar, samt genom att prioritera hushåll med svagare förutsättningar. Arbetet fortsätter inom ramen för bostadsförsörjningsprogrammet Bostad för alla.</p>	
<p>37.02 Ta fram nya lösningar i samverkan med byggaktörer för att mildra lågkonjunktorens negativa effekter på bostadsbyggandet.</p> <p>Kommentar: Sedan 2021 har antalet nya bostadsprojekt i Uppsala minskat kraftigt på grund av sämre köpkraft, högre räntor och ökade byggkostnader. Under 2024 planade nedgången ut något, och antalet beviljade bygglov och startbesked var något högre än under 2023. Våren 2025 har emellertid präglats av fortsatt osäkerhet i världsekonomin, vilket påverkat hushållens möjlighet att efterfråga en bostad.</p> <p>Kommunstyrelsen och plan- och byggnadsnämnden följer utvecklingen noggrant och har vidtagit flera åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Senarelagd betalning av köpeskilling för mark – som svar på byggaktörers önskemål för att minska de ekonomiska trösklar som hindrar byggstarten av bostäder. 2. Ökad byggproduktion hos Uppsalahem – det kommunala bostadsbolaget arbetar aktivt för att öka antalet nya lägenheter per år. 3. Ny modell för direktanvisningar – infördes för att möjliggöra uppförande av mindre, mer unika bostadsprojekt på olika platser, vilket breddar utbudet och når fler målgrupper. 4. Översyn av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt - beslut innebär en begränsning av nya projekt samt att vissa projekt pausats eller avbrutits. Syftet är att bättre anpassa portföljen till förändrad efterfrågan och därmed tydliggöra kommunens prioriteringar. <p>Dessa insatser syftar till att motverka lågkonjunktorens effekter på bostadsmarknaden och bidra till ett mer stabilt bostadsbyggande i Uppsala. Detta är avgörande för att möta efterfrågan och trygga tillgången på bostäder.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>Arbetet med att identifiera ytterligare lösningar fortsätter. I februari 2025 beslutade kommunfullmäktige om en ny åtgärd (1.1.6) inom ramen för handlingsplanen till bostadsförsörjningsprogrammet Bostad för alla.</p> <p>37.03 Anvisa mark till aktörer som bidrar med innovativa lösningar för att utveckla bostadsformer och affärsmodeller som möter behov och efterfrågan.</p> <p>Kommentar: Under 2025 har kommunstyrelsen fortsatt sitt arbete med att skapa förutsättningar för ett mer varierat och inkluderande bostadsutbud genom riktade markanvisningar. Målet är att främja nyproduktion som kompletterar befintligt bostadsbestånd, med fokus på olika boendeformer, upplåtelseformer, lägenhetsstorlekar och bostadstyper för hushåll i olika skeden av livet.</p> <p>Sonderande samtal har under året förts med byggaktörer för att identifiera projektidéer som kombinerar innovation med socialt ansvarstagande. Flera av aktörerna har presenterat lösningar som är anpassade till specifika målgrupper, exempelvis unga vuxna, äldre eller hushåll med lägre inkomster. Ambitionen är att under perioden 2025–2026 anvisa mark till minst en aktör som utvecklar sådana koncept.</p> <p>Ett konkret exempel under 2025 är markanvisningen av radhus i Gottsunda, som bidrar till att bredda bostadsutbudet i det aktuella delområdet och främjar en ökad allsidighet i bebyggelsen.</p> <p>Sammantaget bidrar åtgärden till att utveckla bostadsmarknaden i riktning mot större variation, ökad tillgänglighet och långsiktig social hållbarhet i enlighet med kommunens program Bostad för alla.</p>	
<p>37.04 Analysera konsekvenserna av att tillämpa tomträtt för att tillskapa bostäder med relativt lägre boendekostnad.</p> <p>Kommentar: Arbetet med att analysera möjligheten att tillämpa tomträtt som ett verktyg för att möjliggöra bostäder med relativt lägre boendekostnad har under 2025 fortsatt inom ramen för åtgärd 37.14. Utredningen har haft fokus på att undersöka ekonomiska, juridiska och organisatoriska förutsättningar för tillämpning av tomträtt inom nyproduktion av hyresrätter. Den inledande analysen inom åtgärden har därmed avslutats.</p>	
<p>37.06 En bättre fungerande matchning mellan hushållens behov och utbudet av hyresbostäder ska utredas.</p> <p>Kommentar: Under 2024 har kommunstyrelsen samarbetat med Uppsalahem och Uppsala Bostadsförmedling för att undersöka möjligheten att förbättra matchningen mellan hushållens behov och utbudet av hyresbostäder. Hyresbostäder i Uppsala förmedlas idag främst baserat på kötid, men för vissa bostadstyper, såsom student-, ungdoms- och seniorbostäder, finns särskilda tillträdeskrav utöver ködagar. I februari 2025 antog Kommunfullmäktige ett nytt program med tillhörande handlingsplan för bostadsförsörjningen, Bostad för alla. Strax därefter, i mars 2025 reviderades lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Lagen möjliggör numera införandet av olika tillträdeskrav vid förmedling av hyresbostäder i syfte att underlätta inträdet på bostadsmarknaden och att motverka boendesegregation. Arbetet med att finna möjliga lösningar inom Uppsalahems bestånd för att tillämpa differentierade tillträdeskrav till olika hyresbostäder fortsätter och finns i beslutat åtgärd 2.2.1 i handlingsplan Bostad för alla. Målet är att skapa ett mer effektivt utnyttjande av bostadsbeståndet, förbättra boendesituationen för Uppsalaborna och främja social sammanhållning i Uppsalas bostadsområden.</p>	
<p>37.07 Fler hushåll ska ges möjligheten att bo i kollektiva boendeformer och att dela bostadsytor som ett sätt att få lägre boendekostnader, minska klimatavtrycket och öka den sociala sammanhållningen.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen deltar i forskningsprojektet Delad bostad – hem för fler, som finansieras av Vinnova. Syftet är att undersöka möjligheter att dela bostadsytor och funktioner för att bättre nyttja befintliga bostadsfastigheter, minska boendekostnader, reducera klimatpåverkan och motverka ofrivillig ensamhet.</p> <p>Ett sätt att uppnå detta är att öka variationen av hyresrätter inom det befintliga bostadsbeståndet genom mindre ombyggnationer. Enkätundersökningar visar att det finns ett intresse bland invånare att dela ytor med andra – inte minst för att motverka ensamhet.</p> <p>Inom ramen för projektet har skisser tagits fram för mikroombyggnad i en av Uppsalahems fastigheter i Gottsunda. Exempel på lösningar är en fyrrumslägenhet som kan delas upp i sex mindre rum eller två lägenheter som kan slås ihop till en generationsbostad. Dessa idéer utgör grunden för ett pilotkoncept som nu vidareutvecklas.</p> <p>Projektet pågår ytterligare ett år och förväntas bidra med kunskap som kan användas i framtida bostadsplanering vid ombyggnation. Arbetet kopplas till kommunens program för bostadsförsörjning, Bostad för alla, där mål och delmål i handlingsplanen, antagen i februari 2025, stödjer fortsatt utveckling av innovativa och socialt hållbara boendelösningar.</p>	
<p>37.08 Renovering ska sträva efter att hushåll ska ha ekonomisk möjlighet att bo kvar efter renovering.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen deltar i forskningsprojektet Delad bostad - hem för fler, finansierat av Vinnova. Projektet undersöker hur befintliga bostäder kan renoveras och omstruktureras för att sänka boendekostnader, minska ensamhet och reducera klimatpåverkan.</p> <p>Inom projektet har kommunstyrelsen samarbetat med arkitekturstudenter vid KTH, som har inventerat bostäder i Gottsunda ägda av Uppsalahem och privata fastighetsägare. Deras inventering och förslag har</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>resulterat i skisser på möjliga förändringar av bostadsfastigheter, med fokus på att möta hushållens behov, såsom större billiga bostäder för familjer. Resultaten används för att utveckla ett pilotkoncept för renovering och ombyggnation i Gottsunda i dialog med Uppsalahem.</p> <p>Forskningsprojektet pågår i ytterligare ett år och förväntas ge värdefulla insikter om hur renoveringar kan genomföras på ett sätt som säkerställer att boendekostnaderna förblir överkomliga, samtidigt som bostäderna anpassas till dagens behov. Arbetet är en viktig del i att nyttja bostadsbeståndet mer effektivt och främja en god bostadsförsörjning för hushåll i Uppsala. Arbetet fortsätter inom ramen för den nya handlingsplanen för bostadsförsörjningen, Bostad för alla.</p>	
<p>37.09 Underlätta för äldre att bo bra i det ordinarie bostadsbeståndet.</p> <p>Kommentar: Under 2025 har kommunstyrelsen tillsammans med vård- och omsorgsnämnden och Uppsalahem fortsatt arbetet med att analysera behovet av olika boendeformer för äldre. Arbetet syftar till att förbättra förutsättningarna för äldre att kunna bo tryggt och funktionellt i det ordinarie bostadsbeståndet.</p> <p>Det pågående arbetet fokuserar bland annat på att identifiera hinder och möjligheter för att utveckla fler bostäder som är anpassade för seniorers behov, samt att främja sociala gemenskaper i boendemiljön. I dialog med byggaktörer och genom erfarenhetsutbyte med boende har kommunen samlat in kunskap som nu används som underlag för fortsatt planering.</p> <p>Analysarbetet sker som en del av den nya handlingsplanen Bostad för alla, och ska bidra till ett mer behovsanpassat och varierat bostadsutbud för äldre i hela kommunen.</p>	
<p>37.10 Nyttja bostadsbeståndet bättre genom att underlätta för hushåll att flytta till bostäder som passar livssituationen.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen deltar i forskningsprojektet Delad bostad – hem för fler, finansierat av Vinnova som syftar till att undersöka hur delade bostadsytor och funktioner kan bidra till att bättre nyttja befintliga bostadsfastigheter, minska boendekostnader, reducera klimatpåverkan och motverka ofrivillig ensamhet. Projektet pågår till sommaren 2026.</p> <p>Ett av arbetsspåren handlar om att anpassa lägenhetsstrukturer i bostäder som står inför renovering. Syftet är att skapa stora bostäder med lägre hyror inom det befintliga beståndet och möta olika hushållsbehov. Ett pilotkoncept har tagits fram för bostäder i Uppsalahems bestånd i Gottsunda. Ett annat spår är att se över tillträdeskraven till Uppsalahems hyresrätter för att fler hushåll ska kunna få tillgång till ett tryggt och hållbart boende.</p>	
<p>37.11 Utred modeller för trygga inneboende- och andrahandslösningar där befintliga bostäder nyttjas bättre och möter tidsbegränsade bostadsbehov</p> <p>Kommentar: Inom ramen för kommunstyrelsens arbete med att skapa en trygg bostadsförsörjning har ett arbete inletts för att identifiera behov och alternativa lösningar till den tjänst som fram till hösten 2025 erbjuds genom Studentboet. En tjänst för trygga inneboende- och andrahandsboenden för Uppsalas studenter.</p> <p>Kommunstyrelsen utreder nu hur behovet av tidsbegränsade och flexibla boendeformer fortsatt kan mötas, både för studenter och för andra grupper med liknande behov. Syftet är att bättre ta tillvara befintligt bostadsbestånd och skapa förutsättningar för att fler hushåll ska kunna efterfråga ett boende som är anpassat till deras livssituation.</p>	
<p>37.12 För att underlätta för hushåll att etablera sig på bostadsrättsmarknaden ska alternativa affärsmodeller kartläggas och främjas vid markanvisningar</p> <p>Kommentar: För att fler hushåll ska kunna efterfråga ett boende som passar deras livssituation arbetar kommunstyrelsen vidare med att utveckla olika insatser som syftar till att öka tillgången till prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.</p> <p>Under 2025 har arbete pågått med att kartlägga alternativa affärsmodeller för att möjliggöra inträde på bostadsrättsmarknaden för fler, att undersöka möjligheten att erbjuda fler billiga hyresrätter och att förbättra nyttjandet av det befintliga bostadsbeståndet.</p>	
<p>37.13 Säkerställ att nyproduktionsmål tillämpas som balanseringskriterier i portföljen för samhällsbyggnadsprojekt.</p> <p>Kommentar: Kommunfullmäktige beslutade i februari 2025 om nya mål för bostadsförsörjningen i programmet Bostad för alla. För att nå uppsatta mål om bostadsblandning vid nyproduktion har dessa mål lagts in som kriterium i kommunens projektportfölj för samhällsbyggnadsprojekt. Kommande bostadsprojekt prioriteras utifrån de olika kriterier som finns i projektportföljen.</p>	
<p>37.14 Utred hur markanvisningsinstrumentet kan tillämpas för att möjliggöra ett byggande av hyresrätter med lägre boendekostnad</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen fortsätter under 2025 det påbörjade arbetet med att utreda konsekvenserna av att tillämpa tomträtt som verktyg för att möjliggöra nyproduktion av hyresrätter med relativt lägre boendekostnad.</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p><i>Utredningen omfattar bland annat ekonomiska, juridiska och organisatoriska förutsättningar och ska ge underlag för att bedöma om och hur tomträtt kan användas för att bredda utbudet av prisrimliga bostäder.</i></p>	
<p>37.15 Analysera kostnadsdrivande faktorer och utveckla arbetssätt inom planläggning, bygglovshandläggning, markanvisning och exploateringsåtgärder i syfte att åstadkomma prisrimliga bostäder</p> <p><i>Kommentar: Väntar enligt plan</i></p>	
<p>37.16 Ta fram former för årliga analyser av studentbostadsläget i dialog med studentbostadsforum</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har arbetat fram en lägesbild som visar hur studentbostadsmarknaden ser ut i Uppsala. Lägesbilden ska under våren diskuteras och eventuellt justeras inom Studentbostadsforum. Med en gemensam lägesbild kan möjliga åtgärder identifieras som aktörer inom Studentbostadsbostadsforum enskilt eller tillsammans behöver arbeta vidare med. Lägesrapporten är tänkt att uppdateras årligen och bidra till en gemensam berättelse av studentbostadsmarknaden i Uppsala. En gemensam lägesbild kan bidra till att studenter vågar tacka ja till studieplats i Uppsala utifrån vetskapen om att det går att få tag på en studentbostad.</i></p>	
<p>37.17 Analysera behovet av och stimulera tillskott av olika boendekoncept för olika målgrupper på den ordinarie bostadsmarknaden, exempelvis äldrevänliga bostadslösningar eller bostäder för unga vuxna.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har, i samverkan med vård- och omsorgsnämnden samt Uppsalahem, analyserat behov och efterfrågan av olika boendeformer för äldre. Syftet är att säkerställa ett varierat och behovsanpassat bostadsutbud som stödjer äldres möjlighet att bo tryggt och med god livskvalitet. Arbetet med en plan som beskriver läget och möjliga insatser för att få till bra bostäder för seniorer fortsätter under nästa år.</i></p>	
<p>37.18 Utveckla arbetssätt för att säkerställa att planläggning och markanvisning tillskapar det som saknas sett till boendeformer, upplåtelseformer, lägenhetsstorlekar och särskilda bostäder i alla delområden.</p> <p><i>Kommentar: Under hösten 2025 inleder kommunstyrelsen en översyn av hur kommunen arbetar med exploateringsfrågor. Syftet är att höja kvalitet och kontinuitet i leveranser samt utveckla samarbetet mellan olika delar av stadsbyggnadsförvaltningen och därigenom skapa mer effektiva processer för att planera och genomföra bostads- och samhällsbyggnadsprojekt. En central del i arbetet är att kartlägga kopplingarna mellan mark- och exploateringsverksamheten och övriga avdelningar inom samhällsbyggnadet. Målet är att stärka samordningen och därmed förbättra möjligheten att genomföra projekt som möter invånarnas behov av bostäder, service och en god livsmiljö.</i></p>	
<p>37.19 Utred möjliga markförvärv, -byten, -anvisningar, avyttringar och renoveringar i syfte att uppnå ett breddat bostadsutbud i olika delområden</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har under året fortsatt arbetet med att undersöka möjligheter att använda markresurser – genom köp, byte, anvisning, försäljning eller renovering – för att möjliggöra ett mer varierat bostadsutbud i olika delar av kommunen. Koncernövergripande markstrateg har initierat arbetet med att samla in underlag och analysera markbehov. Bland annat har möte hållits med samverkansorganet Vi bygger Uppsala där kommunen träffar Uppsala byggaktörer. Arbetet är i ett inledande skede men förväntas leda till en ökad blandning av hushåll i olika delområden. Genom att utnyttja kommunal mark aktivt och flexibelt kan kommunen bättre främja bostäder som motsvarar varierande behov – oavsett om det gäller olika upplåtelseformer, boendetyper eller bostadsstorlekar.</i></p>	
<p>37.20 Stimulera nybyggnation som breddar bostadsutbudet i redan bebyggda områden med jämförelsevis homogen karaktär</p> <p><i>Kommentar: Under våren 2025 har en ny modell lanserats där byggaktörer ges möjlighet till direktanvisning av mark för mindre, kompletterande bostadsprojekt. Syftet är att bredda bostadsutbudet i olika delar av kommunen, så att det i större utsträckning möter hushåll med varierande livssituationer och socioekonomiska förutsättningar. Modellen riktar särskilt in sig på delområden med ett jämförelsevis homogent bostadsbestånd, där tillskott av nya bostäder kan bidra till en ökad allsidighet. Intresset från byggaktörer har varit stort och över 100 förslag har inkommit. Direktanvisningsmodellen är ett verktyg för att stärka blandningen av hushåll i olika geografier. Modellen utvärderas nu för att bättre kalibreras till att nå mål om en ökad bostadsblandning i områden med homogen karaktär.</i></p>	
<p>37.21 Gör marknadsbedömningar för nyproduktion av bostäder av skilda typer och upplåtelseformer i de prioriterade tätorterna</p> <p><i>Kommentar: Väntar enligt plan.</i></p>	
<p>37.22 Initiera och stimulera en inventering av verksamhetslokaler och bostadsfastigheter som kan ställas om till bostäder, i lägen som har stöd i översiktsplanen, och öka kunskapen om detta hos fastighetsägare och andra aktörer</p>	

Nämndens åtgärd	Status
<i>Kommentar: Väntar enligt plan. Beräknas bli färdig 2027.</i>	

Tabell 72 Nämndens åtgärder till uppdrag 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Nämndens åtgärd	Status
38.01 Samordna och stötta kommunens nämnder och berörda aktörer i arbetet för att främja och påskynda integrationen <i>Kommentar: Kommunstyrelsen har omvärldsbevakat och förmedlat relevant information från Länsstyrelsen och Migrationsverket till kommunens integrationsnätverk. Genomfört kommunövergripande nätverksträffar för samordning och erfarenhetsutbyte. Kunskapsdelning och erfarenhetsutbyte har skett mellan förvaltningar och andra berörda aktörer. Under året beslutades även att nätverket framgent ska sammanträda två gånger per år för att säkerställa kontinuitet och långsiktighet.</i>	

Tabell 73 Nämndens åtgärder till uppdrag 39. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla

Nämndens åtgärd	Status
39.01 Utredda lokalisering av nya familjecentraler. <i>Kommentar: Dialog med region Uppsala gällande lokalisering av nya vårdcentraler pågår. Placering av ny vårdcentral i Stenhagen är identifierad och möjlighet till ny familjecentral där ser lovande ut och finns med som förutsättning i det fortsatta arbetet. Tidig dialog finns även gällande öppen förskola och familjecentral i Storvreta.</i>	
39.02 Etablera nya lokaler för Gottsunda familjecentral. <i>Kommentar: Åtgärd klar, öppna förskolan invigdes i december 2025</i>	
39.03 Etablering av lokaler för SFI och socialtjänst på Liljeforstorg. <i>Kommentar: Verksamheterna har flyttat in under 2025. Lokalerna är anpassade efter verksamheternas önskemål där man tog bort väggar, bytt dörrar och målat om.</i>	
39.04 Utredda lokalisering av familjecentral Stenhagen. <i>Kommentar: Placering av ny vårdcentral i Stenhagen är identifierad och dialog med region Uppsala fortgår. Fortsatt arbete med etablering enligt rutin. Förslaget är att vårdcentralen ska inrymma en familjecentral och en öppen förskola.</i>	

Tabell 74 Nämndens åtgärder till uppdrag 40. Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjandet av fritidsaktiviteter.

Nämndens åtgärd	Status
40.01 Samordna utredning av hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen. <i>Kommentar: Arbetet har pågått under hösten, och slutrapport framtagen per december 2025. Denna kommer kvalitetssäkras och återrapporteras till styret i januari 2026. Utredningen har genomförts i två faser. Första fasen bestod av dokumentstudier, omvärldsbevakning och intervjuer. I nästa fas togs konkreta förslag på åtgärder fram.</i>	

Tabell 75 Nämndens åtgärder till uppdrag 41. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Nämndens åtgärd	Status
41.01 Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet och kulturlivet. <i>Kommentar: Kartläggningen är genomförd och utredningen håller på att kvalitetssäkras. Den har resulterat i en dokumenterad sammanställning som fungerar som en grund för kommunens fortsatta arbete att på ett mer rättvist sätt tillhandahålla lokaler till civilsamhället och kulturlivet. När utredningen är färdigställd diarieförs den i DHS: KSN-2025-04058 Kartläggning och utredning hur kommunen rättvist tillhandahåller och finansierar lokaler för föreningslivet. Utredningen bedöms vara kvalitetssäkrad och färdig i februari 2026.</i>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>Tabell 76 Nämndens åtgärder till Uppdrag 42. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.</p>	
<p>42.01 Kartlägga och utreda hur kommunen handlägger bidrag och projektstöd till föreningar och det fria kulturlivet. <i>Kommentar: Kartläggning av bidragshandlingen är genomförd och har resulterat i en åtgärdslista för att omhänderta resultatet. Arbetet med åtgärderna är påbörjat och fortlöper under 2026. Åtgärden bedöms vara avslutad 2026.</i></p>	
<p>42.02 Ta fram en kommungemensam kontrollfunktion för föreningsbidrag. <i>Kommentar: Samverkan har påbörjats med Skatteverket kopplat till nya sekretesslagstiftningar som träder i kraft 1 december 2025.</i></p>	

Tabell 77 Nämndens åtgärder till Uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Nämndens åtgärd	Status
<p>43.01 Stödja och samordna kommunkoncernens nämnder och bolag i att integrera suicidpreventiva arbetssätt såsom rutiner och kompetenshöjande insatser i ordinarie verksamhet. <i>Kommentar: Kommunstyrelsen har integrerat en samverkansstruktur för kommunkoncernens arbete med suicidprevention. Kommunstyrelsen sammankallar löpande funktionen suicidpreventionsombud på förvaltningarna, en styrgrupp för statsbidrag samt ett forum för samverkan med andra samhällsaktörer såsom civilsamhället, akademi och Region Uppsala. Genom utvecklad samverkan med civilsamhället och Region Uppsala genomförs nu årligen en uppmärksamhetsmånad för psykisk hälsa i syfte att uppmärksamma frågan om psykisk hälsa och suicidprevention samt vilket stöd som finns att få riktat till allmänheten. Kommunens ökade samverkan med civilsamhällesorganisationen Suicidprevention och efterlevandestöd (SPES) har resulterat i att de når ut bredare och fler efterlevande har anslutit sig och fått stöd. Kommunstyrelsen har även utvecklat samverkan inom området psykisk hälsa och suicidprevention med Uppsala konsert och kongress, Arenor och fastigheter samt Uppsalahem, såsom deltagande i kampanjer, värdskap för samverkan med civilsamhället och föreläsning för allmänheten. Majoriteten av förvaltningarna har nu integrerade rutiner och kompetenshöjande insatser för suicidpreventiva arbetssätt som en del i sitt systematiska arbete. Under året har kommunstyrelsen särskilt gett stöd till kultur-, idrott- och fritidsförvaltningen att ta fram rutiner och kompetenshöjande insatser, och stadsbyggnadsförvaltningen i att utveckla arbetet med suicidpreventiva åtgärder i fysisk miljö. Som ett resultat har en första bro i Uppsala kommun åtgärdats i suicidpreventivt syfte och fler broar planeras att åtgärdas kommande år.</i></p>	
<p>43.02 Ta fram uppföljningsmodell för kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention. <i>Kommentar: En modell för uppföljning av kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention är under framtagande. Under 2026 kommer en uppföljningsmodell som går i linje med kommunkoncernens uppdrag i Mål och budget samt den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention att förankras och implementeras i samverkan med förvaltningar och bolag.</i></p>	
<p>43.03 Göra en genomlysning av kommunens arbete och styrning inom folkhälsoområdet i syfte att utveckla en kommungemensam riktning och målbild. <i>Kommentar: En genomlysning är påbörjad där kommunens styrning inom folkhälsoområdet är kartlagd. Kartläggningen visar att det finns mycket styrning på området. En analys för att tydliggöra kommunens riktning och målbild i folkhälsoarbetet som utgår från kommuninvånarnas behov kommer genomföras under 2026.</i></p>	

Tabell 78 Nämndens åtgärder till uppdrag 44. Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas.

Nämndens åtgärd	Status
<p>44.01 Genom kartläggning och analys utveckla, tillsammans med berörda nämnder, arbetet med att stärka det förebyggande arbetet mot narkotika och droger i barns och ungas nära miljö. <i>Kommentar: Kommunstyrelsens del i uppdraget är uppfyllt genom kartläggning och analys, bland annat genom det systematiska EST-arbetet (Effektiv samordning för trygghet). Därutöver omhändertats uppdraget genom den breddade lägesbilden av brottsligheten i kommunen som genomförs vartannat år.</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
Tabell 79 Nämndens åtgärder till uppdrag 45. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.	

Nämndens åtgärd	Status
<p>45.01 Säkerställa att barn och ungas behov beaktas i framtagande och implementering av styrdokument för fysisk planering och trafik. (riskåtgärd)</p> <p><i>Kommentar: En vägledning för socialt hållbar samhällsbyggnad är framtagen och godkänd av stadsbyggnadsförvaltningens styrgrupp. Vägledningen syftar till att öka den politiska styrningens genomslag, stärka kvalitetssäkring och effektivitet i arbetssätt och genom detta bidra till ökat socialt värdeskapande i samhällsbyggnaden. Ett tema i vägledningen rör inkluderande livsmiljö med strategier kopplat till att stärka tillgänglighet för alla, en närmiljö och trafikmiljö som tillgodoser allas rörelsefrihet i vardagen samt barns bästa genom att beakta barnrättsperspektivet. I nästkommande skede ska vägledningen implementeras och verksamhetsanpassas utifrån respektive verksamhets roll och rådighet. Genom framtagen och beslutad vägledning för socialt hållbar bostadsförsörjning ombesörjs denna åtgärd och bedöms därmed vara färdig för fortsatt utveckling inom ramen för nämndens grunduppdrag.</i></p>	
<p>45.02 Bidra till riktlinjer som utgår från olika områdets förutsättningar, nybyggnation respektive befintliga skolor, förskolor, fritids, kultur och idrottsanläggningar, samt baseras på lärdomar från närbesläktade pågående arbeten i kommunen, nationellt och internationellt.</p> <p><i>Kommentar: Uppdraget att förbättra trafiksäkerheten för barn och unga har under 2025 utvidgats till att även omfatta miljöer kring idrotts-, kultur- och fritidsverksamheter. Det innebär att riktlinjerna behöver anpassas och att en ny planering har tagits fram. Riktlinjerna färdigställdes och antogs av kommunstyrelsen i december 2025.</i></p> <p><i>Tre pilotprojekt har valts ut: Domarringens skola, Rosendals kultur- och fritidshus samt Funbo skola. Dessa platser kommer att analyseras och åtgärdas under 2026 för att skapa säkrare trafikmiljöer vid tider då barn och unga rör sig till och från verksamheterna. Erfarenheterna från pilotprojekten kommer att ligga till grund för en kommunövergripande plan som ska tas fram 2027.</i></p>	

Tabell 80 Nämndens åtgärder till uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens åtgärd	Status
<p>46.01 Stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar i kommunens alla verksamheter genom utbildning och övning i kommunens egen regi samt genom deltagande i regionala och nationella utbildningar och övningar.</p> <p><i>Kommentar: Metodstöd i form av vägledning för nämnders och bolags utbildnings- och övningsplaner har tagits fram i enlighet med kommunens program för krisberedskap och civilt försvar, och flera nämnder och bolag har under året tagit fram en verksamhetsspecifik utbildnings- och övningsplan för den aktuella programperioden. Det har även tagits fram metodstöd och spelkort för diskussionsövningar i kontinuitetshandling i syfte att möjliggöra och förenkla ett regelbundet arbete med kontinuitetsfrågor i kommunens verksamheter.</i></p> <p><i>Representanter för kommunledningskontoret samt vård- och omsorgsförvaltningen har under 2025 deltagit i övningsaktiviteter inom ramen för den regionala kärnkraftsövningen Havsörn, i syfte att stärka kommunens beredskap för kärnteknisk olycka i enlighet med program för krisberedskap och civilt försvar. Koncernledningen har under året genomfört diskussionsövningar där man övat höjd beredskap samt ledning under störda förhållanden. Övningarna har lett till en ökad kännedom om kommunens roll och ansvar i det civila försvaret, samt insikter om vad som krävs för att kunna leda och fatta beslut under kris och krig.</i></p>	
<p>46.02 Utveckla ett metodstöd för nämnders och bolagsstyrelsers verksamhetsplanering för höjd beredskap.</p> <p><i>Kommentar: Arbetet med att ta fram metodstöd för verksamhetsplanering för höjd beredskap har blivit förenat på grund av personalomsättning och omorganisation. Under hösten har en uppdaterad behovsanalys gjorts gällande vilken typ av metodstöd som behöver tas fram. Behovet av att i högre grad än tidigare synkronisera planeringen för framtida kriser och planeringen för höjd beredskap har identifierats som viktigt att omhänderta i utvecklingen av metodstöd och planeringsunderlag. Samverkan har också inletts med Upplands Flygflottilj F 16 i syfte att kunna införliva lokala militära planeringsförutsättningar i kommunens planeringsunderlag där så är möjligt.</i></p>	
<p>46.03 Stödja nämnders och bolagsstyrelsers arbete med kontinuitetshandling i samhällsviktiga verksamheter genom uppföljning och fortsatt utveckling av metodstöd för arbetet.</p> <p><i>Kommentar: Kommunstyrelsen har sedan 2023 arbetat med att vidareutveckla arbete med kontinuitetshandling och metodstödet till förvaltningar och bolag. Utvecklingsarbetet har resulterat i en ny</i></p>	

Nämndens åtgärd	Status
<p>rapporteringsmall, nya mallar för reservrutiner, tillhörande vägledning, lathundar för processledare (metodfokuserat) och lathundar i att leda utbildningar inom kontinuitetshandling. I syfte att göra det enklare att initiera övningar och diskussioner har enheten även tagit fram scenariobaserade spelkort som kan användas för enkla, korta övningar på temat kontinuitetshandling. Spelkorten kan användas av alla typer av verksamheter och är utformade på ett lättförståeligt, pedagogiskt sätt. Utöver praktiskt material har enheten även genomfört ett antal kunskapshöjande aktiviteter i form av utbildningar och workshops för de verksamheter i kommunen som efterfrågat stöd i arbetet med sin kontinuitetshandling.</p>	
<p>46.04 Utveckla en bemanningsplan för den egna verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation.</p> <p>Kommentar: Under våren har samtliga tillsvidareanställda medarbetare fått besked om krigsplacering. Kommunledningskontoret har bistått cheferna i deras arbete med att informera och svara på frågor från medarbetarna. Kommunstyrelsen arbetar med att ta fram vägledning och rutiner för arbetet med krigsplaceringar av medarbetare med stöd i anställningsavtalet.</p>	
<p>46.05 Utveckla kommunens beredskap för kärnteknisk olycka genom att planera för skyddsåtgärder.</p> <p>Kommentar: Under året har deltagare från kommunledningskontoret samt vård- och omsorgsförvaltningen medverkat i den regionala kärnkraftsövningen Havsörn. Övningen har lett till insikter och ökad kunskap om kommunens roll vid en eventuell utrymning av Östhammars kommun vid en kärnteknisk olycka vid Forsmarks kärnkraftverk. Planering har inletts med Länsstyrelsen för genomförande av utbildningsinsatser i kärnenergiberedskap under 2026.</p>	
<p>46.06 Utredda och inrätta trygghetspunkter.</p> <p>Kommentar: Kommunstyrelsen har utrett behovet av trygghetspunkter i Uppsala kommun samt hur sådana trygghetspunkter bör vara utformade. Arbetet har resulterat i ett antal slutsatser gällande trygghetspunkter i Uppsala kommun avseende bland annat lämplig geografisk placering, storlek, utrustning, tillgänglighet och servicenivå. Utredningsunderlaget kommer sammanställas under första kvartalet 2026 tillsammans med rekommendationer för hur inrättandet av trygghetspunkter bör gå till.</p>	

Tabell 81 Nämndens åtgärder till nämndmål N4.1 Utveckla kungemensamma systematiska och effektorienterade arbetssätt för att följa upp och analysera insatser och verksamhet som främjar social hållbarhet.

Nämndens åtgärd	Status
<p>N4.1.01 Utformning av ett gemensamt ramverk för att följa upp och analysera insatser som främjar social hållbarhet.</p> <p>Kommentar: En kartläggning av befintliga metoder inom kommunen för att följa upp effekter kopplade till social hållbarhet har påbörjats med stöd av utsedd referensgrupp. Uppdragsdirektiv är framtaget och ett uppstartsmöte har genomförts i september i syfte att inhämta synpunkter och säkerställa förankring i processen. Arbetet med att utveckla ett nytt kungemensamt ramverk för effektmätning kommer att inledas i samverkan med relevanta förvaltningar under våren 2026.</p>	

5. Särskilda frågor i årsbokslutet

Uppföljningen av verksamhetsår 2025 omfattar även särskilda frågor som rör nämndens synpunktshantering.

Tabell 82 Kommunstyrelsens svar på särskilda frågor om synpunktshantering.

Särskilda frågor om synpunktshantering

Har ni ändamålsenliga arbetssätt, systemstöd och rutiner för synpunktshantering? Om inte, beskriv vad ni saknar och önskar utveckla.

De flesta av kommunstyrelsens verksamheter har ett ändamålsenligt arbetssätt för att systematiskt samla in och hantera synpunkter, samt tydliga interna rutiner för att kontinuerligt förbättra den egna enhetens processer och arbete. Under 2025 har kommunstyrelsen arbetat med att utveckla arbetet med synpunktshantering inom kommunstyrelsens verksamheter. Implementering av det kommungemensamma digitala systemstödet har fortsatt och arbete pågår för att skapa en struktur för att förenkla möjligheten att systematiskt följa upp och analysera inkomna synpunkter på aggregerad nivå genom statistik från systemet, med syfte att verksamhetsutveckla kopplat till invånarens behov. Kommunstyrelsen mottar synpunkter, förutom genom det digitala systemet, även via e-post till kontaktcenter, registrator eller direkt till verksamhetens medarbetare och funktionsbrevlådor. Synpunkter från byggaktörer samlas även in genom byggaktörsenkäten som genomförs en gång per år samt genom löpande dialoger. Synpunkter inhämtas också genom kvalitativa dialoger med invånare och organisationer, interna uppföljningar och genom deltagande i lednings- eller arbetsgrupper inom kommunen. Inom fastighetsverksamheten mottas synpunkter från hyresgäster genom felanmälning och synpunktshantering via webbsida och det finns ett trygghetsteam som möter hyresgäster i vardagen.

Tabell 83 Kommunstyrelsens svar på särskilda frågor om synpunktshantering.

Särskilda frågor om synpunktshantering

Har ni under året identifierat något övergripande mönster gällande inkomna synpunkter? Beskriv kort vilka mönster ni sett och hur ni i så fall arbetat med det?

Majoriteten av kommunstyrelsens verksamheter har inte identifierat några större övergripande mönster i den löpande uppföljningen av synpunkter men på aggregerad nivå genom statistik från det digitala systemstödet framkommer att de fyra främst använda kategorierna av inkomna synpunkter berör information, kommunikation, trivsel samt bemötande och service. Synpunkterna avser främst klagomål men även förslag och frågor inkommer från invånaren. Synpunkter som resulterat i åtgärder har främst bedömts leda till förbättrad information, förbättrad kommunikation och förbättrad service/tillgänglighet. En del synpunkter från invånare inkommer till fel verksamhet och behöver vidareförmedlas till rätt mottagare, där systemstödet underlättar flödet och hanteringen. Synpunkter som kommer in via supportportalen och rekryteringssystemet omhändertas kontinuerligt och leder till löpande utveckling inom bland annat arbetsgivarinformation, ansökningsinformation och vikarieinformation.

Tabell 84 Kommunstyrelsens svar på särskilda frågor om synpunktshantering.

Särskilda frågor om synpunktshantering

Är det någon/några inkomna synpunkter under året som lett till något större utvecklingsarbete hos er? Beskriv det i så fall kort.

Inkomna synpunkter omhändertas löpande i verksamheten och leder till ständigt förbättringsarbete inom samtliga delar av kommunstyrelsen. Generellt identifieras inga specifika synpunkter som lett till något större utvecklingsarbete, utan kommunstyrelsens verksamheter arbetar kontinuerligt med att förbättra processer och arbetssätt inom sina respektive områden. Synpunkter som inkom gällande utebliven påminnelse om förnyelse av Seniorkortet har lett till en positiv förändring i och med att kommunstyrelsen har återinfört brevutskick. Synpunkter om otrygghetsskapande händelser har tillsammans med rapporter i systemet Embrace lett till förbättringsarbeten och trygghetsskapande insatser.

6. Revideringar i kommunstyrelsens verksamhetsplan

Revidering av kommunstyrelsens verksamhetsplan sker löpande under året. Revideringarna görs i enlighet med de beslut som fattas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen om tillkommande uppdrag till nämnden respektive förvaltningen eller om nya handlingsplaner. Nedan sammanställs tillägg och ändringar i den verksamhetsplan nämnden beslutade om 11 december 2024.

I arbetet med kommunstyrelsens verksamhetsplan görs en prognos för när uppdrag och åtgärder ska vara genomförda. De åtgärder och uppdrag som planerades bli klara innan utgången av 2025 finns därför inte med i den beslutade verksamhetsplanen för 2026. Tidplanen för några av dessa åtgärder och uppdrag har av olika anledningar skjutits fram och inkluderas i kommunstyrelsens verksamhetsplan.

Tabell 85 Visar uppdrag som tillkommit efter att verksamhetsplanen beslutades den 11 december 2024.

Nya beslutade uppdrag

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret att ta fram stödande insatser och material i syfte att öka kvalitet och spårbarhet av information som delges på nämndsammanträden.

KS-BESLUT: att kommunstyrelsen får återrapportering minst en gång per år, för att säkerställa att åtgärderna drivs framåt och att ingen del av förbättringsarbetet förloras i komplexiteten

KS-BESLUT: att inrätta en central samordningsfunktion för digitalisering och AI

KS-BESLUT: att kommunledningskontoret får i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med en uppföljning av hur riktlinjerna tillämpats i praktiken, särskilt med avseende på möjligheter för små och lokala företag att delta i kommunens upphandlingar.

KS-BESLUT: att uppdra till stadsdirektör att säkerställa en central samordningsfunktion samt plan för genomförande och koordinering

KS-BESLUT: att kommunledningskontoret ska återrapportera senast november 2025 (och muntligt september) till kommunstyrelsen hur resultatet av granskningen omhändertagits och om vidtagna eller planerade åtgärder

KS-BESLUT: att återrapportering sker kontinuerligt till kommunstyrelsens arbetsutskott

KS-BESLUT: att uppdra åt kommunledningskontoret att, i nära samverkan med vård- och omsorgsförvaltningen, ta fram en övergripande rapportering som sammanställer status, tidplaner och ansvarsfördelning för samtliga pågående åtgärdsuppdrag

KS-BESLUT: att uppdra till kommunledningskontoret, i samarbete med Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB, att återkomma med ett förslag till en övergripande genomförandeplan. Planen ska utgå från de behovsbeskrivningar som tagits fram av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och redovisa preliminär tidsplan samt de samlade ekonomiska konsekvenserna för respektive anläggning.

KS-BESLUT: att uppdra åt förvaltningen att tillsammans med Uppsala Parkering AB arbeta fram ett förslag till markanvisning samt ansöka om planbesked.

KS-BESLUT: att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att arbeta fram ett nytt direktiv för ett projekt för teknisk försörjning i de sydöstra stadsdelarna med inriktningar enligt föredragningen.

KS-BESLUT: att uppdra åt förvaltningen att tillsammans med Region Uppsala ombesörja att samarbetsavtal upprättas för förlängningen och att arbeta för förenklingar av administrationen vid köp av Seniorkort.

KS-BESLUT: att bjuda in Lindvalls kaffe till att föra fortsatt dialog med kommunen om fortsatt verksamhet i Uppsala.

KF-BESLUT: att ge Uppsala Vatten och Avfall AB och stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att tillsammans ta fram ansökningshandlingar med förslag på reviderat vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för befintliga och framtida vattentäcker i Uppsala- och Vattholmaåsarna.

KS-BESLUT: att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att planera och organisera det fortsatta arbetet med att förverkliga intentionerna i avsiktsförklaringen.

KS-BESLUT: Inom de av kommunfullmäktige beslutade investeringsramarna för anläggningarna vid Grånby sportfält beställa en arena, upprustning av A-hallen samt nybyggnation av en ishall för träning från Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB i enlighet med föredragningen, att beställningen ska ha som utgångspunkt att en funktionsupphandling av arenan genomförs samt att vid en funktionsupphandling säkerställa att arenan maximalt har samma koldioxidavtryck som det tidigare framtagna förslaget för Oktagonen.

7. Bilagor

Bilaga 2. Uppföljning av kommunstyrelsens uppdrag till nämnder och styrelser

Bilaga 3. Äldreombudsmannens årsrapport 2025

Bilaga 4. Brukarombudets årsrapport 2025

Kommunstyrelsen
Redovisande dokument

Datum:
2026-04-08

Diarienummer:
KSN-2025-03590

Handläggare:
Linda Nicklasson

Bilaga: Kommunstyrelsens uppdrag till nämnder och styrelser per helår 2025

Innehåll

Kommunstyrelsens uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser per fokusmål	3
Fokusmål 1.....	4
Fokusmål 2.....	4
Fokusmål 3.....	5
Fokusmål 4.....	6

Kommunstyrelsens uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser per fokusmål

Uppdrag som kommunstyrelsen lämnar till andra nämnder och bolagsstyrelser under året följs upp med ett tertials eftersläpning. Det innebär att uppdrag som lämnas januari-april följs upp från och med uppföljningen per augusti, att uppdrag som lämnas maj-augusti följs upp från och med uppföljningen per helår och att uppdrag som lämnas september-december följs upp från och med apriluppföljningen året efter. På så sätt tar kommunstyrelsen hänsyn till att det behöver gå en viss tid för att uppdraget ska hinna verkställas. Uppdragen benämns tillkommande uppdrag.

De tillkommande uppdragen rapporteras vid avvikelser eller färdigt. I bedömningen av status för uppdragen används följande färger, symboler och text:

Uppdraget/nämndmålet är färdigt

Uppdraget/nämndmålet pågår eller väntar enligt plan

Uppdraget/nämndmålet är försenat eller inte påbörjat

Uppdraget/nämndmålet genomförs inte

Fokusmål 1

Tillkommande uppdrag: Att fortsatt följa kostnads- och effektiviseringsutvecklingen i VA-verksamheten med en särskild återrapportering i maj 2025.

Berörda: UVA | Beräknat slutår: 2025 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Rapport om VA-verksamhetens kostnadsstruktur och avgiftsutveckling (KSN-2024-01824) KS 2024-08-21.

Rapportering:

Kostnads- och effektiviseringsutveckling följs och rapportering görs av VD på kommunstyrelsens sammanträde i maj.

Fokusmål 2

Tillkommande uppdrag: Att inom de av kommunfullmäktige beslutade investeringsramarna för anläggningarna vid Gränby sportfält beställa en arena, upprustning av A-hallen samt nybyggnation av en ishall för träning från Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB i enlighet med föredragningen.

Berörda: UKAF | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Upphandling av Gränby arena (KSN-2018-2867) KS 2021-08-25.

Rapportering:

Detta uppdrag ersätter de två uppdragen till Sport-och rekreationsfastigheter om samma byggnationer.

Gällande arenan: Uppdraget är satt på paus av styre 2023 och är nu borttaget i lokalförsörjningsplan för 2025, investeringsram finns därmed inte. Slutår går därmed inte längre att bedöma.

Gällande anpassning av Gränby ishallar: Anpassning av befintlig anläggning genom en kapacitetsutökning i form av en tillkommande ishall (D-hallen) är färdigställt. Idrott- och fritidsnämnden har beställt en förstudie gällande anpassning av A-hallen. Planeringsförutsättningen är färdigställande 2027. Arbetet ses som pågående. Detta förfarande är inom löpande verksamhet mellan kommunstyrelsen, idrott-och fritidsnämnden och bolaget och uppdraget anses därmed som färdigt.

Tillkommande uppdrag: att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att begära planbesked i enlighet med projektdirektivets intentioner.

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2025 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Projektdirektiv för Väginfrastrukturprojekt i sydöstra stadsdelarna (KSN-2024-01080) KS 240911.

Rapportering:

Nämnden har begärt och fått positivt planbesked för de delar som ingår i projektdirektivet.

Tillkommande uppdrag: att det ska ske en återrapportering av åtgärderna till kommunstyrelsen. Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2026 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)*Beskrivning:*

Beslutspunkten ingick i: Inriktning för ökad attraktivitet och framkomlighet för en levande innerstad (KSN-2025-00447) KS 250205.

Fokusmål 3**Tillkommande uppdrag: Initiera utredning inför ett bildande av naturreservat för Stabbyskogen och Stabby backe.**Berörda: PBN | Beräknat slutår: 2027 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)*Beskrivning:*

Beslutspunkten ingick i: Uppdragsärende för initieringsbeslut av naturreservatsbildningar (KSN-2021-01562) KS 2021-06-16.

Tillkommande uppdrag: Initiera en utredning för ett varaktigt skydd inför detaljplaner och tillståndsprövning för Natura 2000 för Sydöstra stadsdelarnas gröna stråk och skyddzon mot Lunsens Natura 2000-område. Berörda: PBN | Beräknat slutår: 2027 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)*Beskrivning:*

Beslutspunkten ingick i: Uppdragsärende för initieringsbeslut av naturreservatsbildningar (KSN-2021-01562) KS 2021-06-16.

Tillkommande uppdrag: Att initiera gränsjustering och översyn av reservatsföreskrifter för naturreservatet Hågadalen-Nåsten. Berörda: PBN | Beräknat slutår: 2027 | [Uppdraget är försenat](#)*Beskrivning:*

Beslutspunkten ingick i: Översyn av gränser, reservatsföreskrifter och skötselplan för naturreservatet Hågadalen Nåsten (KSN-2021-01239) KS 2021-06-16.

Rapportering:

Under 2025 har en översyn av skötselplanen påbörjats. Samtidigt har arbetet inletts med att se över reservatsbeslutet och tillhörande föreskrifter, då reservatsbeslutet är kopplat till skötselplanen. En utökning av naturreservatet planeras, som omfattar kvarteren Kalkstenen och Blodstensskogen.

Pågående markförhandlingar medför att det planerade slutåret för arbetet förskjuts till 2029.

Tillkommande uppdrag: Att i samband med översyn av gränser utreda avgränsning och förutsättningar för att på bästa sätt skydda skogsmark vid kvarteren Kalkstenen och Blodstenen och införliva området i naturreservatet Hågadalen-Nåsten med syftet att bibehålla naturvärden långsiktigt och utveckla skogsområdet i samspel med omgivande naturskydd samt säkerställa gröna samband för djur och växter och naturupplevelser. Berörda: PBN | Beräknat slutår: 2027 | [Uppdraget är försenat](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Översyn av gränser, reservatsföreskrifter och skötselplan för naturreservatet Hågadalen Nästen (KSN-2021-01239) KS 2021-06-16.

Rapportering:

Under 2025 har en översyn av skötselplanen påbörjats. Samtidigt har arbetet inletts med att se över reservatsbeslutet och tillhörande föreskrifter, då reservatsbeslutet är kopplat till skötselplanen. En utökning av naturreservatet planeras, som omfattar kvarteren Kalkstenen och Blodstensskogen.

Pågående markförhandlingar medför att det planerade slutåret för arbetet förskjuts till 2029.

Tillkommande uppdrag: Uppdrag om huvudmannaskap och bidrag för vägföreningar.

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2025 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Nämnden beredde 2022 ett ärende som behandlades på kommunstyrelsen i april 2023 (KSN-2016-2043).

Rapportering:

Nämnden har tagit fram nytt förslag till regelverk för vägföreningar som kommer att påverka bidragen till föreningarna från 2026. Det nya regelverket är beslutat och vann efter överklagan laga kraft i juli 2025. Regelverket började implementeras under hösten 2025 och behoven har hanterats i Mål och budgetprocessen 2026 – 2028.

Fokusmål 4

Tillkommande uppdrag: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut.

Berörda: alla nämnder | Beräknat slutår: 2025 | [Uppdraget genomförs inte](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704) KS 2022-03-09.

Rapportering:

Uppdraget ingår fortsättningsvis i det nya uppdrag 46 (*Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft*).

Tillkommande uppdrag: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Berörda: alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2027 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704) KS 2022-03-09.

Kommunledningskontoret
Rapport

Handläggare:
Heléne Stenlund

Datum:
2026-01-27

Diarienummer:
KSN-2025-03564

Version/DokumentID:

Äldreombudsmannens årsrapport 2025

Innehåll

Sammanfattning	3
Om rapporten	4
Inledning	5
Äldreombudsmannen bidrar med invånarperspektivet	5
Äldreombudsmannens arbete 2025	6
Strategiskt arbete och kontakt med invånare	6
Äldreombudsmannen tar hand om det som invånarna berättar	6
Bo och leva i kommunen	7
Bostadsfrågor är alltid aktuella	7
Mobilitet är viktigt för äldres livskvalitet	7
Äldreomsorg	8
Digitalt utanförskap	9
Tre teman som äldreombudsmannen lyfter fram 2025	9
Att leva och åldras i ett digitalt Uppsala	9
Att vara anhörig	11
Hemlösa äldre i Uppsala	13
Exempel från äldreombudsmannens övriga arbete	15
Möten med besökare på Seniorfestivalen och 60plusMässan	15
Äldreombudsmannen bidrar med sakkunskap	15
Samverkan med Kontaktcenter	15
Möten med finsktalande äldre kommuninvånare	15
Röster från äldre personer bosatta i tätorterna och på landsbygden	16
Avslutande reflektioner	16
Digital delaktighet är en demokratisk rättighet	16
Alternativa kontaktvägar behövs för den som inte är digital	17
Fler äldre kommer med tiden att vårda en anhörig	17
Insatser behöver utformas så de fungerar även för den som inte har ett hem	17
Relaterade dokument	18
Bilaga: Övriga kontakter och samarbeten	19

Sammanfattning

Årsrapporten sammanfattar äldreombudsmannens verksamhet under året. Den bygger på samtal med invånare, samverkan med olika verksamheter och arbete på strategisk nivå. Rapporten utgår från äldres möjligheter till delaktighet och inflytande i samhällslivet och belyser frågor som på olika sätt påverkar dessa möjligheter.

Äldre kommuninvånare och deras anhöriga kontaktar äldreombudsmannen för att lämna synpunkter på kommunens verksamheter, tjänster och miljöer och för att få information, råd och stöd. Kontakterna kan samlas i två återkommande teman: att bo och leva i kommunen och äldreomsorg. Dessa frågor är även centrala i möten med äldre i föreningar och på andra mötesplatser.

Tre områden har varit särskilt framträdande under verksamhetsåret och lyfts i rapporten

- digitalt utanförskap
- anhöriga
- hemlösa äldre.

Digitaliseringen påverkar äldres möjligheter till delaktighet i samhället. Det handlar både om personer som aldrig varit digitala och om dem som tidigare klarat sig men som tappat förmågan på grund av funktionsnedsättning eller ny teknik. Digitalt stöd behövs men även analoga alternativ som exempelvis vård- och omsorgsförvaltningens tidning Senior i Uppsala och bibliotekets Digiguider.

Anhöriga utgör en allt viktigare del av omsorgen om äldre personer. Många anhöriga kontaktar äldreombudsmannen med frågor om äldreomsorg, boende, bemötande och delaktighet i beslut.

Rapporten belyser även situationen för hemlösa och bostadslösa äldre personer. Det är en utsatt grupp som ökat i kommunens och civilsamhällets insatser. Det är samtidigt en grupp vars röst sällan hörs och som har komplexa behov som kräver samverkan.

I arbetet under året har äldreombudsmannen mött äldre i olika sammanhang, på seniorfestivalen, 60+mässan, i föreningslivet och i verksamheter. Bostadsfrågor och äldreomsorg är fortsatt viktiga frågor.

Rapporten avslutas med följande övergripande reflektioner

- digitalisering får inte stänga ute människor
- anhöriga behöver stöd
- hemlösa äldre måste uppmärksammas tydligare.

Om rapporten

Äldreombudsmannen lämnar varje år en rapport till kommunfullmäktige. Rapporten beskriver frågor som berör äldre Uppsalaboras levnadsvillkor i kommunen och äldreombudsmannens arbete. I rapporten lyfts även äldres röster.

Årsrapporten har sin utgångspunkt i äldre personers möjlighet till delaktighet och inflytande i samhällslivet.

Årets rapport har fokus på

- digitalt utanförskap
- anhöriga
- hemlösa äldre.

Syftet med årsrapporten är att

- bidra med ett invånarperspektiv genom att förmedla de frågeställningar och utmaningar som äldre kommuninvånare tagit upp med äldreombudsmannen
- beskriva arbeten där äldreombudsmannen varit delaktig.

Inledning

Uppsala ska vara en bra kommun att leva och bo i som äldre. Andelen äldre personer ökar i Uppsala, så även nationellt och globalt. Kommunen kommer att i allt högre grad präglas av en äldre befolkning och deras behov och intressen.

Uppsala kommun är sedan 2016 medlemmar i Världshälsoorganisationens (WHO) nätverk för äldrevänliga städer och kommuner. En äldrevänlig miljö är en bra plats att leva och bo i och där äldre kan vara aktiva och delaktiga i samhällslivet. För att skapa en äldrevänlig miljö behöver kommunen lyssna på och ta tillvara äldres erfarenheter, kompetenser och idéer.

WHO har identifierat åtta sammanhängande områden att arbeta med. Dessa områden utgör tillsammans med sex lokala prioriteringar grunden för Uppsalas arbete:

- minska upplevd diskriminering på grund av ålder
- minska skillnader i upplevd livskvalitet mellan äldre boende i staden respektive på landsbygden
- förbättra förhållanden på bostadsmarknaden ur ett äldreperspektiv
- förbättra utemiljön ur ett äldreperspektiv
- förbättra kollektivtrafiken ur ett äldreperspektiv
- öka tryggheten för äldre

De lokala prioriteringarna har sitt ursprung i en medborgardialog. Möjligheten till delaktighet och inflytande är centralt i kommunens ambitioner att vara en äldrevänlig kommun. Ett exempel på det är att en referensgrupp från Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd (UPS) varit involverad i delar av arbetet med att omarbete Program för äldrevänlig kommun och handlingsplanen. Programmet och handlingsplanen antogs under 2025. Öka tryggheten för äldre lades till som ett sjätte prioriterat område. Ett annat exempel är att staben på vård- och omsorgsförvaltningen har tätare dialog med UPS för att ta del av deras erfarenheter, lyssna och ställa frågor.

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft 1 juli 2025 och innebär bland annat att möta behov med tidigare insatser och ett mer utåtriktat och förebyggande arbete. Socialtjänsten ska också vara lätt att ha och ta kontakt med.

Kommunens äldrevänliga arbete ligger i linje med avsikterna i den nya lagen. Förvaltningsövergripande aktiviteter och samverkan med civilsamhället har inneburit att många förebyggande och hälsofrämjande insatser finns på plats i kommunen.

Två goda exempel på satsningar är vuxenvandring för seniorer och Seniorer i skolan. Vuxenvandring är ett initiativ av Uppsala ungdomsjour och vänder sig främst till den som är 70+, men alla åldrar är välkomna. Vandringarna sker i centrala Uppsala efter skoldagens slut på platser där ungdomar finns. Seniorer i skolan är ett projekt i samarbete mellan vård- och omsorgsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Folkuniversitetet. Båda insatserna skapar möten mellan generationer och kan bidra till ökad trygghet både under och efter skoltid. Insatserna kan på så sätt vara meningsfulla för både barn, unga och seniorer.

Äldreombudsmannen bidrar med invånarperspektivet

Äldreombudsmannen är en oberoende funktion i Uppsala kommun som arbetar kommunövergripande på alla nivåer för äldre kommuninvånares möjlighet till

delaktighet och inflytande. Rollen verkar genom att i olika sammanhang bidra med ett invånarperspektiv.

Invånarnas kontakter med äldreombudsmannen handlar om att leva och åldras i Uppsala kommun. Frågor som berör bostäder, äldres livsvillkor och äldreomsorg är ständigt aktuella. Kontakterna med äldreombudsmannen kan samlas i två övergripande teman, att leva och bo i kommunen och äldreomsorg. Gemensamt för dessa båda teman är att det handlar om möjligheten till delaktighet och inflytande i samhället och i vården och omsorgen om äldre.

I årets rapport har äldreombudsmannen valt att belysa några områden som dykt upp i kontakten med äldreombudsmannen.

Äldreombudsmannens arbete 2025

Äldreombudsmannens instruktion har omarbetats och antagits av kommunstyrelsen under 2025. I den nya instruktionen har stödet till anhöriga lyfts fram och samverkan med civilsamhället. Funktionen har samtidigt ny organisatorisk placering och tillhör kommunledningskontoret (KLK). Placeringen vid KLK har inneburit att äldreombudsmannen kommit närmare kommunstyrelsens frågor. Det har också gett möjlighet till fler kontaktytor.

Strategiskt arbete och kontakt med invånare

Äldreombudsmannens arbete består av kontakt med invånare och det strategiska arbetet. I kontakten med invånare tar äldreombudsmannen emot synpunkter på

- kommunens verksamheter
- tjänster
- miljöer.

Äldreombudsmannen ger

- råd
- stöd
- information.

Äldreombudsmannen informerar om kommunens system för synpunkter och klagomål. Funktionen samverkar med berörda instanser och verksamheter. Kommer flera synpunkter och frågor tar äldreombudsmannen kontakt. Äldreombudsmannen kan stödja invånare att själva ta sin fråga vidare genom att identifiera vilken förvaltning eller vilket bolag som ansvarar för en fråga eller ge vägledning till ansvarig huvudman.

De synpunkter som kommit in och som redovisas nedan ger ingen heltäckande bild av äldres levnadsförhållanden i Uppsala kommun. De ger inte heller någon entydig bild av hur kommunens verksamheter, tjänster och miljöer fungerar för äldre invånare.

Äldreombudsmannen tar hand om det som invånarna berättar

Under året har äldreombudsmannen haft närmare 230 kontakter via telefon och epost. Kontakterna handlar antingen om att vilja lämna synpunkter på kommunens

verksamheter, tjänster eller miljöer eller ett behov av information, råd och stöd. Kontakterna kan samlas i två huvudteman

- bo och leva i kommunen
- äldreomsorg.

Dessa teman är ständigt återkommande och även vanliga vid besök i föreningar och på andra mötesplatser för äldre.

Nedan följer exempel på olika kontakter som äldreombudsmannen haft.

Bo och leva i kommunen

Bostadsfrågor är alltid aktuella

Bostadsfrågor återkommer ofta i kontakten med äldreombudsmannen och berör olika aspekter. Äldre personer har behov av rådgivning, information om vad olika boendeformer innebär och vilka som kommunen ansvarar för. Många efterfrågar boende med gemenskap och vill ställa sig i kö.

I äldreombudsmannens arbete är bostadsfrågorna därför alltid aktuella. Äldreombudsmannen lyfter de i olika sammanhang framför allt inom ramen för arbetet med äldrevänlig kommun. Frågorna berör ensamhet, ekonomi och riktlinjer för äldreomsorgen. De handlar även om svårigheter att navigera på kommunens webbsidor.

”Jag tror det är bra att planera framåt, även om jag känner mig frisk och ganska aktiv. Ett boende där man kan umgås är det som känns mest intressant på sikt, men det är svårt att hitta information.”

Man som planerar nästa boende

”Jag ringer åt en vän som blivit vräkt. Kommunen har inte gett någon hjälp, bara en bunt papper. Det här handlar om en skör äldre person.”

Kvinna som undrar hur kommunen stöttar bostadslösa äldre

Äldreombudsmannen har också lyssnat till hemlösa äldre som besöker Mikaelsgården, Stadsmissionens dagverksamhet för hemlösa. Under året har äldreombudsmannen tittat närmare på hur kommunen arbetar med bostadslösa och hemlösa äldre.

Mobilitet är viktigt för äldres livskvalitet

För att kunna ta sig till aktiviteter och service är tillgången till

- kollektivtrafik
- pendlarparkeringar
- och tillgång till parkeringsplatser i Uppsala city

mycket viktiga. Framför allt för personer med nedsatt mobilitet. Frågan har koppling till ensamhet och ohälsa.

”Jag skulle gärna åka buss men jag vågar inte med rollatorn. Det borde gå att kliva på bak i bussen och blippa kortet där.”

Kvinna som har förslag på hur det kan bli lättare åka buss

”Jag bor ganska centralt men jag klarar inte att gå till hållplatsen sedan busslinjen drogs om. Vi har bil men det är svårt att hitta parkering i centrum som inte blir för långt bort.”

Kvinna som fått längre till busshållplatsen

Äldreombudsmannen uppmärksammades på att processen för att få ett nytt seniorkort tog lång tid. Det uppstod ett glapp. Något även Kontaktcenter uppmärksammade och lyfte vidare.

”Det tar för lång tid att få ett nytt Seniorkort. Jag har inte råd att åka buss innan det nya kommit. Nu kan jag inte åka till mina aktiviteter.”

Kvinna som är beroende av Seniorkortet

Kommunen och regionen har förtydligat informationen. Vid köp av Seniorkortet förmedlas skriftlig information om start- och slutdatum för kortet. Kommunen sänder också en påminnelse när det är dags att förnya Seniorkortet. Det har även blivit tydligare att kortet slutar gälla efter 12 månader trots att det är autogiro. I övrigt är handläggningstiden fortsatt 2 månader.

En återkommande synpunkt på Seniorkortet är att det är en årsbiljett. Många tycker att det borde vara mer flexibelt.

Äldreomsorg

Äldre och deras anhöriga upplever att riktlinjerna för äldreomsorg är svåra att förstå

Äldre och anhöriga vill ofta diskutera riktlinjerna för äldreomsorgen.

”Jag har verkligen försökt att klara mig så länge som möjligt. Nu har jag fått avslag igen. Kroppen är sliten och jag är trött och ensam. Jag är 95 år och borde få flytta.”

Kvinna som vill flytta till vård-och omsorgsboende

”Jag besöker min fru på boendet nästan varje dag. Jag vill flytta dit, det är så ensamt hemma. Jag har fyllt 90 och lever nog inte så många år till. Det skulle inte bli så betungande ekonomiskt för kommunen.”

Ensam man om parboende

Mitt nya hemtjänstbeslut gäller bara i några månader. Sen ska det omprövas. Det känns som att kommunen tvingar mig att flytta till ett äldreboende. Jag vill inte flytta.

Kvinna som känner sig utsatt

Många vill berätta om sina erfarenheter av kommunens riktlinjer för äldreomsorgen. Äldreombudsmannen har lyft till äldrenämndens myndighet att riktlinjerna upplevs svåra att förstå och att upplevelsen är att individens behov krockar med riktlinjerna.

De allvarliga brister som förekommit i kommunens äldreomsorg och som beskrivits i media har skapat oro för vad som väntar den dag man själv behöver stöd via äldreomsorgen. De som hör av sig tycker att kommunen måste höja statusen på att jobba i äldreomsorgen för att locka fler.

Digitalt utanförskap

Ett ämne som äldreombudsmannen hör direkt i kontakten med invånare, men oftast indirekt är det digitala utanförskapet. Det digitaliserade samhället genomsyrar många av de frågor som äldre diskuterar med äldreombudsmannen.

” Utvecklingen går så snabbt. Jag vågar inte säga att jag inte förstår. Snart går det inte göra någonting om man inte har Bank-Id. Det är som att man inte är medborgare i sitt eget land.”

Kvinna som tycker den digitala utvecklingen går för fort

”Det irriterar mig att kommunen och myndigheter så ofta hänvisar till hemsidor på internet. Det måste gå att få kontakt och information på andra sätt. Jag är inte dum i huvudet, jag har en smartphone men ibland behöver man få prata med någon eller få en broschyr.”

Kvinna som vill ha tryckt information som komplement

”Vet du var äldre samlas i jul? Jag är inte bra på det här med dator och internet. Jag vill inte vara ensam en jul till.”

Kvinna som känner sig ensam och behöver information

Tre teman som äldreombudsmannen lyfter fram 2025

Att leva och åldras i ett digitalt Uppsala

Frågor som på olika sätt berör det digitala samhället är ofta orsak till att äldre tar kontakt med äldreombudsmannen och i mötet med äldre personer. Även verksamheter har kontaktat äldreombudsmannen då de sett problemet med utanförskap hos äldre.

Kontaktcenter möter regelbundet äldre personer som saknar digital vana eller som av olika skäl har fått svårare att använda digitala verktyg. De söker ofta praktisk hjälp i ärenden som kräver att de har tillgång till och kan använda smartphone och internet. På Kontaktcenter kan de bland annat få hjälp med att beställa Seniorkortet.

Kontaktcenter hörde av sig till äldreombudsmannen för att få råd om hur de kan hjälpa besökare som behöver mer digitalt stöd än vad Kontaktcenter normalt kan ge.

Föreningen SeniorNet

Föreningen SeniorNet Uppsala har återkommande kontakt med äldreombudsmannen. De har i likhet med Kontaktcenter, sett samma behov. Deras IT-café vänder sig till äldre som har frågor och problem relaterade till digital teknik. Majoriteten gäller telefonfrågor. En grupp som bekymrar föreningen är de som tidigare hanterat tekniken men som långsamt tappat förmågan. En annan grupp är de som behöver uppdaterad kunskap och uppdaterad utrustning. Föreningen undrar vilka andra möjligheter till stöd som finns. De ser att den som inte har anhöriga eller annat socialt nätverk att få stöd ifrån är mycket utsatt.

Forskning om digitalt utanförskap och äldres behov

Dator och smarta mobiltelefoner har förändrat samhället och människors vardag i grunden. Vardagsaktiviteter är idag alltmer digitala och underlättar tillvaron genom att effektivisera och förenkla vardagslivet. Samtidigt har utvecklingen fått konsekvenser för den som av olika skäl haft svårt ta till sig de digitala innovationerna. Dit hör exempelvis äldre personer. Enligt Internetstiftelsen är det framför allt kvinnor över 75 som står utanför det digitala livet. I princip alla som inte använder internet är över 65 år.¹

Bland äldre personer finns också de största behoven av hjälp och stöd från omgivningen med digitala tjänster och utrustning. I antologin *Perspektiv på utsatthet och problem under åldrandet* beskrivs att tillgången till och användandet av digitala medier minskar med stigande ålder. Tilltagande funktionsnedsättning gör det svårt att vara digitalt aktiv. Användning av bank-id och e-post är avgörande för många digitala tjänster. Samtidigt uppdateras tekniken och det kommer nya mobiltelefoner att lära sig att hantera och nya digitala tjänster.²

Den gradvisa nedsläckningen av 2G- och 3G-näten innebär att äldre mobiltelefoner som endast stödjer 2G eller 3G blir obrukbara. Det kan drabba ekonomiskt utsatta och äldre personer.

Docent Sofi Fristedt beskriver i sin forskning att äldre är positiva till ny teknik men att enkelheten är viktig. Upplevelsen av nytta och fördelar har betydelse för att vara digital. Tillgång till utrustning, förutsättningar och förmåga har också betydelse och kan vara områden där ojämlikhet mellan äldre kan uppstå. Ekonomi och svårigheterna att själv upprätthålla kunskap om digital teknik kan göra att man väljer bort internet.³

Bibliotek Uppsala erbjuder pappersguider om digital teknik

Bibliotek Uppsala erbjuder stöd till personer som befinner sig i ett digitalt utanförskap. Bibliotekets möte med personer i digitalt utanförskap är en bred grupp, men särskilt många är äldre, språksvaga och personer med låg digital kompetens. Svårigheterna handlar om att hantera digital teknik, avsaknad av egen utrustning eller internetuppkoppling och språksvårigheter, särskilt bland nyanlända. Biblioteket ser en ökning bland personer som varit självständiga men som upplever att digitaliseringen går för snabbt. Det finns också oro för att göra fel eller bli lurad.

Biblioteket erbjuder digital handledning i form av drop-in och bokade tider, gruppträffar och kurser, ofta i samarbete med andra aktörer.

För att möta behovet av analoga alternativ lanserar biblioteket DigiGuiden som består av pappersguider som på ett enkelt sätt lär ut teknik med hjälp av bilder och text. IT-stöd finns även via kommunens träffpunkter och Funk-it som är en webbsida med bildspel och filmer. Funk-it förvaltas av vård- och omsorgsförvaltningen.

¹ Internetstiftelsen 2023 [Användning av internet och utanförskap | Svenskarna och internet](#)

² Jönsson, Håkan (2002). *Perspektiv på utsatthet och problem under åldrandet*. Social Work Press.

³ Sofi Fristedt (2021). [“Am I representative \(of my age\)? No, I’m not” –Attitudes to technologies and technology development differ but unite individuals across rather than within generations.](#)

Tidningen Senior i Uppsala når äldre i digitalt utanförskap

Tidningen Senior i Uppsala är en papperstidning som skickas till alla kommuninvånare som fyllt 70 år. Syftet är att informera om aktiviteter och insatser inom kommunen och civilsamhället. Samtidigt är tidningen en möjlighet att nå ut till grupper som är svåra att nå som äldre i digitalt utanförskap och ofrivilligt ensamma äldre. Senior i Uppsala ges ut av vård-och omsorgsförvaltningen sedan hösten 2025 och är en tillfällig lösning som prövas och är en del av att nå ut till fler äldre.

Vård-och omsorgsförvaltningens broschyr *Seniorguiden* är också ett positivt exempel på analog information. Numera finns även broschyren *Guide till dig med funktionsnedsättning*.

Äldre har varit delaktiga när kommunen reviderat information på uppsala.se

Senior-och äldreomsorg på uppsala.se har uppdaterats med nya sidor för att förbättra informationen och göra den mer tillgänglig för den som söker vård-och omsorg i Uppsala. Under arbetet har arbetsgruppen haft kontakt med yrkesverksamma och organisationer som möter målgruppen. Äldre personer och anhöriga har haft möjlighet att testa förslag och utkast.

Även äldreombudsmannen har varit delaktig i arbetet och bidragit med erfarenheter från målgruppen, synpunkter samt förslag på verksamheter att samverka med.

Kommuner som erbjuder digitalt stöd i hemmet

Ett flertal kommuner som Stockholm, Malmö och Göteborg erbjuder digitalt stöd i hemmet till äldre personer. I Göteborg är tjänsten främst till för den som inte kan komma till en mötesplats eller bibliotek. Stödet ges ofta i kombination med andra insatser som IT-stöd på mötesplatser och bibliotek. En framgångsfaktor är att man får enskilt stöd i det som man behöver. En utmaning är att stödja äldre med kognitiv svikt. I mötet med personer med kognitiv svikt kan den digitala stödjaren använda förenklade instruktioner som underlättar i användandet av till exempel telefon, dator och fjärrkontroll med mera.

Att vara anhörig

Enligt Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA) är det närmare var femte person i vuxen ålder som vårdar, hjälper och stödjer en närstående.

Det är inga större skillnader mellan mäns och kvinnors omsorg när det gäller tidsomfattning och frekvens. Kvinnor svarar oftare för personlig omvårdnad, tillsyn och umgänge medan män oftare ger praktisk hjälp och stöd med ekonomi. I den äldre åldersgruppen är det vanligast att ge stöd till en make, maka eller partner. Men det kan även handla om en granne, vän, bekant eller ett vuxet barn. Anhöriga riskerar att drabbas av ohälsa i takt med omsorgsördan växer och livskvaliteten försämras. Samtidigt upplever de allra flesta anhöriga det som meningsfullt att ge omsorg till en närstående och något man vill fortsätta med så länge man har möjlighet.

I takt med att vi lever längre kommer fler och fler i framtiden att ge anhöriga vård hemma. Äldre anhöriga som vårdar en ännu äldre närstående antas bli mer vanligt.

Äldre är en bred och varierad grupp med olika behov, intressen och preferenser. Den äldre uppsalabon kan ha olika roller. Många har rollen som informella vårdgivare till en närstående som kan vara en partner, ett vuxet barn eller en vän.

”Kommunen säger att han måste flytta till äldreboende. Det kostar för mycket. Insatserna dras ner. Samtidigt sägs det att äldre ska bo kvar hemma så länge som möjligt. Han vill inte flytta och det vill inte jag heller att han gör. Kommunen borde ta hänsyn till vad äldre tycker.”

Anhörig som vill vara delaktig i beslut

”Jag har mitt vuxna barn boende hos mig. Det har inte fungerat på de få jobb som funnits. Det finns en diagnos. Vad händer när jag inte orkar längre eller inte längre finns?”

Anhörig som oroar sig för framtiden

”Min mamma vill inte ha hjälp av hemtjänsten. Jag hjälper med väldigt mycket. Det är tryggt att få hjälp från en anhörig och jag hjälper gärna till, men nu börjar jag själv bli äldre och har en del krämpor. Jag har en bit att åka också.”

Anhörig

Även för gruppen anhöriga är bostadsfrågor och äldreomsorg ofta i fokus i kontakterna med äldreombudsmannen. Många upplever att det är svårt att hitta information om vad olika boendeformer innebär, vilka kommunen ansvarar för och hur man ansöker.

Frågor och synpunkter som rör äldreomsorgen handlar ofta om riktlinjer för äldreomsorgen. Det handlar om avslag på ansökan om särskilt boende, men även det motsatta att uppleva att kommunen aktivt driver på en flytt till särskilt boende. Det förekommer också att anhöriga upplever att riktlinjerna gör det svårt att få de stödinsatser de behöver för att orka ge omsorg till sin närstående.

Anhöriga lyfter även brister i bemötande och kommunikation. Ofta har man varit i kontakt med äldreomsorgen vid flera tillfällen, men upplever ingen förbättring och vänder sig därför till äldreombudsmannen.

Äldre som vårdar ett vuxet barn är en grupp som även kommunens anhörigcentrum möter. Anhörigcentrum har ett stödande och lotsande uppdrag för anhöriga i Uppsala kommun. De fungerar också som kunskapscentrum i anhörigfrågor. Stödet riktas direkt eller indirekt till den som hjälper en närstående som är

- långvarigt sjuk
- har en funktionsnedsättning
- demenssjukdom
- misstänkt sjukdom.

Verksamheten samverkar med andra verksamheter i kommunen, Region Uppsala och civilsamhället. Syfte är att bidra till att skapa en hållbar situation för anhöriga. Anhörigstödet omfattar numera även anhöriga som har närstående på vård- och omsorgsboende.

Äldre personer som är anhöriga till ett vuxet barn med psykisk ohälsa eller sjukdom är en grupp som mer och mer söker sig till i anhörigcentrum. Föräldrarna stöttar med ekonomiska och praktiska insatser. Det är vanligt att barnen bor hos föräldrarna och de

har svårt att finna och behålla en sysselsättning. De är ofta isolerade och även föräldrarna riskerar att bli isolerade. Det är fortfarande svårt för många i den äldre generationen att prata om psykisk ohälsa.

Anhörigcentrum möter ofta föräldrar som inför pensionering har en oro att inte kunna fortsätta stötta barnet ekonomiskt. Vid ökad ålder finns även oron för vad som ska hända den dagen de inte längre orkar eller finns kvar.

Anhörigcentrum kan lyssna och stödja, enskilt och i grupp. De kan även hänvisa till insatser som finns inom kommunen och vården. Anhörigcentrum har inget terapeutiskt uppdrag.

Anhörigas roll och behovet av stöd lyfts fram i den nya socialtjänstlagen, omställningen till nära vård, God och nära vård 2030 (SOU 2020:19) och betänkandet Stärkt stöd till anhöriga (SOU 2024:60).

Hemlösa äldre i Uppsala

Det finns två former av hemlöshet

- akut hemlöshet är när en person saknar eget boende och sover på gatan, hos bekanta eller på härbärgen.
- en bostadslös person har ett boende men lever under osäkra och otillräckliga förhållanden.

Rätten till bostad är erkänd i internationella konventioner och deklARATIONER. Stater har ansvar att skydda och främja rättigheten, men den är inte juridiskt utkrävbar enligt svensk lag. Enligt socialtjänstlagen har kommunen ansvar för boendesituationen för vissa grupper. Det gäller till exempel äldre personer som behöver vård- och omsorg eller personer som har betydande svårigheter i sin livsföring. Det handlar då om boendeformer med särskild service för dessa målgrupper.

”Man blir hänvisad fram och tillbaka av kommunen. Det ställs krav hela tiden. Du ska inte tro att det är lätt när man har det så här.”

Hemlös man

”Jag vill få komma till ett boende. Det är besvärligt. Jag har svårt att gå och använder rollator.”

Hemlös kvinna

Fler äldre personer lever i utsatthet i Uppsala

Boendeenheten inom socialnämndens myndighet ser att fler äldre personer lever i utsatthet och att äldres behov behöver uppmärksammas mer. Oftast handlar det om personer som haft den här livssituationen under livet och att de haft många insatser förut. Renodlade ekonomiska problem är mindre vanligt.

Äldre hem- eller bostadslösa är en grupp som är svårare att hjälpa. I synnerhet de som inte uppfyller kriterierna för att beviljas vård- och omsorgsboende. De beviljas hemtjänst när behovet är sådant, men har inget hem att utföra insatsen i. De kan provas för ett bostadssocialt kontrakt och få hemtjänst där. Ofta har de haft ett bostadssocialt tidigare kontrakt men förlorat det. Det går fortfarande att få hjälp, men processen är mycket strikt.

Uppsala kommun har många lägenheter i bostadsrätter. I en bostadsrätt kan även den med hyresskuld få hyra. Boendeenheten väljer i första hand den boendeform där personen kan ha möjlighet att ta över kontraktet på sikt om det är möjligt. Hyresvärdarna har kravet att det inte får finnas hyresskulder och det är något boendeenheten återkommande diskuterar. Våldsutsatta kvinnor är en grupp som de lyfter fram men även att äldre är en målgrupp som behöver prioriteras.

Många hemlösa äldre har svårt att hantera sin ekonomi och skydda sig mot bedrägerier. Samtidigt tackar de allra flesta nej till god man och förvaltare. Det kan leda till problem för individen. Det är svårt att få hjälp från kommunen om pensionen tagit slut innan nästa utbetalning. De som har egna pengar får kommunen inte hjälpa ekonomiskt.

Vid akuta insatser beviljas i första hand lägenhetshotell. Lägenhetshotell är ett tillfälligt boende och beviljas vanligtvis om personen inte har egna medel. Har personen egna medel hänvisas personen till att själv ordna ett lämpligt alternativ. Försörjningsstöd tar kostnaden under 10 dagar, men stöd kan beviljas under längre tid. Personen ansöker fysiskt själv hos boendeenheten. Samtidigt ställs krav att hela tiden visa att man är aktivt bostadssökande. Det kan även ställas krav på kontakt med skuldrådgivningen eller annan insats. Personen följs upp på lägenhetshotellet av handläggare från boendeenheten. Det går att få hemtjänst på vandrarhem och lägenhetshotell.

Härbärke när andra alternativ inte finns

Härbärke är ett sista alternativ. Uppsalas härbärgen har öppet från kvällstid och till förmiddag dagen därpå. Det går inte boka plats i förväg. Den nya socialtjänstlagen gör att personen kan vända sig till härbärgets direkt utan behovsprövning.

Flerstegsboendets härbärke i Librobäck möter i allt större utsträckning äldre personer i sin verksamhet. Samtidigt är lokalerna inte anpassade för en äldre målgrupp som kan behöva hjälpmedel. Det går inte att använda rollator i härbärgets hygienutrymmen.

Samverkan är av stor betydelse

Det råder sekretess mellan olika myndigheter samt mellan olika verksamheter inom socialtjänsten. För boendeenheten och äldrenämndens myndighetsutövning är samverkan av stor betydelse för att undvika att ärenden skickas mellan verksamheterna och stötta den enskilde.

Mikaelsgården, Stadsmissionens dagverksamhet för hemlösa möter fler äldre i sin verksamhet. De kan stötta besökare som behöver komma i kontakt med kommunen. Deras upplevelse är att äldre blir hänvisade fram och tillbaka och ser behov av mer långsiktiga lösningar. Det blir ett problem när äldre som inte uppfyller kriterierna för att beviljas särskilt boende hänvisas till att behovet kan tillgodoses via hemtjänst.

Bostadsförebyggande arbete

Kommunen arbetar förebyggande för att hindra vräkningar (avhysningar) så att fler kan bo kvar i sina hem. Den som riskerar att bli vräkt från sin bostad kan få stöd från vräkningsförebyggarna vid boendeenheten. Personer kan vara aktuella för stöd på grund av en störning som kan bestå av sanitär olägenhet, hyresskuld eller att grannar störs. Vräkningsförebyggarna arbetar med fokus på kvarboende.

Exempel från äldreombudsmannens övriga arbete

Möten med besökare på Seniorfestivalen och 60plusMässan

Seniorfestivalen arrangerades tillsammans med RF-SISU⁴ Uppland i samband med internationella dagen för äldre 1 oktober. Föreningar och kommunala verksamheter bjöd på idrott, kultur och andra aktiviteter. Syftet var att möjliggöra att hitta aktiviteter eller sammanhang att fortsätta med efter festivalen. Seniorfestivalen besöktes av cirka 4000 besökare. Äldreombudsmannen deltog i planeringsarbetet och fanns på plats under Seniorfestivalen.

Liksom tidigare deltog äldreombudsmannen även på 60plusMässan. Båda dessa event är en möjlighet att möta kommuninvånare.

Äldreombudsmannen bidrar med sakkunskap

Äldreombudsmannen efterfrågas av kommunen och civilsamhället för samarbeten och för att bidra i sakfrågor i olika sammanhang.

Uppsalahem planerade start av aktivitet under året riktad till äldre personer i deras hyresbestånd. Äldreombudsmannen bjöds in till att under en serie möten bidra med sakkunskap i planeringen. Syftet var motverka ofrivillig ensamhet och bidra till gemenskap.

Samverkan med Kontaktcenter

Äldreombudsmannens nya organisatoriska placering har inneburit närmare samarbete med kommunens Kontaktcenter. Kontaktcenter är en plats dit många äldre vänder sig med frågor och behov av stöd.

För att undersöka om det finns behov av ökad tillgänglighet av äldreombudsmannen finns ombudsmannen sedan en tid regelbundet på plats i Kontaktcenter. Närvaron gör det möjligt att snabbt fånga upp frågor, behov och synpunkter från äldre invånare i samband med deras besök.

Möten med finsktalande äldre kommuninvånare

2025 var det 25 år sedan Sverige erkände fem nationella minoriteter och fem nationella minoritetsspråk. Uppsala kommun är förvaltningsområde för finska. Det betyder att den som tillhör den sverigefinska minoriteten har ytterligare rättigheter i kommunen.

Den som beviljats äldreomsorg har rätt att få den helt eller till väsentlig del på finska om man efterfrågar det. Det gäller även biståndshandläggningen och öppna förebyggande verksamheter. På Kontaktcenter finns finsktalande kommunvägledare.

Äldreombudsmannen har deltagit i kommunens samråd med den sverigefinska minoriteten och besökt finskspråkiga verksamheter inom kommunen och civilsamhället. Sammanhang där man kan tala sitt språk är viktigt. De äldre berättar att de behövt dölja språket och sitt ursprung när de kommit till Sverige.

⁴ Riksidrottsförbundet-Svenska Idrottsrörelsens Studie- och Utbildningsförbund

Finsktalande kommunvägledare är viktiga, enligt de äldre som äldreombudsmannen har träffat. Samtidigt behövs fler medarbetare som kan finska inom de verksamheter som möter finsktalande invånare. Det är särskilt betydelsefullt inom äldreomsorgen.

Äldre personer som har svenska som andraspråk förlorar ofta delar av det språket när de drabbas av en demenssjukdom. Då blir modersmålet allt viktigare för att kunna kommunicera. Flera av de äldre har uppmärksammat brister i tillgången till finsktalande personal på det vård- och omsorgsboende som erbjuder platser för finsktalande äldre. De anser att det behöver finnas personal med goda kunskaper i finska för att kunna möta de äldres behov.

Röster från äldre personer bosatta i tätorterna och på landsbygden

I Uppsala kommun är en fjärdedel av alla vuxna bosatta utanför Uppsala stad. Äldreombudsmannen är regelbundet på besök runt om i kommunen. Under året har äldreombudsmannen besökt mobila träffpunkter, servicepunkter och Svenska kyrkan.

Under hösten har mobila träffpunkterna dragit ner från verksamhet en dag i veckan till varannan vecka. Orsaken beror på sjukskrivning och att verksamheten vuxit. Rekrytering av medarbetare pågår. Besökarna tycker att verksamheten borde stärkts upp med personal från träffpunkterna under hösten. De anser att beslutet är orättvist och visar att kommunens fokus ligger på Uppsalas centralare delar snarare än på kommunen som helhet.

Bostadsfrågor och mobilitet har varit andra återkommande teman som diskuterats. Det som inkommit har samlats och lyfts vidare i arbetet med att vara en äldrevänlig kommun samt arbete knutet till landsbygdsprogrammet. Äldreombudsmannen har i en tidigare årsrapport belyst bostadsfrågor ur perspektivet hos äldre som bor i tätorter och på landsbygden.

Avslutande reflektioner

Äldre är en bred och varierad grupp. Äldre Uppsalabors berättelser om att leva och bo i kommunen handlar om möjligheten till delaktighet och inflytande.

Digital delaktighet är en demokratisk rättighet

Äldre personer som saknar digital kompetens riskerar att ställas utanför samhället och inte kunna nyttja samhällstjänster. Digitalt stöd kan stärka den digitala självständigheten och underlätta för personer att bibehålla sina färdigheter. För den som vill använda digitala tjänster men känner sig osäker, rädd för att göra fel eller att bli lurad, kan IT-stöd vara avgörande för att våga och klara av det.

Samtidigt är det nödvändigt att analoga alternativ fortsätter att finnas för dem som, av olika skäl, inte kan eller inte vill använda digitala verktyg.

Kommunen och civilsamhället erbjuder digitalt stöd vid olika mötesplatser. För den som har svårt att ta sig till fysiska mötesplatser kan det behövas alternativa lösningar. Digitalt stöd i hemmet skulle kunna vara en sådan lösning som en del av förebyggande och hälsofrämjande insatser. Behovet kan också vara av sådant slag att hjälpen bättre ges på plats i hemmet.

Alternativa kontaktvägar behövs för den som inte är digital

Information som sprids muntligt från person till person är ett verkningsfullt sätt att nå ut. Besöksstatistik från Seniorfestvalen visar att över hälften av de tillfrågade fick information om festivalen via någon de kände. En uppföljning gjord av vård- och omsorgsförvaltningen visar att kännedom om träffpunkter sprids på samma sätt.

Det visar på behovet av alternativa sätt för att nå personer som är ofrivilligt ensamma eller i riskzonen för ofrivillig ensamhet. Tidningen Senior i Uppsala som delas ut till alla invånare som är 70 år och äldre är en möjlighet att nå de som inte nås via andra kanaler på grund av begränsat socialt nätverk eller som inte har kontakt med kommunen. Det är även ett sätt att nå äldre i digitalt utanförskap. Tidningen fyller därför en funktion även på sikt.

Fler äldre kommer med tiden att vårda en anhörig

Med en åldrande befolkning växer antalet anhöriga som vårdar en äldre person. Med tiden kan fler äldre anhöriga komma att vårda en ännu äldre närstående partner eller förälder.

Många äldre anhöriga ger även stöd till vuxna barn. Anhöriga är en ovärderlig resurs i det förebyggande arbetet och inom äldreomsorgen. Det är viktigt att ta till vara deras kunskaper och erfarenheter. Det behöver säkerställas att den vård och omsorg de ger är frivillig. I takt med att anhöriga åldras och den närstående får ett ökat vård- och omsorgsbehov behöver den anhörige stöd i sin roll. Det stödet kan se olika ut och behöver utformas så att det underlättar den anhöriges vardag.

Insatser behöver utformas så de fungerar även för den som inte har ett hem

Situationen för de som lever i hemlöshet kan innebära särskilda svårigheter och behov. Insatser inom äldreomsorgen behöver vara utformade så de även fungerar för den som inte har ett hem. Vid planering av ett nytt härbärge behöver lokalerna vara tillgängliga för att fungera för personer som använder hjälpmedel.

Relaterade dokument

[Broschyren Seniorguiden - Uppsala kommun](#)

[Guide till dig med funktionsnedsättning - Uppsala kommun](#)

[Nationellt kompetenscentrum anhöriga |](#)

Foldrar med bilder och text för digitalt stöd

[Om oss | Digiguiden](#)

Digitala guider

[Funk-IT](#)

[Program för äldrevänlig kommun](#)

[Handlingsplan för äldrevänlig kommun](#)

Inriktningsbeslut Effektiv och nära vård 2030 KSN-2019-03186 13.-inriktningsbeslut-effektiv-och-nara-var-d-2030

[13.-inriktningsbeslut-effektiv-och-nara-var-d-2030.pdf](#)

Språkvänliga Göteborg. Finsktalande äldres uppfattningar om en åldersvänlig stad

[Språket en viktig rättighet för sverigefinska seniorer » Vårt Göteborg](#)

[Socialtjänstlag \(2025:400\) | Sveriges riksdag](#)

[Tidningen Senior i Uppsala - Uppsala kommun](#)

Utredningen om stärkt stöd till anhöriga SOU 2024:6

[Stärkt stöd till anhöriga - Regeringen.se](#)

WHO-världshälsoorganisationen

[Welcome to Age-friendly World - Age-Friendly World](#)

Bilaga: Övriga kontakter och samarbeten

<p>Uppsala pensionärsföreningars Samarbetsråd (UPS) Kommunala pensionärsrådet (KPR) Samråd äldres vård (SÄV) Funktionsrättsrådet Äldrenämndens AU</p> <p>Värmestugan Grottan föreningen Hjälptillbehövande Sagahemmet Frälsningsarmén</p> <p>Föreningen ULVIS 4H Gränby 4H Årsta Återfika Uppsala kommun</p> <p>Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen Översiktsplanering, stadsbyggnadsförvaltningen Folkhälsa och jämlikhet, kommunledningskontoret Demokrati nätverket, kommunledningskontoret Måltidssevice-seniorköken</p> <p>Allaktivitetshuset Brukarombudet Bostadsförmedlingen Uppsala parkering Uppsala Arenor och fastigheter AB Seniorguide</p>	<p>Vård- och omsorgsboendena Sandelska huset, Villa Hovstallet, Ferlin, Balder, Stenhagen, Tunåsen och Bernadotte</p> <p>Funktionsrätt Uppsala kommun HjärtLung pensionärsförening Uppsala Läns Dövas Pensionärsförening Uppsala Läns Dövas Förening Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar (SIU) Svensk-kurdiska föreningen Röda Korset Uppsala pastorat AMP (Affärs- och medborgarplats)</p> <p>Äldrekoordinatorerna Region Uppsala Regional och lokal samverkan Region Uppsala FOU-S och angränsande sjukvård</p> <p>Forum för psykisk hälsa och suicidprevention (samverkan, kommun, region, civilsamhälle) Nätverk uppdrag 7 Strategisk referensgrupp brukare Effektiv och nära vård</p> <p>Nationellt nätverk för äldreombudsmän Storstadsnätverket för äldreombudsmän</p>
---	---

Kommunledningskontoret
Rapport

Datum:
2026-03-02

Diarienummer:
KSN-2025-03815

Handläggare:
Jeanette Nordin

Brukarombudets årsrapport 2025

Innehåll

Innehåll.....	2
Sammanfattning av det som står i rapporten.....	4
Kommunfullmäktige är huvudmålgrupp.....	4
Viktiga områden som rapporten tar upp.....	4
Delaktighet som verktyg.....	4
Särskilt fokus i årets rapport på boendestöd.....	5
Brukarombudets förslag för ökad delaktighet i Uppsala kommun.....	5
Utveckling och tillbakagång i funktionshinderpolitiken.....	6
Nationella och lokala mål har lett till viss utveckling.....	6
Exempel på positiv utveckling i Uppsala kommun.....	6
Ansökan om att bli modellkommun.....	6
En tillbakagång har uppmärksammats av flera aktörer.....	6
Personlig assistans har varit i blickfånget.....	7
Synskadade larmar om indraget stöd.....	7
Funktionsrätt Uppsala kommun riktar kritik mot Uppsala kommun.....	7
Personer uttrycker nya behov.....	7
Inriktning och syfte.....	7
Det här är en del av brukarombudets arbete 2025.....	8
Om Brukarombudets roll.....	8
Möten under 2025.....	8
Spaningar och exempel från Uppsala kommun.....	9
Fortsatt utveckling av delaktighetsarbetet i vård- och omsorgsförvaltningen.....	9
Personer med funktionsnedsättning vill involveras i kris och beredskapsarbetet	11
Stadsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att stärka dialog och förutsättningar för delaktighet.....	12
Anhörigcentrum har fått utökad uppdrag.....	13
Hur gick det för eleverna som blev utan grundskola när Kajan stängdes?.....	13
Vad är boendestöd och vad tycker de som har insatsen om stödet?.....	16
Vad är boendestöd?.....	16
Hur många har boendestöd i Uppsala och Sverige?.....	18
Hur har Uppsala kommun arbetat med att utveckla boendestöd som insats?.....	19
Synpunkter på boendestöd.....	20
Brukarombudet undersöker upplevelser av boendestöd.....	21
Vad säger andra om boendestöd i Sverige?.....	24
Brukarombudets reflektioner om intervjuer och rapporter.....	25
Brukarombudets samlade reflektioner och rekommendationer.....	26
Framgångar.....	27
Utmaningar och brister.....	27

Brukarombudets rekommendationer.....	28
Samarbeten med intresseföreningar.....	29
Samarbete och kontakter i Uppsala kommun.....	29
Brukarråd/samverkansmöten.....	29
Definitioner och mål för funktionshinderpolitiken	30
Lästips och relaterade dokument.....	32

Sammanfattning av det som står i rapporten

Brukarombudets årsrapport 2025 beskriver erfarenheter, iakttagelser och utvecklingsbehov inom funktionshinderområdet i Uppsala kommun.

Rapporten bygger på möten med

- personer med funktionsnedsättning
- anhöriga
- funktionsrättsföreningar
- kommunala verksamheter
- andra samhällsaktörer.

Mötena ger erfarenheter som leder till att brukarombudet identifierar ett antal viktiga områden. Dessa ligger till grund för ombudets rekommendationer för att stärka delaktighet, inflytande och egenmakt.

Kommunfullmäktige är huvudmålgrupp

Rapporten är riktad till kommunfullmäktige och presenteras även i kommunstyrelsen. Innehållet kan också användas av kommunens verksamheter för att öka delaktigheten för personer med funktionsnedsättning.

Viktiga områden som rapporten tar upp

I rapporten diskuteras särskilt följande områden:

- Behov av tidig involvering vid förändringar och omställningar.
- Kris- och beredskapsarbete ur ett funktionsrättsperspektiv.
- Konsekvenser av större verksamhetsförändringar.
- Tillbakagång inom funktionshinderpolitiken.
- Tillgänglighetsfrågor inom stadsbyggnad.
- Utvecklingen av insatsen boendestöd.

Delaktighet som verktyg

Rapporten visar att delaktighet fungerar som ett kvalitetsverktyg när den är systematisk, tidig och på riktigt. Där det finns fungerande strukturer leder de till bättre beslut, ökad kvalitet i insatser och stärkt tillit.

Samtidigt visar rapporten att bristande delaktighet kan leda till otrygghet, sämre lösningar och ökad belastning på individer och anhöriga.

Särskilt fokus i årets rapport på boendestöd

I årets rapport har ett särskilt fokus varit på insatsen boendestöd. Brukarombudet har bjudit in individer som har eller haft boendestöd till flera samtal. Totalt har ombudet träffat 45 personer om boendestöd. Berättelser om upplevelser av insatsen presenteras och diskuteras i rapporten.

Brukarombudets förslag för ökad delaktighet i Uppsala kommun

1) Arbeta med tidig och systematisk involvering

I rapporten framgår det tydligt att det är viktigt för kvaliteten att involvera brukare eller föreningar vid förändringar och utvecklingsarbeten. Att inte erbjuda delaktighet kan leda till sämre lösningar och otrygghet. För att öka kvaliteten och ta vara på viktiga erfarenheter behöver brukare involveras tidigt i beslutsprocesser. Det finns samverkan med funktionsrättsföreningar och brukare som går att använda för detta. Fler forum behövs.

2) Fortsätt arbetet med att bli en modellkommun inom funktionshinderpolitiken.

Uppsala kommun har under året visat vilja att utveckla arbetet med funktionshinderpolitiken. Det har bland annat skett genom en ansökan om att bli modellkommun via Myndigheten för delaktighet (MFD). Även om kommunen inte beviljades stadsbidrag denna gång finns förutsättningar att fortsätta arbetet med att bli en modellkommun. Det här arbetet skulle Uppsala kommun kunna underlätta. Ett förslag på åtgärd är att Uppsala kommun utser ett tydligt ansvar för samordning av funktionsrättarbetet i kommunen.

3) Använd resultaten om boendestöd i arbetet med att utveckla och förbättra insatsen.

Boendestöd är en uppskattat och viktig insats för många i Uppsala kommun. Kvaliteten varierar och brister har kommit fram som berör flexibilitet, tydlighet och individanpassning.

Resultat från samtal, intervjuer, nationella studier och Socialstyrelsens vägledning kan med fördel användas i det fortsatta utvecklingsarbetet. Det är särskilt viktigt att stärka brukarnas delaktighet i utformningen av stödet och utvecklingsinsatser.

Utveckling och tillbakagång i funktionshinderpolitiken

Sverige har högt satta mål för funktionshinderpolitiken. Samtidigt vittnar Myndigheten för delaktighet (MFD), Socialstyrelsen och funktionsrättsrörelsen om försämringar inom flera viktiga livsområden för personer med funktionsnedsättning.

Nationella och lokala mål har lett till viss utveckling

De nationella och lokala målen har lett till viss utveckling inom funktionshinderområdet. Ett exempel är frågan om aktiv involvering och inflytande för personer med funktionsnedsättning. Myndigheter, kommuner och regioner arbetar mer för att involvera dem som behöver välfärden. Det här innebär enligt brukarombudets uppfattning att det sker både utveckling och tillbakagång samtidigt i funktionshinderområdet.

Exempel på positiv utveckling i Uppsala kommun

Under 2025 har kommunen arbetat med att

- bygga vidare på delaktighetsstrukturer för ökat inflytande
- utvecklat stödet till anhöriga
- beslutat om en ny handlingsplanen till programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Arbetet med att ta fram den nya handlingsplanen skedde i samarbete med Funktionsrätt Uppsala kommun och flera förvaltningar i kommunen.

Ansökan om att bli modellkommun

I juni skickade Uppsala kommun en stadsbidragsansökan till Myndigheten för delaktighet (MFD). Ansökan handlade om att Uppsala ville bli en av Sveriges 10 modellkommuner. En modellkommun innebär att vara en modell för andra kommuner i arbetet med funktionshinderpolitiken. Under kort tid gick flera förvaltningar samman för att skicka in en ansökan till MFD. MFD fick in ansökningar från 89 kommuner och tio blev utvalda. Tyvärr valdes inte Uppsala ut denna gång men det kommer finnas möjlighet att ansöka igen år 2027.

En tillbakagång har uppmärksammats av flera aktörer

Tillbakagången har under året uppmärksammats av föreningar, myndigheter och medier. Artiklar har skrivits om situationen för personer med funktionsnedsättningar och deras anhöriga. Flera vittnar om stora svårigheter att få sina rättigheter tillgodosedda. Berättelser har handlat om ett evigt kämpande för att få stöd och hjälp.

Personlig assistans har varit i blickfånget

Uppsala Nya Tidning har i flera artiklar skrivit om utvecklingen kring LSS-insatsen personlig assistans. En kvinna i Uppsala blev av med sin personliga assistans efter att ha haft den insatsen i många år. Hon erbjöds hemtjänst i stället för personlig assistans trots att hennes livssituation och funktionsnedsättningar inte hade förändrats.

Ett annat exempel är en ung man som fick nej till stöd för att studera på universitet. En pojke i tonåren fick avslag på de insatser som hans familj sökt om. Argumenten för avslaget var att hans livslånga funktionsnedsättning inte längre ansågs vara livslång. Berättelser som delats i medier och med brukarombudet beskriver att individer som haft LSS-insatser oftare upplever att de mist insatserna vid uppföljning av dem.

Synskadade larmar om indraget stöd

Från funktionsrättsföreningar har det också larmats om försämringar. Till exempel säger Synskadades riksförbund att fler får avslag om ledsagning. Det gäller ledsagning inom både inom Socialtjänstlagen (SoL) och Lag om stöd till vissa funktionshindrade (LSS).

Synskadades riksförbund menar att välfärden blivit mer ”juridikaliserad”. Med det menas till exempel att individärenden oftare hanteras i domstolar i stället för att frågor hanteras av ansvariga politiker och professionella i kommunerna. De uttrycker en oro för att försämringar som sker innebär hälsorisker. Till exempel oroas de för ökad ofrivillig ensamhet och minskad fysisk aktivitet.

Funktionsrätt Uppsala kommun riktar kritik mot Uppsala kommun

Funktionsrätt har vid flera tillfällen tagit upp frågan om att Uppsala kommun systematiskt väljer att driva ärenden till domstol. Funktionsrätt beskriver även att kommunen strikt följer praxis. Föreningen menar att det leder till att behov av stöd inte tillgodoses. De ärenden som lyfts fram i medierna har tillsammans med opinion från brukarföreningar och allmänhet lett till politiska beslut i omsorgsnämnden. Under 2026 har vård- och omsorgsförvaltningen fått i uppdrag att tillsammans med Funktionsrätt ta fram riktlinjer för LSS.

Personer uttrycker nya behov

Brukarombudet har uppmärksammat att fler personer uttryckt behov som tidigare inte varit uttalade. Några exempel är att

- fler behöver hjälp av Lots på socialförvaltningen med att söka ekonomiskt stöd
- fler behöver stöd med mat och kläder från frivilliga organisationer enligt Svenska kyrkan
- Personliga ombuden ser att det är svårare att få till fysiska möten med myndigheter.

Inriktning och syfte

I årets rapport kommer brukarombudet som tidigare år lyfta fram goda exempel, utmaningar och utvecklingsmöjligheter i arbetet med full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Ett särskilt avsnitt kommer handla om insatsen boendestöd då det framkommit kritik och synpunkter på stödet från flera håll.

Syftet med årets rapport är att beskriva vad brukarombudet har uppmärksammat och gjort under 2025 och utifrån det formulera förslag på åtgärder. Åtgärderna ska öka delaktighet och egenmakt för personer med funktionsnedsättning som bor eller vistas i Uppsala kommun.

Det här är en del av brukarombudets arbete 2025

I den här delen av rapporten beskrivs vad brukarombudet gjort under året och vilka frågor som ombudet vill fokusera mer på. Ett särskilt kapitel kommer ta upp insatsen boendestöd.

Om Brukarombudets roll

Rollen som brukarombud har nu funnits i Uppsala kommun i åtta år¹. Från början var rollen placerad under omsorgsnämnden. Sedan årsskiftet 2024 – 2025 är rollen placerad under kommunstyrelsen. Brukarombudet arbetar som tidigare självständigt och ska inte påverkas eller styras av kommunens politiker eller verksamheter.

Brukarombudet arbetar i hela kommun och är tillgänglig för

- alla verksamheter
- anhöriga
- personer med funktionsnedsättning.

Rollen har blivit en inkörsport och förmedlare av funktionsrättsfrågor i Uppsala kommun. Samarbetet mellan ombudet och Funktionsrättsföreningarna är en del av de framgångsfaktorer som påverkar arbetet med ökad delaktighet.

Möten under 2025

Under 2025 har brukarombudet träffat 1 574 personer. Av dessa var 646 personer med egen erfarenhet av funktionsnedsättningar och representanter från funktionsrättsföreningar.

Andra som ombudet träffat är medarbetare, chefer, anhöriga, politiker, forskare samt organisationer och myndigheter inom och utanför kommunen.

Nytt för året är att brukarombudet bjudits in till ett nationellt nätverk med funktionshinderombudsmän och tillgänglighetssamordnare från Sveriges storstäder Malmö, Göteborg och Stockholm.

Exempel på möten och verksamhetsbesök som skett under 2025

- Möten med Personligt ombud.
- Möten med Kontaktcenter.
- Deltagit på teckenspråkets dag på stadsbiblioteket.

¹ [Brukarombud - Uppsala kommun](#)

- Deltagit i forum för psykisk hälsa och suicidprevention.
- Deltagit i samverkansmöten med Jag gör politik och Funktionsrätt.
- Deltagit på fritid för alla dagen på Summer Zone.
- Deltagit på möten med forskare från Estland, Australien och Sverige.
- Deltagit i framtagande av utbildning om mångfald och inkludering.
- Föreläst på utskottet för gemensam service, Initia och omsorgsnämnden.
- Besökt alla träffpunkter inom socialpsykiatri i Uppsala.

Spaningar och exempel från Uppsala kommun

Ett viktigt uppdrag för ombudet är att arbeta för ökad delaktighet och jämlikhet. För att kunna ta reda på vad som brister och vad som fungerar så träffar ombudet varje år invånare, kommunanställda, föreningar och politiker.

Det blir många intryck med både positiva och mindre positiva exempel. I det här avsnittet presenteras några exempel som varit särskilt framträdande under 2025.

Fortsatt utveckling av delaktighetsarbetet i vård- och omsorgsförvaltningen

Vård- och omsorgsförvaltningen har under flera år arbetat systematiskt och långsiktigt med delaktighetsfrågor. Framförallt har utveckling skett inom LSS-verksamheterna. Olika metoder, arbetssätt och strukturer har testats och utvärderats. Det finns idag flera nivåer av delaktighet inom LSS. Till exempel erbjuds

- arbetsplatsträffar på daglig verksamhet
- boendemöten på LSS boenden
- brukarråd daglig verksamhet
- brukarråd boende
- LSS-råd
- brukarrevisioner
- DMO² slingor.

Omsorgspriset

Under 2025 har årets Omsorgspris gått till en tjänsteperson som arbetar med delaktighet. Tillsammans med den dagliga verksamheten Tellus testade tjänstepersonen att ha brukarråd där individer med omfattande stödbehov var med. Testet var framgångsrikt. Det positiva utfallet av brukarrådet innebär nu ökade möjligheter för personer med stora stödbehov att vara delaktiga och påverka verksamheter på en mer övergripande nivå.

² <https://delaktighetsmodellen.se/delaktighetsmodellen/delaktighetsmodellens-tillblivelse-och-utveckling/>

Kvalitetspriset

Kvalitetspriset för nyskapande gick även det till medarbetare inom vård- och omsorgsförvaltningen 2025. Pristagarna hade arbetat tillsammans med brukare inom daglig verksamhet med att ta fram ett stödmaterial för samtycke. I motiveringen till vinnarna stod det att stödmaterialen kan bidra till ökad delaktighet, trygghet och ett respektfullt bemötande.

Att stödmaterialen tagits fram tillsammans med brukare ger materialet förankring och relevans. Materialet sprids nu vidare nationellt.

Delaktighet inom socialpsykiatri

Brukarombudet har under flera år påtalat behovet av ökad delaktighet och inflytande för personer som får stöd inom socialpsykiatri. Ombudets upplevelse är att ledningen på funktionsstöd det senaste året höjt målsättningarna för delaktighetsarbete. De inflytandemetoder som brukarombudet idag känner till inom socialpsykiatri är

- brukarenkäter
- verksamhetsmöten på boenden
- verksamhetsmöten på sysselsättningen Stålgatan
- verksamhetsmöten på träffpunkterna
- politikerdialoger genom ”Jag gör politik”.

Föreläsning och dialog

Hösten 2025 bokade ledningsgruppen i socialpsykiatri in en föreläsning och dialog med brukarombudet. Ämnet för föreläsningen var delaktighet och aktiv involvering. Ledningen ville få inspiration och tips på hur verksamheterna kunde arbeta med delaktighet och inflytande. Efter dialogen med verksamhetscheferna bokades brukarombudet in till en av verksamheternas planeringsdag.

Delaktighetsmodellen testas

Ett annat gott exempel på att arbetet med delaktighet och inflytande ökar inom socialpsykiatri är att Delaktighetsmodellen (DMO)³ har testats. DMO är en metod för brukarinflytande som sker genom en delaktighetsslinga. Slingan leds av utbildade vägledare som inte arbetar i den verksamhet där slingan genomförs. Metoden är evidensbaserad och har visat att maktbalansen mellan personal, chef och brukare jämnas ut. DMO-slingan som genomfördes på ett av kommunens psykiatriboenden var mycket uppskattad av brukare, personal och verksamhetschef. Slingan ledde till flera konkreta förbättringar enligt brukarnas önskemål. Metoden kommer nu att användas i fler verksamheter inom socialpsykiatri vilket brukarombudet ser mycket positivt på.

³ [Delaktighetsmodellens tillblivelse och utveckling – Delaktighetsmodellen](#)

Personer med funktionsnedsättning vill involveras i kris och beredskapsarbetet

De senaste åren har präglats av oroligheter i vår omvärld. Det är krig i Europa och andra delar av världen. Klimatet har förändrats och påverkar det som måste finnas i ett samhälle för att det ska fungera.

Det kan till exempel handla om problem med elförsörjning och framkomlighet vid översvämningar och stormar. Krisberedskap är ett område som alla i samhället behöver omfattas av och involveras i.

Brukarombudet möter personer med funktionsnedsättningar som beskriver problem som kan uppstå för dem vid en krissituation. Det finns en oro för att inte kunna ladda sina hjälpmedel eller ha tillräckligt med mat och medicin. En annan oro är bristen på information om var det finns tillgängliga skyddsrum. Personer med funktionsnedsättningar uttrycker en vilja att förbereda sig men att det finns hinder till att kunna göra det. Det kan till exempel handla om ekonomiska förutsättningar eller brist på tillgänglig information.

Funktionsrätt Sverige om krisberedskap

Funktionsrätt Sverige beskriver omfattande brister i krisberedskap där funktionsrättsperspektivet är inkluderat. De skriver i rapporten *Respekt för funktionsrätt*⁴ att många kommuner saknar strategier för inkludering av personer med funktionsnedsättning. De ser också brister kring tillgänglig information.

Myndigheten för delaktighet om krisberedskap

Myndigheten för delaktighet (MFD) har också skrivit om brister i rapporten *Krisberedskap för alla, om kommunal krisberedskap för personer med funktionsnedsättning*⁵. I deras rapport står det att 67 procent av kommunerna saknar rutiner eller arbetssätt för att informationska nå alla invånare. I nästan 60 procent av kommunerna saknas det dokument eller beslut som styr hur kommunerna tillämpar lagar och förordningar i praktiken.

Uppsala kommun och krisberedskap

Uppsala kommun har på samma sätt som andra kommuner utmaningar och förbättringsbehov när det handlar om inkluderande krisberedskap. I kommunens program för krisberedskap lyft exempelvis inget om tillgänglighet eller inkluderande av personer med funktionsnedsättningar⁶.

På kommunledningskontoret finns en enhet som arbetar med krisberedskap och civilt försvar. Här finns beredskapssamordnare som arbetar övergripande med planering och utveckling av krisberedskap och civilt försvar. En del i beredskapssamordnarens arbete är att ge råd och stöd till kommunens verksamheter.

Även om enheten finns behöver alla verksamheter själva planera för krissituationer. Ett gott exempel är från hösten 2025. Då deltog en av beredskapssamordnarna på Uppsala

⁴ Funktionsrätt Sverige. Uppföljning av rekommendationer från FN. [Respekt för funktionsrätt](#)

⁵ MFD om kommunal krisberedskap för personer med funktionsnedsättning. [Krisberedskap för alla](#)

⁶ Uppsala kommun. Program för krisberedskap och civilt försvar. [program-for-krisberedskap-och-civilt-forsvar-2024-2027.pdf](#)

kommuns Funktionsrättsråd. Syftet var att tillsammans med rådets ledamöter arbeta med tillgänglighet i kris- och beredskapsarbetet. Rådet diskuterade behov av tillgänglighet i hemmet och vid tillfälliga trygghetspunkter.

En trygghetspunkt är en kommunal samlingsplats som öppnas vid större samhällskriser. Trygghetspunkten kan vara en plats där invånarna får information, hämta vatten, ladda mobiler och få mat.

Viktiga synpunkter från funktionsrättsrådet lämnades till beredskapssamordnaren och nya samarbetskontakter skapades. En fråga som särskilt lyftes fram var att mycket av kommunens kris- och beredskapsarbete fokuserar på personer som har stöd från kommunen. Funktionsrätt menade att det finns många med funktionsnedsättningar som inte har stödinsatser från kommunen men ändå kan behöva särskild omsorg vid en krissituation.

Jag gör politik

Ett annat exempel kommer från den kommunala verksamheten *Jag gör politik*. Verksamheten är en del av kommunens arbete för delaktighet och inflytande inom området psykisk hälsa. *Jag gör politik* genomförde en stordialog 24 november. De som deltog i dialogen var politiker och personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (npf). De politiker som bjöds in till dialogen var ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande från

- utbildningsnämnden
- omsorgsnämnden
- socialnämnden
- arbetsmarknadsnämnden.

Inför dialogen hade *Jag gör politik* tagit fram problemområden som deltagare i verksamheten ville diskutera och hitta lösningar på. Ett av dessa problemområden var krisberedskap och kriskommunikation. Resultatet av dialogen visade att det fanns ett samband mellan ekonomisk utsatthet, bristande medicinsk trygghet och otillräcklig kriskommunikation. Under dialogen kom det fram att det finns behov av

- ekonomiska förutsättningar för krisberedskap
- tillgång till medicinförsörjning på ett säkert sätt
- anpassad stressreducerande kriskommunikation
- personligt stöd.

Stordialogen resulterade i en rapport⁷ som kommunen nu kan använda i det fortsatta krisberedskapsarbetet. Brukarombudets bedömning är att det finns ett intresse och behov hos personer med funktionsnedsättningar att bli involverade i kris och beredskapsarbetet.

Stadsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att stärka dialog och förutsättningar för delaktighet

Funktionsrätt Uppsala kommun och deras medlemsföreningar har under flera år försökt påverka kommunens arbete med stadens miljöer. De har bedrivit påverkansarbete genom uppsökande verksamhet och besvarande av remisser.

⁷ Rapport från stordialog hösten 2025. Jag gör politik. [Rapport från stordialog hösten 2025.pdf](#).

Samtal om stadsbyggnadsfrågor har till viss del förts i det kommunövergripande Funktionsrättsrådet. Funktionsrätt Uppsala har fört fram behov av ett formaliserat delaktighetsråd för plan- och byggfrågor då de upplever att de inte kunnat påverka tillgängligheten nämnvärt i staden.

I Mål och budget under uppdrag 19⁸, har Uppsala kommun nu formulerat ett behov av att stärka förutsättningarna för dialoger och delaktighet inom stadsbyggnadsfrågor. Uppdraget riktar sig till flera grupper. Civilsamhället är en av dem. Ett annat beslutande dokument som berör dessa frågor är Handlingsplanen till Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Här står det under 4.1⁹ att arbetet med dialog och delaktighet behöver utvecklas inom stadsbyggandet för att ta vara på erfarenheter från funktionsrättsrörelsen och brukare. Under 2025 har samtal mellan Stadsbyggnadsförvaltningen och Funktionsrätt skett och brukarombudet följer utvecklingen i frågan.

Anhörigcentrum har fått utökat uppdrag

För personer med funktionsnedsättningar kan stödinsatser som samhället erbjuder ändras eller dras in. Hjälpmedel, ekonomiska bidragssystem och regler i välfärden förändras vilket påverkar dem som behöver stödet. Dessa förändringar påverkar inte allt för sällan även situationen för anhöriga. Många hjälper sina närstående både praktiskt och ekonomiskt. Anhöriga är en grupp som sällan lyfts fram som den samhällsbärande funktion de faktiskt har. I årsrapporten för 2024¹⁰ beskrev brukarombudet anhörigas behov av stöd i Uppsala kommun.

Många säger att de är nöjda med stödet men det finns fortfarande behov som inte blir omhändertagna. Exempel som lyftes fram i rapporten var

- behovet av lotsning.
- att få fortsatt stöd efter att en närstående flyttat till ett särskilt boende.

Stödet till anhöriga övergår idag från Anhörigcentrum till det särskilda boendet när den närstående flyttat.

Omsorgsnämnden har beslutat i verksamhetsplan och budget att anhörigstödet ska utvecklas¹¹. Brukarombudet har frågat ansvarig ledning om vad uppdraget innebär. De har svarat att åtgärden handlar om att utöka stödet till anhöriga som har sina närstående på ett särskilt boende. Det innebär att politiken har lyssnat till ett av de behov som brukarombudet och Funktionsrätt Uppsala kommun tidigare lyft fram.

Hur gick det för eleverna som blev utan grundskola när Kajan stängdes?

I november 2024 offentliggjorde ägarna till Kajan Friskola¹² att grundskolan skulle läggas ner. Detta skulle ske redan vid årsskiftet 2024 - 2025. Skolan bestod då av grundskola och anpassad skola. Bara den anpassade skolan skulle bli kvar.

⁸ Uppsala kommuns mål och budget 2026 med plan för 2027. [Mål och budget](#)

⁹ Handlingsplan för program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. [Microsoft Word - Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning KS 20241211](#)

¹⁰ Brukarombudets årsrapport 2024. [Brukarombudets årsrapport 2024](#)

¹¹ Omsorgsnämndens verksamhetsplan och budget 2026 med plan för 2027. [Verksamhetsplan och budget 2026 med plan för 2027-2028](#)

¹² Utbildningskoncern. [Hem - Cedergrenska](#)

Konsekvensen av att grundskolan lades ner var att 55 elever inte skulle ha någon skolplacering efter årsskiftet. Kritiken från vårdnadshavare och politiker var kraftfull. Utbildningsförvaltningen fick i uppdrag att snabbt påbörja arbetet med att hitta skolplatser till de drabbade eleverna. Flera av eleverna hade behov av anpassningar i skolan så var det viktigt att ta fram hållbara lösningar.

Det fanns starka önskemål om att hålla samman elevgrupperna så långt som möjligt. Eleverna blev erbjudna platser på Almtunaskolan, Sunnerstaskolan, Sverkerskolan och Palmladsskolan.

Några vårdnadshavare valde andra grundskolor och skolformer. Händelsen påverkade många barn med särskilda behov. Brukarombudet kontaktade därför under hösten 2025

- nämndens ordförande
- rektor på Sverkerskolan
- representant från föräldragruppen.

Samtal fördes med rektor och en föräldrarepresentant.

Samtal med rektor på Sverkerskolan

Sverkerskolans rektor var en av flera rektorer som erbjöd sig att vara en del av lösningen för barnen från Kajan. På Sverkerskolan fanns redan en särskild undervisningsgrupp med 20 – 25 barn. Rektor såg en möjlighet att utöka denna grupp.

Oro om större sammanhang

Idag har Sverkerskolan drygt 40 elever i den särskilda undervisningsgruppen. De har egna lokaler men delar vissa ytor med resten av skolan. Rektor berättar att det fanns en oro hos vårdnadshavarna till eleverna inför flytten till Sverkerskolan. En del av oron handlade om att eleverna skulle vara i ett mycket större sammanhang än tidigare.

Oro om mat och situationen i matsalen

En annan oro handlade om behovet av anpassningar kring mat och situation i matsalen. Skolan mötte oron med att skapa en egen anpassad matsal till eleverna.

Möjlighet att börja senare

En annan anpassning var att eleverna fick börja skoldagen senare för ett lugnare mottagande.

Fler möten med vårdnadshavare

Rektor berättar även att de bestämt att ha fler möten med vårdnadshavarna för den här skolgruppen än övriga grundskolan. Lärarna i den särskilda undervisningsgruppen har färre elever per lärare. Det underlättar lärande och det som behöver samordnas runt eleven. Det ger också ökad möjlighet för vårdnadshavare att ha tätare kontakt med skolan. Vid ett utvärderingsmöte med vårdnadshavare blev vissa förbättringsområden tydliga.

Bra samarbete och barnen lär sig mer

Rektorns upplevelse att skola och vårdnadshavare hittat ett bra sätt att samarbeta på. På frågan om hur det gått för barnen från Kajanså beskriver Sverkerskolans rektor att barnen själva säger att de lär sig mer i skolan nu. Rektor delar med sig av några citat från elever på skolan

”Nu lär vi oss faktiskt något. Där satt vi bara och väntade på att åka hem igen. Det är roligare än att bara sitta av tiden”

”Jag har det verkligen bra. Jag har inte mött en enda dålig lärare”

En annan elev lyfter att hen uppskattar fler vuxna med olika erfarenheter och uppdrag

”Det finns så många andra som kan hjälpa till, kurator till exempel”

Rektorn ser att det finns fördelar att samla fler elever i en särskild undervisningsgrupp. Hon menar att

- Verksamheten blivit mer framgångsrik för barnens utveckling och lärande.
- Skolan kan samla en bred kompetens och öka möjligheten för att pröva övergång till vanlig klass.
- Det ökar möjligheten till fler elevkontakter och därmed ökar möjligheten att träffa nya vänner.

Samtal med vårdnadshavare som hade barn på den nedlagda grundskolan

Under hösten 2025 sökte brukarombudet upp vårdnadshavare till barn som gått på Kajansgrundskola. Via en kontaktperson för vårdnadshavarna bokades samtal in. Det blev kontaktpersonen som representerade vårdnadshavarna i samtalet. Syftet med att bjuda in till samtal var att lyssna på vårdnadshavarnas upplevelser av kommunens hantering av situationen.

I samtalet beskrev vårdnadshavaren en mycket påfrestande och jobbig tid efter beskedet om att grundskolan skulle läggas ned. I samtalet kom det också fram att det fortfarande finns en oro för den fortsatta skolgången. Oron handlar framför allt om att vårdnadshavarna inte upplever att det finns långsiktiga lösningar för elevernas hela grundskola.

Kontaktpersonen beskrev tiden när eleverna skulle erbjudas nya skolplaceringar som mycket rörig. Det var svårt att få information om vilka skolor och platser som skulle erbjudas. Vårdnadshavarna fick stå på sig om att barnen skulle hållas ihop i sina tidigare grupper.

Vårdnadshavarna har fortfarande kontakt genom en chatgrupp. De ser fortfarande behov av att träffa politiker för att få svar på frågor som ännu inte är lösta. En fråga som inte är löst handlar om den fortsatta skolgången när barnen går över till andra årskurser. Det finns även en oro kring risker med framtida skolval, till exempel

- Behöver barnen gå i större klasser?
- Hur påverkar kommande skolval skolskjuts?

En annan fråga som lyftes fram var behovet av en samlad resursskola. I den frågan har flera brukarföreningar tidigare lyft samma behov till politiker och tjänstepersoner i kommunen.

Vad är boendestöd och vad tycker de som har insatsen om stödet?

I den här delen av årsrapporten har brukarombudet valt att särskilt fördjupa sig i insatsen boendestöd enligt Socialtjänstlagen (SoL).

Vad är boendestöd?

Boendestöd är en insats som beviljas enligt Socialtjänstlagen. Boendestöd tolkas av de flesta kommuner som en insats för individer med psykisk ohälsa eller psykisk sjukdom.

I Uppsala kommun har även personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF) beviljats boendestöd senaste åren.

Socialstyrelsens vägledning öppnar för nya grupper

I Socialstyrelsens nya vägledning¹³ står att insatsens begränsningar till personer med psykisk ohälsa eller sjukdom har en historisk koppling snarare än att begränsningen står i lagstiftningen. Socialstyrelsen menar att lagen inte begränsar kommuner att bevilja boendestöd till fler målgrupper.

Socialstyrelsen rekommenderar särskilt att vissa grupper får stöd

Socialstyrelsen har skrivit i nationella riktlinjer att de särskilt rekommenderat att följande målgrupper stödet:

- personer med schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd
- vård och stöd vid missbruk och beroende
- personer med adhd och autism.

Om psykiatrireformen och boendestöd

Boendestöd ses av många som en del av psykiatrireformen som trädde i kraft 1995. Psykiatrireformens syfte var att avveckla mentalsjukvårdssystemet. Det tidigare systemet innebar att personer med psykisk ohälsa eller sjukdom bodde på sjukhus och institutioner. Reformen lade över ansvaret på kommunerna. De skulle ta över ansvaret för boende, sysselsättning och socialt stöd.

¹³ Socialstyrelsens vägledning 2025. [Boendestöd – Insats för personliga behov enligt](#)

Reformen ledde bland annat till att många flyttade till eget boende eller till boenden med särskilt stöd. En ny insats togs fram och som kallades för boendestöd.

Kommuner kan besluta om boendestödets innehåll

Boendestöd som insats kan se olika ut i olika kommuner. Det beror på att kommuner själva kan besluta om vad stödet ska innehålla. I Socialstyrelsens vägledning från 2025¹⁴ står det att stödet är praktiskt, pedagogiskt och socialt.

Det ska utformas flexibelt utifrån individens behov, önskemål och dagsform.

Boendestöd har funnits i Uppsala sedan 2003

Boendestöd som insats har funnits i Uppsala kommunsedan 2003. Omsorgsnämnden är den nämnd som är ansvarig för stödet. Nämnden har tidigare beslutat om en uppdragsbeskrivning¹⁵ för boendestöd. I den står det att boendestöd är en praktisk, pedagogisk och social stödinsats. Målet med boendestöd i Uppsala kommun är att stärka individens förmåga att hantera sitt vardagsliv.

Målgruppen är individer från 18 år som har psykisk ohälsa eller sjukdom, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller intellektuell funktionsnedsättning.

I särskilda fall kan individer som är 16 år få boendestöd. Stödet i Uppsala kommun ska ha en socialpedagogisk inriktning. Det innebär till exempel att boendestödjaren ska

- stärka individen så att den kan hantera sin vardag
- stärka individen så att den kan utvecklas och bli delaktig i sitt liv och i samhället
- arbeta för att skapa trygga och förtroendefulla kontakter med den som har insatsen.

Stödet kan genomföras i eller utanför det egna hemmet. Det ska utformas tillsammans med den som beviljats insatsen. Boendestöd kan innehålla både praktiskt och motiverande stöd. Den som har boendestöd ska ha möjlighet att behålla och utveckla förmågor som leder till ökad självständighet.

På Uppsala kommuns hemsida finns exempel på vad boendestöd kan innehålla¹⁶. Det står att boendestödjaren och den som har stödet gör saker tillsammans. Boendestöd kan innehålla följande stödinsatser

- hålla kontakt med myndigheter och viktiga personer
- stöd till meningsfull sysselsättning
- komma i gång med aktiviteter
- göra ärenden
- öppna och hantera post
- städa
- göra en veckoplanering

Boendestöd är en flexibel stödinsats som ska stärka individens förmåga att hantera sitt vardagsliv. Insatsen innehåller praktiskt, pedagogiskt och socialt stöd och ska utformas individuellt. Boendestödet ska bidra till ökad självständighet och delaktighet.

¹⁴ Socialstyrelsens vägledning 2025. [Boendestöd – Insats för personliga behov enligt](#)

¹⁵ Uppdragsbeskrivning för verksamheter i omsorgsnämndens egen regi.

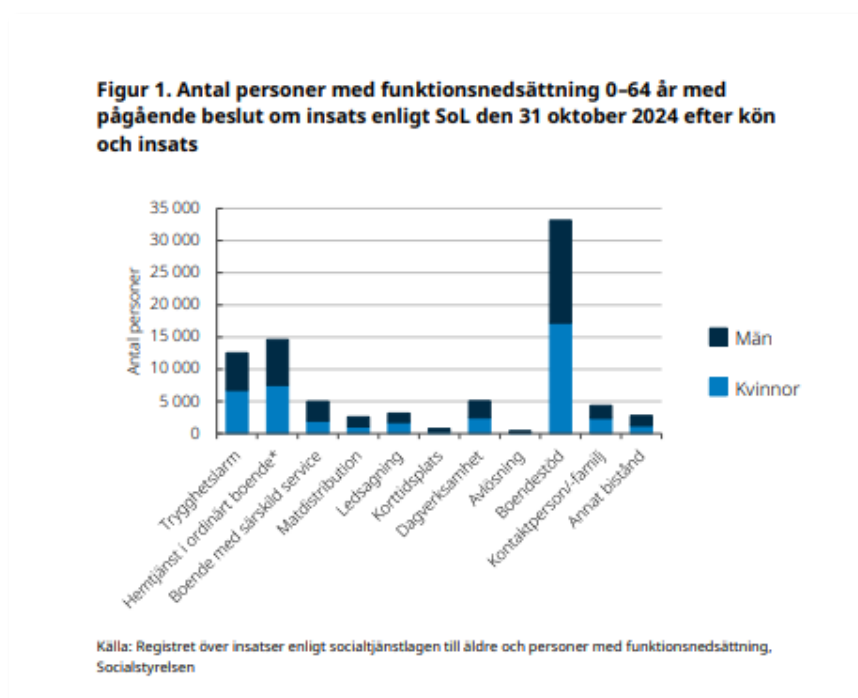
¹⁶ [Boendestöd - Uppsala kommun](#)

Hur många har boendestöd i Uppsala och Sverige?

Boendestöd är den SoL-insats som flest personer med funktionsnedsättningar har blivit beviljade i Sverige. Den senaste statistiken visar att 33 000 personer har boendestöd och att antalet ökar¹⁷. I Uppsala har cirka 770 personer boendestöd.

Socialstyrelsen menar att en del av ökningen beror på att fler målgrupper får stödet. Exempelvis har fler beviljats boendestöd som insats på grund av en intellektuell funktionsnedsättning (IF).

Stödet ses nu även som en förebyggande insats som kan hjälpa individer att öka sin funktionsförmåga. Den är en av flera insatser i Socialtjänstlagen som kan erbjudas utan behovsprövning¹⁸.

Figur 1. Antal personer med funktionsnedsättning 0 - 64 år med pågående beslut om insats enligt SoL den 31 oktober 2024 efter kön och insats.

¹⁷ Socialstyrelsen 2025. [Statistik om socialtjänstinsatser till personer med funktionsnedsättning 2024](#)

¹⁸ Socialtjänstlagen. [Socialtjänstlag \(2025:400\) | Sveriges riksdag](#)

Hur har Uppsala kommun arbetat med att utveckla boendestöd som insats?

År 2017 påbörjade dåvarande ledning för boendestöd ett utvecklingsarbete. Det första de gjorde var att formulera en enkät till personalen. Syftet med enkäten var att få svar på om insatsens utformning och genomförande stämde överens med målgruppens behov.

Året efter startades ett utvecklingsprojekt. Det var en boendestödjare och en biståndshandläggare som ledde projektet. Bakgrunden till projektet var att stödet inte var i nivå med behoven. Det fanns oklarheter kring hur behov och stöd stämde överens. Vissa brukare tog heller inte emot stöd som hade beviljats. Under projekttiden genomfördes flera aktiviteter för att undersöka vad som behövde förändras. Exempel på aktiviteter som genomfördes var:

- En mindre brukarundersökning.
- En inventering av personalens syn på boendestöd som insats.
- Personalutbildning i motiverande samtal (MI).
- Personalutbildning i samordnad individuell plan (SIP).
- Personalutbildning om att sätta mål i genomförandeplan.
- Personalutbildning i Socialstyrelsens metodstöd *"Att stödja vuxna personer med nedsatt beslutsförmåga att uttrycka sin vilja"*
- En processkartläggning av boendestöd påbörjades.

I slutrapporten skrev projektledarna om tänkbara förklaringar till problemen inom boendestöd¹⁹. Det kunde bero på följande:

- Bristande samarbete mellan biståndshandläggare och boendestödjare.
- Brist på kompetens hos medarbetare.
- Brist på verktyg och modeller.
- Svårigheter att bedöma vem som formulerat individens behov.

Utveckling fortsatte efter projektet tagit slut

Efter projekttidens slut beslutade ledningen att fortsätta arbetet med att förändra och utveckla boendestöd. De såg bland annat behov av att arbeta på ett annat sätt med genomförandeplanerna. Brukarnas delaktighet kring målen i planen behövde öka. Andra exempel på aktiviteter och förändringar som skedde efter projektiden:

- Ett nytt arbetssätt med genomförandeplaner implementerades.
- Boendestöd som insats skulle ses som ett tillfälligt stöd.
- Boendestöd var inte en hemtjänstinsats.
- En ny metodhandbok för genomförandeplan togs fram²⁰.
- En utvärderande brukarrevision genomfördes 2021²¹ av Brukarrevisionsbyrån i Uppsala Län (BRiU).

¹⁹ Utveckling boendestöd slutrapport. Bilaga 1. Utvecklingsområden. Bilaga 2. Handlings- och utbildningsplan. Mina Hagenvall och Maria Löthberg 2018.

²⁰ Metodhandbok. Arbetet med genomförandeplan 2023. Boendestöd Norra, Östra, Södra och Neuro.

²¹ Brukarrevisionsrapport på uppdrag av Brukarrevisionsbyrån i Uppsala Län. Delaktighet i arbetet med genomförandeplaner inom boendestöd. [Microsoft Word - Rapport form.docx](#)

Brukarrevisionens uppdrag

Brukarrevisionens uppdrag var att undersöka hur brukare upplevde samarbetet med boendestödjaren när det gällde arbetet med genomförandeplanen.

De riktade bland annat in sig på upplevelsen av delaktighet och möjligheten till ökad självständighet. Revisionen visade att många var positiva till arbetet med genomförandeplanerna. De såg också utvecklingsmöjligheter. Några förslag på förbättringsområden var

- Följa upp hur relation och samarbete med boendestödjaren fungerar.
- Ta hänsyn till varje brukares upplevelse av vad som är självständighet när mål ska sättas i genomförandeplanen.
- Dokumentera i samråd med brukaren vad som är bra att tänka på vid besök i hemmet.
- Ta fram ett enkelt material som vikarier kan ta till sig så brukaren får rätt stöd.
- Lägg mer fokus på sociala behov än bara struktur och praktiska behov.
- Ta fram en guide med exempel på vad som kan stå i en genomförandeplan.

Brukarombudet ser att Uppsala kommun har arbetat för att utveckla, förbättra och tydliggöra insatsen boendestöd. Trots detta finns kritik som behöver föras fram och bli lyssnad på.

Synpunkter på boendestöd

Det har kommit in många synpunkter och klagomål på boendestöd till brukarombudet. Synpunkter har kommit från individer som har eller haft boendestöd. Andra som möter individer med behov av boendestöd och som också förmedlat synpunkter är brukarföreningar, anhöriga och verksamheter i kommunen.

Synpunkter från Personligt ombud

En av de kommunala verksamheterna som tagit emot synpunkter om boendestöd är Personligt ombud. Personligt ombud är en kommunal stödperson för vuxna med psykiska funktionsnedsättningar. Stödet Personligt ombud är en frivillig insats. Den är kostnadsfri och erbjuds utan biståndsbedömning.

De som kan få Personligt ombud är personer som behöver få hjälp att navigera i samhället få tillgång till vård, stöd och service.

Personliga ombud om boendestöd

Personliga ombuden dokumenterar sitt arbete i en årsrapport. I deras senaste rapport lyfter de fram ett glapp mellan förväntningarna på boendestöd och boendestödets faktiska uppdrag²².

De skriver även att de mött individer som behöver ett handfast stöd för att få i gång initiativförmågan, men som inte får det stödet. På ett möte med brukarombudet berättade de Personliga ombuden att individer med boendestöd inte fått alla insatser som de har blivit beviljade. De berättar även att vikarier inte alltså sätts in vilket lett till uteblivet stöd.

²² [Redovisning av verksamhet med personliga ombud för 2024 och ansökan om statsbidrag för 2025](#)

Brukarombudet undersöker upplevelser av boendestöd

Möte med personer som har eller har haft boendestöd

Under 2025 bjöd brukarombudet in till samtal om boendestöd. De inbjudna var personer som har eller haft boendestöd. Syftet var att ge personer som har eller har haft boendestöd en möjlighet att berätta om sina upplevelser.

Inbjudan skickades ut via brukarföreningar, träffpunkter och sysselsättning inom socialpsykiatri.

Totalt valde ni personer att ha enskilda samtal med brukarombudet. Av dessa var en anhörig och resten personer som haft eller har insatsen boendestöd. Under hösten 2025 besökte brukarombudet alla kommunala och föreningsdrivna träffpunkter inom socialpsykiatri. Brukarombudet besökte även Stålgatans sysselsättning och föreningen FUB Uppsala – Knivstas arbetsgrupp Inre ringen²³. Sammanlagt deltog 36 personer i de gemensamma samtalen om boendestöd. Brukarombudet träffade totalt 45 personer för att prata om boendestöd, enskilt eller i grupp.

Utöver möten med personer som haft eller har insatsen träffade brukarombudet tjänstepersoner i kommunen. Dessa var

- verksamhetschefer och områdeschef på boendestöd
- en boendestödjare och en samordnare
- chef och biståndshandläggare inom myndighet socialpsykiatri
- tjänstepersoner och chef på Anhörigcentrum
- tjänstepersoner och chef på Personligt ombud
- strateg på vård- och omsorgsförvaltningen.

Samtal och intervjuer om boendestöd

Boendestöd är den SoL-insats som flest personer med funktionsnedsättning har i Sverige. Det finns ingen bestämmelse för hur insatsen ska genomföras. Det kan skapa flexibilitet men även otydlighet. Vad som ingår i stödet beror på var du bor och vem som ger stödet.

Under 2025 har brukarombudet lyssnat på berättelser om hur personer upplevt stödet de fått från Uppsala kommun. Alla möten och samtal som brukarombudet haft, har inletts med en bakgrund till varför boendestöd lyfts i årsrapporten. Brukarombudet har efter det gett en beskrivning av kommunens tidigare förändringsarbete. Till sist har brukarombudet beskrivit möjligheterna kommunen har att besluta om vad insatsen ska innehålla. Två frågor har ställts vid samtalen. Dessa frågor var:

- Vad tycker du fungerar bra med boendestöd?
- Vad tycker du kan bli bättre med boendestöd?

Alla som deltagit i samtalen har gjort det anonymt. Inga namn eller personuppgifter syns i rapporten. Samtalen ledde till många berättelser om hur personer upplever att boendestöd fungerar i Uppsala kommun. Berättelserna innehåller både positiva och negativa erfarenheter. Ett antal brister och synpunkter som kom fram i samtalen har brukarombudet lämnat över till ledningen för boendestöd. Det skedde innan rapporten blivit färdig.

²³ FUB Inre ringen Uppsala Knivsta. [Inre ringen - FUB UPPSALA-KNIVSTA](#)

Boendestödets ledningsgrupp, chef på myndighet och biståndshandläggare har fått en kort återkoppling av resultatet. De har också haft möjlighet till dialog med brukarombudet om det som kommit fram i samtalen.

Analysen av samtalen med brukare som har eller haft boendestöd ger en ganska samstämmig bild. Boendestöd är en mycket viktig och uppskattad insats när den fungerar. Däremot finns det delar som inte upplevs positivt och som kan förbättras.

Vad fungerar bra med boendestöd?

Flera av personerna som brukarombudet träffat berättar i samtalen om att vissa boendestödjare är i en klass för sig. Dessa personer kännetecknas av att

- ha kunskap om npf, IF och psykisk hälsa
- de är lyhörda och har förmåga att anpassa sig
- de är förutsägbara och engagerade
- stödet ges med kontinuitet.

Flera säger att livet fungerar tack vare boendestödet. Särskilt bra fungerar det när stödet är socialt, praktiskt och relationsbundet.

Det här menar flera kan leda till ökad självkänsla, minskad ångest och minskad stress.

En del beskriver att familjesituationen har blivit mer hållbar. De beskriver också en känsla av att få fler saker gjorda. Boendestöd är för en del helt avgörande för att kunna behålla sin bostad. Det är även avgörande för att klara sin ekonomi och sina vardagliga rutiner. Några beskriver att de klarat av att göra saker utanför hemmet tack vare att de har boendestöd.

Bemötande är något som lyfts fram tydligt i samtalen. Det är viktigt med

- emotionellt stöd och förståelse
- att boendestödjaren förstår funktionsnedsättningen och ger stöd utan att döma
- att boendestödjaren verkligen lyssnar.

Brukare beskriver att allt faller på plats när samma person kommer under lång tid. Då byggs relationen stark. Det är också viktigt att personkemin är bra och att stödet kan innehålla praktiska delar.

En person säger

”Vi planerar och görsaker tillsammans, hon förstår mina behov. Vi planerar veckan och hon hjälper mig att komma i gång med det jag behöver göra.”

Några beskriver att de upplever det positivt med att arbeta målstyrt med genomförandeplanerna. De säger att det känns bra att se att man klarar av saker och att det går framåt.

Vad kan bli bättre med boendestöd?

I samtalen berättar personer om negativa upplevelser av stödet. Många beskriver att stödet har förändrats. I samband med förändringen har det blivit sämre. Framför allt upplever personer att stödet blivit mer begränsat.

Flera berättar att de inte längre får praktiskt stöd. De berättar också att stödet inte är lika individanpassat. Stort fokus ligger på målbeskrivningar i genomförandeplaner och att insatsen ses som något tillfälligt.

Det här kan vara ett problem när behov finns under långa perioder och ibland hela livet. Flera upplever stödet som mer styrt av regler. Samtidigt menar de att reglerna inte går att ta del av. Några säger:

”Vad får boendestöd göra egentligen?”

”Förut fick de hjälpa mig att städa, då gjorde vi det tillsammans. Nu ska de bara titta på när jag städar.”

Flera säger att praktiska moment inte ska utföras längre. Att Boendestöd bara ska prata. Några beskriver att de känner sig övervakade av boendestödjaren. De säger att det ökar stressen och försämrar måendet.

När en individ med behov av stöd inte får det belastar det andra relationer. Det kan till exempel vara relationer till barn, föräldrar, sambo, maka/ make eller vänner.

Hemtjänst i stället för boendestöd

Flera berättar att de fått hemtjänst i stället för boendestöd. En del har både hemtjänst och boendestöd. Några berättar att de känt sig hotade av boendestödjaren att de måste ha hemtjänst i stället. En person säger:

”Det känns föredrande när de säger att jag inte klarar av att ha boendestöd. Inte nog med att jag måste ha stöd, jag kan inte ens ta emot det stöd jag behöver”

Personalomsättning påverkar

Flera berättar om personalomsättning och att boendestödspersoner byter brukare. Det finns en oro och stress kring att ta emot okända i sitt hem. Hemmet är något personligt och en trygghet. Det finns en skam av att behöva visa hur man bor för olika okända personer. Den skammen ökar när ny personal introduceras.

Relationer till boendestödjaren är viktig

Brister i relation med boendestödet och personkemi beskrivs av många som avgörande för hur stödet fungerar. En person säger:

”Det är jättejobbigt när de inte tror på mig. Jag måste bevisa att jag mår dåligt men de tror ändå inte. Det känns som att de har hörselkåpor på sig”

Genomförandeplanerna har blivit mer styrande

Flera säger att genomförandeplanerna har blivit mycket mer styrande och begränsande. Målarbetet har blivit väldigt strikt. Planen används för att fasa ut stödet. En del upplever att planen inte tar hänsyn till kroniska funktionsnedsättningar eller varierande mående.

En del tycker att målen följs upp för ofta. De blir rädda att bli för duktiga.

”Jag blir stressad och orolig av att jag ska bli av med stödet när jag nått målen. Nu går det bra men om stödet försvinner en dag kanske jag mår sämre igen.”

Andra brister och synpunkter som kommit fram i samtalen handlar om att stödet inte alltid upplevs individanpassat och att kvaliteten kan förbättras. Några exempel är att

- vikarier inte sätts in vid sjukdom
- stöd dras in under semesterperioder
- att det är svårt att ändra på tider för när stödet ska ges.

Andra exempel handlar om

- brister i kunskap om funktionsnedsättningar
- att det saknas transparenta riktlinjer
- att det saknas information om insatsen.

En del beskriver även att regler kan ändras utan förklaring.

Vad säger andra om boendestöd i Sverige?

Brukarombudet vill särskilt lyfta fram uppföljningar och studier om boendestöd som gjorts av FoU Västra Norrland²⁴, FoU Södertörn²⁵, Stockholm stad²⁶ och Socialvetenskaplig tidskrift 2019:1²⁷.

I december 2025 publicerade även Socialstyrelsen en ny vägledning för boendestöd²⁸. Vägledningen kan ha en stor betydelse för både utveckling och kvalitet i insatsen.

Uppsala kommun har också bidragit till ökad kunskap genom en kommundoktorands avhandling. Maria Löthberg doktorerade 2025 med avhandlingen *Boendestöd för unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar - nuvarande praxis och nya metoder. (Support in daily living for neurodivergent young adults – current practice and new methods)*²⁹. Avhandlingen undersöker bland annat hur användningen av olika strukturerade arbetssätt kan stödja insatsen.

Liknande utmaningar syns i rapporterna

I de studier och uppföljningar som lyfts fram beskrivs utmaningar och komplexitet i boendestöd. Synen på boendestöd varierar men det finns gemensamma delar. Flera lyfter frågan om balansen mellan socialt och praktiskt stöd. Här kan det vara bra att tänka på att inte överbetona någon av dessa delar i stödet. Båda kan behövas och variationer kommer finnas.

Spänningar mellan handläggare och boendestödjare är också något som lyfts i flera av rapporterna. Olika syn på insatsen och hur den ska följas upp och genomföras är något av det som kommer fram.

På frågan om vad som är viktigt för att boendestöd ska uppfylla brukarens behov och leda till utveckling finns vissa gemensamma nämnare. Den sociala relationsaspekten lyfts fram som en viktig del. Boendestöd kan ses som en pågående dialog och ett samspel mellan brukare och boendestödjare.

²⁴ Kommunförbundet FoU Västernorrland. [Boendestod-slutversion-NY-2019.pdf](#)

²⁵ FoU Södertörn. [Boendestöd på papper – Boendestöd i praktiken](#)

²⁶ Stockholms stad. En kvalitetsgranskning. [Bilaga - Boendestöd inom funktionsnedsättning](#)

²⁷ Socialvetenskaplig tidskrift 2019:1. [Visar Boendestöd – innebörder och effekter](#)

²⁸ Socialstyrelsens vägledning för boendestöd. [Boendestöd – Insats för personliga behov enligt](#)

²⁹ Avhandling Karolinska institute Stockholm. [Thesis Maria Lothberg \(4\).pdf](#)

Det är viktigt att se brukaren som mångsidig och inte fastna i en diagnos. Brukarens örk och mående kan växla och boendestödjaren behöver vara flexibel utifrån det.

För att stödet ska fungera för varje individ behöver anpassade metoder och arbetsätt användas.

Annat som lyfts fram är att livet behöver få vara lite roligt och att stödet kan behöva ses som ett socialt stödbehov. När boendestödjaren inte är aktiv utan passivt tittar på eller när stödet är för detaljerat uppstår brister. För att stödet ska fungera är det viktigt med kunskap om funktionsnedsättningar, metoder och arbetsätt.

Flera av studierna beskriver också en pågående diskussion om gränsdragningar mellan hemtjänst och boendestöd.

Socialstyrelsen sammanfattar vad som stärker kvaliteten i genomförande av insatsen boendestöd. De lyfter tre viktiga områden:

- Den som får stödet behöver vara delaktig i hur stödet ska utformas.
- Relationen mellan boendestödjaren och brukaren behöver bygga på tillit och kontinuitet.
- Förståelse och kunskap om målgruppens behov behövs.Handledning, tid för reflektion och kompetensutveckling är viktigt.

Socialstyrelsen menar att boendestöd som insats är ett verktyg för att minska flera samhällsutmaningar. Det kan till exempel minska

- olika former av ohälsa
- suicid (att någon tar livet av sig)
- ofrivillig ensamhet.

Brukarombudets reflektioner om intervjuer och rapporter

Uppsala kommuns enhet för boendestöd och myndigheten på vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat med att utveckla insatsen boendestöd. Brukarombudet har tagit del av dokumentation om utvecklingsarbetet och samtalat med personer som haft eller har insatsen.

Den bild som brukarombudet har fått är att boendestöd är en uppskattad insats. Samtidigt upplever många försämringar i stödet. Något som särskilt kommit upp är arbetet med genomförandeplaner. Det har blivit ett stort fokus på att sätta upp mål och följa upp målen oftare. Det här har inte bara lett till positiva erfarenheter för brukarna.

Möjligheten att skapa en god relation mellan brukaren och boendestödjaren är något som både samtalen och olika rapporter lyfter. Här finns utmaningar när brukare och boendestödjare inte kommer överens. Några har beskrivit svårigheter med att få byta boendestödjare. Samtidigt beskriver ledningen för boendestöd att det är möjligt.

Hur är en bra boendestödjare egentligen? Är det en person som följer alla regler och rutiner? Är det en som kan kliva utanför gränserna och göra det som behövs? Några har beskrivit att deras boendestödjare inte kan stå för det nya arbetssättet. I några fall gör boendestödjaren sådant som de uppfattar att de inte får.

Boendestöd är den insats som flest personer med funktionsnedsättningar beviljats enligt Socialtjänstlagen. Det har troligen påverkat hur insatsen utförs i kommunerna.

I Uppsala kommunes boendestöd av vissa som en tillfällig och inte livslång insats. Är det rimligt?

De som har en livslång psykisk ohälsa kommer troligen ha återkommande behov.

- Vem ska uppmärksamma dessa behov om personen inte har boendestöd?
- Vad innebär det när boendestödet avbryts under de perioder personen mår bättre?
- Vad händer om vi ser på boendestöd med ett längre perspektiv?

Kan boendestöd vara ett sätt att minska inläggning på sjukhus, skapa långsiktiga och hållbara relationer? Kan boendestöd ses som ett sätt att minska ofrivillig ensamhet?

Brukarnas kunskap finns inte med i utvecklingsarbetet

Brukarnas kunskap och önskemål saknas i utvecklingsarbetet. En brukarrevision och en mindre brukarundersökning har genomförts. I övrigt saknas brukarnas perspektiv och erfarenheter.

Troligen hade fler perspektiv kommit fram om brukare och brukarföreningar blivit inbjudna i utvecklingsarbetet. De hade kunnat bidra till vad boendestöd behöver innehålla. De skulle även kunnat bidra till utveckling av metoder och arbetssätt.

Verksamheten har strukturerat insatsen boendestöd med goda intentioner. Frågan är hur väl möter den upp brukarnas behov? Utifrån det som framkommit i samtal och andra rapporter har brukarombudet några förslag till fortsatt utveckling av insatsen boendestöd i Uppsala kommun.

- Öka flexibiliteten och individanpassningen.
- Återuppta praktiskt stöd. Det finns stor efterfrågan.
- Förbättra personalkontinuiteten.
- Stärk kompetensen hos boendestödjarna.
- Förtydliga boendestöds uppdrag till brukarna.
- Arbete med personalens bemötande och lyhördhet.
- Använd Socialstyrelsens vägledning och nationella riktlinjer för psykisk hälsa.
- Involvera brukare i framtida utvecklingsarbeten.
- Använd resultatet i den tidigare genomförda brukarrevisionen.

Brukarombudets samlade reflektioner och rekommendationer

I årets rapport beskriver brukarombudet att det går både framåt och bakåt i arbetet med funktionshinderpolitiken i Uppsala kommun. Flera konkreta och viktiga framsteg har gjorts kring delaktighet och samverkan. Framför allt har arbete gjorts inom de strukturer som finns för delaktighet. Framgångarna motverkas samtidigt av en snävare tolkning av praxis och bristande kontinuitet i stödinsatser.

Om Uppsala kommun vill komma framåt i arbetet med funktionshinderpolitiken behöver det systematiska arbetet med delaktighet och inflytande fortsätta. Delaktighetsarbetet behöver ske på alla nivåer i alla kommunala områden. När delaktighetsarbetet fungerar kan det skapa trygghet, tillit och utveckling.

Det finns mycket kunskap i kommunen som kan och behöver delas med andra.

Framgångar

Rapporten visar att delaktighetsstrukturer ger resultat om delaktigheten är på riktigt. Det finns flera goda exempel på systematiskt och långsiktigt arbete med brukardelaktighet inom LSS och socialpsykiatri. Olika metoder och brukarråd används konsekvent i verksamheterna. Det leder till att

- maktbalansen mellan brukare och utförare minskar
- kvaliteten i stödet ökar.

Delaktighet är inte enbart ett mjukt värde utan ett kvalitetsverktyg. Det har visats sig när funktionsrättsföreningarna deltagit i fungerande samverkan. Tidig aktiv involvering kan leda till bättre analyser och mer hållbara och långsiktiga lösningar. Samverkan med funktionsrättsföreningarna har också visat att personer med funktionsnedsättningar vill och kan bidra till kommunens utvecklingsarbete.

Utmaningar och brister

I rapporten lyfter brukarombudet att fler upplever att välfärdens myndighetsutövning sker i domstolar. Det innebär bland annat att domstolarnas roll har ökat och att kommunerna följer och hänvisar till praxis.

Det som talar för praxis är ökad likvärdighet, rättssäkerhet och förutsägbarhet. Det som talar emot är svårigheten för en brukare att få en annan bedömning av sitt specifika fall. Här menar brukarombudet att det är viktigt att lyssna in varje persons särskilda behov. Personers livssituation ser olika ut och kan inte alltid jämföras med andra personer eller praxis. Det här kan även leda till att individer upplever att kommunen är byråkratisk och inte en serviceinstans. När individer inte får det stöd som de upplever att de har behov av minskar egenmakt och tilliten.

En annan utmaning som kommit fram i rapporten handlar om bristande delaktighet vid större förändringar och omställningar. När delaktighet saknas vid förändringar och krissituationer kan det leda till negativa upplevelser och konsekvenser. Här visar exempel som nedläggningen av en grundskola och förändringar inom boendestöd, att delaktigheten brustit.

När förändringar sker är det särskilt viktigt för personer med funktionsnedsättningar att få information och känna sig delaktig i det som händer. Godtycklighet är en återkommande brist som funktionsrättsföreningar och brukare lyfter. Hur stödet blir påverkas av vem som jobbar. Medarbetarens kompetens och engagemang styr snarare än transparenta ramar och rutiner.

Den gemensamma nämnan som årets rapport lyfter är att brister i delaktigheten leder till problem för både individ och verksamhet. När personer till exempel inte får vara delaktiga i beslut som rör deras liv ökar risken för lidande och sämre lösningar. Det kan även leda till ökade kostnader för verksamheten och minskat förtroende för samhället.

Samtidigt visar rapporten att det finns lösningar för delaktighet i kommunen. Frågan är varför dessa lösningar inte används konsekvent. Behovet av att stärka delaktighet och inflytande finns på flera nivåer.

- I mötet mellan individ och verksamhet.

- I utvecklingen av insatser.
- Vid större organisatoriska förändringar.

Brukarombudets rekommendationer

Brukarombudets årsrapport ger en bild av situationen för personer med funktionsnedsättningar som lever och vistas i Uppsala kommun. Styrkan i brukarombudets arbete ligger i alla möten med personer med funktionsnedsättningar, brukare och brukarföreningar.

Utifrån det som brukarombudet lyft fram i årets rapport lämnas följande rekommendationer för ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

1. Arbeta med tidig och systematisk involvering

I rapporten konstateras att brister i delaktighet vid förändringar och utvecklingsarbeten kan leda till sämre lösningar och otrygghet. För att öka kvaliteten och ta vara på viktiga erfarenheter behöver aktiv involvering ske tidigt i beslutsprocesser. Det finns samverkan med funktionsrättsföreningar och brukare som kan användas. Fler forum behövs.

2. Fortsätt arbetet med att bli en modellkommun inom funktionshinderpolitiken.

Uppsala kommun har under året visat en vilja inom vissa områden att utveckla arbetet med funktionshinderpolitiken. Det har bland annat skett genom en ansökan om att bli modellkommun via Myndigheten för delaktighet. Även om kommunen inte beviljades stadsbidrag denna gång finns förutsättningar att fortsätta arbetet med att bli en modellkommun. Det här arbetet skulle underlättas om kommunen kunde utse ett tydligt samordningsansvar för funktionsrättarbetet i kommunen.

3. Använd rapportens resultat om boendestöd i arbetet med att utveckla och förbättra insatsen.

Boendestöd är en uppskattad och viktig insats för många i Uppsala kommun. Kvaliteten varierar och brister har kommit fram som berör flexibilitet, tydlighet och individanpassning.

Resultat från samtal, nationella studier och Socialstyrelsens vägledning kan användas i det fortsatta utvecklingsarbetet. Det är särskilt viktigt att stärka brukarnas delaktighet i utformningen av stödet och utvecklingsinsatser.

Avslutande medskick

Respekt, transparens och delaktighet är inte kostnader. Det är investeringar. När vi ser och bemöter människor som de experter de är på sina liv, ökar kvaliteten och legitimiteten i kommunens arbete.

<p>Samarbeten med intresseföreningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Astma och allergiförbundet • Attention • Autismföreningen i Uppsala Län • Balans • Brukarrevisionsbyrån i Uppsala BRiU • BISAM, Region Uppsala • BOiU, barnombudet i Uppsala • FUB (Föreningen för barn ungdomar och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning) • Funktionsrätt Uppsala kommun • Funktionsrätt Uppsala Län • Fyrisgården • Förbundet Sveriges dövblinda, FSDB Uppsala och Gävleborgs län • God man och förvaltarföreningen i Uppsala (GMF) • Riksförbundet Gode Män och Förvaltare (RGMF) • Hjärnkoll Uppsala Län • NEURO • NSPH (Nationell samverkan psykisk hälsa) • Inre ringen FUB • IFS, Intresseföreningen för schizofreni • Initcia • OCD- förbundet • Ung i FUB • Uppsala Läns dövas förening • Uppsala Läns dövas pensionärsförening • Strokeföreningen • Studieförbundet • Studieförbundet Vuxenskolan • SPEC Uppsala, Suicidprevention efterlevandestöd • RSMH, Riksföreningen för social och mental hälsa • RFSL Uppsala • RS SISU 	<p>Samarbete och kontakter i Uppsala kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anhörigcentrum • Arbetsmarknadsförvaltningen • Arbetsmarknadsnämnden • Funktionsrättsrådet • Folkhälsa och jämlikhet • Ge makten vidare 2.0 • HR avdelningen • Jag gör politik • Krisberedskap och civilt försvar • Kommunikationsavdelningen • Kommunstyrelsen • Kontaktcenter • Kultur- Idrotts- och fritidsförvaltningen • Omsorgsnämnden • Personligt ombud • Socialförvaltningen • Socialnämnden • Stadsbiblioteket • Stadsbyggnadsförvaltningen • Supportgruppen • Träffpunkter socialpsykiatri • Utbildningsförvaltningen • Utbildningsnämnden • Utskott Gemensam service • Utveckling och innovation • Vård- och omsorgsförvaltningen • Äldrenämnden • Överförmyndarförvaltningen
<p>Samarbete och kontakter med andra offentliga organisationer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Länsstyrelsen Uppsala Län • Region Uppsala, Infoteket, FOU, LSS - inflytandegruppen. • MFD (Myndigheten för delaktighet) • Nationellt nätverk med Länsstyrelser • Nationellt nätverk med MFD • 4-stadsnätverk funktionshinderombudsmän • Uppsala universitet, studenthälsan, institutionen för socialt arbete • Stockholms universitet, institutionen för socialt arbete 	<p>Brukarråd/samverkansmöten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brukarråd daglig verksamhet LSS • Brukarråd boende LSS • Dialog forum grundskola och anpassad grund- och gymnasieskola • Funktionsrättsrådet • KPR, kommunala pensionärsrådet • Samverkan Överförmyndarförvaltningen • Strategisk referensgrupp för effektiv och nära vård (VOF) <p>Kommun-interna nätverk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nätverk om brukardelaktighet (VOF) • Delaktighetsnätverk (KS) • Demokratinätverk (KS)

Definitioner och mål för funktionshinderpolitiken

Funktionsnedsättning är en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Funktionsnedsättning kan uppstå på grund av sjukdom, annat tillstånd eller genom en förvärvad skada³⁰. Sjukdomar, tillstånd eller skador kan vara bestående eller övergående. Funktionsnedsättningen är i sig inte ett hinder. Hindren uppstår i omgivningen och beskrivs då som **funktionshinder**³¹.

Funktionsvariation finns inte med i Socialstyrelsens termbank. Ordet betyder varierande funktionsförmågor. Det är något som alla människor har. En del använder begreppet som en synonym för funktionsnedsättning men det betyder egentligen inte samma sak.

En förutsättning för att alla ska kunna vara delaktiga är att omgivningen är **tillgänglig**. Tillgänglighet handlar om att samhället ska vara utformat på ett sätt så att alla kan vara inkluderade och användbara för alla.

Funktionsrätt³² handlar om att individer har rättigheter i alla samhällssituationer. Det handlar om mänskliga rättigheter snarare än om hinder och tillgänglighet. Det ska inte behövas särskilda lösningar för att kunna vara delaktig i samhället utan snarare ett universellt utformat samhälle där alla kan delta.

Begreppet **brukare**³³ beskrivs av Socialstyrelsen som en person som får individuellt behovsprövade insatser eller som söker insatser från socialtjänsten. Kärnan i begreppet ligger i den allmänna definitionen ”person som tar något i bruk”. När begreppet började användas fanns en önskan om att tydliggöra en sorts delaktighet och medansvar i aktiviteter eller insatser i samhället. Begreppet ska inte användas i tilltal till person.

Begreppen **brukarinflytande**, **brukarmedverkan** och **brukardelaktighet** kan användas för att beskriva att brukare på något sätt kan ta del av eller påverka beslut som rör dem. Det kan även handla om när brukare kan påverka utformningen och styrningen av de verksamheter som ger insatserna. De personer som får insatserna ska ha möjlighet att påverka beslut som får konsekvenser för deras eget liv och vardag. Uttrycken brukarmedverkan eller brukardelaktighet betyder att personerna som får insatserna på något sätt medverkar och är delaktiga i en process, oavsett vad denna delaktighet leder till. Begreppet brukarinflytande förutsätter däremot att brukarnas delaktighet i någon omfattning påverkar insatserna, såväl för den enskilde som på verksamhetsnivå”.

³⁰ Funktionsnedsättning [Socialstyrelsens termbank](#)

³¹ MFD om funktionshinder och funktionsnedsättning. [Funktionsnedsättning och funktionshinder - MFD](#)

³² Funktionsrätt Sverige. [Begreppet funktionsrätt - Funktionsrätt Sverige \(funktionsratt.se\)](#)

³³ Begreppet brukare [Socialstyrelsens termbank](#)

Aktiv involvering³⁴ är nära kopplat till FN konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I konventionen står det att samråd och involvering av personer med funktionsnedsättning oavsett ålder, bör ske kring frågor som berör dem. Aktiv involvering innebär också att de som arbetar nära individer både på verksamhetsnivå och övergripande nivå har skyldighet att lyssna till personer som behöver stödinsatser.

Universell utformning³⁵ betyder att vi planerar och utformar saker tjänster, miljöer och information så att fler kan använda dem. Universell utformning är ett sätt att skapa ett samhälle där alla kan vara delaktiga på jämlika villkor. Det handlar om att tänka på tillgänglighet från början.

Mål för funktionshinderpolitiken i Sverige är att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och att barnrättsperspektivet vägas in.

Genomförandet av det nationella målet för funktionshinderspolitiken är inriktade mot fyra områden:

1. principen om universell utformning
2. befintliga brister i tillgänglighet
3. individuella stöd och lösningar för individens självständighet
4. förebygga och motverka diskriminering.

³⁴ MFD om aktiv involvering. [Aktiv involvering - MFD](#)

³⁵ MFD om universell utformning. [Universell utformning - MFD](#)

Lästips och relaterade dokument

Boendestöd på papper – Boendestöd i praktiken. FoU Södertörnsskriftserie nr 152/17. Gunnel Andersson & Hjördis Gustafsson. [Boendestöd på papper – Boendestöd i praktiken](#)

Boendestöd – innebörder och effekter. Gunnel Andersson & Hjördis Gustafsson. [Visar Boendestöd – innebörder och effekter](#)

Boendestöd inom funktionsnedsättning. En kvalitetsgranskning i stadsdelsförvaltningarna Hägersten- Älvsjö, Hässelby- Vällingby, Skarpnäck och Södermalm. Stockholms stad. [Bilaga - Boendestöd inom funktionsnedsättning](#)

Boendestöd. Insats för personer med behov enligt socialtjänstlagen. Socialstyrelsens vägledning. [Boendestöd – Insats för personliga behov enligt](#)

Brukarrevisionsrapport på uppdrag av Brukarrevisionsbyrån i Uppsala Län. Delaktighet i arbetet med genomförandeplaner inom boendestöd. [Microsoft Word - Rapport form.docx](#)

Brukarombudets årsrapport 2024. [Microsoft Word - Brukarombudets årsrapport 2024](#)

Brukarombudets årsrapport 2023. [Brukarombudets årsrapport 2023](#)

Brukarombudets årsrapport 2022. [-osn-2023-00117-5-brukarombudets-arsrapport-2022-1599561_1_1_d9fc.pdf](#)

Brukarombudets årsrapport 2021. [Brukarombudets årsrapport 2021](#)

Brukarombudets årsrapport 2020. [Läs Brukarombudets rapport för 2020](#)

Handlingsplan för program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. [Microsoft Word - Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning KS 20241211](#)

Jag gör politik. Rapport: Stordialog mellan politiker och deltagare i Jag gör politik hösten 2025.

Kartläggning av individ/boendestöd i Västernorrlands kommuner. En insats i förändring. Anna Jakobsson Lund & Carolina Klockmo. Kommunförbundet FoU Västernorrland. [Boendestod-slutversion-NY-2019.pdf](#)

Metodhandbok. Arbetet med genomförandeplan 2023. Boendestöd Norra, Östra, Södra och Neuro.

Myndigheten för delaktighet. Funktionshinderpolitiskt arbete i Uppsala kommun. En återrapportering. [Funktionshinderspolitiskt arbete i Uppsala kommun](#)

Myndigheten för delaktighet. Krisberedskap för alla. Om kommunal krisberedskap för alla. [Krisberedskap för alla](#)

Myndigheten för delaktighet. Uppföljning av funktionshinderpolitiken. Strategi för uppföljning av funktionshinderpolitiken. [Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2024](#)

Program för krisberedskap och civilt försvar 2024 – 2027. [program-for-krisberedskap-och-civilt-forsvar-2024-2027.pdf](#)

Respekt för funktionsrätt. Uppföljning av rekommendationer från FN:s funktionsrättskommitté om genomförande av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2025. [Respekt för funktionsrätt](#)

Socialstyrelsen (2025) Lägesrapport – insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning. [Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning – Lägesrapport 2025](#)

Support in daily living for neurodivergent young adults – current practice and new methods. Maria Löthberg. Karolinska institutet. [Thesis_Maria_Lothberg\(4\).pdf](#)

Socialvetenskaplig tidskrift år 26, nummer 1, 2029. [Boendestöd – innebörder och effekter | Socialvetenskaplig tidskrift](#)

Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderpolitiken under 2021 – 2031. [Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021-2031](#)

Utveckling boendestöd slutrapport. Bilaga 1. Utvecklingsområden. Bilaga 2. Handlings- och utbildningsplan. Mina Hagenvall och Maria Löthberg 2018.

Vård-och omsorgsförvaltningen Uppsala kommun. Uppdragsbeskrivning för verksamheter i omsorgsnämndens egen regi 2023.

Årsrapport för Personligt ombud i Uppsala kommun för 2024. [Redovisning av verksamhet med personliga ombud för 2024 och ansökan om statsbidrag för 2025](#)